

פרק י' בשת בעלה

א) ויהי בשליח פרעה את העם ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים וגוו. רבינו שמעון פתח, ב) תפלה לחייבוק הנביא על שגונות. האי קרא קשיא, ואית לאסתכלא בהיה, מ"ש תפלה לחייבוק הנביא, יתר מכך שאר נבאי עולם, דלא כחיב בהוא תפלה לישעיה הנביא, או לירמיה, או ליהזקאל, או להושע, או לשאר נבאי עולם.

ב) אלא כי תניין, אלישע זכה בהאיعلمאה מה דלא זכה נבייה אחרת, בר
ג) ממשה.ב תא חזי, מי כתיב, ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם ושם אשה
גדולה. מי אשה גדולה. אלא גדולה בעובדה, כלל בני, ביתא, משבחין בה,
והיא עקרה דבריתא, ובגין דעתלה לא הוה שכיה בביתא, למהו עקרה, לא הוה
ג) אדבר הוא, אלא היא.

ג) ותו, ושם אשה גדולה: גדולה על כל שאר נשי עולם, דהא שאר נשי עולם, כד חמאן אושפיזא, בביთא, מצערון בהי, ודחיקן בהי כל שכן לאפקא עליה ממונא, והיא חדת בהי באושפיזא, ולאפקא עליה ממונא, כל שכן כיון דחמת ליה לאילישׁ חדת בהי. לחדא. ועל דא, שבבא דכלא דעתתא היא, דהא אושפיזא דביתא דעתתא היא. ובגין בר ושם אשה גדולה, גדולה על שאר נשים.

חלופי גרסאות

מסרת הזהר

א) אך נוץ צ"ג. ב) (חבקוק ג'). ג) (מ"ב ד') ח"ג ולא. א מוסיפ' ממשה וכע"ד לא בעא לאטרחא למרייה. ב ל"ג ת"ה. ג דרא. ד' משבחין אותה. ה' מדבר. ו' ל"ג בכיתות. ז' מצערן. ח' והאי. ט' ל"ג כל שכן. י' ל"ג לחדר.

הסולם

הנאר

א) **והי בשלח פרעה וגו**: ר' שפתח חפלה לחבקוק הנביא על שגונות. מקרא זה קשחה, ויש להסתכל בו, מהו השינוי, שכתוב, חפלה לחבקוק הנביא יותר מכל שאר נביי העולם, שלא כתוב בהם, חפלה לישעיהו הنبي, או לרמיה או ליהקאל או להושע או לשאר נביי העולם.
ב) **אלא כי תניין וכו'**: ומשיב, אלא כך למದנו, אלישע זכה בעולם הזה מה שלא זכה נבניה אחר, חוות ממשה. בוא וראה, מה כתוב, ויהי היום ויעבור אלישע אל שונם ושם אשה השבח

דף מ"ד ע"א)

ד) ותאמר אל אישה הנה נא ידעת כי איש אליהם קדוש הוא, במה ידעת.
אלא היא אוקמונה חבירא,^{א]} דושיפא חורא זריקת ליה בערסיה, ולא חמת ביה
קרי מעולם, ולא עבר זובוא בפתוריה.

ה) הני מילוי קשיין, اي תימא שלא חמת ביה קרי, הא סגיאין איןון בני נשא
הכי בעלמא, מה שנויא הכא. ואי תימא לא עבר זובוא בפתוריה. אמא כתיב,
הנה נא ידעת, וכי היא ידעת, ולא אחרת, והא כל איןון דחמו ליה אכיל בפתוריה
הוא ידע.

ו) אלא שפיר קאמרת, אבל הנה נא ידעת, היא ידעת, ולא אחרת, בגין
זה היא מתקנת ערסיה, בשעתה דשכיב בליליא, ובשעתה דקאים בצפרא. והאי
דקאים דושיפא חורא זריקת ליה בערסיה, הכי הוה, ובה ידעת, דארחא
דעולם, כיון דקאים בר נש מערסיה, סליק שושיפא דנאים ^ב בה, ריחא מנולא.
והאי, בשעתה דטלחת הוא שושיפא מערסיה, הוה סליק ריחין, כריחין דגנתא
דען. אמרה אי לאו דקדישא הוא, וקדושה דמריה עליה, לא סליק ריחא קדישא
הכى.

ז) בגיןך, בעי לאתפרשה מן ביתא, לא אודחר בר נש כלך בביתא.
אבל ^ט אמרת,^{ד)} נעשה נא עליית קיר קטנה ונשים לו שם מטה ושלוחן וכסא
ומנורה, ארבע אלין למה. אלא בגין דיןון תקונא דכנסת ישראל,^ט דאתקריאת
עלית קיר, והכי ^ט אתקריא,^ט כמה דכתיב ^ט כמה חזקה פניו אל הקיר.

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ד) (מ"ב ד') ח"ב קל. ח (ישעה ל'ח) הקשה^ט קמ"ד כ בעבר. נחמן. מ בית. נ ולא. ט אמר. ע לעג
דאתקריאת ועלית קיר. ט אתקריא צ לעג מן כמה עד
מטה.

דרך אמרת ^ט סדיין לבן.

ויעבור אלישע אל שונם

הсловם

מאמר

ולא אחר, משום שהיא היהת מתקנה מטתו בשעה
שהשכבה בה בלילה ובשעה שכם בבקה. ומה
שאמרו, שסדין לבן הטילה במטתו, כן היה, בבו
היתה יודעת, כי מדרך העולם הוא, שכיוון שאדם
קס מטתו, מעלה הסדין ישין עלייה ריח מוזהם.
זהה, בשעה שהעלתה הסדין מטתו היה מעלה
ריחות כריחות שבגן עדן. אמרה, אם לא שהוא
קדוש מטתו שלחנו, לא היה עולה ריח
קדוש מטתו.

ז) בגיןך בעי וכבי : משום זה, הוא
צריך לפרט מון הבית, כי אין אדם יכול להזhor
כלך בבית, אבל, אמרה, נעשה נא עלית קיר
קטנה, ונשים לו שם מטה ושלוחן וכסא ומנורה.
שואל, וכי היא ידעת ולא אחת, הרי כל אלו
ידעת, ארבע אלין למה. ומשיב, אלא משום שהם
תקון נסכת ישראל, והיה מלכות, הנקראת
עלית קיר. וכן היא נקראת, שטוב, ויסב
חזקה פניו אל הקיר.

מטה

(דפויי דף מ"ד ע"א)

ח) ב] מטה ושולחן וכסא ומנורה, לאו איננו כתיקון דשימוש, דהא כסא קא בעי בקדמיתא, ולכתר שלחן, לבתר מנורה, לכתה מטה, אמראי אקדימת מטה. בגין דהיא חביבה עליה ריתיר מבלא, ואקדים בר נש מה דחביב עליה.
ט) ויהי היום ויבוא שמה. ויהי היום, מאן הוא יומא דא. אלא כמה דאוקמו. ות"ח, ההוא יומא, יומא טבא דראש השנה הוה, דאתפקדו ביה עקרות דעתמא, ואתפקדו ביה בני עולם. קרא לשונמית ואמר, הנה חרדה אלינו את כל החרדזה הזאת. בגין כר, אצטריכנא לעיני יומא דא בדיני דעתמא, דקודשא בריך הוא דאין ביום דא *) לעלמא, ובגין דאתפרשנא בלבד באתר דא, אצטריכנא לאסתכלא בריגיזו דעתמא.

י) ז) ומה לעשות לך היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא. וכי מלאה דא למה אצטריכא לגבי אתה, דלא נפקת ולא אזלת ולא עאלת בהיכלא דמלכא. אלא, יומא דא הוה גרים, דכל בני עולם שיתבין בדין, ובההוא יומא אקרי קודשא בריך הוא מלך. המלך המשפט. אמר לה, אי אט אצטריך לך לגבי מלכא עלאה, על עובדין די בידיך.

יא) ותאמר בתוכ עמי אנכי יושבת. מיי קאמרט. אלא ב בשעתא דдинא תליא בעולם, לא יתפרש בר נש בלחודי, ולא יתרשים לעילא, ולא ישטמדוען ביה בלחודי, דהא ג בזמנא ג מוסיף בזמנא אחרא. ד לא ג' בלחודייהו, אע"ג דזוכהין איננו, איננו אתפסן בקדמיתא. ועל דא, לא לבעי ז ליה לאנייש, לאתפרשא מבין עמא ה לעלם, דבכל זמנה רחמי קודשא בריך הוא על

מסורת הזוהר

ז) (מ"ב ד') נס ע"ט צ"א. ז) (מ"ב ד').
ק שימוש. ר ל"ג יתיה. ש קיימיין. ת והווא.
א לג' את. ב בזמנא. ג מוסיף בזמנא אחרא. ד לא ג'.
דרך אמת ב] תרומה קליג פ"א. ג] בא ג"ג ע"ב.

ויעבור אליוישע אל שונם

הסולם

מאמר

ח) מטה ושולחן וכסא ומנורה; שואל. סדר הכתב אינו כסדר השימוש, שהרי כסא שנفرد לבזו ביום הדין, אע"פ שהוא זכאי הוא נתפס מתחילה, ואח"כ שלחן, ואח"כ מנורה
צריכים מתחילה, ומה ערכיהם מטה. ומшиб, משום ומה שחייב עלייה, כי במתה ראתה קדשה שלטה חביבה עליה. כי במתה ראתה קדשה גורם שככל המלך. ומשיב. אלא יום זה היה הולכת בהיכל המלך. גורם שככל העולים יושבים בדין, וביום ההוא עליונה יותר מוכלים. (כמ"ש להלן אות י"ג).
ט) ויהי היום ויבא שמה; שואל. וכי הימים מי הוא יום זה. ומשיב. אלא כמו שבארה, ובוא וראה, יום התהוא, יום טוב של ראש השנה
שביידך, אדבר ואבקש בזוז.

יא) ותאמר בתוכ עמי אנכי יושבת: היה, שנפקו, בו עקרות העולם נפקדו בו בני העולם. קרא לשונמית ואמר, הנה חרדה אלינו שאוג. מה אומרט. ומשיב. אלא בשעה שהדין תוליה על העולם. לא יفرد אדם. מן הכלל. את כל החרדה הזאת, בשבייל זה זריך לעיין ביום הוה בדיני העולם. משום שהקב"ה דין ביום הוה את העולם. ובשביל שנפרשתי לבדי במקומות הוה, בעלית קיר שעשתי לי, אני צריך להסתכל

(דפיו) דף מ"ד ע"א (*) דף מ"ד ע"ב)

עמא כלחו, כח. ובגינוי כך אמרה, בתוך עמי אנכי יושבת, ולא בעינה לאתפרשה מניהו, כמה דעבדנה עד יומא דין.

יב) ויאמר גחוי אבל בן אין לה וגוי. אמר זה לה אלישע. הא ודאי שעתא קיימא, זהה יומא גרים. ויאמר למועד הזה כת חיה את חובקת בן. ותהר האשה ותלד בן למועד הזה כת חיה אשר דבר אליה אלישע. למועד ודאי. לבתר מית. מי טעמא מית. אלא בגין ذاتיהב לה, ולא לבעל. ומאתר דנוקבא אתקשר, ומאן דאתקשר בנוקבא, מותא אודמנת קמיה. וזה דלה אתייהיב, דכתיב את חובקת בן.

יג) תא חזוי, באברהם כתיב ^ט שוב אשוב אלקיך, ולא אליה, אלקיך ודאי, בר אתקשר, ולא בnockבא. מאן ذاتי, מסטרא דנוקבא, מותא ^ט אקדים לרגלי. ותעל ותשכיבתו על מטה איש האלים, בגין דתמן, חמת קדושה עלאה מכלא. יד) ויאמר לה השלום לך השלום לאישך השלום לילד. מכאן, זהה עקרה דביתא, ולא עוד אלא דאייה אולת אבותה, ולא בעלה. ויגש גחוי להדפה הא אוקמו.

טו) ויאמר איש האלים הרפה לה. מי שנא הכא דאמר איש האלים, וכד הויה במתא אלישע. אלא הכא ודאי איש האלים, דהכא הוא דוכתיה, ולא במתא, ולא בשעתא דהו בני נביי קמיה.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^ט (בראשית י"ח) זירא מג צ"ב.

ו מוסף מהו ולא ליבעי לה לאינש לאתפרשה מן עמא צלופם ז ל"ג לה. ח ל"ג מנא לנו ט אתייהיב. י לא אליה. כ מוסף בנוקבא אלקולה אליה. ז מסטר טוקבא. ט אקרי. ג מוסף הות חמת. ס חזא. ט אלא.

ויעבור אלישע אל שום הסולם

ማמר

ב אברהם כתוב, שוב אשוב אלקיך, ולא אליה. מתיילה. וע"כ אין אדם צריך לפרש מן העם לעולם, כי רחמי הקב"ה נמצאים תמיד על העם כולם ביחד. ומשום זה אמרה, בתוך עמי אנכי יושבת, ואני רוצח להפריד מהם, כמו שעשיתי עד היום הזה.

יב) ויאמר גחוי אבל בן אין לה וגוי; אמר לה אלישע. הרי ודאי השעה עומדת לך להושע בבן, כי היום גורם. כי בראש השנה נפקדו עקרות כנ"ל. ויאמר למועד הזה וגוי ותהר האשה ותלד בן וגוי, ואחר כך מת. שואל, מה הטעם שמת. ומשיב. אלא משום שהבן ניתן לה ולא לבעל. וממקום הנקבה נקשר,ומי שנקשר בנקבה, מיתה נעדרת לו. ומאין לנו שהוא ניתן לה, כי כתוב, את חובקת בן.

יג) תא חזוי באברהם וכו': בוא וראת, טופי דף פ"ד ע"ב
וע"כ לא נקרא שם איש האלקים אלא אלישע.
זהו

בשלה

טו) וויי' העלים ממניגו, כמה דעת אמר ט) וויי' המטיר על סדום ועל עמורה, דא בי ט) דיןא דלחתא. ולא הגיד לי, מי טעמא לא ידע אלישע. אלא אמר קודשא בריך הוא, ומה אני קטיל להאי, אי אימא ליה, לא ימות, דהא ט נובזא דיליה הוא. ודאי אית ליה למידת, ט דהא אתמר, דכתיב את חובקת בן, ומאתר דנוקבא גרים מותא, וכגini כך ר לא אמר ליה.

יז) ויאמר לגחוי חגור מתניך וכח משענתי בידך ולך. והוא אוקמה ואסתלק ניסא מניה. חי יי' וחי נפשך אם אעוזבר, אמאו כיון דגיחוי הוה אויל. אלא היא ידעת ארחו דההוא רשות דגיחוי, דלאו איהו כדאי דישתחח ניסא על ידו.

יח) וישם פיו על פיו ועינוי על עינויו וגוי. אמאו, אלא ט דاشכח אלישע וידע ט דאתרא דא הוא דגרים, דאתקשר ביה השטא. וישם פיו על פיו ועינוי על עינויו, לקשרא ליה באתרא אחרא עלהה, אחר דחין אשתחחו ביה.

יט) ולא יכול לאעקרא ליה מאתר דאתקשר ט ביה בקדמיתא, אלא אתער רוחא חדא מלעילא, ואתקשר בהאי אחר, ואתביב ליה נפשיה. דאי לאו הци לא הוה קאים לעלמין. ויזורר הנער עד שבע פעמים, ולא סליק יתר, כמה דעת אמר טימי שנותינו בהם שבעים שנה.

כ) ודא הוא חבקוק נבייה, כמה דעת אמר את חובקת בן. אי הци חבק מבעי ליה, אמאו חבקוק תרי. אלא, חד ט) דאמיה, חד דאלישע, דאתחבק עמיה.

חולפי גרסאות

מסורת הה/or

ט) (בראשית יט) נה מ' צ"א ז"ח ד' ט"ד של"ב. ט דינו. צ נבותא. ק והא. ר ליג לא. ט אשגת. ת כ"א ט"ד שכ"ג. י) (תהלים צ) חי שרה יג צ"א.

הсловם

מאמר

טו) וה' העלים ממניגו גוי : הוא כמש"א וה' המטיר על סדום וגוי, אשר וה' פירושג, הוא ובית דיןנו, זהה בית דין שלמטה, דהינו המיצ考ות. ולא הגיד לי, שואל, מה התעם שלא ידע אלישע. ומшиб, אלא אמר הקב"ה, ואיך אני הורג את זה, אם אומר לך, לא ימות, כי מתנה שלו הוא, ויתפצל עלייך, ולא יתנו שםות. ויש לו למות ודאי, כי למדנו, שכטובי, את חובקת בן ונקשר במקום הנקבה, וממקום הנקבה נגרם המות. ומשום זה לא אמר לך.

יז) ויאמר לגחוי חגור מתניך וגוי : ובארותה, שנסתלק ממנה מעשה הנס, שלא היה כדי לזה. חי ה' וחי נפשך אם אעוזבר. שואל, למה הפצירה בו כל כך שייך בעצמו כיון שהחזי היה הולך. ומшиб, אלא היא ידעה דבריו של אותו רשות גחוי, שאינו כדאי שהיה נעשה נס על ידו.

יח) וישם פיו על פיו וגוי : שואל למה עשה כן. ומшиб, אלא שהסתכל אלישע וידע שמדובר זה, של הנקבה, שנקשר בו עתה, הוא (דפווי דף מ"ד ע"ב ט) דף מ"ה ע"א)

יעבור אלישע אל שונם

שגרם לו למות, ועכ' וישם פיו על פיו ועינוי על עינוי כדי לקשר אותו במקום אחר עליון דהינו במקומות הזוכר, מקום שם נמצאים חיים. ט) ולא יכול לאעקרא וכוכ' : ולא היה יכול לעקור אותו ממקום הנקבה שנקשר בו מתחילה, עד שהעיר רוח אחד מלמעלה, ונקשר במקומות זה העליון, והשיב לו נפשו. ואם לא עשה כן לא היה קם לתחריה לעולם. ויזורר הנער עד שבע פעמים. ולא עלה יותר משבע, שהוא כגון שבעים שנים. ממש"א. ימי שנותינו בהם שבעים שנה.

כ) ודא הוא חבקוק וכוכ' : וזה הוא חבקוק הנבייה. כש"א את חובקת בן. וחבקוק הוא מלשון חיבור, ושואל, אם כן חבקוק היה צrisk להקרא, ולמה נקרא חבקוק, שהמשמעות שני חיבורים. ומшиб. אלא חיבור אחד הוא דאונה וחיבור אחד של אלישע שנחבק עמו בשעה שהחיה אותן. פירוש אחר. שני חיבורים היה לנו בין מצד זה של אמו ובין מצד זה של הנבייה. חבק אחד, מקום ההוא שהיה תלוי בו מתחילה דהינו

ב ד"א] תרי חבקין הוו ביה, בין להאי סטרא בין להאי סטרא. חבקא חדא, ההוא ג אתר דהוה תלוי ביה בקדמיתא. חבקא אחרינא דסיליק ליה לדרginן עלאין יתר, ובעג'ל חבקוק תרי.

כא) טהרה לחייב הנביה, מי תפלה. אלא דא הו אתר, דהוה קשר ביה בקדמיה, ודא הו תפלה של יד. על שגינויו. דהוה יומא דאתקשר ביה, שגינויו דעלמא הו תליין קמי קב"ה, וגבורה הוה שליט, ועד אתקשר ביה בא תפלה.

כב) ד"א תפלה לחבקוק הנביה, תפלה לחבקוק: בגין חבקוק, דאייהו עביד בגיניה. יי' שמעתי שמעך יראתי וגו', ת"ח, כד הוה אתער עליה רוחא דנבוואה על אמר דהו א תפלה, הוה אתי והוה דחיל ומוזעוז. מתלא אמרי, מאן דנישר מבלבא, מבלגה אוזעוז.

cg) יי' פועלך בקרב שנים חייהו, מאן פעלך. אלא, עליה קאמר, דאייהו פועל דיליה. בקרב שנים חייהו. הב ליה חיין להאי פועלך, בקרב שנים עליין. ז' ד'א, חייהו דלא ימות ז' בד בקדמיהם.

כד) על שגינונות, מי על שגינונות, על שגינאות מבעי ליה. כד"א ^ז שגינאות
מי בין. ט אלא שגינונות, כד"א ^ט שגינון לדוד. זני תושבზון הו קמייזו דנבייאין,
למיישרי עלייהו רוח נבואה, כד"א ^ט ופצעת חבל נבאים יודרים מהבמה ולפניהם

חלופי גרסאות

ב ל"ג ד"א. ג ל"ג אתר. ד גנווקבא. ה בהאה
ויליג ביה. ו כלבא. ז ל"ג ד"א. ח כבדקdimיא. ט מוסיף
אללא הוא אבל שגינויו ; אלא כלל הוא כד"א.

מסרת הזהר

כ) (חבקוק ג') לעיל א' (ז' ב'. ב) (תהלים י"ט)
מ) (שם ז'). נ) (ש"א י').

דרך אמרת ז] הקדמת בראשית ז' ע"ב.

הסולם

כא) תפלה לחבקוק וגור: שואג מהן דהינו מkos מקביה נקביה נג'ל. חבקוק אחר, שהעלת אותו יותר למדרגות העליונות. דהינו למקום הזכר נג'ל. ובו, חבקוקים אלו נכללים בחבק אמן, וכן בחבק הנביי. ועל כן נקרא חבקוק שמשמעותו שמי חבקוקיט.

במאמר

כג) ה' פעלך בקרוב שנים חיינו
שואל, מי הוא, פעלך. ומשיב אלא על עצמו
אמר שהוא פועל שלו. בקרוב שנים חיינו
פירושו, תן לו חיים לפועל בקרוב שנים
העליוגנים, שם הספירות. פירוש אחר, חיינו
שליא ימות בכתihilationה.

תפללה שאומר כאן. ומושב. אלא זהו המקומות שהיה נקשר בו תחילה. מצד אמו, וזה הוא תפללה של יד דהינו הנוקבא זו"א, שנקראה על שגינות. פירושה, כי יום ההוא תפללה. שנקשר בו, שגינות העולם היו תלות לפניה הקב"ה, שהיא ראש השנה כנ"ל, ובכורה שהיא הנקבא היה שולטת, ועל כן נקשר בו תפללה זו. שהיא הנקבא.

(כד) על שגינותות : שואל. מהו על שגיאות מי יבין. ומשיב. אלא שגינותות פירושה, כיש"א שגנון לדוד, שהוא זמר ושבח, כי מני תשבחות היו לפני הנבאים להשרות עליהם רוח הנבואה. כmesh"א, ופצעת חבל נבאים יורדים מהבמה ולפניהם תוף וחיליל וג'ו. וככובות, ועתה קחו לי מגנן וג'ו וכל שכן חבקוק, שהיה ציריך יותר

כב) ד"א תפלה לחבקוק וגוי: פירושו אחר, תפלה לחבקוק הנביא. תפלה לחבקוק פירושו, בשביל חבקוק, דהיינו בשביל ביז החביבוקים, שהוא הנביא עשה בשビルו. ה' שמעתי שמעך יראתִי וגוי, בוא וראה כשנתעורר עליו רוח הנביא, שהוא זכר, בשעה (פומי' דב' ג' ב' ז' י"א)

נבל ותוף וגוו', וכותיב^(ט) ועתה קחו לי מגן וגוו'. וכל שכנ חבקוק, דאצטריך ליה יתר מליהון, לניחא דרוחא, ולבסמא לההוא אתר, לאמשכא עלייה רוח נבואה. וכן כלחו נבייאי כהאי גוננא, בר ממשה דסליך על כל שאר נבייאי, דעלמא, זכה חולקיה.

כה) ת"ח, כד נפקו ישראל ממצרים, רוחיהון הוה תביר בגוייהו, והוא שמעין איננו תושבחן, ולא יכולין למחד, ובשעתא דכלחו אוכלסין ורטיכין נפקו בשכינתה, כלחו ארימו תושבחן ושירין קמי קב"ה, ואתער קודש בריך הוא רוחיהון דישראל, והוא שמעין איננו תושבחן, וקאים רוחיהון בגוייהו דלא פרהן.כו) בר נש כד איהו שביק פולחנה, כדיין ידע תבירו דגמוני, תבירו דרוחיה. כד ישראל, כד נפקו מצרים, כדיין טעימו טעם דמוותא, וקב"ה אסי לון, דכתיב ו"י" הולך לפניהם יומם וגוו. וכל אורחין, הו סלקין ריחין דאסותא, ועלין ל גופיהו ואתסין, וכל תושבחן דהו שמעין, הוה חדאן ונוייחן בروحיהן.

כו) ופרעה וכל איננו אוכלסין דיליה, הוה אולי בתרייהו, לאוזפא לון, עד דנפקו מארעא מצרים. וכן כל אינון רברבין, דמןן עלייהון, ועל שאר עמין, אויזיפו לה לשכינתה ולישראל כלחו, עד דשארו באיתם בקצתה המדבר, הה"ד, ויהי בשלח פרעה את העם וגוו. כי קרוב הוא, כי קרוב הוא. הוא אומאה דאומי אבימלך לאבהן, על ההוא טיבו דעבדו פלשתים לאבהן, דכתיב^(ט) כחסד אשר עשית עmr תעשה עמדיו ועם הארץ אשר גרת בה.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

(ט) (מ"ב ג') ישב ט' צ"ב. (ט) (שמות י"ג) נה אות י' לג' וכותיב. כ מוסיף ולבסמא ליה. ג' עלמא ש"פ. וישלח סי' צ"ב. ז"ח ליב ט'יד שכ"א, שכ"ה, ע"ב ט'יא שליע. פ) (בראשית ב"א).

ויעבור אליו שום

הсловם

זאת

יותר מכולם לנחת רוח ולהתמקם אותו מקום שהוא הנוקבא, שהיה מקשר בה תחילה, כדי להמשיך עליו רוח הנבואה. וכן כען זה כל הנבאיים, חזן ממשה, שעלה על כל נבייא העולם, אשר חלקו.

כו) ופרעה וכל איננו וכרי': ופרעה וכל האנשים שלו היו הולכים אחרי ישראל לTOT אוטם, שכותוב, וה' הולך לפניהם יומם וגוו. וכל הדריכים היו מעלים ריחות של רפואיה, ובאו לגופם ונרפא. ומוקל של התשבחות שהיינו שומעים, היו שמחים ונחים ברוחם.

כה) ת"ח, כד נפקו וכרי': בוא וראת, כשיצאו ישראל ממצרים. רוחם היה נשבר בקרבים והוא שמעיים התשבחות, של המלאכים, ולא יכולו לשמה. ובשעה שכל מהנות המלאכים והמרכבות יצאו עם השכינה, כולם הרימי קולם בתשבחות ושירים לפני הקב"ה, והעיר הקב"ה רוחם של ישראל והוא שומעים התשבחות, של המלאכים, ועמד רוחם בתוכם, שלא פרה מהם.כו) בר נש כד איהו וכרי': אדם אחר שועב את עבדותיו או יודע ומרגיש שברית עצמותיו ושבירת רוחו. כד ישראל, כשהיצאו

כח) ויהי בשלח פרעה את העם, מה כתיב לעילא, ויקם פרעה לילה והוא וכל עבדיו. תא חז, נוקמא עלאה דעבד קוב"ה במצרים. תלת מותני הוו. חד, דעבדו בוכרין במצרים, דקטלו כל אינון דאשכחו. חד, דקטל קוב"ה בפלגות ליליא. חד, כד חמא פרעה מותנא בביתה ובעבדו, קם זורי גרמיה, וקטיל אפרcin וסרcin, וכל דאמליך ליה לסרבא בעמא עד אדוריתא אסחדית עליה דאייהו קם בליליא ממש. כמה דליליא קטל בוכרין ועבד נוקמיין, הכי קם פרעה בארעא מצרים, וקטל ועבד נוקמיין [ב] בסרכוי, ואפרכוי, ואמרכלוי, ובכל אינון רברבין *) הה"ד ויקם פרעה לילה, דדקם לקטלא ולשיצאה.

כט) אורחוי דכלבא, כד מחין ליה באבנה, איהו אתי ^ח ונשיך לחבריה, כך פרעה, לבותר איהו ^א הוה אויל בשוקי, והוה במכריין ואמר, קומו צאו מזור עמי, אتون קטלthon לכלי בני מתא, אthon קטלthon, סרכוי ואפרכוי וכל בני ביתוי, הה"ד ויקרא למשה ולאהרן לילה. כיון דברידון הוה כלא, וברכתם גם אותי, דלא תקטלון לי. ולבתר איהו בגרמיה אוזיף לוין, ואפיק לוין מארעא, הה"ד ויהי בשלח פרעה את העם וגוי.

ל) ^ג ויסב אליהם את העם דרך המדבר ים סוף, לתקננא אורחא ^ח לאטריה. ר' יהודה אמר, מי שנא כד הוא ישראל במצרים, ה' דכתיב, ^ח שלח את עמי, ^ט כי

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ג) (שמות י"ב) בא אות קכ"ג, ג) ח"ב מו, ח"ג קח: ס בגבורן, ע לסרכו, פ זקביה בפלגות ליליא. צ קטלא. קכה. ר) (שמות ה') ח"ג שד. ט) (שם ט'). זעבדא וילג' בוכרין. ק מוסיף לילה לילה ממש. ר ליג' דקם. ט דמחין וליג' כה. ת ונשיך ליה; ט' מוסיפה גןשיך ליה (ד"א). א ליג' הוה; הוא, ב אכריין, ג סרכוי ואפרכוי. ד לאטאסה. ה כתיב.

דרך אמת

תגלת מותני הוו

הсловם

ציטר

כח) ויהי בשלח פרעה את העם: והיה מכריין ואמר, קומו צאו מזור עמי, אתם הרגתם לכל בני העיר, אתם הרגתם המושלים והשרים וכל בני ביתוי. ז"ש, ויקרא למשה מיתות הוו. אחד, שעשו הבכורים במצרים. שהרגו כל אלו שמצאו. ואחד, שהרג הקב"ה בחזות לילה. ואחד, כשהרגה פרעה את המותם בביתו ובבניו ובעבדיו, קם זורי עצמו והרג את השרים והמושלים, וכל שיוציא לו למאנ לשלוח את העם, עד שהتورה העדיה עליון שהוא קם בלילה ממש. זהינו בדינן הנוקבא הנקראת לילה. כמו שהלילדה, שהוא הנוקבא, הרג בכורות ועשה נקמות, כד קם פרעה בארץ מצרים והרג ועשה נקמות בשליטיו ושריו ופקידייו ובכל מני השרים. ו'ש ויקם פרעה לילה, שום להרוג ולהשחית.

ל) ויסב אלקים את העם דרך המדבר וגו': הינו לתקן את הורן אליו מקומו. ככלומר, כדי לעשות קריעת ים סוף. שאם לא כן, היה מספיק לנחותם דרך המדבר בלבד, וזה דרך ים סוף.

רבי יהודה אמר וכו': שואל, מה השינוי, כשהיה ישראל במצרים, כתוב, שלח את עמי. כי אם מאן אתה לשלה את עמי. בני בכרי ישראל, ע"פ שבעת התהוא לא הי גמולים ולא נקשרו בו, בהקב"ה, קרואו, ובאןathy נמולים

כט) אורחוי דכלבא וככ' : מדריך הכלב. כשמכימים אותו באבן, הוא בא ונשיך את אביו. כד עשה פרעה. אחר כד היה הולך בשוקים

(דפו"י דף צ"ה ע"א *) דף צ"ה ע"ב)

בשלה

אם מאן אתה לשלח את עמי, ^ט בני בכורי ישראל, ובכהוא זמנה לא הו גזירין, ולא אתקשרו ביה כדקו יאות. והכא דהו גזירין, ועבדו פסחא, ואתקשרו ביה, קרי לון את העם.

לא) אלא בגין ההוא ערב רב, דאתדבקו בהו, ואתערכו בהדייהו, קרי לון את העם סתום. ^ט כד"א, ^ט ויגוף יי' את העם על אשר עשו את העגל. ויקהל העם על אהרן. וירא העם כי בשמשה. וכן כלבו.

לב) ר' יצחק ור' יהודה הוו אולין מאושא ללוז, והוה עמהון יוסי טיעעא, ^ט בקטירא דגמלי ^ט ח' עטופרא בכתפייהו. עד דהו אולי, אשכח ההוא יוסי טיעעא, אנתו חדא דשאר עמיין, ^ט דקטיר בירוקי. ^ט חילא, אשתחמייט מניחו ואתקיף בה, ואתא עלה. תוויהו ר' יצחק ור' יהודה, אמרו ניתוב מארחא ^ט דא, דהא קוב"ה בעא לאחוזהה ^ט לנ, דלא נתחבר בהדייה. תבו מארחא, בדקו בתורה, ואשכחו דבריה דעת אל נכר הוה, ואבואה ^ט פסיל זרעא הוה. אמרו, בריך רחמנא דשוויב לנ.

לג) פתח ר' יצחק ואמר ^ט אל תתחר במרעים. מאן איינון מרעים, דלא כתיב חטאים, או רשעים. אלא מרעים, דאבאישין לגרמייהו, ולהני דמתחברן בהדייה. ר' יהודה אמר, מרעים: ארחיק גרמק ממרעים דלא תהונן רעים וחברים כחדא, דלא ^ט יבאישו לך עובדי, ותתפס בחטאוי.

לד) ת"ח, اي לא הו איינון ערב רב דאתחברו בהון ישראל, לא אתעכיד

חולפי גרסאות

מסורת חז"ב

ט) (שמות ז) לך קמ"ד צ"ה, א) (שמות ל"ב) ח"ב קאג. ו הינו זכתי. ז לאושא וליג' ללוז. ח' עטופרא. ז"ח כ"א ט"ד של"ט. ב) (תהלים ל"ז) ויחי קצ"ג צ"א. ט סקטיניא; דקטיר, י דקללא. כ' לג' דא. ג' פסיל רועיה. מ יבאיש לך עובדי.

דרך אמת ^ט בקשרו מני גמils ייח. ^ט ומשא נל כתפיהם. ח' שהויה מלכחת נשב השדה ונשפט מהם ואנס הגויה ובא עלייה.

הטולם

מאמר

גמלים, ועשו הפטת, ונקשרו בו, קורא אותם את העם, ולא עמי.

לא) אלא בגין ההוא וכור' ^ט ומшиб. אלא משום ערב רב ההוא שנדבקו בהם ונתערבו עמם, קורא אותם את העם סתום. ווא עמי. כמו שאתה אומר, ויגוף ה' את העם וגוי. ויקהל העם על אהרן. וירא העם כי בשמשה. וכן כולם, בעת ישישראל היו במצב גרען, קורא אותם עט סתום, ולא עמי.

לב) ר' יצחק ור' יהודה וכור' ^ט ר' ור' הי הולכים מאושא ללוז, והיה עמהם יוסי הסחר, עם גמלים מקשרים זה בזה בשורה, ומשא על כתפיהם. בעוד שהיו הולכים, מצא יוסי הסוחר אשה אחת של שאר העמים, שהיתה מלכחת בעשבי השדה, פנה מהם ואנס אותה ובא עליה. תמהו ר' יצחק ור' יהודה, אמרו נשוב

ויסב — את העם

מדרך הוה, שהרי הקב"ה רצחה להראות לנו, שלא נתחבר עמו. שבנו מן הדרך. בדקו אחרינו, ומזו ששהוא בנה של בת אל נכר, ואביו זרע פסול היה. אמרו ברוך הרחמן שהציל אותנו.

לו) פתח ר' יצחק וכור' ^ט פר' ואמר, אל תתחר במרעים. שואג. מי המה מרעים, שלא כתוב, חטאים או רשעים, ומшиб. אלא מרעים הם שמריעים לעצם ולאותם שמחברבים עליהם. ר' יהודה אמרה, אל תתחר במרעים פירשו, הרחק עצמן מרמעים, שלא תהיה חברים ורעים עמם ייחד, שלא יייקו לך מעשי ולא תתפוש בחטאיהם.

lod) ת"ח אי לא ^ט וכור' ^ט בוא וראה, אם לא היו אלו ערב רב שנתחברו בישראל, לא היה געשה אותו המעשה, של העגל, ולא מתו מישראל אלו שמתו, ולא גרמו לישראל כל מה שגמרו,

ובוא

(דף ע' פ' מ"ה ע'ב)

ההוא עובדא, ולא מיתו מישראל, כל אינון דמיתו, ולא גרים לון לישראל כל מה דגרים. ות"ח, ההוא עובדא, וההוא חובה ממש, גרים גלותהון דישראל.

(לה) דתניןן, בעא קודשא בריך הוא, דישתחווין ישראל בההוא שעטה כמלacci עלי, ולמעבד להו חירין מכלא, חירין ממותא, ולמהוי חירין מן, שעבודא דשאר עמיין, כמד"א, חרות על הלוחות, אל תקרי חרות, אלא חרות. (לו) כיון דאתעביד ההוא עובדא, גריםו כלא. גריםו מותא, גריםו שעבוד מלכוון, גריםו דאתברו אינון לוחי קדמאי, גריםו דמיתו מישראל, כמה אלפי מניהו. וכל דא, בגין אתחברותא דאיןון ערבי רב, דאתחברו בהו.

(לז) אף הכא, בגיןיהון, לא אתקרוין בני ישראל, ולא ישראל, ולא עמי, אלא העם סתם. ואיתמא וחמושים עלו בני ישראל. כד הו סלקון ממצרים, ולא אתחברו בהדייהו אינון ערבי רב, קרוי לון בני ישראל, כיון דאתברו בהדייהו, דכתיב גם ערבי רב עליה אתם, קרוי לון העם.

(לח) רבבי יוסי אקשי אמר, כתיב כי אשר ריאתם את מצרים היום לא תוסיפו לריאתם עוד עד עולם. אי הכא, כל יומא הוא חמאן לההוא ערבי רב. אמר רבבי יהודה. ערבי רב כתיב, ולא מצרים, דהא כמה שאר עמיין הו דיירי למצרים. ולא עוד אלא דכלחו אתגזרו, וכיון דאתגזרו, לא אקרון מצראי.

(לט) ועל פומא דמשה קבילו לון, והיינו מה *) דאמיר הכתוב, לך לך כי שחת עמק סרו מהר מן הדרך אשר צויתם. צויתם כתיב. וחמושים עלו בני ישראל

חולפי גרסאות

מסורת הותר

(שמות ל"ב) ב"א שמ"ט צא ז (שמות ל"ב) ב"א נ מוסיף שעבודא אחרא. ס מוסף לא בני, פ לאן מצרים. פ לאן קרוי לון בני ישראל, צ לון צן דכתיב עד קרוי, צ מצראי.

זיסכ — את העם

הסולם

אמר

מצרים וуд לא נתחבר עליהם ערבי רב קורא אותן בני ישראל, כיון שנתחברו עמהם, שכטיבה, וגם ערבי רב עליה אתם, קורא אותם העם.

(לה) רב' יוסי אקשי וכו': ר' הקשה ואמרה, כתיב, כי אשר ריאתם את מצרים היום לא תוסיפו לריאתם עד עולם. אם כן, הרי בכל יום היו רואים את הערבי רב, שהיו מצרים. אמר ר' יהודה ערבי רב כתוב, ולא מצרים. כי כמה עמים אחרים היו למצרים, ומהם היו הערבי רב. ולא עוד. אלא שכילם נמולו, וכיון שנמולו לא נקרו מצרים.

(לט) ועל פומא דמשה וכו': ועל פי משה קבלו אותם. והיינו מה שאמר הכתוב, לך כי שחת עמק סרו מהר מן הדרך אשר צויתם. צויתם כתוב, דהיינו שימושה ציווה אותם שקיבלו הערבי רב. וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים. פירושו אחד מחמשה היו ישראל. ר' יוסי אומר, המשגה היו מישראל ואחד מערבי שכטוב, וחמושים עלו בני ישראל. וזה כשלעו

רב

דפו"י דף מ"ה ע"ב *) דף מ"ז ע"א

זיסכ — את העם

הסולם

אמר

ובוא וראה, מעשה זהה ווען הויה גרים הגלות לישראל.

(לה) דתניןן בעא וכו': שלמדנו הקב"ה רצאה שימצאו ישראל באotta שעטה, בקבלת התורה, כמלacci העליונים ולעשות אתם חירות מכל, חירות ממות, ושיחיו בני חורין משעבוד שאר העמים. כשהיא חירות על הלוחות, אל תקרי חירות עם חית קומוצה, אלא חירות עם זה צדקה.

(לו) כיון דאתעביד וכו': וכיון שנעשה אותו המעשה, גרמו הכל, גרמו מות, גרמו שעבוד מלכיות, גרמו שנשברו לוחות הראשונות, גרמו שמתו מישראל כמה אלפיים מהם. וכל זה משום התחרבות הערבי רב שתחברו בהם.

(לו) אף הכא בגיןיהון וכו': אף כאן בשבי הערבי רב, לא נקרו בני ישראל, ולא ישראלי, ולא עמי, אלא העם סתם. ואם תאמר, שכטוב, וחמושים עלו בני ישראל. וזה כשלעו

ב שלח

מארץ מצרים, חד מחמשה הו. ור' יוסי אומר חמשה מישראל, חד מנינו. רב' יהודה אומר, וחמשים : אחד מחמשים.

מ) אר"ש, בגין דההוא יובלא סליק לוֹן מצרים, בגין כך וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים. ואי לאו, לא סליקו, ועל דא אתעכbo חמישין יומין לקבלה אורייתא. ומההוא אחר נפקת אורייתא, ואתייהיבת, ועל דא וחמשים חסר. דגין דא עלו בני ישראל מארץ מצרים.

מא) ויקח משה את עצמות יוסף וגור. אמר סליק גרמי. אלא, בגין דהוה רישא לנחתא לגלותא. ולא עוד, אלא ר' דאייהו סימנא דגאולה הוה ליה ואומי להו לישראל על דא, הה"ד כי השבע השביע את בני ישראל, והא אמר.

מב) ז' וכאה חולקא דמשה, דישראל והוא עסיק למשאל ממוני מצראי, ומשה הוה עסיק באומה ד يوسف. ואית דאמרי ארונא בנילוס הוה, ובשם קדישא סליק ליה. ועוד אמר משה, יוסף, הגיע זמן פורקנא דישראל, ואמר עלה שור וסליק. ואית דאמרי, בין מלכי מצראי הוה, ומתמן * סליק. ואית דאמרי, בגין דלא יעבדון ליה ע"ז, שוו בנילוס וסרח בת אשר חוזיאת ליה למשה.

מג) ו' וויי הולך לפניהם יומם. רב' יוסי פתח, למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. כמה חביבא אורייתא קמיה דקדושא בריך הוא, דכל מאן דاشתדל

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ה) ב"א קל"ז צ"ב. ו) לעיל את כתה צ"ע. ו) (תהלים ר' דאייהו היה סימנא לנאהלה גנאולה. ט' מוסיף ליה כ"ב) ח"ב י. ח"ג כא : בה : רצג. למשה שאמר יוסף ואלקים פקד יפקוד והוא היה סימן שמשה בשאמיר פקד פקוחיו שהיה אמרת ת' לא' ג' מון ובאה עד סוף אות מ"ב. א' מוסיף סליק ליה.

ויסב — את העם

אמר

רב. ר' יהודה אומר, וחמשים, אחד מחמשים על זה, ז"ש, כי השבע השביע את בני ישראל. והוא נתבאר.

מכ) ז' בכאה חולקא דמשה וכ' : אשר חלקו של משה, ישראל עסיקם לשאל בסוף מצרים. ומשה היה עסיק בשבועה של יוסף. ויש אומרים, שהארון שלו בנילוס היה ועל ייד שם הקדוש העלה אותו. ועוד אמר משה, יוסף הגע הומן של גאותה ישראל. ואמר עלה שור ועללה. כי יוסף נקרא שור כמ"ש בכדור שורו הדר לו גגו. ויש שאמר כי בין מלכי מצרים היה ומשם עללה. ויש אומרים, שכדי שלא יעשה עבדה וורה, שמו אותו בנילוס, וסרח בת אשר, שהיתה דהה בשעת המעשה, הראתה למשה מקומו.

אמור זה הולך לפניהם יומם מג) זה הולך לפניהם יומם : ר' יוסי פתח למנצח על אילת השחר מזמור לדוד. כמה אהובת התורה לפני הקב"ה, שכל מי שעסוק

מ) אר"ש בגין וכ' : אמר ר' שמעון, משום שהיובל, שהוא בינה, העלה אותו מארץ מצרים, משום וה כתוב, וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים. שהוא בינה הנקראת יובל, שיש בה חמשים שערם, ואם לא הובל לא היו עולים. ועל כן נתעכבו חמשים יום לקלבל תורה. ומוקום ההוא מזוביל יצאה התורה ניתנתה. ועל זה, וחמשים חפה. לדוגמא, אם פירושו מזוניים, היה צריך לומר חמושים עס' ר'. אלא יורה על מספר חמשים שה"ס יובל. שבשביל זה עלו בני ישראל ממצרים.

מא) ויקח משה את עצמות יוסף וגורי : שואל. למה העלה משה עצמותיו, ומשיב. אלא משום שהיה הראשון לרדת לגלות. ולא עוד אלא שהיה לו סימן הגאולה, דהירינו פקד יפקוד, (ורש"י שמות ג' י"ח) והשביע לישראל (רפו"י דף מ"ז ע"א)

באורייתא, רחמים הוא לעילא, רחמים הוא למטה, קב"ה אצית ליה למלולוי, לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דעתך.

מד) ואורייתא בעי למלעי בה בימא ובליילא, דכתיב,^ט והגית בו יומם ולילה. וכ כתיב^ט אם לא בריתי יומם ולילה וגור. תינח בימא, בליליא אמא. בגין דיהא שכיח לגבי שמא קדישא שלים. כמה דלית יומם בלבד לא ליליא, ולאו איהו שלים, אלא דא עם דא, כך בעי אורייתא, לאשתכח עמיה דב"נ יומא ולייליא, למהו שלימותא לגבי דב"נ יומם ולילה.

מה) והוא אמר, דעקרא דלייליא, אבל בפלגות נ ליליא, קודשא בריך הוא עאל בגנטא דעתן, לאשתעשעה עם צדיקיא, וכדין, בעי ליה לבר נש למקם, ולמלעי באורייתא.

מו) והוא אמר, דקוב"ה וכל צדיקיא דגנטה דעתן, כלחו צייתין לקליה, הה"ד היושבת בגנים חבירים מקשיבים ל科尔ך השמיוני, והא אוקמו, היושבת בגנים: דא כנסת ישראל, דאייה משבחת ליה לקודשא ב"ה, ובשבחא דאוריתא, בלייליא. זכה חולקיה, מאן דاشתף בהדה, לשבחא ליה לקודשא ב"ה, בשבחא דאוריתא.

מז) וכד אתי צפרא, כי אתי א משתעשעה ביה בקב"ה, ואושיט לה לגביה שרביטא דחסד, ולא עליה בלחוודה, אלא עליה, ועל איןון דמשת芬ין בהדה, והוא אמר דכתיב,^ט יומם יצוה יי' חסדו ובלילה וגור. ועל דא אילת השחר אקרי.

חולפי גרסאות

מסורת הזהר

^ט (יהושע א') הקסחו קמ"ה צ"א. ז"ח מ"ז ט"א ט"ז.
^ט (ירמיה ל"ז) ב"א קצ"ג צ"ג. י' (שהיש ח') לך ז"א צ"א. כ' (תהלים מ"ב) לך נ"ד צ"א.

הсловם

צאמר

בחוץ לילא, הקב"ה בא בגין עדן להשתעשעה עם הצדיקים אשר שם, ואו צרך האדם לקום ולעסוק בתורה.

מו) והוא אמר דקב"ה וכו': והרי למדנו, שהקב"ה וכל הצדיקים שבגן עדן, כולם מקשיבים ל科尔ך השמיוני וכבר בארו, היושבת בגנים, זו היא כנסת ישראל, דהינו המלכות, שהיא משבחת אל הקב"ה, בשבח התורה, בלילה. אשרו חלקו של מי שמשתף עמה לשבח אל הקב"ה בשבח התורה.

מז) וכד אתי צפרא וכו': וכשבא הבוקר, באה כנסת ישראל, שהיא המלכות, ומשתעשעת בהקב"ה, והוא מושיט לה שרביט החסד, ולא לה בלבד, אלא לה, וכל אלו שמשתפים עמה. והרי למදנו, שכתבו, יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירהעמי וגוי, שפירושו, מי שעוסק בתורה בלילה, הקב"ה מושך לו חוט של חסד ביום ועל כן נקראת המלכות אילת

בתורה אהוב הוא למללה, אהוב הוא למטה, והקב"ה מקשיב לדיבוריו, ואני עוזב אותו בעולם הווה ואני עוזב אותו לעולם הבא.

מד) ואורייתא בעי וכו': והتورה, צרכיס לעסוק בה ביום ובלילה, שכחוב, והגית בו יומם ולילה. וכ כתוב, אם לא בריתי יומם ולילה, שהוא זמן מנוחה, מה צרכיס אבל בלילה, שהוא זמן מנוחה, כדי שיהיה נמצא אצלם ששם שלם, כי כמו שאין יום בלי לילה. ואני שלים אלא זה עם זה, כך צרכיס התורה להמצאה עם האדם ביום ולילה, ויהיה השלמות אצל האדם יומם ולילה. פירוש. יום הוא ז"א ולילה הוא הנוקבא, וכשעוסק בתורה ביום ולילה נמצא מיחד ז"א ונוקבא, שהוא כל השגיאות, בסופה יהיו ערבות ויהי בקר יום אחד.

מה) והוא אמר דעקרא וכו': והרי למදנו, שעיקר הלילה הוא מחוץ ואילך, וاع"פ שחצוי לילה הראשונה הוא בכלל הלילה, אבל

(דפו"י דף מ"ו ע"א)

מח) ו' וארא"ש, בשעתא דבעי לאתנהרא צפרא, אתחשך ואתקדר נהורה, וקדרותא אשתכח. כדין אתחברת אתתא בעלה, דתנינן, אשה מספרת עם בעלה, למשתעי בהדייה, ועאלת להיכליה.

מט) לבתר כד בעי שם לא מיעל, אתנהיר ואתת ליליא, ונטיל ליה. כדין כל תרעין סתימין, וחמרין נערין, וכלבין נבחין, כד אטפלג ליליא, שاري מלכא ל' למיקם, ומטרוניתא לזרמא, ואתי מלכא ואקיש לתרעה דהיכלא, ואמר ז' פתהי לי אחותי רעמי וגוי. וכדין משתעשע בנשמהthon צדיקיא.

נ) זאהה חולקה דהווא, דאתער ההוא זמנא במלוי דאוריתא, בגין דא, כל איינון דבני היכלא דמטרוניתא, כלחו בעין ד' למיקם בההו זמנא, לשבחא למלכא וכלהו משבחן קמיה, ושבחא דסליך מהאי עלמא, ז' דא דאייהו ד' רחיק, דא ניחא ליה לקודשא בריך הוא מלכא.

נא) כד אסתליך ליליא, ואתי צפרא, ואתקדר, כדין מלכא ומטרוניתא ברוזא בחודה, ויהיב לה מתנון, ולכל בני היכלה. זאהה חולקה מאן דאייהו במניינא.

גב) ו'י' הולך לפניהם יומם. קודשא בריך הוא, ובית דיןיה. *) אמר רבנן יצחק, היינו דתנינן, שכינתא באבהטה ג' נטלא. הולך לפניהם יומם: דא אברהם. בעמוד ענן: דא יצחק. לנחותם הדרך: דא יעקב. דכתיב בהה ג' וייעקב הולך לדרכו. ולילה בעמוד אש להאריך להם: דא דוד מלכא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ג') (שה"ש ה') וירא ק"ב צ"ה. ח' (בראשית ל"ב) וירא ק"ב צ"ג ז"ח כ' ט"ג שט"ג. בעלה, ח' למקרין ט' ההוא. ז' דכל וליג דא. כ' ליג למיקם בההו זמנא. ז' ליג דא. ט' מוסיף רחיק יתיה. ג' מוסיף ואתחשך ואתקדר. ס' ליה. ט' היכלה. פ' פלייג ואמר דאי ז'י' תחתון שלה ע"ב סנהדרין ואבהטה נטלא.

הסולם

מאמר

ו' הוילך לפניהם יומם משומש זה, כל בני היכל המטרוניתא, כולם צריכים ליקום בזמנ ההוא לשבח את המלך, וכולם משבחים לפניו, והשבח העולה מעולם הזה שהוא רחוק ממנה, זה מרוצה להקב"ה יותר מכל. נא) כד אסתליך וכבי ז' כשמסתלק הלילה ובא הבוקר, ונשחר, או המלך ומטרוניתא בסוד החודה, דהינו בוגו, ונוטן לה מתנות ולכל בני היכל. אשורי חלקו של מי שהוא במספר בני היכל.

ג') ו' הולך לפניהם יומם: וה' פירושג, הקב"ה ובית דיןנו, שהוא המלכות. כי חזי של והויה מרובה את המלכות. אמר ר' יצחק היינו שלמדנו, שהשכינה נסועת עם האבות. כי הולך לפניהם יומם, והוא אברהם. בעמוד ענן, והוא יצחק. לנחותם הדרך, וזה יעקב שכתו בו, וייעקב הולך לדרכו. ולילה בעמוד אש להאריך להם, והוא דוד המלך. ובלהו

אלית השחר. דהינו על שם שמשבחת להקב"ה בלילה שבו התרורה.

מה) ואמר ר' שמעון וכבי: וארא"ש, בשעה שצריך להאריך הבקור, נשחר ונשחר האור, והשchorות נמצאה. או מתחברת אשה בלילה, דהינו זוויל, בספר עמי, ובאה בהיכלא.

מט) לבתר כד בעי וכבי: אחר כד כשצරיך השימוש לבא הלילה מאיר ובא ולוקח אותה ואו כל השעריטים סתוםים, וחמורים גורעים, וכלבים גובחים. וכשנחלה הלילה מתחילה המלך ליקום, ומטרוניתא שהוא המלכות, מתחילה לומר, שהוא ז'א, בא ודופק על שער ההיכל, אמר, פתהי לי אחותי רעמי וגוי. ואו משתעשע עם נשות הצדיקים.

ג') זאהה חולקה דהווא וכבי: אשורי חלקו של הוא, שהעיר בזמנ ההוא בדברי תורה,

(דפני זף מ"ז ע"א *) דף מ"ז ע"ב)

נג) וכלהו צ רתיכא עלה קדישא, למהך ישראל בשלימותא דכלא, ר בגין דיזון אבנון פורקנא ש דלהון, דכתיב ט ואנכי אעלך גם עלה, עם המרכבה, וכתיב וויי הולך וגוי, ללכט יומם ולילה. וכי אמריו הוו אזי יומם ולילה, יהכו ביממא, ולא יהכו בליליא, כבני אנשא דערקון, כיוןDKODSHA בריך הוא נטיר לון, אמריו אולין ביממא ובבליליא. אלא, לאשתכחא בהו שלימותא דכלא, דלית שלימו אלא יומם ולילה.

נד) ה' א"ר אבא, ה כי אוקימנא, ט וויי הולך לפניהם יומם בעמוד ענן: דא אברהם. ולילה בעמוד אש: דא יצחק. ואה כי יעקב אין הוא. אלא במלה קדמה אתמר, ותמן שاري, כמה דכתיב וויי.

נה) ולילה בעמוד אש, הויה נהיר, בסטרא דא ובדא. בגין דירדפון מצראי בתרייהון, לאתייקרא שמא DKODSHA ב"ה, ברתיכוי ופרשוי. בגין למיזל יממא וליליא, אספקלרייא דנהרא, ודלא נהרא. ותו, א בגין לאטעהה למצראי ב דימרון מקרה הוא, דכתיב ט נואלו שרי צוען, וכתיב ש מшиб חכמים אחר, וע"ז אזי ביממא ובבליליא.

נו) רבבי אבא אמר, זכה חולקון דישראל, DKODSHA בריך הוא אפיק לון

חולפי גרסאות

הו' הולך לפניהם יומם
זה רתיכן עלאין קדרישן. ט עלמא. ר' לג' מנ
 בגין עד ללכטה ש דבניהם: דבניהם. ח' לג' כל אותן נ"ד
 גאות נ"ה: לג' אותן נ"ד עד בין דירדפון באות נ"ה
 ועין להלן בח"ג אותן נ"ט ציין ט. א' בועל. ב' וירונן.

מסורת הוהר

ט) (בראשית מ"ז) ויחי ל"ט צ"ב. ט) (ישעיה י"ט). ט) (שם מ"ז) ח"ג קא.
 דרך אמרת ט] מלכות עם ע"ב סנהדרין.

הסולם

מאמר

נג) וכלהו רתיכא עלה וכו': וכולם, הם מרכיבה העליונה הקדושה, כי אברהם יצחק יעקב הם חגי'ת ג' רגלי הכסא, ועוד מלך הוא רג'ל רביעי. כדי שליכו ישראל בשלמות הכלל, וכדי שיראו האבות הגאולה שלהם, שכותבו, ואנכי אעלך גם עלה, עם המרכבה. וכותבו, וה' הולך וגוי, ללכט יומם ולילה, שואל, למה הלכו יומם ולילה, ילכו ביום, ולא ילכו בלילה. אנשים הבורחים, כי כיון שהקב"ה שמר אותם וכך פחדון, ומה הלכו ביום ובבלילה, בבורחים. ומшиб. אלא שימצא בהם שלימות הכלל, כי אין שלימות אלא יומם ולילה. כי יום הוא מدت ז"א ולילה מדת הנזקבא, וכל השלימות הוא בהתחברותם יחד, בסוטה ויהי ערוב וייה בקר יום אחד כנ"ל (בראשית א' דף ק"ח ד"ה וביאור).

נו) א"ר אבא ה כי וכו': א"ר א' כך העמדנו וה' הולך לפניהם יומם בעמוד ענן, זהו אברהם. שהוא חסד. ולילה בעמוד אש, וזה יצחק, שהוא גבורה. ואם כן יש לשאול, איפה

ט) ר' אבא אמר וכו': ר' א' אשרי חלכם של ישראל, שהחדש ברוך הוא הוציאם ממצרים כדי שייהיו חלקו ונחלתו, ובוא וראה,

מצד

(דף ע' מ"ז ע"ב)

ממצרים, ומהוי חולקיה ואחסנתיה. ות"ח, ג' בסטרא דיבלא, אשתחח חירו לישראל. ובן לזמן דאתה, דכתיב^(ט) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגוי. נז) ובגין ההוא יובל עלה, ז' אתעכbero חמישין יומין, לקבלא אוריתא, ולמקרב לטורא דסיני. וכיוון דאולי ביממא, אולי בליליא, למוהי כלא חד יומא, בין ימא וליליא, ולא אשתחח פרישו.

נח) ולא עוד, אלא דכלחו בניחא אולין, לרעותא דנפשיהו, ביום דקבילו אוריתא, הו חמישין יומין שלמין, ה' יומי ולילי כדקה יאות, דלית יום בלא ליל, ולית לילה בלא יום, ולילה ויום אكري יום אחד. וכיוון דאלו חמישין יומין שלמין, כדין ז' שארו עלייהו איננו נ' יומין דיבלא, ז' ומטרא דיבלא אתייהיב להו אוריתא, ובג' אולין ימא וליליא.

נט) ז' וא"ר אבא, כתיב^(ז) ויהי כי ז肯 יצחק ותכהין עניין, אמר. הא אוקימנא, מאן דרחים לחייבא, ה כי הוא. ות"ח, ביצחק אתכלייל ליליא, וליליא לא בהיר, ועד' ותכהין עניין, וכלא חד.

ס) ר' יצחק פתח ואמר, ז' ויגד למלך מצרים כי ברוח העם, ויגד, מאן קאמר ליה. אלא, הא אוקימנו. אבל חכמי וחושי אתכנשו לגביה, ואודעוהו כי ברוח העם. ואמאי קאמרו דא. אלא חמו בחכמתא דלהון, דהו אולי ימא וליליא, אמרו

חלופי גרסאות

מסורת ההור

(ט) שם כ"ז) ויבש ל"ג צ"א. ז' (בראשית כ"ז) ב"א ג' מסטרא. ז' אשתחח. ה' יומי. ז' לקבל נ' [יום] ל"ז צ"ג(ז) ח'ב מו :

דיבלא וליג מן וכיוון עד שאון. ז' וכמו דשאון.
ז' מסטרא. ט' בדפיו גרסו כאן זה הולך לפניהם יומם
אמר ר' חייא ה כי אוקימנא זה הולך לפניהם בעמוד ענן דא אבראה. ז' ולילה בעמוד אש דא יצחק. ז' כי יעקב און הוא אלא במליה קומאה אמרו ותמן שארי כמ"ז וה' ז' ולילה היה נהיר בסטרא דא
ובdag. ז' ליג מן וליליא עד וכבלא.

הסולם

המאמר

ערב ויהי בקר יום אחד. וכיוון שהלכו חמשים יום שלמים או שרו עליהם אללו חמשים יום של יובל, שהם חמשים שעררי בינה, אז מצד היובל ניתנה להם התורה. ומשום זה הלכו ים וליל. נט) ואמר ר' אבא וכור' ז' וא"א כתוב, כי כי ז肯 יצחק ותכהין עניין. ולמה, הנה בארכנו, מי שאוחב את הרשע, כך הוא, שותכהנה עניין, ובאו. ביצחק, שהוא גבורה, נכלל לילה שהוא מלכות ולהלילה אינו בחרה, ועל כן ותכהין עניין מראות. והכל אחד. כי התכלויות הלילה ביצחק הוא עניין אחד עם אהבת יצחק את עשו.

ס) ר' יצחק פתח וכור' ז' ר' יצחק פתח ואמר, ז' ויגד למלך מצרים כי ברוח העם. שואל. ז' ג' אמר לו. ומשיב. אלא בארכנו, אבל חכמי ומכשפיו נתקברו אליו והודיעו לו, כי ברוח העם. ולמה אמרו זה. אלא שראו בחכמתם,

שהיו

מצד היובל, שהיה בינה, נמצא החירות לישראל. וכן לעתיד לבא, שכתו, ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגוי. נז) ובגין ההוא יובל וכור' ז' ומשום יובל ההוא נתעכbero חמשים יום אחר יציאת מצרים כדי לקבל התורה. ולקרב להר סיני. כי יש ביבול חמשים שערם. וכדי לחתתקו בהם היו צרייכם חמשים יום. וכיוון שהלכו בום הלכו ג' בלילה. שהיה הכל יום אחד, ולא נמצא פירוד בין יום ולילה. שהם זוגן.
נח) ולא עוד אלא וכור' ז' וא"ז, ולא עוד, אלא שולם הלכו בנהת לרצון עצם. כדי ליחד יום ולילה, שהם זוגן. וביום שקבלו התורה היו חמשים יום שלמים יום וליל. כראוי. כי אין יום בלי לילה ואין לילה בלי יום. שאוני שלמות לזיא באלי המלכות, ואין שלמות לממלכות באלי זיא. ולילה יום נקרים יום אחד. כמשמעותיו

(דף ז' מ"ז ע"ב)

ודאי ערךין איןון. ולא עוד אלא דחמו דלא הוא אולי באורה מישר, כמה דכתיב וישבו ויתנו לפני החרות.

סא) ויקח שש מאות גור. א"ר יוסי, לקבל מנינא דישראל, דכתיב כssh מאות אלף רגלי. בוחר: לקביל הגברים דיןון עקרה דכל ירושה. וכל רכב מצרים: שאר רתיכין, דיןון טפליין מלהורי, לקבל הטף דכתיב בלבד מטה. וכל עביד בעיטה דחרשי וחכמי. ושלשים על כל, כלל בחכמתא, לקבל דרגין עלאין, תריין חד. ר' יצחק אמר, כתרגומו, ומזרזין. זריזין הוא בכלא.

סב) ויקח שש מאות רכב בחור. ר' חייא אמר, כתיב יפקוד יי' על צבא המרום במרום ועל מלכי הארץ על האדמה. במנא דקב"ה יהיב שלטנותא לרברבי עמיין לעילא, יהיב להו לעמאות דלהון לחתא. ובשתא דנחית להן מדרגייהון דלעילא, נחית להן לעמאות רכב בחור, הא ממנהן דלהון, ואוקמה, דבר רתיכין דשאר עמיין, וכללו נפלו במשירתא דסיסרא לבתר והיינו בחור וככל רכב מצרים.

סג) כתיב קסתי ברכבי פרעה דמיתיך רעתיה. תא חזי, כדוגמת סוסיא נוקבא, אתחזי להון לסתוייהון דפרעה, ואוקמה. אלא לסוסתי ברכבי פרעה,

חולפי גרסאות

כ' ליג בחור. לאשר. מ לאחרין. נ' ליג הטף. ס' ליג דלהון. ע' אוקמה. פ' מוסיף ולבתר וכל. צ' ליג ת"ה.

מסורת הזוהר

ר) ח"ב נא. גו: ח"ג רסט: ז"ח ע"א ט"ג שכ"א. ש) (שעיה כ"ז) נח ע"ה צ"ג ת) (שה"ש א') ויגש מ"ג צ"א. ת"ז בהקדמה ג: ז"ח נ"ב ט"ד ש"ם. ע"א ט"ג ש"ט, ט"ד ש"ז, שי. ע"ב ט"ד ש"ז.

הсловם

ויקח שש מאות רכב בחור

מאמר

ר' חייא אמר, כתוב יפקוד ה' על צבא המרום במרום ועל מלכי הארץ וגוי. במנא דקב"ה נונן ממשלה לשרי העמים למלילה, נונן לעמים שלהם למטה, ובשעה שמוריד אותם מדרגתם למלילה, מוריד העמים שלהם למטה. ויקח שש מאות רכב בחור, הוא הממונה שלהם שלקח אותן. והעוגבג, שנג' המרכבות של שאר אותן, שאלו שש מאות רכב לא היו מצריטים אלא משאר העמים. וכולם נפלו במנחה של סיסרא. והיינו שש מאות רכב בחור, ואחר כך, וכל רכב מצרים. כי כיוון שכחוב, וכל רכב מצרים, א"כ שש מאות רכב בחור מיותר, אלא וזה ש ש מאות רכב בחור הוא משר העמים. וע"כ אומר אח"כ וכל רכב מצרים.

סג) כתיב לסתוי וגור: כתוב, לסתוי ברכבי פרעה דמיתיך רעתיה. בוא וראה, כדמיון סוסה נקבה נראה לסתוי פרעה, ונ"כ רדפו אחריה אל הים, ובארהו. אלא לסתוי ברכבי פרעה, בוא וראה, פרעה, בשעה שהיא רודף

שהיו ישראל הולכים יומ וليل, אמרה, ודאי שבוחרים הם ולא עוד, אלא שראו, שלא היו הולכים בדרך הרשות. כמו'ש, וישבו ויתנו לפני החרות. והודיעו לו גם זה, וע"כ דרכ' אחרים.

מאמר ויקח שש מאות רכב בחור

סא) ויקח שש מאות ? שאל. שש מאות למה. אמר ר' יוסי, שהוא נגיד מספר ישראל, שכותב, כssh מאות אלף רגלי. בחור, נגיד הגברים שבישראל, שהם עיקר כל ישראל, וכל רכב מצרים, הם שאר המרכבותיהם טפלים לאחורי שש מאות גנ'ל, שהם נגיד הטף שבישראל, שאינס בחשיבותו שש מאות אלף רגלי, אלא טפלים להם, שנאמר, לכל טף. והכל עשה בצעת מכשפיו וחכמי. ושלשים על כל, הכל עשה בחכמתה, שהם נגיד מדרגות העליונות, הבאות, שתים, ואחד עלייהן. ר' יצחק אמר כתרגומו, ומזרזין. כי זריזים היו בכל דבר.

סב) ויקח שש מאות רכב בחור:

אחרי

(דף ז' דף מ' ע"ב)

*) מ תא חזי, פרעה בשעתה רדייף אבותרייהו דישראל, מה עבד, נטול ו סוסון נוקבון, וכפת לון ברתיכוי בקדמיה, וסוסין דוכראי כפת לון לאחורייהון, והו ש מזינים דוכרי לקל נוקבי, ונקבי לא בען, ח ואוחן למיוז. א' כיוון דקריב לגביהו דישראל, נטול נוקבי ושוי לון לאחורי, וסוסון בדוכרין לקדמין, נ' לאבאasha דישראל, ולאגחא בהו קרבא.

(ס) כגונא דא, ווי' הולך לפניהם יומם, לבתר ח' חורה שכינתה לאחורייהון דישראל, דכתיב ויטע מלך האלים וגוי. בגיןך דמייך רעמי טה) א' ופרעה הקريب, והאי קרא הא אוקמו. ז' דאקיריב לכל חילוי ורתיכוי, לאגחא קרבא. ותו ופרעה הקريب. רבבי יוסי אמר, הא אמר דקריב לון לתשובה. ופרעה הקريب.

(ס') כתיב ב') יי' בצר פקודך צקון לחש וגוי. בצר פקודך: לא פקדין ישראל לקודשא בריך הוא, ח' בשעתה דנייחא, אלא בשעתה דעקין. להו, ז' כדין כלחו פקדין ליה. צקון לחש: וכלהו צלאן בצלותין ובבעותין, ואיריקו קמיה צלותין. אימתי. ג' מוסרך למם, בשעתה דפקיד לון קודשא בריך ברצועי. כדין קודשא בריך הוא קאים עלייהו ברחמי, ונחיא קמיה ההוא קלא דלהון, בגין לאטרפראעא מן שנאייהון, ואתמליל עלייהו ג' ברחמי.

מסורת הזוהר

חלופי גרסאות

א)uld מ"ז צ"ב. ב) (ישעה כ"ז) ב"ב מ"א צ"א. ג' לי' ת"ה. ר סוסין. ש מומי; מומני. ת ואחון. ז' כד אדריך. ב' לי' זוכין. ג' לאתיאשא.
ד' לנבייה. ח' לי' מן חותה עד דכתיב. ז' לי' ופרעה הקريب. ז' לי' מן דאקיריב עד ופרעה. ח' לי' בשעתה דנייחא. ט' מוסוף להו לישראל. י' כדין. כ' מוסיף ברחמי כיונה כמה זאקיינה זלי' מחל ליאונה זכו.

ה솔ום

מאמר

אתרי ישראל, מה עשה, לקח סוסות נקבות ואסר אותם במרכבה תחילת, וסוסים זכרים אסר אותם לאחורייהן, והיו הזכרים מתחמים בוגדים הנקבות, והנקבות לא רצואו ומירהו לרוץ. כיוון שקרב לישראל, לקח הנקבות ושם אותן לאחר וסוסים הזכרים מתחילה, כדי להרעץ לישראל ולעשות בהם מלחמה. כי למלחמות סוסים הזכרים חזקים מן הנקבות.

(ס) כגונא דא וה' וגוי: כעין זה, וה' הולך לפניהם יומם. ואח"כ חורה השכינה לאחורי ישראל, שבתו, ויטע מלך האלים וגוי. משום וזה דמייך רעמי. פירוש. מובא לעיל כי וה' ה"ס ת"ה ומלכות. דהינו הוא ובית דין. (פנ' אית' נ"ב) ואח"כ כתוב ויטע מלך האלים וגוי, שהוא מלכות, וילך מאוריהם. ונשאר ת"ה הולך לפניהם. כדי להלחם עם המצריים. ועל זה כתוב דמייך רעמי, מלשון דממה. כי העמידה מאחורי ישראל כדי

כמו

(*) וסוי' דף מ"ז ע"א)

סז) כמה דאוקימנא, ג' מثال ליוונה עם הנץ וכוי, כך ישראל הוא קרייבין ל'ימה, והוא חמאן ל'ימה קמייהו, איזיל וסעיר, וגלגולות זקפני לעילא, והוא דהילין. זקפו עיניהו וחמו לפרעה ולמשיריתיה, ואבנין גירין ובולסטראין, כדין וויראו מאד. מה עבדו, ויצעקו בני ישראל מאן גרים האי דקריבו ישראל לגבי אבוחון דלעילא, פרעה. הדא הוא דכתיב ופרעה הקריב והא אמרת.

(ח) ז' ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יי'. אמר רב שמעון זכה חולקיהון דישראל, דהא רעה ממשה איזיל בגויהו. כתיב ז' ויזכור ימי עולם משה עמו. ויזכור ימי עולם: דא קודשא בריך הוא. משה עמו: שkil הוה משה כל ישראל. ואולפנא מהא, ס' כי רעה דעתם הוא ממש עמא כלחו, אי איהו זכי, עמא כלחו זכאנ. ואי איהו לא זכאנ, עמא כלחו לא זכאנ. ואתענשו בגיןה, והא אוקמו.

(ט) התיצבו וראו, לית לכט לאגחא קרבא, דהא קודשא בריך הוא, יגיח קרבא בגיןיכו, כמה דעת אמר, יי' ילחם לכם ואתם תחרישון. תא חז, ההוא ליליא, בנש קודשא בריך הוא לפמליא דיליה, ודאיין דינייהו דישראל, ואלמא דאקדימיו אבחנן עלייהו דישראל, לא אשתויבו מן דיןיא. רבינו יהודה אמר, ז' זכותא דיעקב אגין עלייהו דישראל, הה"ד ז' לולי יי' שהיה לנו יאמר נא ישראל, ישראל סבא.

(ע) ז' יי' ילחם לכם ואתם תחרישון. רבינו אבא פתח ז' אם תשיב משבת רג'ליך עשות חפציך ביום קדשי. זכאנ איננו ישראל, דקב"ה אתרעי בהונ, לאתדבוקה בהו, מכל שאר עמין דעתמא, ומגו רחימותא דלהונ, קרב לון לגביה, ויהב לון

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ז' ח"ב גג: ח) (ישעיה ס"ג) נח סי' צ"ג. ז' (תהלים קכ"ד). ז' ח"ב יח: מז: ח) (ישעיה נ"ח) הקשה ז' ס"ח צ"ל. מוסיף דקדימי עלייהו. מוסיף הא זכותא.

הсловם

מאמר

סז) כמה דאוקימנא וכוי : כמו שבארנו כל העם, אם הוא זכה כל העם צדיקים ואם הוא שלא ליוונה עם הנץ וכוי (מד"ר שה"ש פ"ב) כך ישראל, היו קרבנים אל הים, והיו רואי הים מלפניהם הולך וסוער, וגליו זקובים למעלה, היו יראיים. נשאו עניהם וראו את פרעה וחליו ואבנין גירין וחבצים, או ויראו מאד. מה עשי ויצעקו בני ישראל. מי גורם זה שקרבו ישראל לאביהם של מעלה, פרעה. ז' ופרעה הקריב. והרי נתבאר.

סח) ויאמר משה אל העם אל תיראו על ישראל, ז' לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל, הוא ישראל סבא, דהינו יעקב. מאמר ה' ילחם לכם ואתם תחרישון ע) ה' הקב"ה. משה עמי, כי שkil היה משה בגד כל ישראל. ולמדנו מותה, כי רעה העם רג'ליך עשות חפציך

אוריתא, ויהב לו שבת, דאיו קדישא מכל שאר יומין, וניחא מכלא, וחודה דכלא, ושקל שבת, לקביל אוריתא כלל, ומאן דעתך שבת, כאילו נטיר אוריתא כלל.

עא) וקראת לשבת עונג, עונגו דכלא, עונגו דנפשא וגופא עונגו צ דעלאיו ותתאיין. וקראת לשבת, מאי וקראת. דיזמין ליה. כד"א, ט) מקראי קדש, ק' קלומר, זמיןין, כמה דזמין אושפיזא לבייתה. וע"ד וקראת לשבת עונג, ר' דיזמין ליה, ש כמה דזמין אושפיזא, ת בפתחה מתקנא, א' בפתחה מתקנא דקה יאות, במיכלא ובמשתיא דקה יאות, יתר על שאר יומין. וקראת לשבת מבعد יום. לקדוש יי' מכובד: דא יום ב כפורים. תרי דיןון חד. וכבדתו מעשות *) דרכיך, כמה דאוקימנא.

עב) מצוא חפץ ודבר דבר, והוא אמר, בגין ג' דההיא מל' סלקא, ואתער מל' דחול לעילא. מאן דזמין אושפיזא, ביה בעי לאשתדל, ולא באחרא.
 עג) תא חזי ההיא מל' דזפיק ה' מפומיה דבר נש, סלקא ואתער אתערותא לעילא, אי לטב, אי לבייש. ומאן דיתיב בעונגו דשבתא, אסיר ליה לאתערא מל' דחול, דהא פג'ם פג'מו ביום קדישא. מאן דיתיב בהילולא דמלכא, לא יתחזוי למשbak למלכא, ויתעסก באחרא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

צ דעלמין. ק' לג קלומר. ר' דתומין. ט' לא' ט) (ויקרא כ"ג) ח"ג גג. קע' :
 כמה דזמין אושפיזא ת לפטורא [לפטורה] מתקנא
 דקה יאות א מוסיף דתומין [דיזמין] ליה לביתה. ב' לג כפורים. ג' דהווא. ד' דפיק. ה' בר נש מפומיה ;
 לג דבר נש.

ה' ילחם לכם ואתם תחרישו

הטולט

מאמר

הקדש. לקדוש ה' מכובד, וזה יום הכלפורים. והם שנים שהם אחד, כי יום הכלפורים ושבת הם אחד. ונ"כ נאמר אחריהם, וכובדתו מעשותם דרכיך, דהינו בלשון היחיד. כמו שהעמדנו.

עב) מצוא חפץ ודבר דבר : והוא נתbara, שלא יהיה דיבוך של שבת כדיבורך של חול. משום שמלה ההוא של חול שמדוברים בשבת, עולה ומעוררת מלאה של חול למעלת, ונפגם השבת. מי שמיין אורת, בו הוא צריך להשתדל, ולא באחר.

עג) תא חזי ההוא וכרכ' : בוא וראת, מלאה היא היוצאת מפי האדם. עולה ומעוררת התעוררות של מעלה, אם לטוב אם לרע. וכי ישיב בתעונג שבת אסור לו לעודר מלאה של חול. וכי פוגם פג'ם ביום הקדש. מי שיושב בשמחת המלך אינו ראוי שישוב את המלך ויעסוק באחר.

ובכל

חפץ ביום קדשי. אשריהם ישראל, שהקב"ה חפץ בהם להתדקם בהם. מכל שאר אומות העולם, ומתחוך האהבה אליהם, קרב אוחם אצלנו, ונתן להם התורה, ונתן להם השבת שהוא קדש מכל שאר הימים, ובו מנוהה מכל, ומי שומר וشكול שבת כנגד התורה כליה, ומי שומר שבת, כאילו שמר התורה כליה.

עא) וקראת לשבת עונג : הינו עונג כל, עונג של הנפש והגוף, עונג של העליונים והתחתונים. וקראת לשבת, שואל, מהו וקראת. ומשיב, שפירושה שיזמין אותו. כש"א מלראי קדש, שפירושו מוזמנים מן הקדש, כמו שמוזמנים ארוח לבתו. ועל זה, וקראת לשבת עונג, שיזמין אותה כמו שמוזמנים ארוח : בשלחן הערוות, בבית מסודר כראוי, באכילה ושתה כראוי, יותר מכל שאר הימים. וקראת לשבת, הינו מבعد יום, שיסוף מחול על

(דפו"י דף מ"ז ע"א *) דף מ"ז ע"ב)

עד) ובסכל יומא בעי לאחזהה עובדא, ולאתערתא אתערותא ממה דעתךיך.
ובשבת, במליל דשמייא, ובקדושה דיוםא בעי לאתערתא, ולא במללה אחרא.

עה) תא חזוי, הכא כד אתקיריב פרעה לאגחא קרבא בהו בישראל, בהיא זמנה, לא בעי קודשא בריך הוא, דיתעtron ישראלי אתערותא לחתא כלל, דהא אתערותא לעילא הוא, דהא אבhnן אקדימנו, ואתערו אתערותא ח דא לעילא, זוכותא דלהון קאים, קמיה, ולא בעא קודשא בעה דישראל יתעرون לחתא כלל. הדא הוא דכתיב יי' ילחם לכם ואתם תחרישון. תחרישון ודאי, ולא תתעrown מלה, דלא אצטיריך לכו, והכא אתכליל שמא קדישא באתונן רשיין, והא אתערו ביה חבריא.

עו) רבוי יוסי ורבי יהודה הו אזי בארכא. אמר רבוי יוסי לרבי יהודה, ודאי תנינא, יי', בכל אחר רחמי, אף על גב דאגה קרבא, עבידי דין, ההוא דין בארכימותא הוא. והכא חמינא, דכתיב יי' ילחם לך, ולא אתחזוי בההוא דין רחמי כלל, דהא כתיב לא נשאר בהם עד אחד.

ען) אמר ליה, מללה דא שמעון מרבי שמעון דאמור, דאפיילו הכא דין בארכמי הוה, דחפה עליהון ימא ומיתו, ולבתור אפיק לון ימא, וקודשא בריך הוא בעא ביקריהון, ואתקברו בארכא, ולא בעאת ארעה לקבלה לון, עד דאושיט לה קודשא בריך הוא ימינה, וקובילת לון, הה"ד, נטית ימינך תבלעמו ארץ. ובגין דא, ג' הא דין בארכמי הוה.

חולפי גרסאות

- ๑ זבכלא בעי לאחזהה, ז' לא' ואתערו ח' לא' זא
ט מוסיף קמיה ואתערו אתערותא דאי' מוסיף כלל
דעת באחרא לעילא הוה; דהא באחרא הות, כ הוה, ט לא' הוה.

מסורת חזורה

ט ח"ב נג. נט :

הסולם

מאמר

עד) זבכל יומא בעי וכבי; זבכל יומא
והמלחמה הוא דין. וכבר העירו ביה החברים.
כמו שאומר לפניו.

עו) ר' יוסי ור' יהודה וכבי: ר' יוסי
ור' יהודה היו הולכים בדרך, א"ר יוסי לר' יהודה ודאי למדנו, שהויה, בכל מקום הוה
רחמים, ואע"פ שעושה מלכותות ועשה דין, דין
ההוא הוא ברחמים, ובאן ראנינו שכותב, היה
ילחם לכם. ולא נשאר מהם עד אחד.
שחררי כתוב.

ע) א"ל מללה דא וכבי: אמר לו, דבר
זה שמעתי מרבי שמעון, שאמր, שאפיילו כאו
היה דין ברחמים, כי כסעה עליהם הים ומטי^ו
ואה"כ הוציאם הים, וחקב"ה רצה בכבודם
ונגמרו בארכין, ולא רצחה הארץ לקלם עד
שהושיט לה הקב"ה ימינה וקיבלה אותן. ו"ש,
נטית ימינך תבלעמו ארץ. ומשום זה, היה דין
ההוא ברחמים.

וע"ז

עד) זבכל יומא בעי וכבי; זבכל יומא
צריכים להראות מעשה ויעור התעוררות של
מוחה מה שצורך לעורר. אבל בשבת, רק
בדברי השם ובקדושת היום צרכיכם להתעורר
ולא בדבר אחר. כי בשבת אין צרכיכם אל
התעוררות מלמטה.

עה) תא חזוי הכא וכבי: בוא וראה כאן,
כשקרב פרעה לעשות מלחמה עם ישראל, בעת
ההוא לא רצתה הקב"ה שיעוררו ישראל
התעוררות מלמטה כלל, כי התעוררות מלמטה
היה, כי האבות הקדימו ועוררו התעוררות זה
מלמטה, וכוכותם עמד לפניו, ולא רצתה הקב"ה
שיישראל יתעוררו מלמטה כלל. ו"ש ה', ילחם
לכם ואתם תחרישון. תחרישון ודאי, ולא
תעוררו דבר שלא צריך לכם. והטעם מובא
להlon (אות ע"ח) וכן נכלל השם הקדוש
באותיות רשותות הויה, שהוא רחמים, שנאמר
הויה ילחם לכם. ואע"פ שהויה הוא רחמים

(דפו' דף מ"ז ע"ב)

ב של ח

עה) ועל דא, לא בעא קודשא בריך הוא דיתערון ישראלי מלה בעלמא, דאי יתערון ישראלי מלה, לא יתערון שמא דרhamyi, ולא יתבעיד דיןא ברחמי, הדא הוא דכתיב יי' ילחם לכם ואתם תחרישון, דלא תתערון מיד. דהא שמא דרhamyi בעי לאתערא עליהו, למעבד דיןא ברחמי. ועל דא בעי, דלא תעבדון פגימן, ונתערון מלה אחרת.

עט) אמר ליה, והא כתיב, ס ויצא יי' ונלחם בגויים ההם. אי הci דא דיןא ברחמי הו. אמר ליה, הci ג' הוה ודאי, דיןא הוא ברחמי, דמותא דלהונ לא אשתחח כמותנא דשאר ס בני עולם, אלא חס עלייהו קודשא בריך הוא, דלא יהונ כמותנא דשאר בני עולם, דקטילו לון, אלא בנחת بلا צערא, הא דיןא ברחמי ג' איהו.

פ) ובכל אחר, שמא דא, דיןא ברחמי איהו, בר אחר חד, דכתיב ז' יי' כגבור יצא וגוי. וכי כגבור ולא גבור. אלא ט' ישני לבושוי, וילבש לבושים אחרים. כאיש מלחמות, ישני זיניה.

פא) ועם כל דא, דיןא הוא יתר, אבל רחמי ביה, כמה דכתיב, כגבור, ולא גבור. כאיש מלחמות, ולא איש מלחמות. דודאי אף על גב דעביד דיןא, חס על ז' עובדי, ועל דא, יי' ילחם לכם ודאי ואתם תחרישון. זכה חילקהון דישראל, דקודשא בריך הוא בריר לון לוחלקיה ואחסנתיה, דכתיב ט' כי חלק יי' עמו יעקב חבלי נחלתו.

חלופי גרסאות	מסורת הזוהר
(וכרייה י"ד) וישלח נ"ד צ"ג ג' (ישעה מ"ב) ג' הגא. ס עמ"ק. ע לי"ג איהו. פ שני. ג' מוסיף עובדי וישלח כ"ז צ"ב. תק"ח קי"ג ט"ב שי"ג. מ' (דברים ל"ב) ב"א קצ"ד צ"ה.	(וכרייה י"ד) וישלח נ"ד צ"ג ג' (ישעה מ"ב) ג' הגא. ס עמ"ק. ע לי"ג איהו. פ שני. ג' מוסיף עובדי וישלח כ"ז צ"ב. תק"ח קי"ג ט"ב שי"ג. מ' (דברים ל"ב) ב"א קצ"ד צ"ה.

ה סולם	מאמר
ה' ילחם לכם ואתם תחרישון פ) ובכל אחר שמא וכ' ; ועל כן, לא שם הוה הוא דין ברחמים, חוץ מקום אחד, מלמטה. כי אם היו מעוררים ישראל דבר מלמטה, לא היה מתעורר שם הרחמים. ולא העשה הדין ברחמים. ו'ש ה' ילחם לכם ואתם תחרישון. שלא תעוררו כלום. כי השם של רחמים צריך למתעורר עליהם. כדי לעשות הדין ברחמים, ועכ' צריך שלא תעשו פגם ותעוררו דבר אחר. דהיינו דין בלי רחמים. כי התעוררות שלמטה, היה מפעיל רק דין בלבד. עט) אל' וזה כתיב וכ' ; אמר לו הדין הוא כאן יותר מרחמים. אבל רחמים יש בו, כמו שכתבו, בגבור, ולא גבור ממש שכלו דין, כאיש מלחמות. ולא איש מלחמות ממש שכלו דין. כי ודאי ע"פ שעושה דין הוא ברחמים. כי המיתה שליהם לא היתה כמיתת שאר בני העולם, אלא ריחם עליהם הקב"ה, שלא יהיו כמיתת שאר בני העולם, שהרגו אותם רק בנחת בלי צער. דהיינו המק בשו והוא עומד על רגליו. (וכרייה י"ד) הרי שהדין היה ברחמים. יעקב חבלי נחלתו. ויאמר	עה) ועל דא בעא וכ' ; ועל כן, לא רצה הקב"ה שיעוררו ישראל דבר בעולם, מלמטה. כי אם היו מעוררים ישראל דבר מלמטה, לא היה מתעורר שם הרחמים. ולא העשה הדין ברחמים. ו'ש ה' ילחם לכם ואתם תחרישון. שלא תעוררו כלום. כי השם של רחמים צריך למתעורר עליהם. כדי לעשות הדין ברחמים, ועכ' צריך שלא תעשו פגם ותעוררו דבר אחר. דהיינו דין בלי רחמים. כי התעוררות שלמטה, היה מפעיל רק דין בלבד. עט) אל' וזה כתיב וכ' ; אמר לו הדין הוא כאן יותר מרחמים. אבל רחמים יש בו, כמו שכתבו, בגבור, ולא גبور ממש שכלו דין, כאיש מלחמות. ולא איש מלחמות ממש שכלו דין. כי ודאי ע"פ שעושה דין הוא ברחמים. כי המיתה שליהם לא היתה כמיתת שאר בני העולם, אלא ריחם עליהם הקב"ה, שלא יהיו כמיתת שאר בני העולם, שהרגו אותם רק בנחת בלי צער. דהיינו המק בשו והוא עומד על רגליו. (וכרייה י"ד) הרי שהדין היה ברחמים.

(דפוסי דף מי' פ"ב)

פב) ויאמר יי' אל משה מה תצעק אליך. מלה דא הא אוקמהה בספרא דצניעותא, ותמן הוא רוא דיליה, ויאמר יי' אל משה. ר' יהודה פתח ואמר, ויתפלל יונה אל יי' אלהיו ממעי הדגה, מה כתיב ליעלא, וימן יי' דג גדול. וימן: ^ט כמד'א ^ט וימן להם המליך דבר יום ביום. אשר מנה את מאכלכם.

פג) ^ט אבל האי קרא הци' * מבעי ליה, וימן יי' את יונה לדג, דהוא מנה הוא דמשדר ליה. אלא ודאי, ההוא דג הוא מנה לjonah, לנטרא ליה מן שאר נוני ימא, ויהו גנייז בגויה. וכיוון דעתליה בגויה, חמא יונה במעוי, פותיא דarter - דמעוי כמו היכלא רברבא, ותרין עינוי דההוא נונא, דנהרין כשם שא, ואבן טבא הוא במעוי, דנהיר ליה, והוה חמץ כל מה די' בימה ובתהומי.

פד) ואי תימא, אי הци, מיי' ^ט דכתיב ^ט קראתי מצראה לי, הא לא אתחזוי, דכל האי רוחח הוא ליה. אלא ודאי, כיון ^ט דאתמי ליה ההוא נונא, כל מה די' בימה ובתהומי, מית, דלא יכול תלת יומין למסבל. כדין עקת ליה לjonah.

פה) דאמר רבי אלעזר, כיון דחמא יונה כל הוא רוחח, והוא חד. אמר קודשא בריך הוא, ומה תעשי יתיר, להא עילנא לך הכא. מה עבד, קטל לההוא נונא ומית, וכל שאר נוני ימא, הוו סחרי שחורה דההוא נונא, ^ט דא נשיך ליה מהאי גיסא, ודא נשיך ב' ליה מהאי גיסא. כדין חמא יונה גרמיי בעקו, מיד ויתפלל יונה אל יי'.

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

^ט זה ס"ו צ"ה. ט) (יונה ב') ח"ב מה ט) (דניאל ק' והאי וליג אבל. ר' ימא. ט כתיב. ת דחמי. א) ח"ג רה. ט) (יונה ב') ויחי קס"ד צ"ה.

הсловם

מאמר

מאמר מה תצעק אליך

אותו הדג היו מאירות כשםש, ואבן טוביה היתה בעמיה שהארה לה, והיה רואה כל מה שיש בים ובתהומיות.

פד) ואי תימא וככ': ואמ תאמר, אם כן, מהו שכותב, קראתי מצראה לי, שלא נראה מזהה, שהוא לו שם כל הרוחה הזאת. ומושיב. אלא ודאי, אחרה, שהdag הווה הראה לו כל מה שבים ובתהומיות. מת. שלא יכול לשובלו שלשה ימים. ואנו העשה צר לjonah.

פה) דא"ר אלעזר כיון וככ': שאמר ר"א, כיון שראה יונה את כל הרוחה ההייא, היה שמתה אמר הקב"ה, ומה אתה צריך יותר, וכי לך הבאתך אותך באן. מה עשה הקב"ה, הרג את dag ההוא ומתה, וכל שאר דגי הים היו מסכבים סביב הדג, זה נשך אותו מצד ההורא וזה נשך אותו מצד ההורא. או ראה יונה את עצמו בצרה, מיד ויתפלל יונה אל ה'.

בקדמיתא

פב) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אליך: דבר זה באrhoho בספרא דצניעותא, (תורונה קע"ח ע"ב ד"ז) ושם הוא סוד שלו. ויאמר ה' אל משה וגוי. ר' יהודה פתח ואמר. ויתפלל יונה אל ה' אלהיו ממעי הדגה. מה כתוב למעלה וימן ה' דג גדול. וימן, פירושו כמו שאתה אומר וימן להם המליך דבר יום נתינתה מנה.

פג) אבל האי קרא וככ': אבל מקריא זה כד היה צריך לומר, וימן ה' את יונה לדג שהוא המנה שליח ה' לדג. ומושיב, אלא ודאי שדג היה המנה לjonah, לשמור אותו מכל שאר דגי הים. ויהיה גנו בון. וכיוון שהביאו ה' בתוכו, ראה יונה במעיה את הרוחב של מקומ מעיו שהוא כמו היכל גדול, ושתי עינוי של

(דף ז' ס"ז ע"ב ט) ז' מ"ח ע"א)

פו) בקדמיה דג, והשתא דגה. כד"א, ז) והדגה אשר ביאור מטה. וכדין כתיב, קראתי מצרה לי. ולא כתיב היתי בצרה, או ישבי בצרה, אלא קראתי מההוא עקו דעתך לוי נוני ימא. מבטן שאל שועתי, דהא מית. ולא כתיב מבטן חי, או מבטן דג, אלא דודאי היה מית.

פו) כיוון דצלי צלותיה, קיבל ליה קודשא בריך הוא, ואחיה היה ליה להאי נונא, ואפיק ליה ליבשתא לענייהון דכלא. נ' כתיב, ויאמר יי' לדג ויקא את יונה. וחמו נ' כלחו, עבידתא דקודשא בריך הוא.

פח) מה כתיב, ויתפלל יונה אל יי' אלהו מעשי הדגה, לאחר דהוה קשיר ביה, משמע דכתיב יי' אלהו, ולא כתיב ויתפלל אל יי' ולא יתר, אלא יי' אלהו. אוף הכא, ויאמר יי' אל משה מה תצעק אליו. אלוי דיקא.

פט) דבר אל בני ישראל ויסעו. ויסעו מלנסגאה מלין, לאו עידנא דצלותה השתא. ויסעו, וכי לאן אחר פקד לוון דינטלון, דהא על ימא הוו שראן. אלא אהדר לעילא, דכתיב מה תצעק אליו, דהא כלחו באתר נ' דא קיימי. ועוד ויסעו, ינטלוון מן דא, דלאו עידנא נ' הווא.

צ) ז) אתה הרם את מטך וגוו. הרם את מטך, נ' ביה רשים שם קדישא, ארכין ייך בסטרא נ' דשמא קדישא, וכיוון דיחמן מיא שם קדישא, יערקון

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ג' ל"ג מן דוחייב עד וחמו. נ' ל"ג כלחו. ה' ל"ג ויסעו.
ו' חד. ז' מוסיף הוא אלא בעתקה תלייא מלטה. ח' ל"ג
dashma; חדא ז' ל"ג dashma קדישא.

צ) (שמות ז'). ז) ח"ב רעא:

מה תצעק אליו
הויה אל משה מה תצעק אליו, אליו, הוא בדוק, דהינו למדתי, שהוא ת"ת. שבת היה משה קשור. אלא בזולא תלוי הדבר. כמו'ש להלו (בספרא דצניעותא, תרומה קע"ח): כי קריעת ים סוף נשכח מזלא, שה"ס הדיקנא קדישא, כמו'ש במקומו.

פט) דבר אל בני ישראל ויסעו:
הינו, שיטעו מה הרבה דברים, כי אין זמנו לתפללה עתה. שואל, ויסעו, לאיה מקום צוה אתם שיטעו, הרוי על הים היו שורים. ומשיב, אלא סובב למעליה, שכחוב, מה תצעק אליו, שפירשו לחת'ת כנ"ל, והרוי כולם עמדו במקום ההו, בת"ת, שכל ישראל היו קשורים בת"ת. ועל כן אמר ויסעו שישראל ייטעו מכון מות"ת. ויבאו להתחשך בזולא, שהוא הדיקנא. כנ"ל. שאין עתה הזמן לחת'ת. אלא בזולא תלוי הדבר. כנ"ל.

מאמר הרם את מטך
צ) אתה הרם את מטך וגוו': הרם את מטך, שבו רשות השם הקדוש, ונטה ייך בצד

הсловם

מאמר

פו) בקדמיה דג והשתא וכו':
שואל. מתחילה קראו הכתוב דג ועתה קראו דגה. ומשיב. שהוא מטעם שכבר מטה. כש"א, והדגה אשר ביאור מטה. ואו כתוב, קראתי מצרה לי, ולא כתוב, היתי בצרה או ישבי בצרה, אלא קראתי מתוך הצרה שהצירו לי דגי מבטן חי, או מבטן דג, אלא ודאי שהיה מת. ועיב' נקרא שואל.

פו) כיוון דצלי צלותיה וכו': כיוון שהתפלל תפלו, קיבל אותו הקב"ה, והחיה לוותו הדג, והוציאו ליבשה לעניini כל, שכחוב, ויאמר ה' לדג ויקא את יונה. וראו כולם מעשה הקב"ה.

פח) מה כתיב ויתפלל וגוו': מה כתוב, ויתפלל יונה אל ה' אלקיו וגוו', הינו שהתפלל למקום שהיה קשור בו, דהינו למדת המלכות. זה משמע, משכחות, ה' אלקיו, ולא כתוב, ויתפלל אל ה' ולא יותר, אלא ה' אלקיו רומז למדת שהיה קשור בה. אף כאן, ויאמר (דפוי' דף מ"ח ע"א)

ס מניה. ועל דא, ונטה את ידר, לסתרא חדא, דסטרין אחרניין דזההוא מטה, אצטראיך, ליה למלין אחרניין.

צא) אמר רבי אלעוז, חמניגא, דזמנין אתקרי האי מטה, מטה האלhim, ולזמנין אתקרי מטה דמשה. אמר ר' שמעון, בספרא דרב המנונא סבא, שפיר קאמר, דכלחו חד, בין ע תימא דקודשא בריך הוא, ובין תימא דמשה, והאי מטה, לאתערא סטרא דגבורה. ועל דא, ונטה את ידר, ידא דשמאלא, דאייהו בסטרא דגבורה.

צב) אמר רבי שמעון, ווי לאינון דלא חמאן, ולא מסתכלין באורייתא, ואורייתא קריי קמייהו א בכל יומא, ר ולא משגיחין. תא חזי, בסטרא דגבורה מתערי מיא בעלמא, ונפקי ט מיא, והשתא בעי קודשא בריך הוא לנגבא מיא, אמאו ונטה את ידר, דאייהו שמאלא.

צג) אלא הרם את מטר, לנגבא מיא. ונטה את ידר, לאtabא מיא, לאתערא סטרא דגבורה, ולאtabא מיא על מצרים. ובגין כך, תרין מלין הכא, דכתיב הרם את מטר, ונטה את ידר על הים ובקעהו.

צד) והוא תהומי הוו. אלא קודשא בריך הוא, עבד ניסא ע גו ניסא, כד"א קפאו תהומות בלב ים. והוה אולין ביבשתא בגו ימא, הה"ד ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשת.

חולפי גרסאות

ר) ח"ב נח : ת"ז ת"ע קל.
ט מוסף מניה ומקמיה ; קמייה, י. בסטרא. כ אצטראיך.
ל. נ. מ מלין. נ. חרוי הו והכי אוקימנא ובספרא.
ס זכלא, ע דצמ"ר דקב"ה ובין דאתמר. פ ולא מסתכלין באורייתא. ז לא"ג בכל עצמא.
ר מוסף ולא ידען לא. ט מניה. ת לא"ג גו ניסא.

מסורת הזוהר

הסולם

מאמר

בצד השם הקדוש, וכיוון שריאו המים את השם הקדוש, יברחו ממנה. וע"כ ונטה את ידר לצד אחד של המטה, כי הצדים האחרים של המטה, יהיו נוחצים לך לדברים אחרים. דהינו להקאת הסלע.

צא) אלא הרם וככ" : ומושיב, אלא הרם את מטר, הוא ליבש המים. ונטה את ידר, הוא להшиб המים. לעורך צד הגבורה ולהшиб המים על המצרים. ועל כן הם שני דברים כאלו, שכחוב, הרם את מטר, ונטה את ידר על הים ובקעהו. זה ליבש המים, זה להшиб המים על המצרים.

צד) והוא תהומי הוו וככ" ! שואל. אין נעשה יבשה בתוך הים, הרי היו שם תהומות. ומשיב. אלא הקב"ה עשה נס בתוך נס, כש"א קפאו תהומות בלב ים. והו הולכים ביבשה תוך הים, וש ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשת,

ויסר

צא) א"ר אלעוז חמניגא וככ" : אר"א רואה אני שלפעמים נקרא מטה הוה מטה האלקים, ולפעמים נקרא מטה משה. אר"ש, בספרו של רב המנונא סבא, יפה אמר שכול אחד, בין שתאמיר מטהו של הקב"ה בין שתאמיר מטהו של משה. מטה הוה לעורך צד הגבורה, ועל כן אווה"כ, נטה את ידר, שפירושו יד שמאל, שהוא הצד הגבורה.

צב) אמר ר' שמעון וככ" : אר"ש, אויל לאלו שאינם רואים ואינם מסתכלים בתורה, והתורה קוראה לפניהם בכל ים ואינם (דפניי דף מה ע"א)

ב של ח

צה) *) ויסר את אופן מרכיבותיו. ר"ש פתח, ח) וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות. האי קרא אוקמו ואתמר, אבל ת"ח, קב"ה בכו"א אתחו שלטנותא דיליה, ושלטניה די לא תעדי לעלם ולעולם עליין. צו) ועביד שולטנותא באבון, נטלאברם, וקיים ביה עלמא, דכתיב *) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ואוקמו. נטלי יצחק, ושתי לבייה עלמא, דאייהו קיים לעליין, הה"ד ואות בריתא אקים את יצחק. נטלי יעקב, ואותביה קמיה, ואשתתעש בעהדייה, ואתפאר בהיה, הה"ד יישראאל אשר בר אתפאר. צו) ות"ח, יעקב אחיד באילנא דוחי, דלית ביה מותא לעליין, דכל חיין בההוא אילנא אשתקלו, ויהב חיין לכל איןון דאהדין בית. ובג"כ, יעקב לא מית. ואימתה מית, בשעתא דכתיב *) ויאסוף רגלו אל המטה. כד"א ח) הנה מטהו שלשלמה, בגין בדבאי מטה כתיב, ורגליה יורדות מות, ובג"כ ויאסוף

חולפי גרסאות

מסורת הוחר

<p>ש) ח"ב מט. ג. ח) (יוונקל א) חי שרה מ"ב צ"ב. א) (בראשית ב') הקשה ז' מ"ח צ"ד. ב) (שם י"ז) נח נ"ז צ"א. ג) (ישעה מ"ט) הקשה ז' קמ"ח צ"ג ב) (בראשית מ"ט) ויתר רנ"ז צ"א. ח) (שה"ש ג) ב"א שם"ג צ"א. ו) (משל ח) ב"א שכ"ח צ"ב.</p>	<p>א כודאקראין. ב דהאי מטה כתיב.</p>
---	--------------------------------------

ויסר את אופן מרכיבותיו

הсловל

אמור

נאחו בעץ החיים, שהוא צ"א, לא מת. כי אין מיתה אלא מצד המלכות, מבואר. ועשה הקב"ה את יעקב לבחיר האבות. וזה שכתב, יעקב אשר בחתריך. ביאור הדברים. ותחלה נבאר הכתוב. וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות, שר"ש פתח בו, שכabhängig תמותה, איזה ייחש להכתב הזה עם הכתב וייסר את אופן מרכיבותיו. ולא עוד אלא שר"ש אינו מוכירעו עוד בכל המשך המאה. והענין הוא, כי אחר הכתב הנ"ל, כתוב, ומראים ומעשיםם כאשר יהיה האופן בתוך האופן. והפירשו הוא, כי החיות הם בחג'ת דז"א עד החודה, והאופנים הם מחוזה תמיד. ו"ש ואת בריתני אקים את יצחק. לך את יעקב והושיבו לפניו, והשתתעש עמו, והתפאר בו, ז"ש יישראאל אשר בר אתפאר. צו) ועביד שולטנותא באבון וכ"ו: ועישה ממשלה בהאבונות. לך את אברהם וקיים בו את העולם, שכתב, אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, ובארוחה, אל תקרי בהבראם אלא באברם, שבנו נתקימו שמיים הארץ. לך את יצחק ושתל בו את העולם, שייהיה קיים במטה. רגלו על המטה, הוא כמו יעקב והושיבו לפניו, והשתתעש עמו, והתפאר ורא, יעקב אחוי בעץ החיים, שאנו בו מות לעולם. שכחים נשתקלו באילן הוה, והוא נותן חיים לכל אלו שהזוכים בו, ומשום זה, יעקב לא מת. ומתי מת, הוא בשעה שכתב, ויאסוף רגלו על המטה, הוא כמו שאתה אומר הנה מטהו שלשלמה, שהוא מלכות, ומשום שבמטה הוא כתוב. רגליה יורדות מות, וע"כ ויאסוף רגלו אל המטה כתוב, והוא ויגוע ויאסוף אל עמייה אבל כל עוד שהיה

(*) דפי"י דף מ"ח ע"ב)

רגליו אל המטה כתיב, כדיין ויגוע ויאסף אל עמיו. וعبد קב"ה ליעקב שלימו דאבהון, הה"ד ^{ז)} יעקב אשר בחרתיך.

צח) ז' ת"ה, כל משריין דלעילא, וכל אינון רתיכין, כלחו אחידן אלין באلين, דרגין בדרגין, אלין עלאלין ואלין תחתין. וחיוותא קדישא עליהו, וכלחו אוכליוטין ומשריין, כלחו נטליין תחות ידהא, על מיראה נטליין, ועל מיראה שראן.

חולפי גרסאות

ג' לא' כל אות צ'ה

דרך אמרת י' זהו דרשת ר"ש על פסוק וארא החיות וגוי וככל מה שיש בינותים אינו מהענין כלל.

מסורת ההור

ז) (ישעה מ"א) ויצא י"א צ"א

הсловלים

מאמר

וזס"ה והנה אופן אחד בארץ אצל החיים. כלומר שאע"פ שיש ב' נקודות במלכות, כמו"ש להלן ומראייהם ומעשייהם כאשר היה האופן בתקוד האופן, שופן דמנעלא גנזהה בתוך ר' אופן א' דמפתחה, מ"ם אינה משמש בה רק אופן א'. שהוא מפתחה ואופן השני איינו ניכר כלל. ז"ש ר"ש פתח, וארא החיות והנה אופן אחד בארץ, ופתח בונה את המקרא. ויסר את אופן מרכבותיו, שבאיוז אופן אמר, היינו באופן דמפתחה, שבתקונו תלויים כל המוחין במלכות, ומכ"ש הס"א המקבלת ממנה, וכשרצתה לאבד את המazziים, הסיר את תקון הוה. ז"ש ייסר את אופן מרכבותיו. ובזה פריש הכתוב בדרך כלל. ואח"כ הולך ומפרש הדברים בפרטיו.

ותחילתה מבאר סוד המרכיבה העליונה שהיא שורש כל המרכבות, שהם היג"ת ז"א והנקבא המקבלת מהם. והם נקראים ג"כ ד' חיות. וד' רגלי המרכיבה התחתונה שמהווה ולמטה, הם גהי"ם. נקראים אופנים. מחמת האופן בתוך האופן המתוקן בהם. כי כל החלק שלמטה מהוה ז"א. שייכת להנקבא. המתוקנת באופן.

צח) ת"ח כל משריין דלעילא וכו': קו ימין. שהס"ח החסד ז"א שבו מתקיים העולם שהוא המלכות, כי כל עוד שהחכמה שבה אפינה מתלבשת בחסד ז"א אין לה קיום.-CNDE. נטל ליצחק ושתיל ביה עלמא, כי יצחק הוא קו שמאל שהס"ס גבורה ז"א שמןנו נבנה המלכות, כי המלכות נבנה מקו שמאל ז"א הרי שיצחק שתיל אותה ואברהם רק קיימים אותה. שהלבישה בחסדים. נטל יעקב ואותביה קמיה, לפניו באמצע, כי יעקב הוא קו האמצע, ת"ת ז"א. המכريع בין ב' הקווין ימין ושמאל ומקיים הארת שניהם. ז"ש, ואשתתעש**בחדיה ואתפאר ביה.** כי לו לא קו האמצעי (ופר"י מ"ח ע"ב)

ויסר את אופן מרכבותיו

תלח.

ועתה מבאר הנוקבא והתהפרש בינה לך אמצעי, שהוא יעקב, ז"ש, יעקב אחיד באילנא דח'י, כי הוא אחיו בינה שם חיים, והוא נקרא עץ החיים. ובגין כך יעקב לא מית, שאין אחיו בו לס"א, בלבד כי מתחבר עם הנקבא. יש אחיו בו מחמת הנקבא שנטחברה עמו. ז"ש, ואימתי מית בשעתה דכתיב, ויאסוף רגליו אל המטה, דהינו שנתחבר עם המטה כתיב, רגליה יורדות מות. כי מפרנסת הס"א שם מות. שכל מה שיש לס"א מקבלים מן המלכות, שהוא הנקבא ז"א. ונתבאר בזה ד' רגלי המרכיבה העליונה, שהוא בינה, שהם היג"ת ז"א. והנקבא המקבלת מהם. והם נקראים ג"כ ד' חיות. וד' רגלי המרכיבה התחתונה שמהווה ולמטה, הם גהי"ם. נקראים אופנים. מחמת האופן בתוך האופן המתוקן בהם. כי כל החלק שלמטה מהוה ז"א. שייכת להנקבא. המתוקנת באופן.

צח) ת"ח כל משריין דלעילא וכו': בוא וראה, כל המהנות של מעלה, שנמשכו מוד' מהנות טכינה, שהם האופנים, וכל המרכבות כוון, אחיזות אלו באלו, מדרגות במדרגות, אלו העליונות ואלו התחתונות, משתלשלות זו מזו ונכילות זו בזו, והיה קדושה עליה, שהוא הנוקבא שמהווה ולמעלה ז"א, ששם ד' חיות כ"ג, והנקבא היא היה הדר, וכל ההמון והמנוגות כוון נסועות תחת ידה, דהינו רשותה, על פיה תסענה ועל פיה תחנינה. כי כל המרכבות והחיות והאופנים אין להם אלא מה שמקבלים מחייה העליונה זו.

ודא.

בשלה

כז

צט) ודא הוא ז' חיותא, דכל שאר חיותא, אחידן בה והשתלשלו בגינה, כמה חיון ז' לחיון. ז' ואთא חדן דרגין, ז' כלבו ארבין סלקין נחתין ותתאיין אולין ושתאיין בימא, הה"ד ז' זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר וגור.

(ק) וכד סליק ימא גלגולוי, כלבו ארבין סלקין נחתין, זועפה אשתחח, ורוחא תקיפה אולא עלייה בתקיפו. ונוני ימא מתבדרין לכל טטר, אלין לזרחה, ואילין למערב, אלין לצפון, ואילין לדרום. וכל איננו בני עולם, דחמאן רשימה עלייהו, נטلين לוון, ובעלין לוון ז' בקפטורי עפרא.

(קא) וכד ארבין לא נטلين מאטרייהו, ולא סלקין ונחתין, בר מההוא שעתה דأتה חד דברא בימא, וידע לאשלמא רוחא. זועפה דימה, ביוון-DSLICK דא ז' עלייה דימה, שכיך מרוגזא, ונייחא אשתחח, וכדין כלבו ארבין אולין בארכ מישר, ולא סטאן לימינה ושמאלא, הה"ד, ז' שם אניות יהלכו לוייתן זה יצרת לשחק בו. זה

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

(תהלים ק"ד) ב"א ס"ה צ"ה. ב"ב פ"ג צ"ד. ט) ז' מוסף חיותא עלאה קרישא. ה' והשתלשלו ז' וכמה. (תהלים ק"ד) ב"א שט"ו צ"א. ז' מוסף לחיון אלין סלקין ואילין נחתין. ז' כלבו דרגין בדריגין עליין ותתאיין אולין ושתאיין בימא הה"ד זה הים גודול ורחב ידים וגורי עליין ותתאיין אולין כלבו ושתאיין בימא ט אתר. ז' זועפה. כ' עלה ימא.

דרך אמרת ז' במקום מדרון בעומק הארץ והוא מלשון גטפרס.

הсловם

מאמר

ויסר את אופן מרכיבותיו
שנסתלק האור הזה, הותר הקשר הזה של חוי"ג
תו"מ, ומתחזירים כל אחד לצדיו שנמשך ממשם,
ובני העולם שקהללו מעשיהם וגרמו את זה,
שחמתה זה מתרשם חטאם בהם. בולעים אוטם
במערות העפר. דהינו במלכות דמדת הדין.
עפר היא שם המלכות ומדת הדין שנגלה בה
מכונה מערכה.

(ק) וכד ארבין לא ז' וכרי ז' וכל האניות
אין זות מקומן, איןין עולות ויורדות, חוץ
מאורה שעה שבא מנגיג אחד של הים, וידע
להשלים את רוח הסערה של הים, וכיוון שעולה
זה על הים, הוא נח מועפה, ומנוחה נמצאת. ואו
כל האניות הולכות בדרך הישר ואנן סרוות
לימין ולשמאל. ז' שם אניות יהלכו לוייתן
זה יצרת לשחק בו. זה הוא בדיוק, שה"ס
יסוד ז"א הנקרוא זה, שה"ס קו האמצעי. וכל
דיים מתקבצים למוקםם. וכל החותות שמחים
עליו, וחיותה השדה העליון שמחים. ז' ש. וכל
חיות השדה ישחקו שם.

פירוש. כי עניין רוח סערה שבא בים
והאניות עולות ויורדות, כבר הוא התחלת
תקון, כי בעת הדיני, נעשה הים בסוד ימא
דקאפו (כנ"ל בראשית א' ז' רמ"ז ד"ה ימא)
וז' ש. וכד ארבין לא נטלי מאטרייהו
ולא סלקין ונחתין כי בשעת הדינים נקפא
הים

צט) ודא הוא חיותא וכרי ז' הו היא חיה.
שכל שאר החיות נאחזות בה, והשתלשלו ממנה
כמה חיות לחיות, כלומר שהרבה חיות נשתלשלו
זה מזה, ונכללו מדרגות במדרגות. וכל העלונים
והתחנות הולכים ושתים בים, שהו הוא הנקבע,
שהעלונים נכללים בה שמשפיעים לה,
והתחנות נכללים בה שמקבלים ממנה. ז' ש
זה הים גודול ורחב ידים וגורי.

(ק) וכד סליק ימא גלגולוי וכרי:
וכשהם מעלה גליו, שם הדיניין, כל האניות
עלות ויורדות, דהינו יעלו שמים ירדן תהומות,
וסערה נמצאת, ורוח חזק הולך עליו בחזקה.
ודגי הים מטפורים לכל צד, אלו מזרחה ואלו
למערב, אלו לצפון ואלו לדרום. וכל בני העולם,
שדגי הים האלו רואים רshima עליהם מחמת
חטאים, לוקחים אותם ובולעים אותם במערות
העפר.

פירוש. כשהתחנות חוטאים מתקלקל
בשבילים התקoon הנ"ל של גניות אופן בתוך
האוף, ומתגלת המלכות דמדת הדין, שמצויה
איי המלכות שריא הים ראייה לקבלת אוות,
ועל כן האניות שבים, שהם כמו המרכיבות
שביבשה, עלות ויורדות, וחושות להשר. ז' ש
ודגי הים, שהם המלכים שבמלכו, שהיו
מיושרים בד' רוחות, שהם חוי'ג תוי'ם, כיון
(דפני' מ"ח ע"ב)

דייקא. וכל נוני ימא מתכונשין לאתרייהו. וכל אינון חיון חדאן עלה, וחיוון חקלא עלאה חדאן, הה"ד וככל חית השדה ישחקו שם.
 קב) ת"ח, כגונא דלעילא, אית לחתא. כגונא דלחתא, אית בימה. כגונא דלעילא, אית לעילא בימה עלאה. כגונא דלעילא אית לחתא. כגונא דלחתא, אית בימה תחתה.

קג) גופא דזהוא ימא, הא אתערנא לחברנא, אורכה ופותיא, רישא ודרען ז' וגופא, כלא כמה דאצטראיך, וכלה בשמיה אתקרי. וכגונא דא לחתא לימה דחתא, הכי נמי רישא דימה, ודרכן דימה, וגופא דימה.

קד) כתיב זבולון לחוף ימים ישובן. והא ימא חד הוה בעדביה ז' אלא מי לוחוף ימים, ודאי אוקמו ז' חביביא ברוזא עלאה. וירכטו על צידון, כד"א ז' יוצאי ירך יעקב. זבולון שוקא דימינא גופא הוה, וים כנרת הוה בעדביה, ומהכא אשתחח חלזון לתוכלה.

קה) ת"ח, ז' כמה רתיכין על רתיכין אשתחחו, וגלגלי דרתיכא רהטין בבהילו, ולא מתעכבי אינון סמכי רתיכא, ז' לנטלא עלייהו. וכן כלחו. ת"ח, רתיכא

מסרת הזוהר

^{ז' (איוב מ') ח"ג ס. ז' (בראשית מ"ט) ויחי ר"ג צ"ג. ז' מוסיף שעורי גופא ; וشعורי גופא. מ' ל"ג אלא ז' (שמות א') ח"ב טז. ז' לון לחביביא. ס' רתיכא על רתיכא. ז' והכא ונינהגו בכבדות בבהילו.}

הסולם חלופי גרסאות

וישר את אוקן מרכבותוי והגות, הכל כמו שצricht, וכולם בשם נקרא. וכעין זה למטה בים שלמטה, שהוא המלכות, יש גם כן ראש הים וזרועות של הים והגוף של הים.

פירוש, סובב על מ"ש למעלה, כגונא דלעילא אית בימה עלאה, שפירשו, שכמו שיש בו"א ד' גלגלי המרכבה, שהם חג"ת דז"ה והנווקבא, בן הם נכללים בים העליון במבנה, וחג"ת אשר שם, מכונים וזרועות. שהם חוו"ג גופא שהוא ת"ת. והג"ר מכונים ראש. ז' שגופא דזהוא ימא וכו' לימה דחתא הבי נמי רישא דימה וכו'.

קד) כתיב, זבולון וכו': כתוב, זבולון לחוף ימים ישובן. שווא. והרי ים אחד היה בנחלתו ולמה אומר לחוף ימים. ומשיב, אלא מהו חוף ימים. ודאי באrhoו החברים בסוד העליון. וירכטו על צידון. הוא כמש"א יוצאי ירך יעקב, כי זבולון שוק הימין של הגוף היה, שהוא נצח, וע"כ אוח"כ וירכטו. וים כנרת היה בנחלתו, ומכאן נמצא חלzon לתוכה.

קה) ת"ח, כמה רתיכין וכו': בוא וראה, כמה מרכבות על מרכבות נמצאים, וגלגלי המרכבה אינם להברים רצים במהירות, וסומכי המרכבה אינם

^(דףוי מ"ח ע"ב)

אמר

הים והאניות שבו אין יכולות לוזו ממקומו, בר מההיא שעתא ذاتי דברא דימה, שה"ס קו האמצע, שמעלה המשך דחירק, או מתגלת תחילתה אותו רוח סערה שאז האניות עלילות וירודות, שה"ס מלכות דמדת הדין. ואח"כ ממתיק אותה במדת הרחמים עד שרואהו קיבל או. (כמ"ש לעיל פרשׂת לך זף י"ג ד"ה ונחbare) ז' וידע לאשלמא רוחא דזעפה. דהינו שידע להמתיקו במדת הרחמים, ואז מיד הקין ימין ושמאל זב"י ז' ו"ש. וכדיין כלחו ארבעין אולין באורך מישר ולא סטאן לימינא ושמאל, אלא בדרך קו האמצע.

קב) ת"ח כגונא דלעילא וכו': בוא וראה כעין של מעלה בחג"ת דז"ה, יש למטה, בנה"י דז"ה. וכעין של מטה יש בים התחתון, שהוא המלכות. (גרסת אחרת) כעין של מעלה בחג"ת דז"ה יש בים העליון. שהוא בינה. וכעין של מעלה יש למטה בנה"י דז"ה. וכעין של מטה יש בים התחתון, שהוא מלכות.

קג) גופא דזהוא ימא וכו': הגוף של ים הוא העליון, שהוא בינה, כבר הערתי להברים: האורך והרוחב של, הראש והזרועות,

בשלה

די ממנה על מצראי, ואוקמו, רתיכא שלימתא לא אשתחח, דהא כתיב ויסר את אופן מרכיבותיו, כמה רתיכין הוו, דהו נטליין על חד סמיר גלגלא, דאתפקדו עלייהו, כיון דאתעבר האי משולטנותא דיליה, כלחו רתיכין אתעברו משולטניהו, ולא נטלו. כדין כלחו לחתא אתעברו משולטנותא, דכתיב ^ט על מצרים ועל פרעה ועל הבוטחים ^ט בנו.

קו) ובהוא זמנא, שלטנותא דמצרים שליט עלי כל שאר עמיין, כיוון דאתבר חילא דמצרים, אתבר חילא דשאר עמיין. מנלאן, דכתיב ^ט אז נבהלו אלופי אדום וגוו. וכתייב ^ט שמעו עמיין ירגזון וגוו, בגין דכלחו הוו אחידן בפולחנא דמצרים, ואחידן במצרים לסיוועא דליהו. ובהוא זמנא, כלחו בעאן לסיוועא דמצרים, לאתפקא. ועל דא, כיון דשמעו גבורון שעבד קב"ה למצרים, רפו ידיהו, ולא יכilo למקם, ואודיעו כליהו, ואתברו ^ט משולטנהו. קו) ^ט ודאי כד אתבר חילא דליהו לעילא, אתבר חילא דכל אינון דאחידן ביה, כיון דאתבר חילא דכלחו ^ט לעילא, כל הני דلتתא אתברו, בגין ב האי חילא דאתבר בקדמיה. ובג"כ ויסר את אופן מרכיבותיו כתיב. וינהגתו בכבדות, דהא כד דא אתבר, לא הו אולין.

חולפי גרסאות

ט) (ירמיה מ"ו), ט) ח"ב סח, קפ"ה, ט) ח"ב סה, סח. ט) איזמא. צ דלטה. ק ל"ג כל. ר ל"ג ואתברו. ט) משפטויהו; משפטניהו. ת ודר. א ל"ג לעילא. ב הואה.

מסורת הזוהר

ויסר את אופן מרכיבותיו
הסולם
מאמר
מהעכבים מנסוע עליהם. וכן כולם. בוא וראה המרכבה של הממנה על מצרים. שבארה, שמרכבה שלמה לא נמצא. כי כתוב ויסר את אופן מרכיבותיו. כמה מרכיבות היו שהיו נסועות על סומך גלגל אחד, שנתמנה עליהם. בגין זהה הוסר משטיתו, כל המרכיבות נבערו משלייתם ולא נסעו. או כולם שלמטה בעולם הזה, נבערו משלייתם. שכותב, על מצרים ועל פרעה ועל הבוטחים בו.
פירוש. אחר שביאר ר"ש עניין המרכיבות והים. והдинים הנוגאים בהם, חזר לבאר הכתוב, ויסר את אופן מרכיבותיו עם הפסוק. וארא החיות והנה אופן אחד בארץ. כמו שבאנו לעיל, ועתה מבנה את האופן ההוא בשם. סמיר גלגלא. ו"ש, כמה רתיכין הוו דנטלי על חד סמיר גלגלא, דהינו על אופן אחד הנה, שהוא נקודת המלכות המתוונת במדת הרחמים. שולתה לא היו ראים לקבלת אור כנ"ל. ו"ש, כיון דאתעבר האי משולטנותא דיליה, כלחו רתיכין אתעברו משפטניהו, ולא נטלו. כי אחר שהוסר התקון של מלכות הממותקת במדת הרחמים.

(דפני ור' מ"ט ע"א)

קח) תא חזי דהכי הוא, דלא כתיב ויסר את אופני מרכיבתו, או אופן מרכיבתו, אלא ויסר את אופן מרכיבתו. בגין האי נ' חילא, ז' דכללו הוו מתדבקו ה' ביה.

קט) ו' ותו, ויסר את אופן מרכיבתו, תא חזי, זכה חולקהון דישראל, דקודשא בריך הוא אטרעי בהו, לאתדבקא בהו, ולמהוי להו ז' חולק, ולמהוי ז' איננו חולקיה. הדא הוא דכתיב, ט' ובו תדבקו. וכתיב ט' ואתם הדבקים בי' אלהיכם, ט' ב' י' ממש. וכתיב ט' כי יעקב בחר לו יה. וכתיב ט' כי חלק י' עמו יעקב חבל נחלתו. דzapik לו ז' מזורעא קדישא, למחיי חולקיה, ועל דא יhab לו ז' אוריותא קדישא עלאה, גנייא תרי אלפין שניין, עד ז' לא יתרביר עלמא, והא אמר. וב בגין רוחימותא דיליה יהבא לישראאל, למהך אבתורה, ולאתדבקא בה.

קי) תא חזי, כל משירין דלעילא, וכל אינון רתיכין, כלחו אחידן אלין באלי. דרגין בדרגין, אלין עלאין, ואלין תחאיין, והוא אוקמו, דכתיב ז' זה הים גדול. וחיותא קדישא עלייה, וכלהו אוכליין ומשריין, כלחו נטלין תחות ידה, על פ' מירעה נטליין, ועל ז' מירעה שראן. בעדנא דהיא נטלא, כלחו ז' נטליין, בגין דכלחו אחידן בה.

קיא) ט' ות' ח', בשעתא דבעי קב'ה, לאעbara לאוכליין דפרעה לתחא עבר בקדמיה לההוא חילא דלהון, כמה דאokiינה. מה עבד. עבר וסליק

חולפי גרסאות

ג' לא'ג' חילא. ז' כלחו דהו ז' דהו וילג' כלחו. ה' מוסיף ביה הבי אקרון. ז' מ' ת' ז' לא'ג' חולק ולמהוי אינון. ז' לא'ג' אינון. ט' לא'ג' ב' מהש; לא'ג' ב' ז' ממריה. כ' ממריה. ז' נטליין. מ' אמר ר' יצחק.

מסורת הווער

(דברים י"ג) ח"ג כ : ט (שם ד' ב"ב ק"ז צ"א).
צ' (תהלים קל'ה) נח מי' צ"ב. ז' (דברים ל"ב) לעיל אות פ' א' צ'ם. ר' (תהלים ק"ד) לעיל אות צ'ט צ'ה.

הטולם

שאמר

קח) ת"ח דהכי הוא וכו': בווא וראה שכנו הוא, כי לא כתוב, ויסר את אופני מרכיבתו, או אופן מרכיבתו, דהינו או שניהם בלשון רבים או שניהם בלשון יחיד. אלא כתוב ויסר את אופן מרכיבתו, שאופן הוא בלשון יחיד, ורכיבתו בלשון רבים, והוא משומ שאופן, הוא הכח שכולם היו מתדבקים בו. כמויש לעיל, וע"כ נאמר בלשון יחיד.

קט) ותו, ויסר את וג'': ועד יש לפרש ויסר את אופן מרכיבתו. בווא וראה, אשורי חלום של ישראל, שהקב'ה רצה בהם להתדבק בהם, ולהיות להם חלק, והם יהיו חלקו. ז' ו' ובו תדבקו. וכתיב ז' ואתם הדבקים בה' אלקיים. בה' מהש. וכתיב ז' יעקב בחר לו יה. וכתיב ז' חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו שהוציאם מזורע קודש, להיות חלקו. משא"כ הס"א ואומות הנולם, אין להם שום אוריזה בז'א.

ההוא אחר קדישא עלאה, דהוה מדבר לכל אינון רתיכין, כיוון דהאי אסתלייק, הנהו כלחו. משירין לא יכilio לדברא, כיוון דאיןון לא יכilio, ההוא ממנא דמצרים אעbero ליה משולטניה, ואעbar בנורא דדליק, וכדיין שלטנותא דמצרים א- אתעדי. וועל דא, אנוסה מפני ישראלי. מ"ט, בגין דחמו ממנא דמצרים אתווק בנורא. קיב) ר' יצחק אמר, בשעתא דקריבו ישראלי לימה, קרא קב"ה למןא רברבא דעת ימא, אמר ליה, בשעתא דעבידית אנא עלא, מניתי לך על ימא,ותנאי אית לוי עלי ימא, די יבוז מימי מ Kami בני. השטא מטה עדנא, דיעברון בני בגו ימא. לבתר מה כתיב, וישב הים לפנות בקר לאיתנו, ליתנו דהוה ליה בקב"ה כד ברא עולם.

קיג) והוא ישראן על ימא, והוא ישראל חמאן, גלגלי ימא סלקין ונחתין, זקפו ענייהו, וחמו לפרעה ולאוכלו סין דיליה, דחללו וצעקו. והא אמר. ע הים ראה, מה חמאתה. ארוןא ד يوسف קא חמאתה, וערק מקמיה. מ"ט, ובגין דכתיב ^ש) וינס ויצא החוצה. ועל דא הים ראה וינס, וכתיב ויסר את אופן מרכיבתו וגוי אנוסה מפני ישראלי. מאי טעם. בגין דחמו עארעא דמצרים, כאלו אתווק בנורא, כדין אמרו אנוסה מפני ישראלי.

קיד) רבי חייא ורבי יוסי, הו אולי במדברא, אמר רבי חייא לרבי יוסי, תא ואימא לך, כדכ קודשא בריך הוא בעי לאעbara שלטנותא דארעא, לא עבד, עד

חולפי גרסאות

נ' אעדיאו; אתעדיינו ס' לייג מן ועייז עז ר' יצחק
ע' לייג הים ראה. פ' לייג ובגין, צ' שור.

מסורת הזוהר

ש) (בראשית ל"ט) וישב ס' ט' צ'ג

הסולם

ויסר את אופן מרכיבותיו

لتנוו ש היה לו עם הקב"ה כשברא את העולם. כי לאיתנו הוא אוותיות גתנו. קיג) והוא ישראל שראן וכוי : והו ישראל שורדים על הים, וישראל היה רואים גלי הים עולים ויורדים, נשאו עיניהם, וראו פרעה והמוני, יראו וצעקו. וכבר נתברר, הים ראה, שואל, מה ראה הים, ומשיב, ארוןו של יוסי ראה וברחה מלפניו. מה הטעם. משום שכותב ביטוף, וינס ויצא החוצה. ועל כן בזכות הזה הים ראה וינס. וכותוב, ויסר את אופן מרכיבותיו וגוי אנוסה מפני ישראלי. מה הטעם. הוא משומ שרואו את ארץ מצרים כאלו היא נשרפת באש, או אמרו, אנוסה מפני בני ישראל.

קיד) רבי חייא ור' יוסי וכוי : ר' חייא והוא הי הולכים במדבר. אמר ר' חייא לר' יוסי, בווא ואומר לך, כאשר הקב"ה רוצה להעביר ממשלה בארץ, אינו עושה עד שמעביר הממשלה שללה ברקיע. ואינו מעביר הממשלה ברקיע, עד שממנה אחר במקומה. מטעם. שלא יחסר השם שליהם ברקיע. כדי לקיים מה שכותוב. ולמאן די יצבא

מאמר

של פרעה למטה, העביר תחילה אותו הכה שליהם כמו שבארנו למעלה (באות ק"ז). מה עשה העביר והסיר אותו מקום הקדוש העליון דהינו נקודת המלכות הממותקת בבינה המתווך בחיה הקדושה, שהיתה מנהיגת לכל אלו המרכבות של שר מצרים למעלה. כי כל המרכבות ברשותה היא (ככ"ל אותן צ"ח) ואפיקו דס"א, כיון שהוא הסתלקה, כל המהנות והמרכבות לא יכולו לנаг, וכיון שלא יכולו, הוסר הממונה של מצרים ממשלה, והעבירה אותו באש دولק, ואו הוסר ממשלת מצרים. ועכ"ם אמרו, אנוסה מפני בני ישראל. מה הטעם. משום שרואו את הממונה של מצרים שנשרף באש.

קיב) ר' יצחק אמר וכוי : ר' חייא, בשעה שקרבו ישראל אל הים, קרא הקב"ה את השם הממונה על הים. אמר לו בשעה שעשית את העולם, פקדתי אותך על הים, ויש לי תנאי עם הים. שיבקעו מימי לפני בני. עתה הגיע הזמן, שייעברו בני בתוך הים. ואחר כך מה כתוב, וישב הים לפנות בוקר לאיתנו, מהו לאיתנו,

(דפו' דף מס' ט' ע"א)

דאuber שלטנותא דלהון ברקיעא, ולא אuber ק שולטנה דלהון, עד דמני אחרא באתריה, בגין דלא יגרע ר שמושא דלהון *) ברקיעא, בגין לקיימא מה דעתיב, ולמן די יצבא יתנינה. א"ר יוסי, ודאי הci הוא.

קטו) פתח ר' יוסי ואמר, » אדונינו מה אדר שמרק בכל הארץ. » אדונינו : כד בעי קודשא ב"ה לתברא חילא ♦ דעתין עכ"ם, אתקייף דיניה עליהו, ותבר לון, ואuber מקמיה שלטנותא דלהון.

קטו) אשר תננה הودך על השמיים, אשר נתת מבעי ליה, או תננה הודך, מהו אשר תננה הודך. אלא דא הוא רוזא דנהרא עמייקא דכלא, ודוד בעא בעותיה, למנגד מניה על השמיים, ודיא הווא אשר. כד"א, ב) אהיה אשר אהיה.

קיין) בשעתא דהאי נהרא עמיקתא דכלא, נגיד ונפיק עלי השמיים, כדין כלא בחידו, ומטרוניתא אתערת במלכא, וכל עלמין כלחו בחידו, ושולטנותא דעתין עכ"ם, אתערת מקמי מטרוניתא, וכדין זקפין רישא כל מאן דאיתדו בה. קייח) אדהכי חמו חד ב"ג, דהוה ATI, וחוד מטולא קמיה. א"ר חייא, נזיל, דלמא האי בר נש עכ"ם הווא, או עם הארץ הווא, ואסיר לאשתטא בהדייה בארכחא. א"ר יוסי, ניתיב הכא, ונחמי, דלמא גברא רבא הוा.

קייט) אדהכי, עבר קמייהו, א"ל, ג) בדוקפא דמעברא דקוטיפא דהאי, חברותא אבעי, ואני ידענא ארחה אחרא, ונסטי מהאי, ואני בעינה דאימא לכו,

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ת) (בניאל ד). א) (תהלים ח) הקסה"ז ב' צ"ב. ב) ק שולטינהו ; שלטנה ול"ג דלהון. ר שלטנותא (שמות ג) ח"ג סה. ז"ח מ"ח ט"א שליל"ה. פ"ז ש דשר עמיין ע"ג. ת ל"ג על השמיים. ט"א שצ"ג. תק"ח ק' ט"א שליש. ק"ג ט"ד שב"ה.

דרך אמת ג) זה האיש שעבר לפניהם אמר להאב בדוקפא דמעברא ר"ל בסיבוב המעברה שאנו צרכיכם לסבב זה הדרך מלחמת סכנה כמי"ש בסמוך דקוטיפא דהאי חברותא אבעי ר"ל התדבקות בחברותא זו אני רוצה ומלאת בדוקפא כמו בתוקפה ולשונו ותוקפותו על גצוותם וגוי והוא מניין סיבוב וקוטיפא הוא לשון דיבור וקיטוף והענינים מבוארים.

תוסלם ויסר את אופן מרכיבתו

מאמר

יצהא יתנינה. אמר רבי יוסי, ודאי כן הוא. נמשך ויוצא על השמיים, שהוא ז"א, או הכל בשמהה, והמטרוניתא שהיא מלכotta, מתעתרת מהי אדונינו מה אדר שמרק בכל הארץ. ה' אדוננו, הירינה, כשרוצה הקב"ה לשבר כה העמים עכ"ם. מגביר דינו עליהם ומשבר אותן, וublisher לפני הממשלה המשלה שליהם.

קטו) אשר תננה הודך על השמיים : שואג. אשר נתת. היה צריך לומר, או תננה הודך, מהו אשר תננה הודך. ומושיב. אלא והו סוד הנהר העמוק מכל, שהוא בינה, ודוד התפלל תפלותו להמשין ממנה על השמיים, שהוא ז"א. וזהו אשר שהוא שם הבינה, כמש"א, אהיה אשר אהיה.

קיין) בשעתא דהאי נהרא וכ"ז : בתוך כד עבר לפניהם. אמר להם, במקום המעבר הווה של סכנה, אני צריך לחברותא, שאני מפחד לכת יהידי. ואני יודע דרך אחר, ונסור מדרך הזה

(דף ז ע"ז ע"א *) דף מ"ט ע"ב)

ולא אתחיבנה בכו, ולא עבר על מה דכתיב ^ט ולפני עור לא תתן מכשול, ואתנו כסומין באראחא דא, ולא תסתכנו בנפשיכו. א"ר יוסי, בריך רחמנא דאוריכנא הכא, אתחויבו בהדייה. אמר לון, לא תשטעו מידי הכא, עד דנעבר בהאי. ^ט סטו באראחא אחרת.

קכ) בתר דנפקו מההוא אחר, אמר לון, בההוא ארחה אחרא, הו אולי זמנה חדא, חד כהן חכם, חד כהן עם הארץ בהדייה, קם ^ט והוא ע"ה בההוא אחר עלייה וקטליה. מההוא ימא כל מאן דעابر בההוא אחר, מסתכן בנפשיה. והא ד מתחים תמן משדיי ה טרייא, וקטליין וקפחין לבני נשא, ואינון דידייע לא עברי תמן, ובכע קב"ה דמא דההוא כהנא כל ימא.

קכא) פתח ואמר, ^ט עוד היום בנוב לעמדו וגוי, הא אוקמו אינון מארי מתיבתא. אבל אנא לא אמינה ^ט לכו הבי, אלא דרוא דמלה אוליפנא. עוד היום, מאן ימא דין. אלא, הבי כתיב, ^ט ויקח אהרן את אלישבע בת עמיינדב. ורוא הוא, על הכנסת ישראלי, דאהרן הוא שושבינה דילה, לתקנא ביתה ^ט ולשמשא לה, ולמייל לה למלכא לאוזווגא כחדא, מכאן ולהלאה, כל כהן دمشש במקדש, כגונא ^ט דאהרן.

קכב) אחימלך כהנא רבא עלאה הוה, וככל אינון כהני בהדייה, כלחו הוה שושביני דמטרוניתא, כיון דאתקטילו, אשтарת מטרוניתא בלחויה, ואתאביד ^ט שושבינה דילה, ולא אשתכח מאן دمشש קמה, ויתקן ביתה, ויחדי לה לאוזווגא עם

חלופי גרסאות

מסורת ההאר

^ט (ויקרא י"ט) ח"ב רטו. ח"ג פה. ת"ז תלמיד עז: א טרא. ב ל"ג כהן. ג ל"ג והוא ע"ה. ד מתחביב. ה טפי. ו וקטליין לבני נשא ופקחין דיזחו לא מעבר תמן. ז ל"ג אלא. ח ולשמשא. ט דא. י ביתה.

ויסר את אופן מרכיבתו

ה솔ם

מאמר

הזה, ואני בקשתי לומר לכם. אבל אני אוני אומר לכם כך, בעלי הישיבות. אבל אני אוני אומר לכם כך, אלא סוד הדבר למדתי. עוד היום, מי הוא יום ממשול, כי אתם כעורים בדרך הזה, ולא תסתכנו עמיינדב, כי אהרן את אלישבע בת עצמכם. א"ר יוסי, ברוך הרחמן שהחינו כאן, התחויבו עמו. אמר להם לא תדברו כלום כאן, עד שנגעBOR מוה. סרו בדרך אחר.

קכ) בתר דנפקו מההוא וכוכ' : אחר שיצאו ממקום ההוא, אמר להם, בדרך ההוא الآخر, המסוכן, היו הולכים פעם אחת, כהן אחד חכם וכהן אחד עם הארץ עמו. קם עלייו כהן העם הארץ במקום ההוא והרגנו. מים ההוא והלאה, כל מי שעובר במקום ההוא. מסתכן בעצמו, ומתחברים שם שודדי הרים, והרוגים ומפקחים בני אדם. ואלו היודעים מוה אינם עוברים שם. ו.mapboxש הקב"ה את הדם של כהן ההוא בכל יום.

קכב) אחימלך כהנא רבא וכוכ' :

אחימלך, כהן גדול עליון היה, וכל אלו הכהנים שעומו, כולם היו שושבינים של המטרוניתא, שהוא המלכה. כיון שנרגוג נשרה המטרוניתא בלבד בלא זוג נס ז"א, ונאנבד השושבין שללה, ולא נמצא מי ישמש לפניה ויתקן ביתה וישמה אותה להזדווג עם המלך. או מיום ההוא, עברה לצד שמאל, ועומדת על העולם אורבת על כל

הרג

(דפו"י רף מס' ע"ב)

מלך. כדין מה הוא יומא, את עברך לשמאלך, וכיימא על עלאן, ככמיין על כלא, קטיל לשאול ולבניו, את אביך מינינו, מלכו, מיתו מישראל כמה אלפין וכמה רבונן. ועד כען, ההוא חובה, הוה תלי, עד דאתה סנחריב, וארגיז כלא. קכג) ודא הוא עוד היום בנוב, דא הוא יומא עלאה, ומאן איהו. דא כ"י, דאבדת שושביניין דיללה, ע' ההיא דاشתארת בלא ימין, לאתדבוק בשמאלך. דכהנא ימין, ז' הוא. ובגין כה, עוד היום בנוב לעמוד.

קכד) תא חז, ג' כתיב גבעת שואל נסה, שואל אמאי הכא. אלא בגין דהוא קטיל לכהני, וגורים דרועא ימין, לאתעקרא מעלה. אוף הכא, מה הוא יומא, לא עابر ב"ג בההוא דוכתא, ר בגין דלא אסתכן בנפשיה. אמר ליה רבי יוסף לרבי חייא, ולא אמרית לך לדלא גברא רבא הוא.

קכח) פתח ואמר, ז' אשרי אדם מצא חכמה. אשרי אדם, * כגון אנן, דאשכחנה לך, וידענא מינך מלאה דחכמתא. ואדם יפיק תבונה, כגון אנן, ט' דאוריכנא לך לאתחרברא בהזרק. ודא הוא ב"ג דומין ליה קב"ה ט' נזבוזא באראחא, אנטוי דשכניתא, ועל דא כתיב, ז' וארח צדיקים כאור נגה. אזלן. קכו) פתח ההוא גברא ואמר ט' לדוד מזמור ליה הארץ ומלואה וגוו. לדוד מזמור באתר חד, ובאתר אחרא מזמור לדוד, מה בין האי להאי. אלא לדוד מזמור, שירתא דקאמר דוד, על הכנסת ישראל. מזמור לדוד, שירתא דקאמר דוד, על גריםיה.

חולפי גראות

כ קיימת. לא מלכחות ט' כאן. נ' ל"ג הוה. ט' מוסיף ההיא דאבדת. ע' ליב ההיא. ט' מוסיף דהוה לה לאתדבוקא. ט' מוסיף הוא ובביב' היל [הו] לאתדבוק בשמאלך. ק' ליג כתיב. ר' ל"ג בגין. ט' ל"ג גבובו.

מסורת הוהר

ט' (משל ג') ח"ב רמו : ז' (משל ד') ב"א רב"ב צ"א. ח' (מלחים כ"ד) וארא ה' צ"ב.

דרך אמת ט' שהו ממתינים ג'.

הסולם

טאמר

הרג לשאול ולבניו, ומיתו מישראל כמה אלףים וכמה רבבות. ועד עתה אותן החטא תלי, עד שבא סנחריב, והחריד הכל. קכג) ודא הוא עוד וכ'ו ; זה הוא. עוד הימים בנוב, וזה הוא יום העליון,ומי הוא. וזה הכנסת ישראל, שהיא המלוכה, שאבדה השושבini של' ההייא, שנשארה בלי ימין, להתדקם בשמאלי כי הכהן הוא ימין. ומשום זה עוד הימים בנוב לעמוד, ?תבעו דין על הריגת נוב עיר הכהנים, עד شبחתא ההוא, מוסיים שם הכתוב, והלבנו באדריך יופו.

קכד) ת"ח, כתיב וכ'ו ; בא וראת, כתיב, גבעת שואל נסה. (ישעה יוז). שואל שואל למה הוא כא. ומושיב. אלא משום שהוא הרג הכהנים שנוב, וגרם שורע הימין יעקר מן העולם, כנ"ל. ומוחמת חטא זו, נסן בני מקומנו, גבעת שואל, בפוני מלך אשורה. אף כאן (דפו"י דף מ"ט ע"ב ז' זף י' פ"א)

ויסר את אופן מרכובתו

מיום ההוא לא עבר אדם באותו מקום כדי שלא יסכן את עצמו. אמר דוד לו ר' יוסי לר' חייא, ולא אמרתי לך אולאי אדם גדול הוא.

קכח) פתח וחומר אשרי וכ'ו ; פתח ואמר, אשרי אדם מצא חכמה. אשרי אדם, הינו כמו אנחנו שמצאננו אותן. יידענו ממן דבר חכמה. ואדם יפיק תבונה, כמו אנו שחכינו לך לאתחרבר עמד. וזה הוא אדם, שהזמין לו הקב"ה אוצר ברוך, פניו השכינה, ועל זה כתוב, ואורה צדיקים כאור נגה. הללו.

קכו) פתח ההוא גברא וכ'ו ; פתח איש ההוא ואמר, לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה וגוו. שואל, לדוד מזמור, כתוב במקומות אחד, ובמקומות אחר כתוב, מזמור לדוד, מה בין זה לזו. ומושיב, אלא לדוד מזמור, יורה על השירה שאמר דוד על הכנסת ישראל, שהיא המלכות, מזמור לדוד יורה על השירה שאמר דוד על עצמו. לה'

קcz לוי הארץ ומלואה. לוי: דא קודשא בעה. הארץ ומלואה: דא הכנסת ישראל, וכל אוכלוסין דיללה, דמתחברן בהדה, ואקרוון מלואה ח זראי א הוא. כמה דעת אמר, מלא כל הארץ כבודו תבל ויושבי בה: דא הוא ארעה דלחתא, דאקרי תבל, ואחדית בדינה ב דלעילא, הדא הוא דכתיב והוא ישפט תבל בצדקה, בין לחד, בין לאחד, בין לכלי עולם, מהאי דינה הוא אתן.

כך) תא חזוי, פרעה מהאי דינה יניק, עד דאתא בידו הוא וכל עמיה. כיוון דהאי דינה אתער עליה, ההוא ממנה דאתמאן אעליהו בשלטנותא, אתעדעי ואותעביה, כדין כלחו דלחתא אתא בידו, דכתיב ויסר את אופן מרכבותתו. Mai אופן מרכבותתו. מרכבותתו דפרעה. ומאן אייהו ההוא אופן דלהון, ההוא ממנה דשליט עלייהו. ועל דא מיתו כלחו בימא. אמא בימא, אלא ימא עלאה אתער עלייהו, ואתמהו + בידהא. ובגינו נך טבעו בים סוף כתיב. אמר רבבי יוסי ודאי היכי הוא, ועל דא כתיב, ^ה טבעו בים סוף. סופא דדריגין.

קפט) רבי חייא אמר, וינהגתו בכבדות. בכבדות מהו. אלא מכאן אוליפנא, דבזה הוא דברותא, דאתדבר ביה בר נש, מדברין ליה. בפרעה כתיב ויכבד לב פרעה. בההוא מלה, דבר ליה קב"ה, בכבדות ממש. אמר ליה קב"ה, רשות, את אוקיר לך. אנא אדבר לך בהאי, על דא וינהגתו בכבדות.

כל) ויאמר מצרים אנטוסה מפני ישראל וגוי. ויאמר מצרים, דא ממא דאתמניע על מצראי. אמר רבי יוסי, האי מלה קשיא, כיון דआבערו ליה משולטנותיה, היך יכיל הוא למדוף אבתריהו דישראל.

חלופי גרסאות

ת זד. א לא יג הוא. ב העלמא ; ד לעלמא ; מושך דעתם
דעלא. ג ואתמסרו. ד בידה. ה לא יג טבעו. ו דבר נש
אתדבר ביה.

מסרת הזוהר

ט) (ישעיה ו'). י) (תהלים ט') ב"א ש"ב צא. כ) (שמות ט) ח"ב נב : ת"ז ח"ע קכט.

הסולם

וַיָּסֶר אֶת אֹפֶן מִרְכָּבָתוֹ

כולם בים. ולמה בים. אלא ים העליזן, שהוא המלכות, התעורר עליהם, ונגמר על ידו. וע"כ טבעו בים סוף כתוב. א"ר יוסי, ודאי בן הוא. וע"כ כתוב, טבעו בים סוף. שפирושן, סוף המדרגות. דהינו המלכות, שנגמר עלי ידה.

九九

קכו) היה הארץ ומלואה : ל"ה וזה הקב"ה, דהיינו ז"א, הארץ ומלואה, זה כנסת ישראל, שהוא המלכות, וכל הממן של המתחבר עמה, ונקראים מלואה, ודאי הוא כן, ממש"א מליא כל הארץ כבודו. תבל וירושבי בה, וזה הוא ארץ שלמטה שנקרה תבל, ונאות בדין של מעלה, דהיינו של המלכות, ז"ש, והוא ישפט בתבל בצדקה, בין ליהיד, בין לעם אחד, בין לכל העולם, מדין הזה הוא נידון. דהיינו מדין המלכות שנקרוות צדק.

כח) תא חז' פרעה וכרי ! בוא וראה פרעה ינק מדין הזה, עד שנאבדו הוא וכל עמו. כיון שדין הזה של המלכות, התעורר עלייהם, מונונה ההיא, שנתמנה עליהם לשוטט, והסרגן עבר, ואנו, כולם שלמטה נאבדו, שכתבו, יוסר את אופן מרכבותינו. מי הוא אופן מרכבותינו, הינו מרכבותינו של פרעה, וממי הוא אופן שליהם. הינו מנהה היא השלט עליהם. וע"כ מתו

כל ויאמר מצרים אנושה וגור :
ויאמר מצרים, זהו המונזה שנותנה על מצרים,
זהינו השם שלחם במרום, א"ר יוסי, דבר זה
קשה, כיון שהעבירותו אותו ממשלה, אך היה
יכול לדודך אחרי ישראלי.

אל

קלא) אלא ודאי, הכי הוא. אבל דא ויאמר מצרים, מצרים דלחתא. ס כי יי נלחם להם למצרים, מצרים דלעילא, דכיוון דאתבר חיליהון מלעילא, כדין אתבר חילא ותוקפה דלהון לחתא, הדא הוא דכתיב כי יי נלחם להם למצרים. במצרים דיקא. דא הוא תוקפה דלהון דלעילא. וזה הוא דאוממה מלך מצרים סתם. הכא, ויאמר מצרים אנטה מפני ישראל, דחמו דהא אתבר חיליהון, ותוקפה דלהון דלעילא.

קלב) תא חז, כד אתערת האי כנסת ישראל, אתعرو כל אינון דאחידן בה, וכלהו, אהרנין, דלחתא, ישראל לעילא מכלחו, דהא אינון נטלי לה בגופה דאלנא, והוא אוממה. ובגיני בר ישראל אחידן בה, יתר מכל עובדי כו"ם. וכד אינון מתערין, אתבר תוקפהון מאינון דשלטי עלייהו.

קלג) תא חז, האי ממנה שלטנא מצראי, דחיק לון לישראל, בכמה שעבודין, כמה דאוממה. לבער דאתבר הוא בקדמתה, אתعرو אינון, מלכותא מלתה, הה"ז כי יי נלחם להם למצרים. נלחם להם ודאי.

ט טוספתא

קלד) יי ויסע מלך האלים וגוי. (מתניתין) עד לא א' אשתחוו אוירא דכיא, ולא ע' נהירין, אבנין נקבין הו סתימאן. תלת רוחין דכלילן בתלת, הו שקיין.

חולפי גרסאות

כלא הוה, ח ליג' ויאמר מצרים. ט ליג' מן כי ערד דכיוון, י' מוסיף מצרים סתם. כדין, לחתא. ס מוסיפה כל עמיין עכו"ם אתבר. נ ליג' מלכותא. ס ליג' מלחתא. ע ליג' תוספתא. ס ליג' מלחתה.

מסורת הזוהר

ג' נח ט"ז צ"ב.

הסולם ויסר את אופן מרוכבותיו

זהיינו, כשהיא מחוברת בז"א, שנקרה עץ החיים, ומשום זה ישראל גאנזים בה יותר מכל אומות העולם. וכשהם מתעוררים להרע לישראל, נשבר תוקפם של השליטים עליהם, דהיינו הממונים שלהם של מעלה.

קלג) תא חז, האי וכרי: בוא וראה, ממנה הוא המושל של מצרים, הצר לישראל בכמה שעבודין, כמו שהעמדנו. ולאחר שהוא נשבר מתחילה, נשברו הממלכות של מטה. ז"ש כי ה' נלחם להם מצרים. נלחם להם ומלאי,

שאמר

קלא) אלא ודאי הכי וכרי: ומושיב, אלא וכן הוא. אבל הכתוב, ויאמר מצרים איננו הממונה שלהם, אלא מצרים של מטה, כי ה' נלחם להם למצרים, היינו מצרים של מעלה, נשבר כחם וגבורותם למטה. ז"ש, כי ה' נלחם להם למצרים, במצרים בדיקוק, וזה הוא תוקפם של מעלה. זהיינו הממונה שלהם. וזה שהעמדנו לעיל (שםות אותן רציה) שבמקום שנאמר מלך מצרים סתם, זהיינו שלא נאמר פרעה, הכהונה הוא על שר הממונה על מצרים. אף כאן למצרים הוא הממונה על מצרים. וכך שנאמר ויאמר מצרים אנטה מפני בני ישראל, היינו מצרים של מטה, שראו שנשבר כחם וגבורותם של מעלה. זהיינו הממונה שלהם.

ט טספתא

מאמר וסע מלך האלים וגוי:

קלד) ויסע מלך האלים וגוי: (מתניתין) מטרם שנמצא אויר הטהור. ולא האיר, היו האבניים הנקבות. סתום. ג' רוחות הכלולים בם, הם שקיים. ומהם היו סתוותיהם תחת הנקבות. בשבעים ושתיים אותיות חזרות למקומם אל האבניים. ביאור הדברים. כבר ידעת סדר יציאת האורות בסוד ג' נקודות חולם שורק תירק, כמ"ש

קלג) תא חז כי כד וכרי: בוא וראה, כשמתעוררת כנסת ישראל זו, שהוא המלכות, מתעוררים כל אלו האחים בה, וכל האחים של מטה. זהיינו כל האומות. ישראל למטה מכולם, משומ שם לוקחים אותה בגוף האילן.

(דף ז' פ' ז' ע"א)

בשלה

לנ

ומיין סתימן תחות נוקבי. בשבעין ותרין אתהדרו לאתרייהו *) אינון ג' אבני. קלה) בתר שבעין ותרין י' דרגין, ט' וכן תלת זמנין, אטבקעו * ואטנקיבו אבני, תחות צורא דהוה בחקיק, ג' ואטכנפו דרגין, ואטעבידו כנופיה חדא.

חולפי גרסאות

ק' דרין. ר' דרין, ש' ל"ג זכין תלת זמנין. ת' דרין. א' ואטנקיבו. ב' חקיין. ג' לי'ג זאטכנפו דריגין; אטפלו ג' דרין. ר' דרין, ש' ל"ג זכין תלת זמנין. ת' דרין. ואטעבידו כנופיה חד.

הслов

ויסע

מלאך האלקים

סתומים, כי כל בחינת ז"א הייתה שקועה כנ"ל. אלא אח"כ מתעורר ז"א עם מסך דחירך שבו ומעלה מ"ג, ומוציא החסדים להלביש את החכמה. זו"ש בשבעין ותרין אתהדרו החכמה. זו"ש בשבעין א' ג'ון אבני, שב"ב אותיות שבפסוק ויסע, שה"ס קו ימין (כמ"ש להלן אות קל"ה) שהן גilio החסדים, מתלבשת החכמה שבקו שמאל דבינה בחסדים האלן, ואבני סתימאן שבה, חוררים למוקום, הדינו שנפתחה הארמתם.

קלה) בתר שבעין ותרין וכ' : אחר ע"ב מדרגות, שהן ג' פעים ע"ב אתוון, התבקעו והתנקבו האבניים וחתה צרור שהיה חוקוק, והתקבצו המדרגות ונעשו קבועה אחת. פירוש. סוד ע"ב אתוון, הדינו ע"ב אותיות שיש בכל פסוק מג' הפסוקים, ויסע, ויבא, ויט. (כמ"ש להלן אות קס"ב) והם סוד ג' קוין, כי ע"ב אותיות שבפסוק ויסע הן קו ימיין, ע"ב אותיות שבפסוק ויבא, הן קו שמאלי, וב"ש לעיל, בע"ב אתוון אתהדרו לאתרייהו אינון אבני, הכוונה היא על ע"ב אתוון שבפסוק ויסע, שהן קו ימיין וחסדים. ויש ע"ב צירופים של ג' ג' אותיות, דהינו מצירוף כל ג' הפסוקים, כמ"ש להלן אות קס"ב) והן נקראות ע"ב מדרגות, מטעם היה בכל צירוף ג' קוין, וג' קוין נחשבים למדרגה, גם גודע, שע"י מסך דחירך שבקו האמצעי, מתמעט הקו שמאלי בדינה מג"ר לו"ק דג"ה. דהינו שחוור ומעלה את המלכות לבינה והבינה מתבקעת שב וגעשית ז'ק שהיא או רוחין דכליל בג', ג' רוחין, הדינו חגי'ת דז'א, שספירוטיו בסוד רוח. דכליל בג', הדינו בבינה וז"ש בתר שבעין ותרין דרגין והן ג' זמנין, הדינו אחר שיוציאים ג' קוין שהן ע"ב מדרגות המרומיים בפסוקים ויסע, ויבא, ויט. הנה ע"י קו האמצעי שבם, אטבקעו ואטנקיבו אבני תחות צורא דהוה חקיין, שמסכת הצרו שהיא חוקוק בדיןיהם. שה"ס המסך דחירך שבקו האמצעי, חورو והתבקעו ואטנקיבו הספריות דבינה שנקראות אבני. וא, ואטכנפו דרגין, ואטעבידו כנופיה

מאמר

(כמ"ש לעיל דף ט"ז ד"ה ההוא) שמתחלילה עליה המלכות לבינה, מתחת החכמה שלה, ואו נופלים בינה ותו"ם שלה למטה מדרגותה, דהינו לו"א, והוא נשארת רק בב' ספריות כו"ת, ובב' אורות רוח נשפה, שזה נבחן שנטנקבה הבינה, שלא נשאר בה אל או רוקה המAIR ממטה לעיל, וע"כ מכונות הספריות שלה בשם אבני נקובין. וע"ס מכונת הספריות שלה בשם ואח"כ, ע"י הארת ע"ב ס"ג דא"ק, חזרה המלכות ויורדת מן הבינה למוקמה, ואו חורמים הבינה ותו"ם וועלם מז"א אל הבינה, ושוב נשלמה הבינה בה) ספריות כח"ב תוו"מ, ובה' אורות נרנה"י, ונסתמו הנקבים, כי נתבללה הנוקבויות שבה, אבל האורות סתוםים, מחמת חסרון חסדים, שאין החכמה יכולה להאריך בלי התלבשות החסדים. וע"ס נקודת השורק.

וז' עד לא אשכח אוירא דכיא ולא נהיר, הדינו מטרם שנגלו החסדים השלמים המכונים אוירא דכיא, להלביש את החכמה שבקו השמאלי של הבינה, אבני נקיין הוו סתימאן, הדינו שנסתמו הנקבים, מחמת חורת הבינה ותו"ם למדרגותם, וכבר היה ניתן יכולת להאריך ממיטה לבחינת אוור זכר, אבל גם האורות נסתמו בה, כי אין החכמה מאירה בלי חסדים.

ונודע, שבעת שבינה מעלה אליה את הבינה ותו"ם שלה מתוך ז'א, ועלים עמהם אליה, גם חגי'ת דז'א המלבושים בינה ותו"ם האלו. ואו כשו"א היא בבינה, נבחן ז'א, לג' רוחין דכליל בג', ג' רוחין, הדינו חגי'ת דז'א, שספירוטיו בסוד רוח. דכליל בג', הדינו בבינה ותו"ם דבינה שם מלבושים עליהם וז"ש, תלת רוחין דכלילן בתלת הוו שקיין, שהארת החסדים שבז'א, או היה החכמה מתלבשת בחסדים, והאבנים דבינה לא היו סתוםים. וז' ומיין סתימן, שהחסדים דז'א היו סתוםים תחות נוקבי, כלומר, ע"פ שיש בו"א בבחינת נוקבא, הדינו המסך דחירך, שעליו מתגללה אח"כ אוור החסדים אבל עתה היו המים

(דפני דף נ' *) דף נ' ע"ב)

כלו) לבתר אתפלגו, ואתעבידו תריין דרגין, פלגותא מיא אגליידן, ופלגותא אשתקעו. אלין סליקון, ואלין נחתו, מהכא שרא עלמא לאתפלגו. קלן) צורוא אחרא אית, לעילא, והוא גליפא בע"ב חתימן דגושפנקא תקיפה, ובו שקיין גלגלי דימה. כד נטLIN, אתפלגו לארבע זוינ. פלגו חדא

חולופי גרסאות

ד מיא פלגותא. ה שרי. ו חדא. ו מוסיף לעילא לעילא.

הסולם

נאמר

כנופיא חדא, שע"י המסק הוה שהמעיט את קו השמאלו לוייך דג"ר, נתבקצו וגתייחדו ג' הקוין לקבוצה אחת, באפנ' שאינם מאירים והבלוי זה. ומטעם זה מכנה את המסק בשם צורוא. מטעם היותו צורדר כל ג' הקוין לאגודה אחת.

כלו) לבתר אתפלגו וכו': אחר כך נתחלקו ונעשוו ב' מדרגות של מים. מחצית המים נקפאו, ומחציתם נשקעה. אלו עלו ואלו ירדו. מכאן התחיל העולם להתחלק. פירוש. ועוד, שבשת שליטות קו שמאלו, נקפאים המים שביהם, משומש שהחכמה אינה מאירה בעלי חסדים. ואח"כ על ידי החסדים הם גפתחים וחווורים לנוזלים. דהיינו נוחוריים להאייר. (כנ"ל ב"א דף רצ"א ד"ה ואלמלא) אמונם לא כל החכמה חזרת להאייר אלא רק הווק שבבחכמה, והג"ר שבזה נעלמים. ולפיכך נבחוץ כאו שמי החכמה נחלקו לב' מדרגות: ו' ו' ג' ר', שהו"ק נקפאו בעת שליטות השמאלו, ואח"כ ע"י גילוי החסדים חזרם להאייר. והג"ר לא נקפאו אלא נעלמו לגמרי, שהרי אין מאירים אליו אחר גילוי החסדים. וו"ש אתפלגו ואתעבידו תריין דרגין דהינו ג"ר וו"ק. פלגותא מיא אגליידן, הינו הווק דחכמה. שם חוררים להגלוות ע"י החסדים. ופלגותא אשתקעו, הינו הג"ר, שנעלמו לגמרי. ומפרש יותר, אלין סליקון, הינו אותם שנגלוו. היו מאירים מעתה לעילא, שהוא בח' יק. ואלין נחתו, הינו אותו שהשתקע. הינו מאירים מעתה לעילא, שהוא בח' ג' ר. מהכא שרא עלמא לאתפלגו, והינו שלא נשarra בעולם אלא מחזיות התהתו של החכמה שהוא בח' ו' ק.

כלו) צורוא אחרא אית וכו': צור או ריש לעילא והוא הקוק בע"ב חתימות מטבחת התקפה, ובهم שקוועים גלי הים. כשנוטעים נחלקים לוי' ווית, חלק אחד עולה, שמאייר מעתה לעילא דהינו הנוקבא שה"ס מערב. וחלק אחד יורד, שמאייר ממעלה למטה, עם אור החסדים, והינו זיא. שה"ס מורה. חלק

אחד לצד צפון, שהוא קו שמאלו, גבורה. וחלק אחד לצד דרום, שהוא קו ימין חסן, כשמתחברים יחד, גחלות להוות עמודות בלחת החרב המתהפקת.

פירוש. כמו שנתבאר לעיל, עניין המסק, שבכו אמצעי הנקרה צורוא, המשמש במקום בינה, וכן הוא משמש מוחה ולמעלה דז"א להיוות מדרגה אחת, כן יש צורוא המשמש מוחה ולמטה דז"א, שבכו מכריע בין ב' הקוין אשר שם. וההפרש בינהם הוא רב, כי אותו הצור, המשמש מוחה ולמעלה דז"א, אינה מגלה שם הדינים שבו, להיוות ומוצא בסום הקוין, ואין הדינים יכולים לפגום לעילאה מקום מציאותם. מה שאין כן הצור שמהו ולמטה דז"א, כבר כולל בו הדינים מצור העילאי העומדים בסיטום ע"ב דרגין, בשם. ע"ב חתימן דגושפנקא תקיפה, ע"ב. על שם הארטה, חתימן פירשו שום, שנמצאים בסיטום המדרגות, גושפנקא תקיפא הינו הצור עצמאי שהוא המסך דחויה, שבו הדינים.

ווש צורוא אחרא אית לעילא הינו הצור שבכו האמצעי שמהו ולמטה. והוא גליפא בע"ב חתימן דגושפנקא דהינו הדינים שבצורך העילאי העומד במקום החוויה, המכונים כ', המשפיעים לצורר התהתו. אמונם עם כל זה אין נחשים לדינים שיפגמו משהו את המדרגה, שהוא מטעם, ובו שקיין גלגלי דימה. שהדינים המתגלים בהם, המבונים גלי הים. ישתווך על ידי הדינים שבכו אמצעי שלמטה מהו, ולולא הדינים הללו שבצורך התהתו לא היו הגלים נשתקים. והימן שהוא המלכות. לא היהת יכול להאייר. וע"כ אין נחשים לדינים, אלא לתקוניים.

ויא'

(דפו"ז דף נ' ע"ב)

סליק, ופלגו חדא נחית, פלגו חדא לסתור צפון, ופלגו חדא לסתור דרום. כד מתחברן כחדא, גומרין דלהטין קיימין, בלהט שננא דחרבא דמתה הפכה.
 קלח) חד קיימא נעץ בגו ימא, דרגא שליחא דאפרכא עלאה, סליק בההוא קיימא לעילא לעילא, ח אסתכל למרחיק, קטורא דארבין דשאtin בימה. מאן חמיה גלגlin דסליקין ונחתין ורוחא DNSIB בהוא, ונוני ימא נגדיין כל אינון ארבין לכל סטרוי עלא.

חלופי גרסאות
 ח אשכבל : אסתליך.

הסולם	נאמר	וישע מלך האלקים
המלכות לבינה, נקבעות כל המדרגות לשתיים שכ"ח נשדים במדרגה ובינה ותרום גופלים ממנה וירדים ומחלבים במדרגה התהתקונה אליה (כמו"ש בא"ד ד"ה ביאור) ולעת גדרות יורדת המלכות מבינה למוקמה, ואו עולים בינה ותו"מ לכל מדרגה מן התהתקונה, וחוורים כל אחד למדרגתו (ב"א דף ר"צ ד"ה בגין) ויחד עם עלייתם מן התהתקון לוקחים עמם גם את התהתקון, וועליטם אותו למקום העליון, (כמו"ש בהקסהיז ד"כ י"ד זאמ) ומתוך שאין העדר ברוחני הם נמצאים תמיד במקומות התהתקון, גם אחר שעלו למדרגות, שבדרך זה עולה כל תחנן אל העליון שלו כמו"ש שם. וע"כ נבחנים בינה ותו"מ הללו לבחינת עמוד, שיש בכל מדרגה, שעיל ידו עולה למדרגה עליונה שלה. (כמו"ש בראשית ב' דף י"ד ד"ה ביאור ע"ש).	וג' הקוינו הלאו, אין מגלים חכמה אלא בסוד נסיעתם, דהינו שהארת כל אחד מתגללה במיעוד בוה אחר זה, בסוד ג' נקודות: חולם, ואח"כ שורק, ואח"כ חירק. ואז מקבלת המלכות את גילוי החכמה מהם. אבל כשהגמרו הארתם בוה אחר זה, המכונה נסיעעה, אז הם נחים. דהינו שהארתם מתחברת ביחיד תחת שליטת אור החסדים, והחכמה אינה מתגללה עוד.	
וז"ש, כד נטליין, כשהם נסועים, כדי לגנות הארץ החכמה, אסתכלו לארבע זווינן הם נחלקים לד' ווית, דהינו שככל מג' הקוינו מגילה הארץ בימייה, מתזילה הארץ ימין ואח"כ אחר שנגמרה הארץ הימין מאריך השמאלי, ואח"כ כאשר נגמרה הארץ הימין מאריך השמאלי, ואח"כ שם מכוננים, דרום, צפון, מזרח, ואח"כ המערב שהוא המלכות מקבלת מהם החכמה. וע"ש פלגו חדא סליק וכו'. אבל כד מתחברים כחדא, דהינו אחר שהגמו נסיעתם שמאיירים כולם ביחד, גומרין דלהט קיימין בלהט שננא דחרבא גחלות להחותות עומדות בקי השמאלי בסוד להט החרב המתה הפכת, שהם שומרים את החכמה שלא תגלה שאלה בא בעשת נסיעעה. וע"כ אין גילוי או אלא לאור ההסדים בלבד.	קלח) חד קיימא נעץ וכו' : עמוד אחד תקווע בתוך חיים. מדרגה, שהיא שליח של חלק המדינה העליונה, שהיא המלכות שמחזה ולמעלה, עולה בעמוד הוות למעלה למעלה, ומסתכל למרחוק לראות קשר של אניות השטות בים. מי ראה הגלים עולים וירדים, מוחמות הדינאים שביהם, ורות, שהו קו אמצעי, נושב בהם ומשתיקם, ודגי הים, שהם המלאכים, מושכים את כל אלו האניות לכל רוחות העולם. שבדרך זו נגלה החכמה.	
ו"ש דרגא שליחא דאפרכא עלאה, דהינו מטטרון שהוא שליח להמשיך ולקבל חכמה	ביאור הדברים. כבר ידעת שע"י עליית (דפויי דף י' ע"ב)	

בשלה

קלט) הוא דרגא, כד נחת מההוא, קיימי אלף מימינה, אלף משמאלה, הוה TAB ויתיב באטריה, כמלכא בקורסיה, הוא דרגא כד שatty ימא לאربع טרי עלא, עמיה נפקת, ביה תבת, הוא TAB בקיומה דמלכא.

קמ) כדין כרזין נפקין, מאן מארי דעינין, יודקפאן לון לעילא לעילא. מאРИהן דגפין יקומו בקיומיהם. מארי אנטפין, חפין לון, עד דנטיל במטלנו. כדין ויסע מלאר האלהים. (ע"ב).

קמ) רביעי חייא פתח, היה אנת סוחר מרחק TAB לחמה. היה אנת אנט אנט אנט סוחר, דא כנ"י. מרחק TAB לחמה, כמה דעת אמר, הנה שם יי' בא

חיפוי גרסאות	מסורת הזוהר
ט קיימת זפקן.	ט (משל לי'א) וירא ס"ט צ"ב. ז (ישעה ל')

ויסע מלאר האלקים	הסולם	מאמר
מי שהוא מבعلي העינים, יזקוף אותם למעלה למעלה. בעלי כנפים יקומו בקיומם. בעלי הפנים, יכסו פניהם עד שנוסע במסעיהם, או ויסע מלאר האלקים.	פירוש. עינים ופניהם הם חכמה, עיניהם הם ג"ר והפניהם הם ו"ק. ש"ס חכמת אדם תair פניו. ז"ש, מאן מארי דעינין, יודקפאן לון לעילא לעילא. שייארו למעלה למעלה בבניה ולא ישיך אותם למטה. מטעם היותם ג"ר חכמה, שאינם מאירים אפילו בעת נסיעה. מארי דגפין דהינו המדרגות של חסדים מכוסים. יקומו בקיומיהם,ISM ישמשכו הארחות, כי בעת ושוב, מאירים רק אור החסדים, שהם הארחות מארי דגפין. מארי אנטפין חפין לון, שייכטו הארחות הפנים בעת המנוחה, שבסוד ושוב, כי אין מאירים רק בשעת נסיעה. כנ"ל. ז"ש. עד דנטיל במטלנו, ואו מתגללה אור הפנים. שוס"ה, ויסע מלאר האלקים. כמ"ש להלן. (ע"כ תוספותא)	חכמה מלוכות העליונה שמחזה ולמעלה בשבייל המלוכות שמחזה ולמטה, כנ"ל, אסתכל לмерחיק, היינו שמקבל חכמה שנקרה הסתכלות מרוחק, בסו"ה מרוחק ה"ר נראה לי (כנ"ל וירא דף י"ד ד"ה ה"ר ורומנוותא) קטרוא דארבין דשאטיין בימא, דהינו ששתים לד' רוחות העולם, ומגליים חכמה על ידי מטטרון. כמו שפרש והולך מאן חמץ גלגולין וכו'. קלט) הוא דרגא כד וכי: מדרגה ההוא דהינו מטטרון, כשריד מלמעלה מחזה, עומדים אלף מימינו ואלפי משמאלי, דהינו שימושי חכמה המרוות במספר אלף בין בימינו ובין בשמאלו. הוה שב מחזה ולמטה, יוושב במקומו מלך על הכסא שלו. מדרגה ההיא בעת שהי, שהוא מלוכות, שט לד' רוחות העלים, עמו יוצא בו שב, הוא שב בקיומו של המלך.

פירוש. כבר נתבאר (באות קל"ז) שאין הקוין מגליים החכמה רק בדרך נסיעה על תלת דוכתי בוה אחר זה, בסוד חלום שורק חירק, שה"ס רצוא, אבל כשהגמרו נסיעתם ומתחרבים בהארותם בסוד המנוחה, שה"ס ושוב, או יש להט החרב המתהפקת בקו שמאל, השומר שלא יגלה חכמה לחץ. ז"ש הוה דרגא שהוא מטטרון, כד שטי ימא לד' טרי עלא, ומגילה חכמה בעת נסיעתו, עמיה נפקת, עמו היא יוצאת לנסיעת בסוד רצוא, ביה תרת, עמו היא שבה מנסיעתה בסוד ושוב הוה TAB בקיומה דמלכא, הוא שב, כדי לקים המוחין של המלך, דהינו בבחינת הארחות החסדים, שבו מתקיים המוחין.

קמ) כדין כרזין נפקין וכו': ואו כהיס הוא בבחינת ושוב, יוצאים כרזין, (דפו"י דף ז' ע"ב)

מרחך. תביא לחמה, בחד דרגא דשרי עלה, וביה אתמשכו כל אלין נחלין ומובעין דאלין בימא כמה דעת אמר,^ט כל הנחלים הולכים אל הים גור. קמב) אל מקום שהנחלים הולכים, אע"ג דכללו נחלין אתמשכן בההוא דרגא, וההוא דרגא נחייב לוון לההוא ימא, לא תימא. זה ארייך לוון, והא לא שריין ביה אחרניין, ולא נגדין ביה מלקדמין, אהדר ואמר אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים, אל מקום דההוא דרגא דנחלין אולין זמנה חדא, שם הם שבים לילכת, תמן אינון תיבין מההוא אחר עלהה, ולא פסקין לעלמין, ומתכנשי כלחו בההוא אחר. ולמה. לילכת. למהך לההוא אחר דימה, כמה דעתמר, מה שמייה דההוא דרגא. צדייך אקרי.

(камג) רבי יהודה אמר, כתיב^ו שם אניות יהלכו לוויתן זה יצרת לשחק בו. שם אניות יהלכו, בההוא ימא דאלין ושאטין, עד דעתין לאתחברא בההוא דרגא, כדי כתיב לוויתן זה יצרת לשחק בו.

(קמד) רבי יצחק אמר, לעילא לעילא יתיר, אית זוגא ט אחרא, דשרי בחביבותא, ולא מתריש לעלמין. אמר רבי יהודה, מאן זכי לההוא זוגא. אמר ליה, מאן דעת ליה חולקה בעלמא דעת. בעלמא דעת דיקא.

(כמה) אמר ליה, והוא מהבא אוליפנא, כתיב^ו לוויתן זה יצרת לשחק בו, משמע דקאמר זה, וזה זואת ידיען אינון. אמר רבי אבא, תרווייכו שפיר קאמրתו,

חולפי גרסאות

בגדי. ג אחד. ט לי'ג אחרא.

מסורת היהודים

^ט (קהלת א') וארא נ' ציל. ט (תהלים ק"ד) ב"א
שטי'ו צ"א. ט (תהלים ק"ד) לעיל ציון ע.

וישע מלאך האלקים

באותה המדרגה, שהוא יסוד, או כתוב לוויתן זה יצרת לשחק בו. כי גויתן הוא יסוד דז"א. קמד) רבי יצחק אמר וכ"י: ר"א למלחה למלחה ביתורה, יש זוג אחר השורה ברעות, ואנים נפרדים לעולם. שריט זוג אור"א עלי"ג, שם בחינת ג"ר דברינה. אמר ר' יהודה, מי זוכה לזוג ההוא. אמר לך מי שיש לו חלק לעולם הבא. שהוא בינה, ובידוק הוא עולם הבא. שמי שלא זכה לעולם הבא שהוא בינה לא יזכה לאותה הוווג.

(כמה) אמר ליה וזה וכ"ו: אמר לך ר' יהודה, והרי مكانו למדנו, שכותב, לוויתן זה יצרת לשחק בו. משמע שאמר זה, שהוא יסוד, וזה זואת ידועים הם, שהם יסוד ומלכות. הרי שאפלו לא יזכה לבינה זוכה ג"כ לקבל מזוג העליינו. אמר ר' אבא, שניכם אומרים יפה, וזה של ר' יהודה יפה היא בדיק. והכל הכנין הקב"ה לענג בהם את הצדיקים. ז"ש, או התענג על ח' אמר

מאמר

קמב) אל מקום שהנחלים הולכים: פירושו, אע"פ שככל הנחלים נמשכים ע"י מדרגה ההייא, שהוא יסוד, ומדרגה ההיא מורייד אותם לתוך הים, שהוא מלכות, אל תאמר, שהוא שפק אותן הנקלים לים, ואחרים אין שורדים בו, ואין נשכים בו עוד כבתחילה, ע"כ חור ואמר, אל מקום שהנחלים היללים שם שב-ם, ששביבים למקום מדרגה ההיא שהנחלים הילכו משם פעם אחת. שם הם שבים לילכת, שם הם שבים ממקום ההוא העליון, דהיינו מבינה באיםשוב לייסוד, שהושפעו אינו פוסק ממש לעולם ומתקבצים כולם במקום ההוא ביסודה, ולמה. לילכת. לילכת למקום ההוא של הימים. שהוא מלכות. כמו שלמדנו. ומה שמה של אותה המדרגה. הוא נקרא צדייך, דוריינו יסוד דז"א. קmag) ר' יהודה אמר וכ"י: ר"א, כתוב, שם אניות יהלכו לוויתן זה יצרת לשחק בו. שם אניות יהלכו, פירושו שבים ההוא הולכים ושתים והןiot, עד שבאים לאתחבר

והא דרבי יהודה שפיר דיקא, וכלה זמין קודשא בריך הוא לאתענга בהו לצדיקיא, הה"ד ^{צ)} אז תתענג על יי".
כמו) אמר רבי אבא, כמה אלףין, כמה ר' רבנן דמשירין קדישין, אית ליה לקודשא בריך הוא, מארי דאנפין עלאין, מארי דעינין, מארי דזינין, מארי דיללה, מארי דיבבא, מארי דרhami, מארי דדין, ועילא מנינוו אפקד למטרוניתא לשמשא ^ט בהיכלא קמיה.

(קמו) קיבל אלין, אית לה למטרוניתא, משרין מזינין. ^ט בשתיים אנפין ^ט משתכחו משרין מזינין. וכלהו חירן חרבא, ^ט קימאן ^ט בסחרנהא, ר' כמה נפקין, כמה עילין. בשית גדיין טאסין כל עולם. קמי כל חד וחוד גומrin דנוור דליק. לבושוי, מתלהטהasha. בגבוי, שננא דחרבא מתלהטה בכל עולם, לנטרא *) קמה. הה"ד ^ט ואת להט החרב המתהפהת לשמר את דרך עז החיים.

(קמץ) מאן דרך עז החיים. דא היא מטרוניתא רבתא, דהיא ארחה, לההוא אילנא רברבא תקיף, אילנא דחי. דכתיב ^ט הנה מטתו שלשלמה ששים גברים סביב לה מגבורי ישראל. ישראלי דלעילא, כלם אחזוי ^ט חרב.

(קמץ) כד נטלא מטרוניתא, כלחו נטליין בהדהה, הה"ד ויסע מלאר האלים. וכי מלאר האלים ^טatakri. א"ר אבא אין. ת"ח, הци א"ר שמעון,atakion קב"ה קמיה, היכלא קדישא, היכלא ^ט עלאה, קרתא קדישא, קרתא עלאה. ירושלים עיר הקדש אקרי, מאן דעת למלכא, לא עאל, אלא ב מההוא קרתא קדישא, נטיל ארחה למלכא, ^ט דארחה מהכא אתתקן.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^ט (ישעה נ"ח) ב"א ר"א צ"ב. ק) (בראשית ג') ב"ב קפ"ג צ"א. ר) (שה"ש ג') ב"א שמ"ג צ"א.
נ' רבנן. ס' קמה בהיכלא. ע' בשתה. ט' משתכח צ' ליג' קימאן. ק' בסחרנה. ר' כמה נפקין קמה עילין. ט' מוסף חרב ובר. ת' אקרי. א' מוסף עלאה קדישא. ב' מהאי. ג' ליג' דארחה.

ויסע מלאר האלים

פאמיר

קמץ) מאן דרך עז החיים : שואל מי הוא שנקרא דרך עז החיים. ומשיב, זו היא מטרוניתא הגדולה, שהיא המלכות, שהיא דרך לאילן הגדל והחזק, שהוא זא. הנקרא עז החיים. שכותוב, הנה מטתו שלשלמה ששים גברים סביב לה מגבורי ישראל. שהוא ישראל של מעלה שהוא זא. כולם אהוו חרב.

קמץ) כד נטלא מטרוניתא וכוי :
בשהמטרוניתא נסועת כולם נסועים עמה, ז"ש, ויסע מלאר האלים. שואל, וכי המלכות מיאד האלים נקראת. אמר ר' אבא וכו'. בוא וראה, כד אמר ר"ש, התקין הקב"ה לפניה, היכל הקודש, היכל עליון, עיר קדושה, עיר עליונה, ירושלים עיר הקדשה נקראת. כל אלו הם שמות של המלכות, מי שבא אל המלך, אינו בכמו, אלא מעיר הקדשה ההוא, שהוא המלכות, ממנה לוקח הדרך אל המלך, כי הדרך מתקן מכאן.

קמץ) אמר ר' אבא וכו' : א"ר א' כמה אלףים וכמה רבעות של מחנות קדשות, יש לו להקב"ה, דהינון, בעלי פנים העליון, בעלי עינים בעלי עין, בעלי יללה, בעלי יבבא, בעלי רחמים, בעלי דין, ולמעלה מהם פקד את המטרוניתא, שהוא המלכות, לשמש לפני היכלו.

קמץ) קיבל אלין אית וכו' : כנגד אלו יש לה למטרוניתא, שהוא המלכות, מחנות מלאים מזינין. בשים פנים נמצאות המחנות המזיניות. וכולו הגרי חרב עמודים מסביב המלכות. כמה יוצאים, כמה באים. בשש כנפים מעופפים כל העולים. לפני כל אחד ואחד גחלות אש דולקות, לבושים אש לוחט, בגבו להט החרב הלוותת בכל העולם לשמר לפניה. ז"ש. ואת להט החרב המתהפהת לשמר את דרך עז החיים.

(דפו'י דף ג' ע"ב *) דף נ"א ע"א)

קן) הה"ד ^(ט) זה השער ל"י צדיקים יבואו בו. כל שליחותא דבעי מלכה מבית מטרונית נפקא, וכל שליחותא מטה למלכה, לבי מטרונית עיל בקדמית, ומתחמן למלכה. אשכח דמטרוניתה איה שליחא דכלא, מעילא לתחטא, ומטה לעילא. ועל דא, איה שליחא דכלא, הה"ד ויסע מלאר האלהים הוהך לפניה, מחנה ישראל, ישראל דעלילא. מלאר האלהים, הה"ד ביה, וויי הולך לפניהם וגו', והאי לлечת יומם וליליה, כמה דזוקמה.

קנא) וכי יקרא הוא דמלכה, דמטרוניתה תoil, והוא תגה קרבא, והוא אולת שליחא. אלא, למלכה אודוג במטרוניתה עלאת, חמא מלכה יקירו דיליה, על כל שאר מטרונית דעלמא, אמר כלו משתחchin' לחיננתא, לקבב האי מטרונית אידי. היא סלקא על כלא, מה עבד ליה. אלא כל ביתא דיל'ו יהא ביזהא, אף מלכה ברוזא, מהכא כל מלכה ביזהא דמטרוניתא יתמסרו. מה עבד. אפקיד מלכה ביזהא כל זייןין דיליה, כל אינון מארי מגיחין קרבא, כל אינון אבניין יקריין דמלכה, כל גנויא דמלכה. אמר, מהכא, כל מאן דיצטריך, למללא עמי, לא יכול למללא עמי, עד דאודע לה למטרוניתא.

קגב) בר קב"ה, מסגיות חבריות ורוחניות דיליה בכ"י, אפקיד כלא ברשותה, אמר, הא כל שاري, לא משתחחי כלום לגביה. אמר, ^(ט) ששים המה מלכות וגו, אחת היא יונתי תמתה. מה עבד לך, אלא, הא כל ביתא דיל'ו ביזהא.

חולופי גרסאות

מסורת הזוהר

ד ובפי מלכה ה מלך ו ל"ג והאי לлечת יומם וליליה ז ל"ג אלא ח' לחופטה; חייזותא ט' ל"ג יהא ז ל"ג מאורי. כ מוסוף מלכה ביזהא. ז לי וליליה למללא עמי, ז עמי ועוז; כל שאר עמי עוז.

^(ט) (תהלים קי"ח) הקשהץ צ"ז צ"ג ז"ח כ' ט"ג שמית. מיה טג שם"ב. ז"ד ט"א שכ"ב ק"ג ט"א ט"ז. ח (שהיש וו) ויזא ק"ד צ"ב.

ויסע מלאר האלקים

הסולם

אמור

קן) הה"ד זה השער וגו'; ז"ש, זה מלכות, תלך ותעשה מלחתה, ותלך בשליחות, ומושיב. אלא בדומה למלך שהוזוג במטרוניתא עליונה, ראה המלך היקר שללה, שהיא עולה על השםך, שהוא המלך היקר שללה, שהיא עולה על כל שאר המטרוניתות שבועלם. אמר, כוון, נשבות לפלאים כלפי מטרוניתא הו שיל, היא עולה על כלן. מה אעשה לה. אלא כל הבית של לי יהיה ביזהה. הוציא המלך ברו, מעתה כל דברי המלך יהיו נמסרים ביד המטרוניתא. מה עשתה. הפקיד המלך ביזהה כל כיון שלין, כל בעלי המלחמה, כל אבני יקר של המלך, כל אוצרות המלך. אמר, מעתה, כל מי שיבקש לדבר עמי, לא יוכל לדבר עמי עד שיריע אל המטרוניתא.

קגב) בר קב"ה מסגיות וכ"ה: כד הקב"ה מרוב החביבות והאהבה שלו בכנסת ישראל, שהוא המלכות, הפקיד הכל ברשותה. אמר, הרי כל השאר, אין נשבות אצלה כלום. אמר, ששים המה מלכות וגו, אחת היא יונתי

השער לה' צדיקים יבואו בו. כל שליחות, שהמלכה, שהיא המלכות. וככל שליחות הבאה המטרונית, שהוא המלכות. וככל שליחות הבאה מלמטה מן המלך, שהוא ז"א, נכנסת תחילת אל המלך. ומשם אל המלך. נמצאת שהמטרונית היא שליח של כל, הן מלטה לעיל והן מלטה למטה. וצל כן היא שליח כל, ז"ש. ויסע מלאר האלקים לפני מחנה ישראל. הינו ישראל של מעלה, שהוא ז"א, מלאר האלקים. הוא המלכות, ז"ש בו והויה הולך לפניהם וגו, להאיר להם לлечת יומם וליליה, ואות ס"ד) שפירשו ז"א ומלאות. הרוי שהמלכות הולכת לפני מחנה ישראל. ז"ש ויסע מלאר האלקים הולכת לפני מחנה ישראל.

קנא) וכי יקרא הוא: שואל, וכי כבוד הוא למלך, שהוא ז"א, שהמטרונית, שהוא

אפיק מלכא כרוזא, מהכא כל מלין דמלכא, בידא דמטרוניתא יתמסרון. אפקיד ביזהא כל זיינין דיליה, רומחין, וסיפין, קשtiny, חצין, וחרבין, נ' בלטשרן. קסטיראין, אעין, אבנין, כל אינון, מארי מגיחי קרבא. הה"ד, הנה מטהו שלשלמה ששים גבוריים וגוי כלם אחויי חרב מלומדי וגוי.

(קנג) אמר מלכא, מכאן ולהלאה, קרבא דיל'ו. אתחסר בידך, זיינין דיל', מארי מגיחי קרבא בידך. מכאן ולהלאה את הו ע נטרא ל', הה"ד, ^{a)} שומר ישראל. מכאן ולהלאה, מאן דאצטיריך ל', לא יכיל למלא עמי, עד דאודע למטרוניתא, הה"ד, ^{b)} באת בא אהרן אל הקדש. שליחא דמלכא בכלא, כמה דאיקננא. אשתחח דכלא ^{c)} ביזהא, ודא הוא יקרה דמטרוניתא. הדא הוא דכתיב, ויסע מלאר האלhimים וגוי, כמה דאטמר.

(קנד) וילך מאחריהם, מ"ט מאחריהם. בגין ^{d)} דישתחחו לך מה מארי מגיחי קרבא, מארי בלטראות, מארי רומחין וסיפין, ואתגלוון קמהה, דהא הו ATIין משירין אחרני, לאגחא קרבא בישראל מלעילא, ר' ע"ד וילך מאחריהם.

(קנה) ותאנא, בהיא שעטה, אתה רברבא שלטנא דמנא על מצראי, וכנס שית ^{e)} מאה רתיכין מקטרגין, ועל כל רתיכא ורתיכא, שית מאה שלטניין מןן קטיגוריין, הה"ד ויקח שיש מאות רבכ' בחור וגוי. וכי שיש מאות רבכ' בחור,

חולפי גרסאות

מסורת הווער

^{a)} (תחלים קכ"א) ח"ב יד. רנג ח"ג כתט : רמד : נ מאני. ס בידך אתחסר. ע נטרת לוון. פ דכלא ול"ג דמלכא. צ יקרה הו דמטרוניתא ול"ג ביזהא רדא. ק דישתחחו ר' ול"ג וע"ד וילך מאחריהם. ש אתרה. דרך אמר נ' מני כלי זיינון כענין אבנין בלטראות ת מוסף מאה רבונן.

דרך אמר נ' מני כלי זיינון כענין אבנין בלטראות
וקשתות לירות בו.

הсловם

תאמיר

(קנד) וילך מאחריהם : שואל, מה הטעם שהאל מאחריהם. ומושיב. שהוא כדי שימצא לפניהם. בעלי המלחמה, בעלי ליטראות, בעלי רוחחים וחרבות, והוא נגליים לפניהם. כי מחותנות אחריות היו באוט מלמעלה לעשונות מלחמה עם ישראל. וע"כ וילך מאחריהם. כדי גחתת מקום לבני המלחמה שמצד ישראאל כלוחום עמם.

(קנה) ותאנא בהיא שעטה וכוי : ולמדנו, באotta שעטה בא שר המושל הממונה על מצרים, ואסף שיש מאות מרכבות מקטרגים, ועל כל מרכבה ומכבבה שיש מאות שליטים ממוגנים מקטרגים. ז"ש ויקח שיש מאות רבכ' בחור וגוי. שואל, וכי שיש מאות רבכ' בחור לא היה רבבי מצרים. ומושיב. אלא כך לדמדנו, שסמאלי רבכ' מצרים. ומשיב. והוא השעם אומר איז'יך וכל היה העומדנה, נמצא שהכל הוא בידיה, וזה הוא בכבוד המטרוניתא. ז"ש ויסע מלאר האלקים. כמו שלמדנו.

אמתתי

(רפוי' דף נ"א ע"א)

בשלה

מה

לא הוא רכבי מצרים, מ"ט וכל רכב מצרים. אלא הכי תאנא, ^a והוא סמא"ל אוזיף ליה, שית מהה רתיכין מקטרגין לסייע ליה. הה"ד ויקח שיש מאות רכב *) בחור. קנו) אימתי אשליים קב"ה לסמאל. בקרבה דסירה, דעקר קב"ה לכל אינון רתיכין, ואתמסרו בידא דמטרוניתא. הה"ד, ^b מ"ז זה בא מאודם חמוץ נחל קדומים וגרא. ולזמן דאתה, יתמסרו כלחו, הה"ד, ^c מ"ז זה בא מאודם חמוץ בגדים מבצורה וגרא. וע"ד וילך מאחריהם, ב' דזמיןא שכינתא בסוף יומיא לאעקרה לון מן עולם.

קנו) ויסע עמוד הענן מפנייהם, מאן עמוד הענן דא. רבוי יוסי אמר, ^d דא הוא עננא דאתחזי תדייר עם שכינתא. ודא הוא עננא דעתל משה בגיןה. רבוי אבא אמר, כתיב וויי הולך לפניהם יומם, אלא סיועא דצדיק ^e הו, ופרישו דרישמו דיליה, וע"ד אoil האי ענן יומם, וכתיב ^f יומם יצוה יי' חסדו. ומטרא דחס"ד אתה עננא דא, ודא חסד אתקרי, עננא אחרא אoil בליליא, ואתקרי עמוד אש.

קנח) רבוי שמעון אמר, עמוד הענן יומם: דא אברם. ועמוד האש לילה: דא יצחק. ותרויויהו אשתחחו בשכינתא, ומה דאמר רבוי אבא, ה כי הוא ודאי, דעל ידא, דזהאי דרגא, אשתחחו.

קנט) והאי ויסע מלאר האלהים הולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם. ח' ויסע: דונטיל מסטרא דחס"ד, ואתדק בסטרא גבורה, בגין דהא מטא שעטה ט לאתלבשא בדיןא.

חלופי גרסאות

א ל"ג הוה. ב ל"ג מן דזמיןא עד ויסע. ג דהוה
ול"ג דא הו. ד ל"ג הו. ה ל"ג ענן. ו ל"ג דעת
ידא. ז דבמאי. ח ל"ג ויסע. ט לאתדק בא

מטרת הווער

(שופטים ה) ח"ג רס"ט: ז) (ישעה ס"ג) חולדות
לו"ז צ"ג, ח) (תהלים מ"ב) לך ג"ד צ"א.

הсловם

מאמר

ללאיר. וע"כ הולך ענן הוה יומם, שהוא זמן הארת החסדים, שכותבו, יומם יצוה יי' חסדו. כי מצד החסד בא ענן הוה, והוא נקרא חסד. ענן אחר הולך בלילה, ונקרא עמוד אש. שהוא מצד המלכות.

קנח) ר' שמעון אמר וכבר: רשי'. עמוד הענן יומם. זה אברם. שהוא חסד. ועמוד אש לילה זה יצחק. שהוא גבורה. ושניהם נמצאים בהשכינה. ומה שאמר ר' אבא. שנזרות הצדיק הוא, בן הווא דאי, שלל ידי מדרגה ההוא, הם נמצאים בהשכינה.

קנט) והאי ויסע מלאר האלקים הולך לפני מחנה הזה, ויסע מלאר האלקים הולך לפני השכינה, שהוא חסן. ופסוק ישראל וילך מאחריהם. פירושו, ויסע, שנסע מצד החסד והתקדק בעצם הגבורה, כי חסן הוא פנים וגבורה היא אהורה. משום שהגיעה השעה להתלבש בדין.

מאמר

קנו) אימתי אשליים קב"ה וכבר: מתי שלים הקב"ה לסמאל. הוא במלחמת סירה, שעקר הקב"ה לכל אלו המרכבות ונמסרו ביד המטרוניתא. ז"ש נחל קישון גרף נחל קדומים וגרא. ולעתיד לבא יהיה נמסרים כולם. ז"ש מי זה בא מודם גרא. ועל כן, וילך מאחריהם פירושו, שעטידה השכינה באחרית הימים לעקור אותם מן העולם.

קנו) ויסע עמוד הענן וגרא: שואל מי הוא עמוד הענן הוה. ר' יוסי אמר, וזה הוא ענן הנראה תמיד עם השכינה, שהוא מלאר מיכאל. וזה הוא הענן שנכנס בו משה. ר' אבא אמר, כתוב, היה הולך לפניהם יומם בעמוד ענן, הרי שאיןנו מיכאל שהוא בוחינת השכינה, אלא עורת הצדיק הוא, שהוא יסוד דז"א, ומפרש חסדים של הרשימה שלג שהוא המטה, כי היסוד פרוש החסדים על החכמה שבמלחמות, וזה היא יכולת

(דפו'י דף ג"א ע"א *) דף ג"א ע"ב)

(קס) תא חזי, בהיא שעתה אשתלים סיהרא מכלא, וירתא שבעין . ותרין שמהן קדישין, בתלת טרין. טראח דא אלבשא בעטורי דחסד עלאה, שבעין גלי芬ן דנהירו דאבא עלאה, דאנהייר לה.

(קסא) טראתניינא, אלבשא ברומחי דגבורא, בשתי פולטי דנורא, ועשרה ז דילאה דנחתו מסטרא דאמא עלאה בנימוסי גלי芬ן.

(קסב) טראתלייטאי, אלבשא לבושי ארגונא, דלביש מלכא עלאה קדישא, דאקרון תפארית, דירית ברא קדישא, שבעין עטرين עלאיין, מסטרא דאבא ואמא, והוא כליל להאי טרא ולהאי טרא.

חולופי גרסאות

ל"ג ותרין. כ ערין. ג דיליה. מ ווועה.

הсловם	פאמר	ויסע זיבא ויט	כ"ג קוין אלו ה"ס ג' הפסוקים : ויסע, זיבא,
			ויט, שבכל אחד יש ע"ב אותן, וצروفם יחד צושא ע"ב שמות קדושים, שבכל אחד ג' אותןיות מג' הפסוקים. ז"ש טראח דא אלבשא כ"ג דנהירו דאבא עלאה שהוא קו ימין שבבינה המאר לחסד דתת. והיא אלבשא בעטורי דחסד העליון הזה דתת וה"ס הפסוק, ועס. וכן מקבלת מגבורה דתת הארת קו שמאל מאמא עלאה, המכונה שתין פולטי דגורה, בס"ה ששים גברים סביב לה. ז"ש, אלבשא בתלבשת ברומחי דגבורא, דהינו גבורה שבתת. בשתי פולטי וכוי מסטרא דאמא עלאה, כי תית מקבלם מקו שמאל דאמא עלאה, ז"ה הפסוק זיבא ויט. וכן מקבלת מותת דתת, דהינו בחינותו עצמו של קו אמציע, ז"ש טראתלייטאי וכוי : ז"ד השלישי, התלבשה המלכות בלבוש ארגן, שלביש מלך העליון הקדוש הנקרה תפארת, שיישן הקדוש שהוא תפארת בע' עשרה הכות שלה עצמה, שיורדים מצד אמא עלאה, בדינים חוקקים. וה"ס קו שמאל והפסוק זיבא ויט.
			קס) תא חזי בהיא זוכי : בוא וראה באומה שעעה נשלה מה לבנה, שהוא המלכות, מכל הבהירונות, וירשה שביעים ושנים שמות קדושים בשלשה צדדים. דהינו ג' קוין, צד אחד, התלבשה המלכות. בעטורותיו של אור אבא עלאה העליון, בע' חיקיות של אור אבא עלאה שהAIR לה. שה"ס ויט גו.
			קסא) טראתניינא זוכי : ז"ד השני, התלבשה המלכות ברמחים של הגבורה, דהינו הדיניס שבה, בששים הכות של אש, עשרה הכות שלה עצמה, שיורדים מצד אמא עלאה, בדינים חוקקים. וה"ס קו שמאל והפסוק זיבא ויט.
			קסב) טראתלייטאי וכוי : ז"ד תלתן, השם שלביש מלך העליון הקדוש הנקרה תפארת, שיישן הקדוש שהוא תפארת בע' עשרה הכות מצד אמא ואמא, והוא כולן לצד זה ולצד זה, דהינו לימין שהוא חסד, ולשמאל שהוא גבורה. שה"ס ויט.
			ביאור הדברים. כי שורש הקוין הם בבינה, והוא ימין שבבה מכונה אבא עלאה, וקו שמאל שבבה מכונה אמא עלאה. והוא אמציע שבבה הוא תפארת המכרייע בינהם. ז"ה תלתן נפקי מחד, (נק' ב"א את שס"ג למה מכונה ת"ת, שהוא קו אמציע לבן שלהם). ז"ש וכל הגדלות שגורם התהווון אל העליון, וכוה בו גם התהווון לפיכך, חד בתלתן שמדריך האורות להשתלשל זה מזה בסוד עיליה קיימא, וכוה גם התהווון בבר' האורות ימיין ושמאל של אבא ואמא. (ונ"ה) ואחר כן, כשהשיג התהווון ג' הקוין, ב' מא"א, ואחד משל עצמו, הוא משפיע אתם אל המלכות.
			ז"ש אשתלים סיהרא מכלא, וירתא שבעין ותרין שמהן קדישין (באותו ק"ט)

הבינה

(דפוי ז' ז'ב)

ב שְׁלַח

קסג) ותירין עטרין מסטרא דאבא ואימה, ואינון שבעין ותירין שמהן. ותנין מסטרא דחס"ד שבעין, ותירין סהדין. מסטרא דגבורה שבעין, ותירין סופרין. מסטרא דתית שבעין, ותירין גונין לאתפארא.

קסד) ובהאי אחר, אטגלייף חד בחד, ואטאליך שם קדישא, רוז דרתיכא, והכא אטגלייף אבחאה, לאתחברא בחד, והוא שם קדישא גליפא באתווי.

חולפי גרסאות

ל"ג מז ותירין צד ותנין. ס ותאי.

הסולם

מאמר

ויט ויבא ויס ויסע ויבא ויט
וטעם היהות מכונים כ"ן, הוא בדמיון לשטר מתנה, שיש שם כתוב סופר וחתיות עדים. והנה עיקר כה שטר המתנה, הוא ודאי כתוב הסופר, שכותב ופורט כל הערכיים שהונטו מקנה אל המקביל, ועם כל זה, אם לא היה שם חתימת העדים, לא היה השטר שתה כלום. ואין צורך לומר, אם היה שם חתימת עדים בלבד בלי כתוב הסופר, שלא היה שוה כלום.

והנה השם ע"ב כ"ן, הוא בעיקר להמשיך חכמה אל הנוקבא, בס"ה יוסע ויבא ויט. ובבר ידעת, שהחכמה נמשכת רק מקו שמאל, אבל בלי התלבשותה בחסודים שבקו ימין אינה יכולה להאריך. ולפיכך מדמה ב' עטרין שבקו שמאל, לב' סופרים. שכותב סופר הוא העיקר שבשטר, וב' עטרין שבקו ימין מדמה לב' עדים, שאע"פ שאינם מוסיפים משחו על כתוב הסופר, אמנים הם מקימיים לכל השטר, שולותם אין השטר שוה כלום. אף כ"ן, בלי החסדים אין הארת חכמה שוה כ"ן אינה יכולה להאריך בלי הדים, וע"כ הם מכונים ב' עדים. וב' עטרין שבקו אמצעי הוא מדמה לב' גונין, והוא מטעם שגונים מורים על דיניהם. ומכו האמצעי נמשכים דינים בסוד המסדר דחריק, כנודע. אבל אם הם דינים איזה יהס יש להם אל הגרא, ב' עטרין. ז"ש, שבעין, ותירין גונין לאתפארא. כי דינים האלו, מלבד, שאינם פוגמים כלום את האורות אלא להיפך, שהם מפארים אותן. כי זולתם לא היה ייחוד בין ב' הק�ין, כנודע.

קסד) ובהאי אחר אטגלייף וכ"י;
ובמקומות זה, דהירנו במלכות, נחקל אחד באחד, שהה"ב עטרין שבכל קו נכללים זה בזה, ועולה מהם השם הקדוש, סוד המרכבה. כי גונשים ע"ב שמות, שבכל אחד מהם ג' אותיות. וכך נחקרו האבות, שם חגי"ת, ג' הק�ין, להתחבר יחד. והוא השם הקדוש ע"ב חוק**באותיותיו**.

הבינה ותירם שללה מדרגות ז"א עליה גם ז"א עמהם למקום בינה, וע"ז נעשה שם קו אמצעי, וקבל האורות בינה, ע"פ שבסדר המדרגה אין ז"א ראוי כלל לקבל ולהאריך כמו הבינה. ומתקן שארו הזה הגיע לו"א שלא בסדר המדרגה, אלא ע"י ירידת בינה ותירם בינה, והעלתם את זה"א למקום בינה, וכן ע"י עניין תלת בחד קיימת, לפיכך מכונה אור הזה בשם אור של תולדת, ולא בדרך השתלשות עילה ועליל. ולפיכך מכונה ז"א בשם זה, כלומר אור של תולדת. ולפיכך מכונים החכמה ובינה בשם או"א. כי הם הולידו את אור הזה שנקרוא ז"א.

קסג) ותירין עטרין מסטרא וכ"י;
ושתי עטרות מצד אבא ואמא, והם ע"ב שמות. ולמדנו מצד החסד הם שביעים, ושנים סופרים. מצד הצד הגבורה שביעים, ושנים סופרים. מצד התית שבעים, ושנים צבעים לאתפאר.
פירוש. כי נתבאר בדברו הסמור, שתית, שהוא ז"א, משפייע אל המלכות. שבעים עטרות מכל קו. והטעם הו, כי ע"פ שז"א מקבל ג' קוין בינה, עם כל זה, איינו מקבל מעצם הגרא דבר' קוין שבינה, המכונים או"א, אלא מז'ת שלהם. שככל אחד כולל מעשרה, והם ג' פ' שבעים עטרות. אמנים לפ"ז ומה נקרא ע"ב שמות, היה לו להקרא ע' שמות. ז"ש ותירין עטרין מסטרא דאבא ואמא, ואינון שבעין ותירין שמהן. כי מלבד ע' עטרין, שה"ס ז"ס תחתניות שהוא מקבל מב' הק�ין שבינה שנקרים אבא ואמא, הוא מקבל עוד ב' עטרין מבחין ג' ר' דאבא ואמא, בסוד חד בתלת קיימת ומטעם זה עליה התית שהיא בחינת ז"ת. ונעשה לדעת שהיא בחינת ג'. ומטעם תוספת ב' עטרין דגרא הללו הוא נקרא ע"ב שמות. ותוספת זה יש בכל אחד מג' קוין של, שהחסוד הם מכונים שנים עדים. ובגבורה שנים סופרים. ובתית שנים צבעים.

קסה) צרופה דעתוֹן אלין,attoֹן קדמָאִי, רשיְמַיְן כסְדוּרָן בָּארֶחָ מִישָּׁר, בגין דכלְהוּattoֹן קדמָאִי אשְׂתַּכְהוּ בחסְדֵי, לְמַהְרָ בָּארֶחָ מִישָּׁר, בסְדוּרָ מַתְהָקָן.

(קסוֹ)attoֹן תנִיְנִי, רשיְמַיְן בָּגְלָגְלָא לְמַפְרָעָ. בגין דכלְהוּattoֹן תנִיְנִי, ע' משְׂתַּכְהוּ בָּגְבָּרוֹה, לְגַלְאָה דִינִין זִוְנִין דָאתִין מִסְטָרָא דְשְׁמָאָלָא.

(קסוֹ)attoֹן תְּלִיתָאִי, אַיְנוֹattoֹןattoֹן תְּלִיתָאִי, לְאַחֲזָה גּוֹנוֹן, לְאַתְּעַטְּרָא בָּמְלָכָא קְדִישָׁא. וְכֹלָא בֵּיהָ מַתְחָבָרָן וְמַתְקָשָׁרָן, וְהָוָא ע' אַתְּעַטְּרָ בָּעַטְרוּיָ בָּארֶחָ מִישָּׁר, וּרְשָׁים לְהָאִי סְטָרָא, וּלְהָאִי סְטָרָא, כְּמַלְכָא ע' דָאתִעְטָרָ בְּכָלָא.

קסה) הַכָּא אַתְּרָשִׁים שְׁמָאָ קְדִישָׁא, גְּלִיפָּא בְּעַבְגָּתְבָּן, דְמַתְעַטְּרָי בָּאַבָּהָתָא, רְתִיכָא קְדִישָׁא עַלְהָה. וְאֵי תִּימָא, הַנִּיattoֹן תְּלִיתָאִי, מַיְטָ לְאֹו אַיְנוֹן כתְבָיָן, מְנַהּוֹן בָּארֶחָ מִישָּׁר כְּסְדוּרָן, וּמְנַהּוֹן לְמַפְרָעָן, לְיִשְׁרָאָה לְהָאִי סְטָרָא, דְהָא תנִיְנִי, וְאַתָּה כּוֹנְנָתָ מִישָּׁרִים, קְוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִידָ מִישָּׁרִים לְתָרִי סְטָרָא, וּכְתִיבָן וְהַבְּרִיחָה תְּכִינוּ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים וְגַוְן, דָא קְוֹדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רְבִי יְצָחָק אָמָר, דָא יְעַקְבָּ, וּכְלָא חד.

חלופי גרסאות

מסורת הוֹהָר

ו) (תהלים צ"ט) לך פ' צ"ב ו) (שמות כ"ו) וקסה) ע' משְׂתַּכְהוּ מגְבָּרוֹת. פ' אַתְּעַטְּרָ ; וְאַתְּעַטְּרָ. ע' דָאתִעְטָרָ. ג'attoֹן רְתִיכָא עַלְיָה קְדִישָׁא, שְׁהָא דְתִנִּינִין אַתָּה כּוֹנְנָתָ מִישָּׁרִים לְיִשְׁרָאָה לְהָאִי סְטָרָא, וּלְהָאִי סְטָרָא.

הסולם

מאמר

קסה) צרופה דעתוֹן אלין וככ' : יְמִין וְלְקֹו שְׁמָאָל, כִּי מְקִים הָאָרֶת שְׁנִיהם, כְּמַלְך שְׂמַתְעַטְּרָ מְכָל. (קסה) הַכָּא אַתְּרָשִׁים שְׁמָאָ וככ' : כָּאן נְרַשְׁמָה הַשֵּׁם הַקְדָּשָׁה. הַקּוֹק בְּעַבְגָּתְבָּן דְהָיָנוּ שְׁהָגָ' פְּנֻמִּים עַבְגָּתְבָּן, שְׁבָכְלָ קָוָן קָוִים, מַתְחָבָרִים וּמַשְׁתַּלְבִּים יְחִידָ, וְאֵז עֲוָשִׁים עַבְגָּתְבָּן שְׁבָכְלָ תִּיבָה ג' אַתָּה תְּנוּן ג' הַקְדָּשָׁה. המתעטרים באַבָּות, דְהָיָנוּ חֲגִ'תָּה, שְׁהָם מַרְכָּבָה קְדוּשָׁה הַעֲלִילָה.

ואֵי תִּימָא הַנִּי וככ' : שְׁאוֹג, וְאֵם תְּאִמָּר, אָלוּ אַתְּוֹתָה הַשְּׁלִישִׁוֹת לְמַה אִינָם כְּתוּבִים בְּבָבָי דְרָכִים, חַלְקָם בְּדַרְךָ יוֹשֵר כְּסְדוּרָם, וְחַלְקָם בְּדַרְךָ לְמַפְרָעָן, כְּדִי לְיִשְׁרָאָל זְכָדָה וְלְצָדָד זְהָה, דְהָיָנוּ לְקֹו יְמִין וְלְקֹו שְׁמָאָל, גַּהְיוֹתָה מְקִים הָאָרֶת שְׁנִיהם. כִּי לְמִדְנוֹן, אַתָּה כּוֹנְנָתָ מִישָּׁרִים, פִּירְשָׁוֹן, שְׁהָקְבָּה עֲשָׂה מִישָּׁרִים, וּמְקִים לְבָיְנָה הַצְדִּים. וְכֹתֵב, וְהַבְּרִיחָה תְּכִינוּ בְּתוֹךְ הַקְרָשִׁים שְׁהָאָה הַקְבָּה, דְהָיָנוּ קָו האַמְצָעִי הַמְקִים בָּיְנָה הַצְדִּים, וְאֵיכָה צְרִיךְ לְהַרְשָׁס חַצְיוֹן בְּיוֹשָׁר כָּקוֹ יְמִין, וְחַצְיוֹן לְמַפְרָעָן כָּקוֹ שְׁמָאָל. ר' יְצָחָק אָמָר זְהָה יְעַקְבָּ. וְהָכָל אָחָד. כִּי גַם יְעַקְבָּ יְוָהָה עַל הַאַמְצָעִי.

אלָא

(קסוֹ)attoֹן תְּלִיתָאִי אַיְנוֹן וככ' : אַתְּוֹתָה הַשְּׁלִישִׁוֹת, דְהָיָנוּ עַבְגָּתְבָּן אַתְּוֹתָה רְשָׁוּםִים בָּגְלָגְלָא לְמַפְרָעָן. כְּמַיְשָׁה הַלְּהָלָן בְּצִירָ בָבָי. מְשֻׁומָם שְׁכָל עַבְגָּתְבָּן אַתְּוֹתָה הַשְּׁנִינוֹת נִמְצָאוֹת בָּגְבָּרוֹה, לְגַלְאָה דִינִין זִוְנִין, וּכְלִי זִוְנִין, הַבָּאים מִצְדָּקָה. וּכְשָׁהָן לְמַפְרָעָן, רְמוּזָה עַל דִינִין.

(קסוֹ)attoֹן תְּלִיתָאִי אַיְנוֹן וככ' : אַתְּוֹתָה הַשְּׁלִישִׁוֹת, דְהָיָנוּ עַבְגָּתְבָּן אַתְּוֹתָה רְשָׁוּםִים בָּגְלָגְלָא לְמַפְרָעָן. כְּמַיְשָׁה הַלְּהָלָן בְּצִירָ הַדְּבָרָן, לְהַתְעַטְּרָ בְּמַלְך הַקְדָּשָׁה. שְׁהָס עַבְגָּתְבָּן גּוֹנוֹנִים לְאַתְּפָאָרָא (כְּנַי' בָאָוֹת סִינְיָן) וּכְלָם מַתְחָבָרִים וּמַתְקָשָׁרִים בּוֹ מַטְעָם הַיּוֹתוֹן קָוָן יְוָשָׁר וּרוּשָׁם לְצָדָה וְלְצָדָה זְהָה, דְהָיָנוּ לְקֹוָן (דְפוּי' זֶה גַּוְיָא ע"ב)

קסה) צרופא דאתוון אלין, אתוון קדמאי, רשימין כסדרן בארכ מישר, בגין דכלחו אתוון קדמאי אשתקחו בחס"ז, למהך בארכ מישר, בסודרא מתתקן. כסו) אתוון תניני, רשימין בגלוילא למפרע, בגין דכלחו אתוון תניני, משתכחו בגבורה, לגלאה דינין זוינין דאתין מסטרא דשמאלא. כסן) אתוון תליתאי, איננו אתוון רשימן, לאחזה גונין, לאתעטר באמלך קדישא. וכלא ביה מתחברן ומתקשרן, והוא א' אתעטר בעטרוי בארכ מישר, ורישם להאי סטרא, ולהאי סטרא, כמלכא א' דאתעטר בכלא. כסח) הכא אתרשים שמא קדישא, גליפא בע"ב י' תיבין, דמתעטרי באבהטא, ר' רתיכא קדישא עלאה, וא' תימא, הני אתוון תליתאי, מ"ט לאו איננו כתיבין, מנהון בארכ מישר כסדרן, ומנהון למפרע, ט' לישרא להאי סטרא, ולהאי סטרא, דהא תנינן, י' אתה כוננת מישרים, קודשא בריך הוא עביד מישרים לתרי סטרא, וכותיב י' והבריח התיכון בתחום הקרשים וגוי, דא קודשא בריך הוא. רב' יצחק אמר, דא יעקב, ובלא חד.

מסורת הזוהר	ה솔ם	מאמר
(תהלים צ"ט) לך פ' צ"ב. ז) (שמות כ"ו) הקשה ז' יעש משתכח מגבורה. פ אתער; ואעתער. צ דאתעטף. ז אתוון. ר רתיכי עלאי קדריש. ש והא ותניינן אמה כוננת מישרים לישרא להאי סטרא ולהאי סטרא.	ימין ולקו שמאל, כי מקיים הארת שניהם, מלך שמתעטף מכל.	קסה) צרופא דעתון אלין וכ'ו': הצירוף של אותיות האלו הם כן. אותיות הראשונות, שם ע"ב אותיות של הפסוק ויעס, רשומים כסדרם בדרך יושר, כי היושר יותר על חדס, משומש שביל האותיות הראשונות במציאות בחсад, דהיינו בכו ימין, לכלת בדרך יושר, בסדרו מתוקן.
קס(ח) הכא אמרשים שמא וכ'ו': כא נרשם השם הקדוש. הוקם בע"ב תיבות. דיהינו שהג', פעמים ע"ב אותיות, שבכל קן מן' קווים, מתחברים ומשתלבים יחד, ואז עוושים ע"ב תיבות שבכל חיבת ג' אותיות מן ג' הקווים. המתעטרים באבות, דיהינו חג'ת, שם מרכבה קדושה העליונה.	ואיא תימא הנני וכ'ו': תאמר, אלו אותיות השלישיות ומה אין כתובים בבי' דרכים, חלקם בדרך יושר כסדרם, וחלקם בדרך למפרע, כדי לישר לצד זה ולצד זה, דיהינו לך ימין ולקו שמאל, להיוותו מקיים הארת שניהם. כי לדגנה, אתה כוננת מישרים, פיירושן, שהקב"ה עושה מישרים, ומקיים לב' הצדדים. וכתווב, והברית התקיון בתוך הקשים שההוא הקב"ה, דיהינו קרו האמצעי המקיים ב' הצדדים, ואכ' היה צריך להרשם חציו בירוש כךו ימין, וחציו למפרע��ו שמאל. ר' יצחק אמר זה יעקב. והכל אחד. כי גם יעקב ירוש על קו האמצעי.	קס(ט) אתונן חינוי רישימין וכ'ו': אותיות השניות, דיהינו ע"ב אותיות שבכתבות, ויבא, רשומים בגלגול למפרע. דיהינו שנרשומות ממנה לעלה. ממ"ש להלן בציור ב'. משומש שביל ע"ב אותיות השניות ממציאות בגבורה, לגלות דיןיהם, וכלי זיין, הבאים מצד השמאל. וכשהן למפרע, רומות על דיןיהם.
קס(י) אתונן תליתאי אינון וכ'ו': השלישיות. דיהינו ע"ב אותיות שבכתבות, ויט, הן אותיות הרשות להראות הגוננים. שם ההדיינים, להתעטף במלך הקדוש. שה"ס ע"ב גונונים לאסתפרא (כן"ל באות ס"ג) וכולם מחהבירים ומתקשרים בו מטעם היוזו קו האםצעי, והוא מתעטף בעטרותיו בדרך יושר ורושם לצד זה ולצד זה, דיהינו לך	אליאן ויב'	(דבורי ז' ו'א"ב)

בשלה

אמר רבי שמעון, אלעזר ברבי, תא חוי רוא דא. כד עתיקה קדישה אנהיר למלכא,
אנהייר ליה, ועטרין ליה, בכתرين קדישין עלאין, כד מטאן לאביבה מתעתרי
אבהתא, בשעתה דמתעתרי אבהתא, כדין הוא שלימו דכלא. כדין מטרוניתא,
נטלא במטלמה, בההוא שלימו דאבהתא. וכד מתעתרא מכלהון, כדין אחברכא,
ורשותא דכלא ז בידהא.

קעג) כגונא דא שמא קדישה גליפא באתווי רשיםין ברתיכא עלאה קדישה
עטורה דאבההן.

ה	ל	ו	ר	ב	נ	ש	ע	מ	ס	ל	ז	א	ל	ב	ה	ו
ל	א	ה	י	ר	י	ה	י	מ	ה	ר	א	ר	מ	נ	ש	א
י	ל	ה	ו	ר	י	ה	ו	מ	ה	ל	י	ל	י	ה	ע	מ
ל	ז	ר	י	ר	י	ה	ו	מ	ה	ז	ה	ד	ה	מ	ב	א
ב	ה	ש	ל	ב	ה	נ	ה	מ	ה	ב	ו	ה	מ	מ	מ	ס
ל	ר	ח	ה	ה	י	ח	י	ה	ר	י	מ	ה	מ	ה	ל	א
כ	ת	ק	ה	ת	ו	ה	ו	מ	ה	ו	ר	ה	מ	ה	ל	ב
ה	א	א	ר	ו	א	ל	ז	ה	ר	י	נ	ה	ר	ו	ל	ה
ז	ל	ר	נ	א	ז	א	ג	י	ר	ז	ו	ע	מ	ס	ו	ר

מ	ס	ל	ש	א	ע	מ	מ	ס	ל	ש	א	ע	מ	מ	ס	ל	ו
ס	ה	ב	ר	ח	ע	פ	ד	ס	ה	ב	ר	ח	ע	פ	ד	ס	ה
ה	ד	ה	מ	ג	נ	מ	מ	ה	ד	ה	מ	ג	נ	מ	מ	ה	ד
ד	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ו	ה	ד
ה	מ	ר	י	מ	ה	מ	ר	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ו	ה	מ
מ	ה	מ	ר	י	מ	ר	י	מ	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ה	מ
ה	מ	ר	י	מ	ר	י	מ	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ו	ה	מ
מ	ה	מ	ר	י	מ	ר	י	מ	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ה	מ
ה	מ	ר	י	מ	ר	י	מ	ה	מ	ר	י	ל	ו	ו	ו	ה	מ

ע"כ אתתקנו טורין כסדרן ברוז דחסד לאסתאה
לימינה ולשמאלא או כהאי גונא כלחו שמאלא מסטרא דגבורה

חולפי גרסאות

ואחסין ליה בכתרין זילג' ועטרין ליה ; ועטר ליה
ואחסין ליה בכתרין ז' בשולטנותה באיא, ח' ביהה ;
מוסיף ביהה ואסטים [ביה].

ט' בדפיו הנוסחת כה

ו	י	ב	ב	י	ז	מ	ח
ג	ה	מ	צ	ר	י	מ	ו
ז	ו	מ	ח	ב	ה	י	ש
י	ז	מ	ח	ב	ה	י	ש
א	ל	ו	י	ה	י	ע	ג
א	ל	ו	ה	ח	ש	ר	ו
ר	א	ת	ה	ח	ש	ר	ו
ל	א	ק	ר	ב	ז	ה	ו
ו	ה	כ	ל	ה	א	ל	ה

ה	ל	י	ל	כ	ה
ז	ל	א	ז	ב	ר
א	ל	ו	ה	ל	ל
ת	א	ר	א	י	ו
ח	ה	ו	ז	נ	ע
ה	י	ו	ל	א	ר
ה	נ	ח	מ	ז	י
ס	י	ר	צ	מ	ה
מ	ז	ו	י	ב	א

ע"כ אתתקנו טורין למפורע ברוז דגבורה, כלחו
שמאלא קלילא בימינה.

(דפיו ז' נ' ע'*)

בשלה

נא

חולפי גרסאות
*) בדפוסי הנוסח כוה

מ	ו	ה	ב	ק	ע	ו	ה	מ	י
ו	ה	ב	ר	ל	ס	ו	י	מ	ו
ה	ב	ר	ב	ל	ו	ו	י	ל	ו
ב	ר	ב	ו	ו	ז	ו	ו	ו	ו
ר	ב	ו	ו	ז	ה	ו	ו	ו	ו
ב	ו	ו	ה	ה	ו	ה	ה	ה	ה
ו	ו	ה	ה	ה	ו	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ה	ה	ה	ו	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ה	ה	ה	ו	ו	ו	ו	ו
ה	ה	ה	ה	ה	ו	ו	ו	ו	ו

ו	ד	ו	ה	י	י	ו	ל	י	ב
ו	ע	ר	מ	ע	ה	ו	ל	י	ב
ו	ל	י	ב	ז	ו	ו	ר	ה	ה
ו	ר	ה	ה	ר	ה	ו	ו	כ	ש
ו	ב	מ	ב	ב	מ	ו	ו	ו	ו
ו	ת	ה	ח	ל	מ	ה	ה	ה	ה
ו	א	ק	ה	א	ת	א	א	א	א
ו	ת	ד	ל	ת	ו	ו	ו	ו	ו
ו	י	ת	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו
ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו

הנוסח שבפניהם הוא מסודר ומוגה מבעל הסולם.

ע"כ כלין טוריון דמלכא קדישא בתפארת

לบทור מתחברן אבהן ואתעבידו שם קדישא

כהת	אכא	להה	להה	מהש	עלם	סיט	ילֵי	וּהוּ
העם	הרי	מבה	יול	ההע	לאו	לאו	אלד	הוי
חוֹהוּ	חולָה	יִיִי	גַּלְקָה	פָּהָל	לוֹוֹ	ירת	הָאָא	נָתָה
וּשְׁרָ	לְכָבָבָרִי	אוֹם	רַיִי	שָׁאָה	נוֹקָה	הָאָא	כָּלִי	לָאוּ
מִיחַיָּה	רַהַעַם	אֲנֵי	מַנְדָּה	רַהַעַם	לְהַחַדָּה	הָאָא	יְחוּ	מִיהַהָה
פּוֹיִ	מַבָּהָרִי	סָאָלָרִי	יְלָהָרִי	וּלְלָהָרִי	מִיכָּרִי	דָּנִי	וּהוּ	וּהוּ
מִיחַיָּה	עֲנָנוֹרָהָרִי	וּמְצָרָרִי	יְהָהָרִי	הָרָחָרִי	יְלִילָרִי	נָמָמָרִי	דָּמֶבָרִי	מָמוֹמָרִי
מִיחַיָּה	יְבָמָרִי	רָאָהָרִי	חָבָרִי	אִיעָרִי	מַנְקָרִי			

אלו הם העיב שמות היוצאים מן ג' פסוקים אלו במרובע כל שם ושם מן ג' אותיות

היוצאים מג' פסוקים אלו ישר הפוך ישר.

(דפוסי דף נ"ב ע"א)

קעדי) נ אמר רבי ייסא, אשכחנה ברוזא דא ז בתקיעותא מ' דרב המנונא סבא, תלת ובען ובכון ובכון, לקבלי הני תלת. וכך הוא סדורא. איר יוסי, כלא אתכליל בהאי ז שמא קדישא, ואסתהים ביה, אשתחכה דשלימו דרתויכא קדישא אית ביה. קעה) אמר רבי שמעון, האי הוא שמא קדישא, עטורה דאבהן, ממתעטרא ז בגולופיהו, בחבורה כחדא. ז שלימו דרתויכא קדישא. ואתכליל בארכעין ותמניא ר' תיבותא, ז דאייהו שלימו דכלא, ועקרה דשרין.

קענו) תא חזוי, ז גופה דאלנאה, אנני אלף נוון יו"ד. רישא דכל ענפי אילנא,

חולפי גרסאות

כ' ליג' כל האות, ז דעתיקא, מ' דרב בבל ז ליג' המנונא סבא, נ' לקבליה. ס' שליחא, ז' ואסתהים בה; ז' ואסתה. פ' וממתעטרא, ז בגולופיהו, ז ליג' שלימו דרתויכא קדישא. ר' תיאבטה, ז' דהו שלים בכלא, ת' גופה.

שם	הсловם	משמעות	מאמיר
ויטע ויבא ויט	בארבעים ושמונה תיבות, שהוא שלמות הכל, והעיקר של הרשיים.	המשך הсловם מאות קעג עיגן הזהה. בשעתיקא קדישא האיר אל המלך, שהוא ז'א, האיר לו והעтир אותו בכתירים קדושים העליונים. שהס אוור החסדים דאייא עלאין, שהס ג'ר, וכشمגייעים אצלו החסדים מתעטרים האבות, שהס ג' קוין חג'ת. ובשעה שמתעטרים האבות, אז הוא שלמות הכל. או המטרוניתא נסעת במטעיה, עם השלמות היא של האבות. וכשהיא מתחערת מכלים, מכל ג' האבות, שהס ג' קוין, או היא מתחברת וירושת הכל היא בידיה.	פירוש. הע'ב' שמות, שהמ ע'ב' תיבות של שלשה אותיות, נחלקות לג' שלישים, לפי ג' קוין שבו. שלישי הא' הוא חסד, קו' ימין. שליש הב' הוא גבורה, קו' שמאל. שלישי הקוין הם, תפארת, קו' האמצע. וכן, שעיקר הקוין הם, הימין והשמאל, והם בח' הארטם, והוא בח' האמצע. איננו אלא שמקים הארטם, והוא בח' ו'ק, ובב' השלושים של חסד וגבורה יש ארבעים ושמונה תיבות. ז' ו'ש' ואתכליל בארבעין ותמניא תיבותא, שכ' האורוות של השם הוה נכללים ב' שלשים הראשוניים שהם ארבעים ושמונה תיבות. דאייהו שלימו דכלא ועקרה דשרין. כי ב' הקוין ימיין ושמאל הם שלמות כל השם ועיקר הרשיים. כי כל הרשיים נמצאים בהם, ולישת התחתון, דהינו ב'ז' אותיות של קו' הג' הם רק ענפים לעליונים, שמקבל מהם, בסוד חד בתלת קיימה תלת בחד יתיב, (כנייל ב'א דף רפ"ז) ד'ה תלת).
קענו) תא חזוי, גופה וכור' : בוא וראה,	עיב, ועיב רומזים ג' פ' ובכון על ג' קוין של שם עיב. אמר ר' יוסי, הכל נכלל בשם הקדוש הזה, ונסתם בו. דהינו שכל ג' הקוין של השם עיב, נכללים במלכות, ונמצא שלימות המרכבה הקדרישה יש בו, במלכות ועיב' שהרכבה הקדרישה יש בו, במלכות ועיב' ד' פעמים עיב, ג' הקוין חד גבורה ותית, מלכות. ולפיכך יש ג' כ' ד' פ' ובכון. דהינו שגורס גם, ובכון צדיקים.	גוף האילן הוא השם אנני' הנמצא באמצעות של העיב' שמוט, דהינו שם הל'ז, הראש של כל ענפי האילן הוא השם וזה'ו, שהוא השם הראשון של העיב' שמוט. ובבר העירו הרחבים, שככל הענפים והגופו והשורש נמצאים בארבעים ושמונה תיבות, דהינו ב' שלשים הרשאונים של העיב' תיבות, כמו שבדבורה הסמן. וכך נרשם ב' עולמות העליונים, שהם חמ' הילוקים בכ' תיבות הראשוניים, שהם חסד, קו' ימין. ובג' עולמות התתוגנים, שהם חג'ת הילוקים בכ' תיבות השניות,	קעדי) אמר ר' שמעון וכור' : א'יש, זה הוא שם הקדוש, העטור של האבות, שהם חג'ת, שמתעטרים בחקיקתם בחיבורים יהוד. והם השלימות של מרכבה הקדושה. ונכלל
שם			(וטו"י דף ניב ע"א)

א והיו. והא אתعرو חבריא, כללא דעתפין ב ונופא ושרשא, באربعין ותמניא ג תיבין, ז והא אתרשים בתלת עלמין ה עלאין, ובג' עלמין תחайн. קען) לקבליה, קדוש קדוש קדושה ה צבאות. קדוש לעילא. קדוש באמצעותה. קדוש לחתא. קדוש חסד. קדוש גבורה. קדוש תפארת. וכלהו בשבעין ותרין אתג'יף, כמה דאתמר. בריך הוא, בריך שםיה לעלם ולעלמי עלמין Amen. קעה) ס אמר רבי יצחק, בשעתא דשו רישראל על ימא, חמו לכמה *) אכלוסין, לכמה חילין, לכמה משירין, מעילא ותטא, וכלהו בכנופיא עליינו דישראל, שרייאו בצלז מגו עאקו דלהון. קעט) ה ביה שעטה, חמו יישראל עאקו מכל טרין, ימא בגלויה דזקפן קמייהו. בתריהו, כל אינון אכלוסין, כל אינון משירין דמצרים, לעילא עליינו כמה קטיגוריין. שרייאו צוחין לקב"ה. קפ) כדין כתיב, ויאמר יי אל משה מה תצעק אל. ותאנא בספרא דצניעותא, אל, דיקא, בעתקא תלייא כלא. ביה שעטה אתג'י עתקא קדישא, ואשתכח רועא בכלהו עלמין עליין, כדין נהירו דכלא, אתנהיר.

חלופי גרסאות

א מוסף והיו זהיו זהיו זה. ב וגופא. ג תנין. ד הווא ארשין. ה ליג עליין ובב' עליין. ו ת"ת ז לחתא. ביה שעטה אתג'י עתקא קדישא ואשכח רעו בכללו עלמין עליין כדין נהירו וכלה אנתהיר אשר יצחק ביה שעטה חמו יישראל עאקו מכל טרין ימא בגלויה זוקפן [גיא דנפקן] קמייהו בתריהו כל אינון אוכליוסין כל אינון משירין דמצרים, לעילא עליינו כמה קטיגוריין שרייאו צוחין לקב"ה כוין כתיב ויאמר הי אל משה מה תצעק אל. ותאנא בספרא אצניעותא אל, דיקא בעתקא תלייא כלא כדין אתנהיר.

דרך אמת ס] כאן שייך אמר רבי ייסא דעתל.

הסולם

קעט) ביה שעטה חמו וכרי: בה בשעה, ראו יישראל מצוקה מכל הצדדים. הים עם גלווי המתרומים היה לפניו. ואחריהם, כל אלו הממנגים וכל המהנחות של מצרים, ולמעלה, היו עליהם כמה מקטרגים. התחלו צועקים אל הקב"ה.

קפ) כדין כתיב, ויאמר גור: או כתוב, ויאמר ה' אל משה מה תצעק אל, ולמדנו בספרא אצניעותא, אל, הוא בדיוק, שהוא מודה ז"א, כי הפל תלו בעתקא, בה בשעה נגלה עתקא קדישא ונמצא הרוץ בכל עולמות העליונים, והוא האיר האור של הכל. פירוש. ועוד שחכמת המצרים היתה מצד שמאל, בסוד התנין הגדל הרובץ בתוך יאוריו (כנ"ל פ' בא אות ג"ז) וחכמה זו יש לה שורש במבנה דא"א שיצאה לחוץ מראשו. ולקריעת ים סוף ולהטיבע את המצרים. היה צריך מתחילה לבטל את שורשם הגביה שבקדושה שבא"א. וזה לא היה אפשר וולת באור הגדל של עתקא קדישא שהוא שורש הכל.

מאמר

שם גבורה וקו שמאל. פירוש. כי ג' הקוין חד גבורה ת"ת נכללים זה מוה, ויש בכל אחד ג', ואו נבחן קו הימין לחב"ד, וקו השמאלי לחג"ת, וקו האמצעי לנבה". וע"כ נמצאים ב' שלישים הראשונים של הע"ב תיבות שהם בחב"ד חג"ת.

קען) לקבליה, קדוש וכרי: כנגדו היגית אלו שבג' קוין של השם ע"ב, הוא קדוש קדוש קדוש ה' צבאות. קדוש באמצעותה, בchap"ת, קדוש באמצעותה, בchap"ת, קדוש למלה, בניה"י וכן קדוש הא, הוא חסד, קדוש חב' גבורה, קדוש הג' ת"ת. דהינו כמ"ש לעיל בסמוון, שהגית ה"ס חב"ד חמית נהר". וכולם נחקרו בע"ב, כמו שנתבאר. ברוך הוא ברוך שמו לעולם ולעולם עולמים אמן.

קעה) אמר ר' יצחק וכרי: אר"י, בשעה שישראל חנו על הים, ראו כמה המוניות, כמה חילים, וכמה מלחמות מלמעלה וממלטה, וכולם באו בקיובץ על ישראל. התחלו יישראל בתפללה מתוך צרתם.

(דפניי דף נ"ב ע"א *) דף נ"ב ע"ב)

קפא) אמר רבי יצחק, כדין, כד אתנהיר כלא כחדא, ועבד. ימא נימוסין עלאין, ואתמסרו בידוי עלайн ותתאי. ובגיני כה, קשייא קמי ט קודשא בריך הוא כלא, כקריעת ים סוף, וכלא ה hei אוקמו. מי טעמא. בגין דקריעת ים סוף בעתקא תליא.

קפא) אמר רבי שמעון, חד איילתא אית בארעה, וקב"ה עבד סגיא בגינה, בשעתה דהיא צוחת, קב"ה שמע עקרו דילה, וקיביל קללה. וכד אצטראיך עלמא לרחמי למיא, היא היבת קלין, וקב"ה שמע קללה, וכדין חיסט על עלמא, הה"ד, כאיל ערוג על אפיקי מים.

קפא) וכד בעיא לאולדא, היא סתימה מכל טרין, כדין אתיא ושויאת רישא בין ברכהא, וצוחת ורמת קלין, וקב"ה חיס עלה, וומין לקבלה חד נחש, ונשיך בעריהיתא, דילה, ופתח לדלה, וקרע לה ההוא אחר, ואולידת מיד. אර"ש בהאי מלה, לא תשאל ולא תנסה את יי', והכى ט דזוקא.

קפא) ט ווישע יי' ביום ההוא את ישראל וגוי, וירא ישראאל את מצרים מת, ההוא שלטנא ממנה דמצראי, אחמי לון קודשא בריך הוא, דאעבר ליה, בנهر דינור, דהוה בשפטא דימה רבא. מת, מי טעמא מת. כמה דאוקמו, דאעברו ליה, ט מההוא שלטנותא דיליה.

חולפי גראות

מסדרת הוור

(קהלים מ"ב) ח"ב ריט: ח"ג טו: סה. רטט: ט ל"ג קב"ה כלא. י' לוחמי. כ' ל"ג עט. ג' סתימה. ט אתי. נ' ל"ג דילא. ט דיקא. ט מודאי.
(ב) ח"ב גג: נה.

וישע יי' ואיט

הסולם

מאמר

קפא) אמר ר' שמעון וכ' א"ש, איליה אחת יש בארץ, וocab"ה עשה הרבה בשביבה, בשעה שהוא צועקת הקב"ה שומע צרצה ומתקבל קולה. וכשהעלום צרייכים לרוחמים על מים, היא נותנת קולות. והocab"ה שומע קולה, ואנו מרחים הקב"ה על העולם. ז"ש, כאיל ערוג על אפיקי מים.

קפא) וכד בעיא לאולדא וכ' : וכשצריכהليلד היא סתומה מכל הצדים. ומשימה ראשיה בין ברכיה, וצערקה ומרימה קולות, וocab"ה מרחם עלייה, ווממין לה נשח אחד, שנושך בערותה ופותח אותה וקורע לה אותו מקום, ומולידה מיד. אמר ר"ש בדבר זה לא תשאל ולא תנסה את ה. וכד הוא דזוקא. קפא) ויושע וגוי את מצרים מת ; הראה אותן הקב"ה את השר הממונה על המצרים, שהעביר אותן בנחר זינור שהיה בשפת ים העלין, שהוא מלכות. מת, מהו הטעם שמת. הלא אינו מיתה במלאכים. הוא כמו שהעמדנו שהעבירהו אותו מן הממשל של, שנחשב לו כמיתה.

וירא

חו"ש, שז"א אמרה מה תצעק אל, בעתקא תליא כלא, אשר אודו הגודל יכול לבטל שורש המצרים שבבינה דא"א, כהתבטל הנר בפני האבוקה, וו"ש, כדין נהירו דכלא אתנהיר, כי אויר עתקא הוא אויר של הכל, והכל בטלים לאורי ובזה נתבטל לשעו שורש הגבוח של המצרים.

קפא) אמר ר' יצחק וכ' א"ר, או כשחאריר הכל ייחד, כי אויר עתקא ענ"פ שהזאת חסדים מכוסים, עם כל זה והכל בתוכו גם חכמה משושם שהחכמה שבא"א מקובלת ממנה בהכרת, ועי' החסדים דעתיק החוכמה דא"א, ונחשב שככלו אותן, והחכמה והחסדים מאירים בו יחד. ועי' עשה הים החוקים העליונים. דהינו לחתבע את המצרים ולছיציל את ישראל שנמסרו בידיו העליונים ותחתוניהם. ומשום זה אמרין, שבני חי ומווני הכל קשה לפני הקב"ה כמו קריעת ים סוף. והכל אומרין כן. מהו הטעם. משום שקריעת ים סוף נתלה בעתקא. כמו שבדורו הסמן.

(דפו"י דף נ"ב ע"ב)

קפה) ^ו וירא ישראל את היד הגדולה וגוו. רבי חייא אמר, ^ו הכא אשתלים ידא, וכלהו אצבען, ואשתלים ידא, דאתכליל ביה בימינא, דהכי תניןן, כלא בימינא אתכליל, ובימינא תלי, הדא הוא דכתיב, ימינך יי' נאדרי בכח ימינך יי' תרעץ אויב.

קפו) ואמר רבי יצחק, לא אשכחנה, מאן ^ג דאתקיף לביה, לגביה קודשא ביה, כפרעה. אמר רבי יוסי, סיכון וועוג הци נמי. אמר ליה, לאו הци, אינון לגביה דישראל אתתקפו, אבל לגביה דקב"ה, לא, ^ג כמה דאתקוף פרעה רוחיה לקלילה, והוה חממי כל יומא גבורהן דיליה, ולא הוותם.

קפו) א"ר יהודה א"ר יצחק, פרעה חכמים מכל חרשוי הוות, ובכל אינונו כתрин, ובכל אינון ידיען, אסתכל. ובכל סטרא דלהונן, לא חמא פורקנא דלהונן ר' ישראל, ^ג ולא ^ה הוות תלי בחד מניהו. ועוד, דהא באלהו קשו רושרא עליהו דישראל, ופרעה לא סבר דעתית קשרא אחרא דמהימנותא, דאייהו שליט על כלא. ^ג ועל דא ^ב הוות אתקיף לביה.

קפה) רבי אבא אמר, לא אתקיף לבא דפרעה, אלא שם אדא. דכד הוות אמר משה, כה אמר יי', דא מלחה ממש, אתקיף לביה, הדא הוא דכתיב, ^ט ויזוק יי' את לוב פרעה. דהא בכל חכמתא דיליה, לא אשתחכה, דשם אדא שליט בארץא. ^ג ועל דא אמר, מי יי'. ולבדר אמר, יי' הצדיק, אמר רבי יוסי, לבתר אמר, ^ט חטאתי לוי' ההוא פומא דאמר דא, אמר דא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^ו ב"ב קע"ג צ"ג ט) (שמות ט) מקץ י"ג צ"ג. ^ט מהכא, ^ג דתקיף, ק' כמאן. ר' דישראל, ש' לג' מן ולא עד וועוד. ת הוו. א דעל. ב' הווא ג' לג' מן וועוד עד אמר.

הטולם וירא ישראל את היר הגוזלה

מאמר

מאמר וירא ישראל את היר הגוזלה
קפה) וירא וגר היד הגדולה: ר' חייא אמר, נאגן ביד הגדולה, נשלם יד השמאלי, שהוא גבורה וכל האכבות שענן היג'ת נ'ה שבה. ונשלם היד שמאל, מטעם שנכלל בימיון, וכך למדנו הכל נכל בימיון ותלי בימיון. ז' יש ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב. ואנ' יפ' שווה שייך לגבורה מ' ימ' כוון שתלו ביד ימין, ע"כ נקרא על שם.
קפו) ואמר ר' יצחק וכ'ו': לא מצאנו כי בשחניה אומר משה כה אמר הוויה, מלחה זו ממש, דהוינו הוויה, היוך את לבו, ז' ויזוק אמר לוי, אינו כ'ו, הם חזקו את לבם כנגד שדראל, אבל כנגד הקב"ה לא חזקו את לבם כמו שהזיק פרעה את רוחו כנגדו, שהוויה רואה גבורתו ולא היה שב.
קפו) א"ר יהודה וכ'ו': אדרשי א"ר יצחק, פרעה היה חכם יותר מכל מכשפיו. ובכל

(דסוי' דף נ'ב ע"ב)

קפט) רבי חזקה פתח ואמר, ^(ט) אחת היא על כן אמרתי תם ורשע הוא מכללה. האי קרא, אוקמו ברוזא דחכמתא. אחת היא, מאי אחת היא. הדא הוא דכתיב, ^(ט) אחת היא יונתי תמתاي אחת היא לאמה. ובهاי, קודשא בריך הוא דאיין דיןוי לחתא, ודאיין דיןוי זלעילא בכלא.

קצת) וכד קודשא בריך הוא אתער ז דיןוי, ז דיןוי בהאי כתרא, כדין כתיב, תם ורשע הוא מכללה. ^(ט) בגין דיןון צדייא, מתפסאן בחובייהון דרישיעא, דכתיב ^(ט) ויאמר יי' למלאך המשיחית בעם رب גור, ועל דא ז אמר איוב מלה דא, ולא אגמר מלה, ז ואוקמו טול הרב. ^(ט) ר' ייסא אמר, אחת היא: דא כנסת ישראל בגלוותא דמצרים, דבגינה קטל קב"ה במצרים, ועבד בהו נוקמין, הה"ז תם ורשע הוא מכללה.

קצת) ר' חייא אמר, איוב לא אלקי, אלא בזמנא דנפקו ישראל מצרים. אמר איוב, אי הци, כל אפייא שווין, תם ורשע הוא מכללה, פרעה אתקייף בהו בישראל, ויאמר ^(ט) מי יי' אשר אשמע בקהל. ואני לא אתקיפנא בהו, ולא עבידנא מידי, תם ורשע הוא מכללה. הה"ז הירא את דבר יי' מעבדי פרעה, זה איוב.

קצת) ר' יהודה אמר, איןנו אبني ברדא, דהו נחתין, אתעכבו על ידיו דמשה, לבתר עבדו נוקמין, ז ביום דיהושע. ולזמנא דאתני, זמיןין לאחთא איןנו

חולפי גראסואן

ד ליג לעילא. ה טספיק דינן בהאי. ז ודיןוי דין. ז אמר ר' יוסי איוב מלה אמר. ז ליג ואוקמו טול הרב ט אחת היא ר' ייסא אמר. י' יוסי, ז ביום זיון, ז אמר ר' חייב לה.

מסורת התורה

(ט) (איוב ט). ט (שיר ו) חי שרה מג צ"ב. פ (שמואל ב' כ"ד) ייצא קמ"ו צ"א. ז (שמוטה ה) מקץ יג צ"א. ט (שם ט) ח"ב לה.

הסולם וירא ישראל את היד הנגולה

הוא מכללה. שחררי גנס תמים היו שם, שלא שעבדו את ישראל, ונחרגו יחד עם הרשעים שבהס.

קצת) ר' חייא אמר וככ': ר' חייא אמר לא נלקה אלא בזמנ שיצאו ישראל מצרים. אמר איוב, אם כן כל הפנים שווים, תם ורשע הוא מכללה. פרעה התקייף את ישראל, ואמר, מי ה' אשר אשמע בקהל. ואני לא התקפתי אותם, ולא עשיתם כלום, תם ורשע הוא מכללה. ז"ש, הירא את דבר ה' מעבדי פרעה, זה איוב. כי היה בזמנ יציאת מצרים.

קצת) ר' יהודה אמר וככ': ר' חייא אמר ברד האלו שהו יורדים על המצריים ונעכבו על ידי משה. עשו אח'ך נקמות בימי יהושע, ועתמיד לבא עתידים לדודת הנשארים. על אדום ובנותיה. א"ר יוסי, ז"ש כימי צادر מארץ מצרים ארינו נפלוות.

מאמר

קפט) ר' חזקה פתח וככ': ר' חייב ואמר, אחת היא על כן אמרתי תם ורשע הוא מכללה. מקרה זה העמידוהו בסוד החכמה. אחת היא, מהו אחת היא. ומшиб, ז"ש אחת היא יונתי תמתاي אחת היא לאמתה. שהיה המלכות. ובזו דן הקב"ה דיןוי למטה, ודיןוי למעלה בכל.

קצת) וכד קודשא בריך הוא וככ': וכשהקב"ה מעורר דיןוי, דן דיןוי בכתיר זה, שהוא המלכות, או כתוב, תם ורשע הוא מכללה, משומש שהצדיקים נתפסים בעוננות הרשעים, שכטווב, ויאמר ה' למלאך המשיחית בעם רב וגוי. שפירשו קח הרב שבחם. ועל כן אמר איוב דבר זה, וה' תם ורשע הוא מכללה, ולא פירש הדבר, שהכוונה על הצדיקים הננתפסים בעוננות הרשעים. ר' ייסא אמר, אחת היא, זו כנסת ישראל בגלוות מצרים, שבשבילה הרג הקב"ה למצרים ועשה בהם נקמות. ז"ש, תם ורשע (דף ז' זר נ"ב ע"ב ט' דף נ"ג ע"א)

בשלה

דאשתארו, על אדום ובנותיה. א"ר יוסי, ז' הה"ד, ח' כימי צאתך מארץ מצרים ארנו נפלאות.

קצת) דבר אחר וירא ישראל את היד הגדולה וגוי, האי קרא לאו רישיה סיפיה, ולאו סיפיה רישיה. בקדמיה וירא ישראל, ובתר ויראו העם את יי'. אלא אמר רב יהודה, ההוא סבא דנחת עם בניו בגלותא, וסביל עליה גלותא, ואעל לבניו בגלותא, הוא ממש חמא, כל אינון נוקמין, וכל גבוראן, דעבד קודשא בריך הוא במצרים, הה"ד וירא ישראל, ישראל ממש.

קצת) ואמר רב יהודה, סליק קודשא בריך הוא להאי סבא, ואמר ליה, קום חממי ט' בניך דນפקין מגו עמא תקיפה. קום חממי גבורן דעבדית, בגין, בגין ט' בניך במצרים. קצת) והיינו דאמר רב ייסא, בשעתה דנטלי ישראל לנחתה בגלותא דמצרים, דחילו ואימתא תקיפה נפל עלי. אמר ליה קודשא בריך הוא לייעקב, אמריא את דחילו, ט' אל תירא מרדה מצרים. מה דכתיב אל תירא, משמע דחילו ט' הויה דחיל.

קצת) אמר ליה כי לגוי גדול אשימך שם. אמר ליה, דחילנא דיבישצון בני. אמר ליה, אנחנו ארץ עמק מצרים. אמר ליה ט' דחילנא, דלא אוכלי את קברא בגין אבותתי, ולא אחמי פורקנא דבני, וגבוראן ט' דתבעיד להו. אמר ליה, אנחנו אעלך גם עלה, אעלך לאת קברא בקברי אבותך. גם עלה, למיחמי פורקנא דברך, וגבוראן ט' דתבעיד להו.

חולופי גרסאות

ט' כתיב. ט' ברך. ט' ברך. ט' הוה. ט' מוסיף דחילנא מן גלותא. ט' דעבדית. ט' דעבדית. ר' דעבדית.

מסורת הזוהר

ר' (Micah ז') ח"א רסא: ח"ב ט. לח: נ. קכ. ח"ג נב. קע. רמ"ב: רעו: רעה: ת"ז תיג' כח: תכ"ב ס. תל"ז עט. ט' (בראשית מ"ז) ויחי פ' צ"ג.

הסולם

וירא ישראל את היד הגדולה קצת) והיינו דאמר ר' ייסא וכ"ז: והיינו שאר"י, בשעה שננסעו ישראל לרודת בגלות מצרים, יראה ואימה חזקה נפלה עלי. אמר לו הקב"ה לייעקב, למה אתה מתירא, אל תירא מרדה מצרים. מה שכתוב, אל תירא משמע שהיה מתירא.

מאמר

קצת) דבר אחר וירא וגוי: פרישת אחר, על וירא ישראל את היד הגדולה וגוי. מקרה זה אין ראשו קשור לסופו ואין סוף קשור לראשו, שמתחלתה כתוב וירא ישראל את היד הגדולה ואח"כ ויראו העם את ה. וכי וירא ישראל הוא סיבה אל ויראו העם את ה, ומפני כן לא יראו את ה. אלא אמר ר' יהודה, זכו ההוא שריד עם בני לגלות, וסבל עלי הגלות, והכנס את בניו בגלות, הוא ממש ראה כל אלו הנקמות וכל הגבורות שעשה הקב"ה למצרים. ויש וירא ישראל, ישראל ממש דהינו יעקב.

קצת) אמר ליה כי לגוי גדול וגוי: אמר לו מתירא אני ישכלו את בני. אמר לו אנחנו ארץ עמק מצרים. אמר לו שוב, מתירא אני שלא אוכלה להකבר בין אבותיהם ולא אראה הגאולה של בני, והగבורות שתעשה להם. אמר לה, ואני אעלך גם עלה. אעלך, להקבר בקבר אבותיך. גם עלה, לראות הגאולה של בניך, והగבורות שעשו להם.

קצת) ואמר ר' יהודה וכ"ז: וא"י העלה הקב"ה לאותו זכו, ואמר לו, קום ראה את בניך היוצאים מתוך עם חזק, קום ראה הגבורות שעשית בשביב בניך למצרים.

קצז) וההו יומא דנפקו ישראל מצרים, סליק ליה קודשא בריך הוא ליעקב, ואמר ליה, קום, חמי בפורקנא דברך, דכמיה חילין וגבוראן עבדית להו,

ויעקב היה טמן, וחמא כלא, הה"ד וירא ישראל את היד הגדולה.

קצח) ר' יצחק אמר, מהכא, ז וויצויך בפניו בכחו הגדול מצרים. מאי בפניו. בפניו דא יעקב, דאעיל ליכלהו טמן. רבוי חזקה ט אמר, וויצויך בפניו, בפניו: א דא אברהם. דכתיב, ז ויפל אברהם על פניו.

קצט) תא חזי, אברהם אמר, הלבן מהא שנה يولד וגוו, אמר ליה קודשא בריך הוא, חייך, את בחרמי כמה אכלוין, וכמה חילין, ז דיפקון מפרק. בשעתא דנפקו ישראל מצרים, כל אינון שבתין, כל אינון רבוזן, ז סליק קודשא בריך הוא לאברהם, וחמא לוג, הה"ד וויצויך בפניו. רבוי אבא אמר כלחו אבהתא אוזמן תמן בכל ההייא פורקנא הדיא הוא דכתיב וויצויך בפניו. מאי בפניו אלין אבהתא. ר) רבוי אלעזר אמר, וויצויך בפניו: דא יעקב. בכחו: דא יצחק. הגדול: דא אברהם. איר שמעון, וכן בגיןהון דאבהתא, אוזמן פורקנא תדייר לישראל, דכתיב ז) זוכרתי את בריתך יעקב ואף את בריתך יצחק ואף את בריתך אברהם אוכור והארץ אוכור. אלא, לאבללה עמהון דוד מלכא, דאייהו רתיכא באבהתא*) ואינון מתערין פורקנא תדייר לישראל.

רא) וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה יי' במצרים. ובו השתה עשה, והוא מקדמת דנא אתבעיד, Mai את היד הגדולה אשר עשה יי'. אלא, יד לא אקרי

חלופי גרסאות

ש ומין ותוא. ת פטה. א דאברהם. ב חמי. ג נפקיו. ז מסוף סליק ליה.

מסורת הויה

ת) (דברים ז) בא ליה צ"פ. ז) (בראשית י"ז) לך קנ"ב צ"א. ב) (ויקרא כ"ז) וירא ח' צ"א ח"ב ט:

הсловם וירא ישראל את היד הגדולה

שם בכל גאולה היהיא. ז"ש וויצויך בפניו. מהו בפניו אלו האבות. ר) ר' אלעזר אמר וכו': ר"א וויצויך בפניו, זהו יעקב. בכחוג זהו יצחק. הגדול, וזה אברהם. איר"ש וכן בשביב האבות מודמן תמייר גאולה לישראל. שכותוב, זוכרתי את בריתך יעקב ואף את בריתך יצחק ואף את בריתך אברהם אוכור והארץ אוכור. שואל האבות דאותם שיבוכו, אבל מהו והארץ אוכור. ומשיב, אלא לכלול עליהם את דוד, דהיינו המלכות שנקראת הארץ, שהוא מרכבה עם האבות, שהס חגיית. והם מעוררים תמיד גאולה לשראל.

רא) וירא וגר אשר עשה ה' במצרים: שואל, וכי עטה עשה, והרי מקרים לנו נעשה, מהו את היד הגדולה אשר עשה ה'. ומשיב. אלא יד אינו נקרה פחות מהמשה אצבועות. הגדולה, הירינו שפלויות בה חמש אצבועות אחריות מיד השמאלו. וזה נקרה גודלה.

כט

צאמך

קצז) וההו יומא דנפקו וכו': ובוים הוא שיצאו ישראל מצרים, העלה הקדוש ב"ה את יעקב ואמר לו, קום וראה בגאותה של בניך, שכמה כחות וגבורות עשוית להם. ויעקב היה שם וראה הכל. ז"ש, וירא ישראל את היד הגדולה.

קצח) ר' יצחק אמר וכו': ר"א מכאן נשמע שעקב היה בעת הגאותה, שכותוב, וויצויך בפניו בכחו הגדול מצרים. מהו בפניו זה יעקב. כי הביא כל האבות שם. ר' חזקה אמר, וויצויך בפניו בפניו והוא אברהם. שכותוב, ויפל אברהם על פניו.

קצט) חא חזי אברהם וכו': בוא וראה, אברהם אמר, הלבן מהא שנה يولד. אמר לו הקב"ה, חייך, אתה תראה כמה המונים וכמה מהנות שיצאו מך. בשעה שיצאו ישראל ממצרים כל אליו השבטים וכל אליו הרבבות העלה הקב"ה אל אברהם והוא אותו, ז"ש וויצויך בפניו. ר' אבא אמר כל האבות נודמן (דפניי דף נ"ג ע"א *) דף נ"ג ע"ב (

פחות מחמש אצבעאן. הגדולה : דכלילן בה חמיש אצבעאן אחרניין, ואתקרונן כדי גדולה. וכל אצבעאן ואצבעאן, סליק לחושבנה רבא, וקב"ה עביד, ביהו ניסין גבורון, ובاهאי אתעקרו כליהו דרגין משלשליהון.

רב) מכאן אוליפנא. דא, דבחמש אצבעאן קמאי, כתיב, ויחזק לב פרעה, כיון דاشתלמו איןון חמיש,תו לא הוה מלא ברשותיה דפרעה, כדין כתיב ויחזק יי' את לב פרעה.

רג) ועוד וירא ישראל את היד הגדולה, וגוי, ויאמין בו. וכי עד השטא לא האמין בו, והא כתיב, ויאמן העם וישמעו וגוי. והא חמו כל איןון גבוראן דעתם להו קב"ה במצרים. אלא מאי, ויאמין, ההוא מלא דאמר ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו גוי.

רד) ר' ייסא, שאל ואמר, כתיב וירא ישראל את מצרים מת, וכתיב לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. א"ר יוסי, מתין חמו להו. אמר ליה, اي כתיב לא תוטיפו לראותם חיים, ההוא אמינו הבי. אמר ליה ר' אבא יאות שאילתא.

רה) אלא תא חזי, כתיב, מן העולם ועד העולם, ותניןן, עולם ליעילא, וועלם לחתא. עולם דליעילא, מתמן הוא שירותא לאדליך בוצינן. עולם דלתתא, תמן הוא סיומה ואתכליל מכלא, ומהאי עולם דלתתא, מתרען גבורון לחתאי.

רו) ובاهאי עולם, עביד קב"ה אתין לישראל, ורוחיש לו ניסין. וכן אתער האי

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

(שמות ד') ד) (דרה א' ט'ז) בא' שט' צ"ג
ה ל"ג אצבעאן, ו להו; ביה ; ליה (ד'א). ז מוסיף
השתא נסין; ל"ג נסין וגבורון. ח והשתא; ובהו;
ובתהייא; השתא ובתהייא (ד'א). ט מוסיף דרגון ובהו. י ל"ג דא. כ בחתם. ט ויאמר, ז אמר ול"ג
שאל. ט מוסיף והוא כתיב. ע ל"ג דלתתא.

הסולם וירא ישראל את היד הגדולה

מאמר

רד) ר' ייסא שאל וכו': ר' ייסא שאל אמרה כתוב, וירא ישאל את מצרים מת, וכתיב, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. אמר ר' יוסי מתים דאו אותם. אמר לו, אם היה כתוב, לא תוסיפו לראותם חיים. הייתי אומר כן. אמר לו ר' אבא, יפה שאלת.

רה) אלא תא חזי וכו': אלא בוא וראה, כתוב, מן העולם ועד העולם. ולמדנו, עולם למטה עולם למטה, עולם שלמלعلا, משם הוא החתלה להליק גננות. שהוא הבינה שהוא שורש כל המוחין, המכונין נורות. עולם שלמטה, שם הוא הסיום, דהינו המלכות המסימנת כל הטעירות, והוא כלל מכלם, ומעולם שלמטה זהה, מתעוררות הגבוריות לתהוננים.

רו) ובاهאי עולם עביד וכו': ובעלם הזה שלמטה, עcosa הקב"ה אותן לישראל, ויקרו להם נסים. וכשמתעורר עולם הות לעשוות נסים

כ' בחינת גיר נוטלת יד ימין מהתכליות בקדשו. וכל אצבע ואצבע עיליה לחשבון גדול, והקב"ה עושה בהם ניסים וגבורות. ובזה נעקרו כל המדרגות מהשתלשותם. רב) מכאן אוליפנא דא וכו': מכאן למדנו. שבמחמש אצבעות הראשונות, דהינו ה

מכות הראשונות כתוב, ויחזק לב פרעה. כיון שנשלמו אלו המש אצבעות, דיד שמאל, לא היה עוד דבר ברשות פרעה שיחסוק לבו, או כתוב, ויהזק היה את לב פרעה. רג) ועוד וירא ישראל וגוי: ועל כן, וירא ישראל את היד הגדולה וגוי ויאמין בה. שואל, וכי עד עתה לא האמין ביה, והרי כתוב, ויאמן העם וישמעו, והרי דאו כל הגבוריות שעשה להם הקב"ה במצרים. ומшиб. אלא מהו ויאמין, שהאמין בדבר ההוא שאמր, ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ה'.

(דפו"י דף נז ע"ב)

עולם לublisher נסין, כלחו מצראי אשתקעו בימה, על ידך דהאי עולם, ואתרחיש לנו לישראל ניסא בהאי עולם. וע"ד כתיב, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם, עד פ' דיתער צ ההוא עולם, כיון דאטמסרו ביה למתן, כדי כתיב וירא ישראל את מצרים מטה על שפת הים, הה"ד מן העולם ועד העולם, רעד העולם דיקא. פ' כדין כתיב, ויאמינו ביי ובמשה עבדו.

(ר) אן ישיר משה. ר' יהודה פתח, בטרם אצרך בבטן ידעתיך וגוי. זכה חולקון דישראל, דקב"ה אתרעי בהו יתר מכל שאר עמיין. ומסגיאות רחימותא דרחים להו, אוקים עלייהו נבייה ח' דקשוט, וריעא מהימנא. ואתער עליה רוחא קדישה, יתר מכל שאר נבייא מהימני, ואפיק ליה מחולקיה ממש, ב מה דאפייש יעקב מבנייו לקדושא בריך הוא, שבטה דלווי, וכיון דהוה ז לוי ח' דיליה, נטל ליה קב"ה, ואעטר ליה בכמה עטרין, ומשח ליה במשח רבות, קדישא דלעילא, וכדין אפיק מבניוי, רוחא ז קדישא לעלמא, וזרין ח' ליה בהימנו קדישי, מהימנותא רבא.

(ר) ט' תנא, בההיא שעטה דמטה זמניה דמשה נבייה מהימנא. לאחתא לעלמא, אפיק קב"ה רוחא קדישא מגוזרא דספריו דaben טבא, דהוה גניז ז במאתן

חולפי גרסאות

מסורת הוות'

(ח) להלן אות ריין צ"ח. ו' (ירמה א') ח' ב' קמת. פ' דתער. צ הווא; האי; הווא האי (ד'א). ג' ואטמסרו. ח' ג' מא. ת"ז חס"ט קא: ז' ח' צ"ח ט"א שי"א קי"ז ט"ז שמ"ז קב"א ט"ב של'ה. מתיינא. א להו. ב' ל"ג מהה. ג' ל"ג שבטה דלווי. ד' ל"ג לוי. ה' ליה. ו' קודשא. ז' מוסיף לוי. שימושי דקב"ה וכחנה קדישא. ח' להו. ט' ובהווא ול"ג תנא. י' ל"ג לאחתא לעלמא. כ' בארכעין ומאתן: חמן ואעטריה בשס"ה עטרי ואנחר ערלה דמ"ת נטורין.

הсловם

מאמר

נסים, כל המצרים צלו בים על ידי עולם הזה, וקרה לישראל נס בעולם הזה. וע"כ כתוב, לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם. דהינו עד שיתעורר עולם ההוא וייהו נסרים בדיניהם וכיוון שנמסרו לו להיות נדונים, או כתוב, וירא ישראל את מצרים מטה על שפת הים. ז'יש, מן העולם ועד העולם. עד העולם בדיוו, דהינו עד שיתעורר העולם שלמתה, או כתוב, ויאמינו בה' ובמשה עבדו.

מאמר אן ישיר משה

(ר) אן ישיר משה: ר' יהודה פתח, בטרם אצרך בבטן ידעתיך וגוי. אשרי חלום של ישראל, שהקב"ה רצה בהם יותר מכל שאר העמים, ומרוב האהבה שאחब אותם הקים להם נבייא אמת ורואה נאמן, והעיר עליו רוח הקודש יותר מכל שאר נביאים הנאמנים והוציאו מחלוקת ממש. דהיינו ממה שהפריש יעקב מעשר מבניו להקב"ה, שהוא שבת לו, וכיון שהיא לוי שלוי, לקחו הקב"ה ועטר אותו (דף ז' נ"ג ע"ב) ואח"כ

ו ארבעין ותמניא ג נהורין, ואתנהייר עליה. ואעטריה בשס"ה עטرين, מ קימי קמייה, ואפקיד ליה בכל ג דיליה. ויהב ליה מ מאה ושביעין ותלת מפתחין. ואעטר ליה בחמש עטرين, ג וכל עטרא ועטרא סליק ואנהיר באלאף עלמין דנהרין, ובוצינין דגניזין בגניזיא דמלכא קדישא עלאה.

(רט) כדין עבריה בכל ג בוצינין דבגנטא דעדן, ואעליה ג בהיכליה, ואעבריה בכל חילין וגיסין דיליה. כדין אודזעוו כלחו, פתחו ואמרו, אסתלקו ג מסחרניה, דהא קב"ה ג אתער רוחא לשלהה למרגו עלמין. קלא נפק ואמר, ש מאן הוא דין, דכל מפתחן אלון *) ביזדי.فتح קלא אחרא ואמר, קבילו ליה בגויכו, דא הוא זומין ח לנחתא בין בני נשא, זומינא אוריתא, גניזא דגניזיא, לאתמסרא בידוי, ולארעsha עלמין דלעילא ותחתא על ידא דין. ביה שעטה אתרגישו כלחו, ונטליין אבתريا, פתחו ואמרו, ג הרכבת אנווש לראשו באנו באש ובמים.

(רי) כדין סלקא ההוא רוחא, וקיימה קמי מלכא. ג מ פתיחא, סליק ואתעטר בעטורי, ואעטריה בתלת מאה ועשרין וחמש עטرين, ואפקיד מפתחוי בידוי. ש

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ג' לג' מן נתוריין עד עטריין, מ' וקאים ג' ביתיה, ג' (תהלים ס"ו) יארא מ"ט צ"ז.
ביתה דיליה. ס' מאנן ושביעין וחמש, ג' וככל, ג' בוסטמן. צ מוסף בהיכליה מ פתיחא סליק ואעטריה בתלת מאה ועשרין וחמש עטריין ואפקיד מפתחוי בידוי. ג' מוסף מסחרניה סטרא דסדרין. ר' אתבר. ש מהו דין; מאן דין, ח' לאנחתא
א' לג' מן מ' עד ש.

הсловם או ישיר משה

מאמר

ספריות דאו"א שכל ספירה וספרה עולה במספר אלף. ואח"ב מבאר מוחין דיבידיה, ג' ובודצינין דגניזין בגניזיא דמלכא קדישא עלאה, דהינו שם געלמים ומולבשים באבא עלאה שנקרא מלך העליון הקדוש. והינוי האורות דא"א, שה"ס יחידה. (רט) כדין עבריה בכל ג בבל וכור' או העברתו בכל האורות שבגן עדן, והכינוי להיכלו והעבירו בכל הצבאות והמחנות שלו. או נזעקו כולם. פתחו ואמרו, הסתלקו מסביבתו, כי הקב"ה העיר רוח לשלוט להרויי העולמות. יצא קול ואמר, מי הוא זה שבכל מפתחות הללו בידיו.فتح קול אחר ואמר, קיבל אותו בתוככם. וזה שעתה לדמת בין בני אדם ועתידה התורה הגנווה מכל גנוו, להתר מסר בידיו, ולהרעיש העולמות שלמעלה ושלמטה על ידי זה. בה בשעה התרגשו כולם ונסעו אחוריו. פתחו ואמרו, הרכבת אנווש לראשו באנו באש ובמים.

(רי) כדין סלקא ההוא וכו' או עלה רוח ההוא דמשה, ועמד לפני המלך. מ' פתיחה עלתה והתעטרה בעטרותיה, ועטר אותה את הרוח

ואה"ב בבחינת חייה, ואח"ב בבחינת יחידה. גם נודע שרמ"ח הוא בא"י ורק ושות"ה הוא בא"ג. (כמ"ש ב"א דף קע"ה ד"ה ביאור). וו"ש, אפיק קב"ה רוחה קדישא וכו': דהוה גניזי ברמ"ח נהוריין, שבזה השיג משם מוחין דז"ק. ואעטריה בשס"ה עטריין הינו מוחין דג"ר. ויהב ליה מאה ושביעין ותלת מפתחין, דהינו האורות דקו האמצעי המכונים מפתחות. מטעם שאין הקוים ימין ושמאל יכולם להאר עד שבא קו האמצעי פותחה אותן, ואז מקבל קו האמצעי כל שייעור האורות שגרם נצאת בבי' קווים העליונים (כנ"ל ב"א אות ש"ג) ומכו ימין הוא מקבל מאה אורות. דהינו כל הע"ס שלן. מטעם היותם אור החסדים. ומכו השמאלי, שם אור החכמה איינו מקבל רק ע' עטרות בלבד ולא הג"ר דחכמה, וע"כ חסר שלשים. אמנם יש לו הצללות מג"ה, ונחשבים רק למספר ג' לבה, וע"כ הם מאה ושביעין ותלת מפתחין. ואח"ב מבאר מוחין דחייה. וו"ש, ואעטר ליה בחמש עטריין, שהם חנויות נ"ה, וכל עטרא ועטרא סליק ואנהיר באלאף עלמין, שהם (דףוי' דף נ"ג ע"ב *) דף נ"ד ע"א)

דאבהתא, אעטרו ליה בתלת עטרין קדישין, ואפקידו כל מפתחן דמלכא בידיה, ואפקידו ליה ב בהימנותא, מהימנה דביתא. ה סלקא ואתעטרא בעטרוי, וקיבלה ליה מן מלכא.

רייא) כדין, נחת ההוא רוחא ^ע בארבין דשאtan, בההוא ימא רבא, וקיבלה ליה לגילא ליה למלכא, והוא יהבת ליה ג מתמן זיוןין, לאלאקה לפרטעה ולכל ארעה. ובשבתא וברישיירחוי, סלקת ליה למלכא, כדין אקרי שמייה, באליין אותו רשיינין.

ריב) ובהיא שעטה, דנפק, לנחתא לארעה, בזורה דלוין, אתתקנו ארבע מאה ועשרין וחמש ^ז בוצנין למלכא, וארבע מאה ועשרין וחמש גליפין ממן.

חולפי גרסאות

ב ל"ג בהימנותא ; מהימנותא. ג מתמן. ד אמרקי. ח נחתת ; נחתית (ד"א). ז ליג' לנחתת. ז בוסנין; כורסיין.

דרך אמרת

^ע בספינות המשוטבים הגודל.

הсловם

או ישיר משה

נתבאר שהאורות דקו אמצעי מכונה מפותחות בידיין. (^{לעיל} אות ר"ח). וו"ש, ש' דאבהתא. אעטרו ליה בתלת עטרין קדישין, שהם ג' קוין חג'ת דיזא שלמעלה מהוה, המכונים ג' רגלי הכסא, ואפקידו כל מפתחן דמלכא בידיה, דהינו כל מוחין דז"א, שמהבינה קו אמצעי מכונים מפותחות נבל. ואפקידו ליה בהימנותא מהימנה דביתא. הנוקבא הכלול דז"א, נעשה נאמן, דהינו להשபיע אל הבית שהיא הנוקבא.

ו"ש, ה' סלקא, שהיא המלכות שלטה למעללה מהוה. ואתעטרא בעטרוי, שמקבלת ג' קוין חג'ת דז"א, ונעשה רגלי רביעי אל הכסא, וקיבלה ליה מן מלכא, שמקבלת נשמת משה מן המלך.

רייא) כדין נחת ההוא וכור' ; או כשקבלו המלכות, ירד רוח ההוא, דונשה, ש' ה'. וו"ש מ' פתיחה סליק ואתעטרא בעטרוי, שהכסא עלתה והעתטרה במוחין שלה שייצאו ונתגלו ע"י קו האמצעי, בסוד תלתן נפקי מחד ואו, ואעטירה ^{בשכ"ה} עטוריין, בסוד חד בתלתן קיימת, (כ"ג ב"א אות וו"ש ע"ש) ומה שנקרא שכ"ה עטוריין, הוא מלשון וחמת המלך שככה, כי מטרם שקו האמצעי הכריע ע"י קו הבינה, היהתה מחלוקת בין ימין ושמאלו ועל ידי הכרעתו שכ"ה שקטה המחלוקת. (ע"י ב"א נ"ז ד"ה וו) וכיון שכ"ה היהת כל הסבה למוחין דז"א שמקבל מבינה, ע"כ מכנה אותן שכ"ה עטוריין. ואפקיד מפתחוי בידוי, כבר

מאמר

הorth, בשכ"ה עטרות, והפקיד מפתחותיו בידיין. ש' הרומות לג' אבות, העטירו אותו בכ' עטרות קדושות, והפקידו כל מפתחות המלך בידיו, ומינו אותו בנאמנות, להיות נאמן הבית. ה' עלתה והעתטרה בעטרותיה, וקיבלה אותו מן המלך.

פירוש. נודע סוד כרטיא עלאה שמזהה ולמעלה דז"א, שחג'ת דז"א הם ג' רגלי הכסא. והמלכות אשר שם, ה"ס רgel רבייע. והכסא עצמו ה"ס ביבנה. וו"ש ג' אותיות מ' ש' ה' אשר מ', ה"ס הכסא עצמו. ש', ה"ס ג' רגלי הכסא חג'ת. ה' ה"ס המלכות, רgel רבייע. ומשה היה מרכבה לקו האמצעי, משום שהיה מרכבה לקו האמצעי המכרייע בימין ושמאלו דבינה.

ו"ש, סלקא ההוא רוחך, וקיימת קמי מלכא, דהינו שהיה מרכבה למלך, שהוא ז"א. ואו השפייע עלייו ג' אותיות. מ' ש' ה'. וו"ש מ' פתיחה סליק ואתעטרא בעטרוי, שהכסא עלתה והעתטרה במוחין שלה שייצאו ונתגלו ע"י קו האמצעי, בסוד תלתן נפקי מחד ואו, ואעטירה ^{בשכ"ה} עטוריין, בסוד חד בתלתן קיימת, (כ"ג ב"א אות וו"ש ע"ש) ומה שנקרא שכ"ה עטוריין, הוא מלשון וחמת המלך שככה, כי מטרם שקו האמצעי הכריע ע"י קו הבינה, היהתה מחלוקת בין ימין ושמאלו ועל ידי הכרעתו שכ"ה שקטה המחלוקת. (ע"י ב"א נ"ז ד"ה וו) וכיון שכ"ה היהת כל הסבה למוחין דז"א שמקבל מבינה, ע"כ מכנה אותן שכ"ה עטוריין. ואפקיד מפתחוי בידוי, כבר (ופו"י דף ז"ד ע"א)

אוופוה לההוא רוחא לאטריה, כד נפק לעלמא, אתנהרא האנפוי, וביתא אטמליא איזויתיה. ביה שעטה, קרא עליה קב"ה, בטרם אצרך בבטן ידעתיך ובטרם תצא מרחם הקדשטייך נבייא לגויים נתתיך.

רייג) רבינו יצחק אמר, ביה שעטה כטול קב"ה לרברבא ממנה דמצראי, וחמו ליה משה ובני ישראל, כדין אמרו שירה. הה"ד, וירא ישראל את מצרים מות, או ישר משה ובני ישראל.

רייד) או ישר משה ובני ישראל וגוי. רבינו אבא פתח ואמר, אסתכלנא בכל תושבון דשבחו לקב"ה, וכולם פתחו באז. או אמר שלמה. או ידבר יהושע או ישר ישראל. מ"ט.

רטו) אלא וכי תאנה, כל נסין וכל גבורון דעתבעידו להו ליישראל, כד אתנהיר נהирו דעתיקא קדישא בעטרוי, גליפין רשימין לבא, בא' אנקיב בחשוכין ונהייר לכל עיבר. וכד אתחבר נהירו דאלף ומתי לזיין, מאן זיין. דא ז' חרב לוי מלאה דם. כדין עבד נסין וגבוראן, בגין דעתחבר א' עם ז'. ודא הוא שירותא. **שירתא היא דכל סטרין, ודא הוא או ישר.**

חולפי גרסאות

ה) ב"א ר"ץ צ"ה. ז"ח כ"ג ט"א שכ"ב ת"ה צ"ד ט"ג
ח' אפל. ט' לג' מנורא עד אן. י' לג' מ"ט. כ' באנ.
ש"ג צ"ז ט"א שכ"ג. ט) (מלכים א' ח') ח"ג יז :
ז' וא' ; ז' בו ;
ו) (יושע י') ז"ח ט"ז ט"א שליש. כ) (במדבר כ' א)
ח"ג רפו. ז"ח ז' ט"ב של"ה. ס"ג ט"א שכ"ב. י) (ישעה ל"ד) ב"ב קפ"ה צ"ב.

מסורת הזוהר

ה) ב"א ר"ץ צ"ה. ז"ח כ"ג ט"א שכ"ב ת"ה צ"ד ט"ג
ש"ג צ"ז ט"א שכ"ג. ט) (מלכים א' ח') ח"ג יז :
ו) (יושע י') ז"ח ט"ז ט"א שליש. כ) (במדבר כ' א)
ח"ג רפו. ז"ח ז' ט"ב של"ה. ס"ג ט"א שכ"ב. י) (ישעה ל"ד) ב"ב קפ"ה צ"ב.

הטולם

מאמר

או ישר משה להקב"ה וכולם פתחו באז. או אמר שלמה. או ידבר יהושע. או ישר ישראל. מהו הטעם.

רטו) אלא וכי תאנה וכ' : ומשיב. אלא אך למדנו. כל הניסים וכל הגבורות שנעשו להם לישראל. הו, כשהאייר אור עתיקא קדישא, דהינו א"א, בעטרותיו, דהינו הארת ג"ר, בעת שמחוזיר בינה ותו"ם לראשו, הם חוקקים ורשותים בא' אשר ב' העלינה של הא' הוא קו ימין, וקו תחתונה שבא' היא קו שמאלה, והקו שביניהם הוא קו האמצעי המכרע בא' נוקב בחושך, דהינו קו אמצעי שבא', שנוקב שנטקן בו, חדש עבור, אירה עליו השכינה. ז"ש אתנהרא הא' באנפוי.

זהו א', ותב"ה חקיקות ממוגנים לו את רוח היהוא דמושה למקומו. כשיצא לעולם האירה ה', שהיהא השכינה, בפנוי והבית גת מלא מן הוי שלה. בה בשעה קרא עליו הקב"ה בטרם אצרך בבטן וכו'.

פירוש. השם תכ"ה, הוא יוצא בזוג על מסך הממעט את הרוח העליון שיכל להתגשם ולהתלבש בגוף ברכחים אמו. נבחן בו שיעור קומה של אור היוצא בזוג הוה, והס תכ"ה נרות שנתקנו למלך. ובחותם המיעוט היוצאים מן המשך, מכונים תכ"ה חקיקות, שהן נעשו ממנוגים להורייד את הרוח לרchrom אמו. ז"ש אוופוה לההוא רוחא לאטריה. ז"ש אתנהרא רוחא לאטריה. ואחר שנתקן בו, חדש עבור, אירה עליו השכינה. ז"ש אתנהרא הא' באנפוי.

רייג) ר' יצחק אמר וכ' : ר' ר"א, בה בשעה הרג הקב"ה לשר הממונה של מצרים, וראו אותו משה ובני ישראל או אמרו שירה. ז"ש וירא ישראל את מצרים מת או ישר משה ובני ישראל.

רייד) או ישר משה וגוי : ר' אבא פתח ואמר. הסתכלתי בכל התשובות ששבחו

רטז) ישר, שר מבעי ליה. אלא מלה דא תליא, וואשלים לההו זמנא, ואשלים לזמןא דאתה, דזמיןין ישראל לשבחא שירתא דא. משה ובני ישראל, מכאן אוליפנה, דצדיקיא קדמאי, ע"ג דאסטלקו בדרgin עלאין דלעילא, ואתקשרו בקשרו דצورو דחוי, זמניין כלחו לאחיה בגופא, ולמחמי אתיין וגבורן דקא עביד קב"ה לישראל. ולמיימר שירתא דא, הה"ז או ישר משה ובני ישראל.

ריין ר' שמעון אמר מהכא, יוסיף יי' שנית ידו לknות את שאר עמו. lkנות: כד"א, יי' קניין ראשית דרכו. את שאר עמו: אלין אינון הצדיקיא דביהון, דאקרון שאר, כד"א וישראל שני אנשים במחנה. ותנין, היה עלמא מתקיימא אלא על אינון דעתידי גרמייחו שיררים.

ריך) ואיתימא, הויל ואתקשרו בצورو דחוי, ומתענג בענוגא עלאה, אמאיע יחת לון קב"ה לאראעא. פוק ואוליף מזמנא קדמאה, דכל אינון רוחין ונשמתין, דהו בדרגא עלאה דלעילא צ' וקב"ה א' אחית להו לאראעא לתחטא. כל שכן השתה, דעת קב"ה לישראל, כד"א כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחתט. ואיתימא, אינון דמיתו בעטיו דנחש. אפילו אינון יקומו, וייהון מארי דעתיא, למלא משיחא.

רטיט) ועל דא תנין, משה זמין למיימר שירתא לזמןא דאתה. מ"ט. בגין דברתיב, כימי צאתק מארץ מצרים ארינו נפלאות. ארינו, אריך מבעי ליה.

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

(שם י"א) ויחי ל' צ"ג. (משיל ח) ב"א קצ"ג ס' לג' מזואשלים עד ואשלים; לג' ואשלים לזמןא צ"א. (במדבר י"א). (קהלת ז) ת"ז תניא צ. (מיכה ז) לעיל אות קצ"ב צ"ר. (פ' לעילא. צ' דקבייה. צ' גחת. ר' עקימה).

הсловם או ישר משה

מאמר

ריך) ואיתימא הויל וכרי: ואם תאמר, כיון שנקשרו לצורך החימי, ומתענגים בעונג העליון, למה יורייד אותם הקב"ה לאראץ. צא ולמד מפעם הראשוון, דהינו מעת שנולדו ויצאו לאויר העולם, שכל אלו הרוחות והנסמותות שהיו במדרגה העליונה של מעלה והקב"ה הורייד אותם לאראץ למטה. כל שכן עתה, שהקב"ה רוצה לישר את העקים, בזה שיראה להם האותות והמופתים שיועשה לישראל, ואע"פ שצדיקים הם מכל מקום כתוב, כי אדם אין צדיק באזץ אשר יעשה טוב ולא יחתט. ואם תאמר, אלו שמותו בעצת הנחש, שלא היה בהם שם חטא (עי' שבת נ"ה ע"ב) למה יקומו הם. ומשיב, אפילו הם יקומו, ויהיו בעלי עצה למלך המשיח.

רטיט) ועל דא תניןן וכרי: ועל כן למדנו, משה עתיד לומר שירה לעתיד לבא. מהו הטעם. ממש שכותב, כימי צאתק מארץ מצרים ארינו נפלאות. שאgal. ארינו, אריך מבעי צריין

רטז) ישר, שר מבעי וכרי: שואל, כתוב ישר משה, הלא שר משה היה צריך לומר ומשיב. אלא דבר זה תלו依 לעתיד לבא, שהשללים לאותו זמן והשללים לעתיד לבא, שעתידים ישראל לשבח שירה זו לעתיד לבא. משה ובני ישראל, מכאן למדנו, הצדיקים הראשונים. ע"פ שנסתלקו במדרגות העליונות של מעלה ונקשרו בקשר של צורח החיים, הם עתידים قولם לעמוד למחיה בגוף ולראות ולומר שירה זו, ז"ש או ישר משה ובני ישראל.

ריין ר' שמעון אמר כרי: רש"א, מכאן. יוסוף ה' שנית ידו לknות את שאר עמו. lkנות פירושו, כש"א, יי' קניין ראשית דרכו. את שאר עמו, אלו הם הצדיקים הנקרים שאר. כמש"א, וישראל שני אנשים במחנה, ולמדנו, ומה נקרים שאר, מושם שאין העולם מתקיים אלא על אלו ממשימים עצם שיררים. וע"כ נקרים הצדיקים שאר, מלשון שירirs. (דפניי דף נ"ד ע"א)

בשלה

אלא ארנו ממש, למן דחמא בקדמיתא, ייחמי ליה תניניות, ודא הוא ארנו, וכתייב ^{צ)} ארנו בישע אליהם, ^{ז)} ואראו בישועתי. *) וכדיין או ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לי.

רכ) שירתא דמטרוניתא לכב"ה. תניין, כל בר נש דאמר שירתא דא בכל יומא, ומכוון בה, זכי ^ח למימרא לזמןא ذاتי. דהא אית בה עולם ^ט בעבר, ואית בה עולם ^ט ذاتי, ואית בה קשי רמי דמלכא משיחא. ב' ותלי עלה, כל אינון תושבחאן אחרניין, דקאמרי עלאו ותתאי.

רכא) השירה ^ט שיר ז' זה מבעי ליה. אלא ^ט שירתא, דקא משבחת מטרוניתא למלכא. ומשה מתהא לעילא קאמר, והוא אוקמו. לוי: בגין ^ו דאנהייר לה מלכא אנפהה, ר' יוסי אמר, דכל אינון משחין, דהוא נגידין, משיך מלכא קדישא לקללה, בגין כך משבחא ^ט ליה מטרוניתא.

רכב) אמר רבי יהודה, אי הכי, אמאי כתיב משה ובני ישראל, והא מטרוניתא בעיא לשבחא. אלא, זכהה חולקהון דמשה וישראל, בגין הו ידען לשבחא למלכא, בגין מטרוניתא כדקה יאות, בגין דכל ההוא חילא וגבורה דילאה, יתרתא מן מלכא.

רכג) ר' חייא פתח ואמר, ^ז קומי רוני בלילא לראש אשמורות. קומי רוני: דא כנסת ישראל. בלילא: בגולותא. ר' יוסי אמר, בלילא: בזמנה דהיא שלטה

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^{צ)} (תהלים ג') ח' ג' ב. ז) (שם צ"א). ר) (איכה ב') ש ל"ג ואראתו בישועתי. ח למימרא. א' דין. ב' את לאלאה זל"ג ותלי עלהג שירת שיר מבעי. ד' ל"ג וזה ה' ג' שירתא. ז' דונהייר אנטפו מלכא לקללה; מוסיף דונהייר לה מלכא אנטפהה ונהיראנגי מלכא לקללה.

הсловם או ישיר משה

מאמר

לה/ היא שרה לה' משום שהמלך האיר לה פנים. ר' יוסי אמר, כל אלו השמנים, דזרינו האורות, יהיו נמשכים. משך לה המלך הקדוש, משום זה שבחה לו המטרוניתא. רכב) אמר ר' יהודה וכוכ' : אר' אי, אם כן, שהיה שירת המטרוניתא אל המלך, למה כתוב, משה ובני ישראל והרי המטרוניתא צrica לשבח. ומשיב, אלא אשורי חלקם של משה וישראל, שהם היו יודעים לשבח אל המלך בשביב המטרוניתא כראוי, משום שככל כה וגבורה שלה ירצה מן המלך.

רכג) ר' חייא פתח וכוכ' : רח'פ' ואמר, קומי רוני בלילא לראש אשמורות. קומי רוני, זו כנסת ישראל, שהיא המלוכה. בלילא, היינו בגלוות. ר' יוסי אומר, בלילא, היינו בזמן שהיא שליטה ומתחורת. כי המלכות שלוטה בלילא. לראש אשמורות, בראש היה צrisk' לומר. ומשה ממטה למעלה אמר, מן המלכות אל ז'א. ועיכ' אומר שירה, לשון נקבה. וכבר באrhoת,

כמ"ש

הсловם

צrisk' לומר. ומшиб. אלא ארנו ממש. שמי שרהה בתחליה, דהינו משה, ריהה שנית, וזה הוא ארנו. וכתווב, ארנו בישע אלקים. ואו או ישיר משה ובני ישראל וגוי.

רכ) שירתא דמטרוניתא לכב"ה וכל': היא שירה של המטרוניתא, שהיא המלכות, אל הכב"ה, לדמגה כל אדם שאומר שירה זו בכל יום, ומכוון בה, זוכה לאמרו לעתיד לבא. כי יש בה עולם העבר, ויש בה עולם הבא, ויש בה קשי רמי האמונה, ויש בה ימי מלך המשיח. ונתלים עליה כל התשבחות האחרות שאומרים העלונים והתהותים.

רכא) השירה, שיר זה וכוכ' : שואל. כתוב, השירה לשון נקבה, שיר זה היה צrisk' לומר, לשון זכר. ומשיב. אלא היא שירה שהמטרוניתא משבחת אל המלך, שהוא ז'א. ומשה ממטה למעלה אמר, מן המלכות אל ז'א. ועיכ' אומר שירה, לשון נקבה. וכבר באrhoת, (יפו'י דף נ"ז ע"א *) דף נ"ז ע"ב)

ומתערא, לראש אשמורות, ז בראש מבעי ליה. אלא לראש, כמה דכתיב, ט עלי ראנט המטה. ואוקימנא, ראש המטה, דא יסוד. אוף הכא לראש, דא יסוד, דמטרוניתא מתברכאה ביה. ראש אשמורות: דא הוא רישא, דנצה והוד.

רכד) ר' יוסי אמר, דא הוא רישא דכתרי מלכא וסיומא. רבנן אמר, לראש אשמורות כתיב חסר, ודא הוא רישא, ראש המטה. וכלא במלכא קדישא עלאה אתמר, ודא הוא ליי.

רכה) רבנן אמר, ז השירה הזאת ליי, דא הוא ט נהרא דנפיק מעדן, דכל משחא ורבו נפיק מניה, לאדליך בוצינן. ומשמע לכתיב דכתיב אשירה ליי, דא הוא מלכא קדישא עלאה, ועל דא לא כתיב אשירה לו.

רכו) ויאמרו לדורי, לדורי דריין, בגין דלא יתנשי מנינו לעלמין. כל מאן דומי להאי שירטה בהאי עלמא, זכי לה בעלמא ذاتי, זוכי לשבחה בה ביוםוי דמלכא משיחא, בחדותא ט דכ"י בקב"ה. דכתיב לאמר, לאמר בההוא ומנא. לאמר באירועא קדישא, בזמנא דשרו ישראל בארעה. לאמר בגלוותא. לאמר בפורךנא דלהון דישראל. לאמר לעלמא ذاتי.

רכז) אשירה ליי, נשיר מבעי ליה, Mai אשירה. אלא בגין ז דהו משבחן תושבחתא דמטרוניתא. ליי: דא מלכא קדישא. כי גאה גאה: ט דסליק ואתעטר

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ט) (בראשית מ"ז) וירא כ"א ז'ב
ז מוסף בראש בראש. ח ל"ג השירה הזאת. ט נהרא.
י' מוסף דא הוא לדורי. כ זקב"ה ול"ג דכ"י
ג תשבחתא דמטרוניתא בעו לשבחה; הה. ט מוסף כמה דסליק.

הטולם או ישיר משה

מאמר

הו יוצא מעדן, שהוא חכמה, דהינו בינה שיצאה מראש דא"א, שכל המשמן והגדלה, דהינו כל מהוין שבזווין וביבען, יוצאים ממנה וזה נשמע מהכתוב של אחרינו, שכותוב אשירה לה, שוה הוא מלך הקדוש העליזון, דהינו ז'א, ועל כן לא כתוב אשירה לו, כי לה' הקודם, שבשירה הזאת לה', היא בינה ולא ז'א.

רכו) ויאמרו לאמר: הינו לאמר של כתרי המלך והסתומים. שמחנית טיס דאור ישור זוזיא הא התהנתן המתסיס. ומבחנית ט"ס דאור חזר זוזיא המארדים ממיטה גמאליה, נחשב היטס לכתר דאו"ח (כמ"ש בפמ"ס ז' ל"א ד"ה ומתחילה ע"ש) וכיוון שהוא ראש הספירות דאו"ח, ע"כ קורא אותו הכהן בראש אשמורות. ר' אבא אמר לאראש אשמורות כתוב, חסר ו', שרומות על מלכות, וזה היטס הוא ראש אליה, כמו שנזכר באמרה. שהוא ז'א, דהינו במלך הקדוש העליזון נאמר. שהוא ז'א, דהינו יסוד ז'א. וזה הוא שנאמר, השירה הזאת לה', דהינו יסוד ז'א.

רכה) אשירה לה': שואל, נשיר היה צריך לומר, מהו שאומר אשירה. ומשיב. אלא משום שהיו משבחים תשבות המטרוניתא,

כנייל

כמ"ש על ראש המטה. והעמדנו, ראש המטה, והוא יסוד. אף כאן, לראש, והוא יסוד, שהמטרוניתא מתברכת ביה. ראש אשמורות, והוא של נצח והוד. שהוא יסוד.

רכד) ר' יוסי אמר וכור': וזה ראש של כתרי המלך והסתומים. שמחנית טיס דאור ישור זוזיא הא התהנתן המתסיס. ומבחנית ט"ס דאור חזר זוזיא המארדים ממיטה גמאליה, נחשב היטס לכתר דאו"ח (כמ"ש בפמ"ס ז' ל"א ד"ה ומתחילה ע"ש) וכיוון שהוא ראש הספירות דאו"ח, ע"כ קורא אותו הכהן בראש אשמורות. ר' אבא אמר לאראש אשמורות כתוב, חסר ו', שרומות על מלכות, וזה היטס הוא ראש אליה, כמו שנזכר באמרה. שהוא ז'א, דהינו במלך הקדוש העליזון נאמר. שהוא ז'א, דהינו יסוד ז'א. וזה הוא שנאמר, השירה הזאת לה', דהינו יסוד ז'א.

רכה) ר' ייסא אמר וכור': ר' ייסא, השירה הזאת לה', זה הוא הנהרה, שהיא בינה,

(ופמי דף נ"ד ע"ב)

בעטרויו, לאפקא ברכאנן וחלין גברואן, לאסקא בכלא. כי גאה גאה: גאה בהאי עולם, גאה בעולם דatoi. כי גאה בההוא זמנה, גאה, בגין דיתעטר בעטרוי בחדותא "שלימומתא".

רכח) סוס ורוכבו רמה בים, שלטנותא דלחתה, ושלטנותא דלעילא דאחדין בהו, אתמסרו בההוא ימא רבא, ושלטנותא רבא למעבד בהו נוקמין. ותניןן, לא עביד קב"ה דינה לחתה, עד דייעבד בשולטניהון לעילא, הה"ד, ח) יפקוד יי' על אבא הparmום במרום ואל מלכי הארץ על האנמא.

רכט) רמה בים, אמר ר' יהודה, ביה בליליא, אַתְעַר גִּבְרוֹא תְּקִיפָא, דכתיב
ביה ווילך יי' את הים ברוח קדים עזה כל ז הלילה. בההוא זמנה, בעאת מטרוניתא
מן מלכאה, כל אינון אכלוסין דלחתא, וכל אינון שולטניין דלעילא, דיתמסרו בידהא.
וכלהו אתמסרו בידהא, למעבד בהו נוקמין, הה"ד סוס ורוכבו רמה בים. בים
סחף, ליעילא ותחא.

רל) ^{א)} עזיז וומרת יה. רבוי חייא פתח ואמר, ב) אחריך וקדם צרתני ותשת עלי כפכה. כמה אצטרארכו בני נשא ליקרא ג' לקב"ה, בגין דקודשא ב"ה כד בראש עלמא, *) אסתכל ביה באדם למחייו - שליט על ♀ כלא. ה' והוה דאמית לעלאין ותתאיין. נחת ליה בדמות קיריא, וחומו ליה ברין, כדיין אתכנשו לגביה, וסגידו לכבליה, זאמיתא

חלופי גרסאות

מסרת הזהר

(ב) (תהלים קל"ט). ח"ב נה. ע : קעט. ריא. רלא :
 ת"ז תכ"ט נו :
 (א) מושג ליה ונא ונצח אונם ונרכנו גנו.

וְזַיִד יִמְרָה יְה

הפטולם

צ'אוּר

זמנם בקשה המטרכוניתא מן המלך כל אלו המוני המנזרים של מטה וככל אלו הרשים של מעלה שימייסרו בידיהם. וכולם גמסרו בידיהם לעשות בהם נקומות. ו"ש סוס ורכובו רמה בים. בים נתהוב סתום, ו/orה בין בית שלמעלה ובין בית שלמטה.

ומאמר עזיז נזמרת יה

רל) עזיז וומרת יה: ר' חייא פתח אמר, אחריו וקדם צרטני ותשת עלי כפפה. בכמה צרכיים בני אדם לכבד את הקב"ה, מושם שהקדוש ברוך הוא, שכברא העולם. הסתכל באדם שהיהמושל על הכל. והיה דומה לעליונים וחתוניות. הוריד אותו לעולם בדמות קקריה, ואמה ופחד נפלה עליהם מראתו. לנויה, ומוראכם וחתוכם יהיה על כל חיית השדה כל עזה נשימים.

צִיְלִיה

ככנייל, ע"כ כתוב אשירה בלשון יחיד. לה' זה המלך הקדוש, שהוא ז"א. כי גאה גאה והיינו שעלה והתעטר בעטרותיה, להוציא ברכות ימונות וגבורות להעתלות בכל. כי גאה גאה, גאה באהו בעולם הזה גאה בעולם הבא. כי גאה גאה זמן, גאת, כדי שיתעטר אוח"כ בעטרותיו בשמה שלמה.

(רכח) סוס ורוכבו רמה בים : הינו הממשלה של מטה, שהוא סוס. והמשלה של מעלה שהם נאחזים בה, שהוא רוכבו, שתיהן גנסרו בים הגדול הוא והמשלה הגדולה, לעשות בהם נקמות. ולמדנו, אין הקב"ה עושה דין למטה עד שייעשה במשחתם של מעלה, ש. פקוד ה', על צבא המרים במרום, ועל מלכי הארץ על האדמה.

רכט) רמה בים ? אמר ר' יהודה, בו
כלילת התעורה גבורה חזקה, שכתובה בה, וילך
ה' את הים ברוח קדמים עזה כל הלילה. באוטו
(ג'וראי דה נז' צ"ב, ז' בפ' ג' ע"א).

וזחללא נפלת עלייהו מدخلתיה, הה"ד ו' ומוראכם וחתחם יהיה על כל חיית הארץ ועל כל עופת השמיים.

רלא) עייליה לגנתיה דנטע, לנטריה למהוי ליה חדו על חדו, ולאשתעשע ביה. עבד ליה פ' טרוטצטבולין מחייבן באבני יקר, ומלאכין עלאיין חדאן קמיה. לבתר פקיד ליה על אילנא חד ולא קאים בפקודא דמאירה.

רבב) אשכחנה בספרא דחנוך, דלבתר דסליק ליה קב"ה, ואחמי ליה כל גנויזיא ב דמלכא, עלאי ותתאי, אחמי ליה אילנא דחיי, ואילנא דאטפקד עליה אדם, ואחמי ליה דוכתיהadam בגנטא דעדן, וחמא, דאלמלוי נטיר adam פקודא דא, יכול לקיימה תדירה, ולמהוי תדירה, תמן. הוא לא נטיר פקודא דמאירה, נפק ד בדים ועתענש.

- רלא) רבבי יצחק אמר, ה adam דו פרצוףין אתברי, והא אוקימנא, ז' ויקח אחת מצלעותיו, נסרו הקב"ה ואתעבידו תריין, ממורה ומערבה, הדא הוא דכתיב, ז' אחר וקדם צרתני. אחר דא ערבה, וקדם דא מורת.

-- רלא) ר' חייא אמר, מה עבד קודsha ביריך הוא, ז' תקין לההוא נוקבא, ז' ושכליל שפירותה על כלא, ועייליה לאדם, הה"ד ייבן יי' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. תא חזוי, מה כתיב לעילא, ויקח אחת מצלעותיו. Mai Achot. כד' א' ז' אחת היא יונתי תמתה אחת היא לאמה. מצלעותיו: מסטרוי. כד' א', ז' ולצלע המשכן.

חולפי גרטאות

מסורת הזוהר

ג' (בראשית ט') הקשהין קפ' צ"א. ז' (בראשית ב' ל' ג' זמלכא ג' ל' ג' חמן. ז' בזומם. ה' ל' ג' אום. ב') ב"א רל"א צ"ג. ח' (תהלים קל"ט) לעיל אות רכ"ס צ"ב. ז' (שיר ו') לעיל ג"ו צ"ע. ז' (שמות כ"ד)

דרדר אמרת פ' עשה לו גאדם הרשawn מושב אחד שעושים למגלים שמביאים שם לפניו ארויות ונמרימות ושאר חיות ומשיטין זה על זה להלחם יחד וכולם עם adam ואדם עם כלם. צ' יסיד יפיה על כולם והכינסה לאדם הרשawn.

הסולם

מאמר

רלא) ר' יצחק אמר וכו': ר' י"א אדם בשני פנים נברא, וכן באrho, ויקח אחת מצלעותיו, נסרו הקב"ה ונעשו שנים. ממורה ומערבה, adam ממורה וחווה מערבה. ז' ש' אחר וקדם צרתני. אחר זה מערבה, וקדם זה מורת.

רלא) ר' חייא אמר וכו': ר' י"א, מה עשה הקב"ה תקין אותה הנקבה ושכליל יפיה על כל, והביאה לאדם. ז' ש. ייבן ה' אלקים את הצלע וגנו. בוא וראה, מה כתוב למלחה, ויקח אחת מצלעותיו. מהו אחת. הוא כמש"א, אחת היא יונתי תמתה אחת היא לאמה. שהיא המלכות. מצלעותיו, פירושו מצדדי. כמש"א ולצלע המשכן. כי נקחה מצד שמאל.

רלא) עייליה לגנתיה דנטע וכו': החגנו אל הגן שנטע לשמהו להיות לו שמהה על שמהה, ולהשתעשע בו. עשה לו חופה מכוסה באבני יקר, ומלאכין העליונים שמחים לפני. אחר כך צוה אותו על אילן אחד שגא יאכל ממנו, ולא עמד במצות אדונו.

רבב) אשכחנה בספרא דחנוך וכו': מצאתי בספר של חנוך. שלאחר שהעלה אותו את חנון, והראה לו כל אוצרות המלך העליונים והחתוגנים, הראה לו עץ חיים, ואת העץ שנצטו עליו adam, והראה לו מקומו של adam בגין עצו. וראה, שאם היה שמר adam מצוח זה, של עץ הדעת, היה יכול להיות תמיד, ולהיות תמיד שם. הוא לא שמר מצות אדונו, יצא לדין ונגעש.

בשלה

ט

ר' יהודה אמר, קב"ה נשmeta עליה יהב ביה באדם, וככליל ביה חכמתא
ויסכלתנו, למנדע כלא. מאן אחר יהב ביה נשmeta. ר' יצחק אמר, מאתר דשרור
נשmetaין קדישין ט קא אתיין.

ר' יהודה אמר, מהכא. דכתיב ^ח תוצאה הארץ נפש חייה, מאן הארץ.
מההוא אתר דמקדשא אשתחכה ביה. נפש חייה, נפש חייה סתום. דא נפשא דאדם
קדמאה דכלא.

ר' חייא אמר, אדם הו ידע חכמתא עליה, יתר ממלאכי עלי, והוא
מסתכל בכלא, וידע ואשתמווע למאירה, יתר מכל שאר בני עולם. בתיר דחbare,
אסתיימו מניה מבועי דחכמתא, מה כתיב ^ט וישלחו יי' אלהים מגן עדן לעבוד
את האדמה.

ר'ABA אמר, אדם הראשון מזכר ונוקבא אשתחכה, הה"ד ^ט ויאמר
אליהם נעשה אדם בצלמנו כדמותינו, ועל דא, מזכר ונוקבא אתעבידו כחדא,
ויאתפרשו לבדר. ואי תימא, הא דאמיר האדמה אשר לך שם. היכי הוא ודאי,
ודא היא נוקבא, וקvb"ה אשתחף עמה, ודא הוא מזכר ונוקבא, וככלא ט הוא מלה
חדא.

ר' יוסי אמר, עזיז זומרת יה, אינון דכלילן דא בדא ט ולא אתפראשן דא
מן דא ט ולעלמין ט אינון בחביבותא, ברעותה חזא, ד מתמן ט אשתחחו מшибון
דנחלין ומבעין לאסתפקא כלא, ולברכה כלא, לא כדי מימי מבועין, כד"א

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ט לא' קא. י"ד. א' מהה דכתיב. לא אתפרשו. ט לא' ג
הא דאמר. נ דקב"ה. ט לא' הו. ע כלומר כלילן.
פ לא. ע לעלמין. ט לא' אינון. ר מתמן. ש אתמשכו.

(בראשית א') הקשה זו קעיה צ"א קע"ז צ"ג.
(שם ג') ב"ב קפ"ג צ"ב. (שם א') הקשה זו קע"ט
צ"א.

הסולם

מאמר

ר' יהודה אמר וכרכ' ר' י"א
הקב"ה נתן נשמה עלינו באדם. והכליל בה
חכמה ותבונה לדעת הכלל. שואל, מאיזה מקום
נתן בו נשמה. ר' יצחק אמר, מקום שאר
הנשמות באות, דהינו בינה, שאור הבינה
נקרא נשמה.

ר' יהודה אמר מהכא וכרכ' ר' י"א
מכאן כתוב, תוצאה הארץ נפש חייה.
שואל, מאיזה מקום בארץ. ומשביב, מאיתו
מקום שהמקדש נמצא בו כי הארץ מלכות,
וממקומות המקדש הוא בינה שבה. נפש חייה.
אומר נפש חייה סתום. והכתוב איינו מפרש,
נפש של מי. ואומר, זהו נפש של אדם הראשון,
מכל. פירוש. אור הנפש הוא אור המלכות,
אבל נמשך מבינה שבה. וע"כ אומר שנמשך
מקומות המקדש, שהיא בינה שבה.

ר' חייא אמר וכרכ' ר' י"א
היה ידע חכמה עליונה יותר ממלאכים
דפויי דף נ'יה ע"א)

זוי ומרת יה
העלינונים. והיה מסתכל בכל וידע והכיר אדוננו
יותר מכל שאר בני העולם. אחר שהחטא
נסתמו ממנו מעינות החכמה. מה כתוב,
וישלחו לה' אלקים מגן עדן לעבר את האדמה.
ר'ABA אמר וכרכ' ר' י"א. אדם
הראשון יצא מזרק ונוקבא, דהינו ז"ן, ז"ש
ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותינו
וע"כ. גם אדם נעשן זכר ונוקבא ביחיד, ואחיך
גרדרו זה מזה. ואם תאמר, הר' אמר, האדמה
אשר לך שם. ולא מזו"ן העליונים. ומושיב
בן הוא ודאי. שנלך מן האדמה, וזהו היא נוקבא
דו"א ותקב"ה, דהינו ז"א, נשתחף עמה. וזה
זכר ונוקבא שאמרנו. והכל הוא דבר אחד.
ר' יוסי אמר וכרכ' ר' י"א, זוי
ומרת יה, היינו אלו הכלולים זה בזה, אינם
גרדרים זה מזה, ולעולם הם באהבה, ברצון
אחד, שם או"א הנקראים י"ה. שם
גמצאים זרמי הנחלים והמעינות להספיק לכל,
ולברך

וְכִמּוֹצָא מִם אֲשֶׁר לَا יַכְזִבּוּ מִימֵיכֶם וְעַד וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, דְּבָגִינִי כֵּךְ, מַלְכָא קָדִישָׁא מִשִּׁיךְ וְאַחֲשִׁין לְתַתָּא, וְאַתְּעַר יִמְינָא לְמַעַבְדָנִסִּין.

(רמ) זה אליו ואנווה. דא צדייק, דמניה נפקין ברכאנַה בזוג. ואנווה: בההיא אחר דחביבות אשכחנה ביה, ודא הוא מקדשא. אלחי אבי וארוממנהו, משה אמר דא, לגבוי אחר דלאוי אתיין מההוא סטרא^א ועַד שְׁלִימּוֹתָא דְכַלָּה הָוָא בְּבַהְהָיא אַתָּר.

(רמא) ר' יצחק אמר, ויהי לי לישועה, דא מלכא קדישא, והכי הוא. ומナルן, מקרא אחרינא אשכחנא ליה, דכתיב כי עזיז וומרת יה יי' ויהי לי לישועה, ממשמע דקאמר יי' ויהי לי לישועה,^{*} דא מלכא קדישא.

(רמב) עזיז וומרת יה וגוי, ר' חזקה פתח ואמר, בהאי קרא דכתיב, בכל עת אהוב הרע ואח לצרה يولד. בכל עת אהוב הרע, דא קב"ה, דכתיב ביה רען ורע אביך אל תעוזב.

(רמג) ואח לצרה يولד, בשעתא דיעיקון לך שנאך, קב"ה מה אמר, ^ו למען אחוי ורعي אדברה נא שלום בר, דישראל, אקרונ אחים ורעים לך קב"ה. يولד מהו, וכי השטא يولד. אלא בשעתא דעתקתא يولד בעלמא, אח יהא לקבלך, לשובה לך מכל אינון דעתין לך.

(רמד) רבבי יהודה אמר, يولד: דמלכא קדישא יתעורר בהאי עז, לך נקמא לך

חלופי גרסאות

ת בזוגין. א מוסיף וע"ד הוא ; וע"ב התה הוא. ב מוסיף בהאי קרא בההיא אחר ; בהאי קרא ול"ג בההיא אחר ; ובזהו, ג משמעו. ד מוסיף ולא שלום לך אלא בן דישראל. ה ול"ג וועיים. ו ול"ג לך נקמא לך מאומין.

מסורת הזוהר

(כ) (ישעה נ"ח) וירא קט"ז צ"ה. (ד) (ישעה י"ב). (ה) לעיל אות ר"ל צ"א. (ו) (משל י"ז) ח"ג קב"ה רען. ת"ז תכ"א גו : ט) (שם כ"ז) ח"ב קטו : ח"ג עו : ר. ע) (טהילים קכ"ב) וישב ט"ז צ"א.

עוז וומרת יה

הסלול

שזהו המלך הקדוש הנקראה הויה. דהינו ז"א. (רmb) עזיז וומרת יה וגוי ; ר' חזקה פתח ואמר בר מקרא הוה. בכל עת אהוב הרע ואח לצרה يولד. בכל עת אהוב הרע, זה הקב"ה, שכותבו בו רען ורע אביך אל תעוזב.

ולברך הכל, ואינם מכובדים מימי המערינות האלו. ז"ש וכמייצא מים אשר לא יוכבו מימי. ועל כן, ויהי לי לישועה, שבשביל זהמושך המלך הקדוש ומנהיל למטה, והימין מתעורר לעשותות נסים.

מאמר

(רמ) זה אליו ואנווה ; וזה צדייק, דהינו יסוד, שממנו יוצאים ברכות בוגר, ואנווה, באותו מקום שנמצא בו אהבה, וזה הוא בית המקדש. אלקי אבי וארוממנהו. משה אמר זה אל המקום של תלולים באים מאותו הצד, דהינו צד שמאג. וע"כ כיוון ששמה אמר עלי צד ההיא וארוממנהו, נמצא בו שלמות הכל. כי וארוממנהו פרושג, שמכליל אותו בצד ימין. שזהו כל השלמות.

(רמא) ר' יצחק אמר וכור' : ר' י"א ויהי לי לישועה, וזה המלך הקדוש, שהוא ז"א. וכך הוא. ומאן זה. מפתוח אחר מצאתי זה, שכותב, כי עזיז וומרת יה הו"ה ויהי לי לישועה, משמע מה שאומר, הויה ויהי לי לישועה.

(רמד) רב' יהודה אמר וכור' : ר' י"א يولד, פירושג, שהמלך הקדוש יתעורר בעז הוה, לנוקם בעדרך מן האומות, ולתניך אתך מאימא שהיא בינה, בצד הוה, של השמאן. ממש"א עזיז וומרת יה ויהי לי לישועה. לעורר גבורות נגד האומות עכו"ם.

(דפוי) דף נ"ה ע"א * דף נ"ה ע"ב

ב שלח

מאמין, לינקא לך מאימה, בההוא סטרא, כד"א, עז וומרת יה ויה לי לשועה.
לאתערא גבוראן לקל אומין עכו"ם.

(רמה) ר' ייסא פתח ואמר, כמה אית ליה לבר נש לרחמא ליה לקב"ה, דהא
ליית ליה פולחנא לקב"ה, ה' אלא רחימותא. וכל מאן דרחים ליה, ובעיד פולחנא
ברחימותא, קاري ליה לקב"ה ס רחימתא. אי הци, بماי אוקימנא הני קראי, רעד
ורע אביך אל תעוזב. וכתיב^ט הוקר רגלה מבית רעך.

(רמו) אלא הא אוקומה חביריא, האי קרוא כבעולות^ט כתיב. השטא, רעך ורע
אביך אל תעוזב, למפלח ליה, ולאתדבקא ביה, ולמעבד פקוודו. אל תעוזב ודאי.
והא דאתמר הוקר רגלה מבית רעך. כלומר הוקר יצרך, דלא יתרת לחבלך, ולא
ישלוט בר, ולא תעבד הרהורא אחרת. מבית רעך, מאן בית רעך. דא נשמתא
קדישא^ט דאעיל בה רעך ויהבה בגור.

(רמז) ועל דא פולחנא דקב"ה, לרחמא ליה בכלל, כמה דכתיב^ט ואהבת את
יי אלהיך. זה אליו ואנו, לכל ישראל חמו על ימא, מה דלא חמא יחזקאל נבייה,
ואפילו איננו עובי דבמי אמהון, הו חמאן ומשבחן לקב"ה, וכלהו הו אמריין
זה אליו ואנו, ואנו אלהי אבי ואROOMנהו, כד"א אלהי אברהם.

(רמח) א"ר יוסי, אי הци אמאו ואROOMנהו, דהא אלהי אברהם לעילא הוא.
אמר ליה, אפילו הци אצטריך, וכלא חד מלחה, ואROOMנהו בכלל, לאכללא, מאן
דיידע ליחדא שמא קדישא רבא, דהא הוא פולחנא ס עלה דקב"ה.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^ט (משל לי כ"ה). ז) (דברים ז') זואר ל"ב צ"ש.
ז מאומה ול"ג מן מאומין עד פאייא. ח במת.
ט לרחיפא ול"ג קרוא. כ מוסיף בערלות ושלמים והאי
בחטאות וASHMATOT כתיב. ג כתיב. מ העיל בך ג האי ס ול"ג עלהה.

הסולם

נאמר

(רמה) ר' ייסא פתח וכו' ! ר' פתח והוא הנשמה הקדושה שהכנית בר רעך ונינתה
בתוךך.

(רמו) ועל דא פולחנא וכו' ; ועל כן
עבדות הקב"ה, היא לאחוב אותו בכל שיתנהג
עפ"ה, כמ"ש, ואהבת את ה' אלקיך. זה אליו
ואנו, שכל ישראל ראו על הים מה שלא
ראה יחזקאל הנביא. ואפילו העברם שבמעי
אמם היו רואים ומשבחים להקב"ה, וכולם היו
אומרים, זה אליו ואנו אלקי אבי ואROOMנהו.
אלקי אבי, הוא ממש א' אלקי אברהם.

(רמח) א"ר יוסי וכו' ; א"ר אי, אם כן
למה כתוב, ואROOMנהו. הרי אלקי אברהם
הוא למעלה, ואין צורך לדומם אתו. כלומר,
אלקי יצחק, שהוא קו שמאל, צרייכים לדוממו
ולא קו ימין. אמר לנו אפילו כן, צרייכים
לדורומו. והכל דבר אחד, ואROOMנהו בכלל
הצדדים, לכלול גם מי שידוע לייחד את השם
מוחשבה זרה. מבית רעך, מי הוא בית רעך,

(דפוסי דף ז' ע"ב)

רמט) ר' יהודה הוה יתיב קמיה דרי' שמעון, והוא קראי, כתיב^{*)} קול צופיך נשאו קול ייחדי ירננו. קול צופיך, מאן אינון צופיך. אלא אלין אינון דמצפאגן. אימתי ירחים קב"ה, למבני ביתיה. נשאו קול, ישאו קול מבעי ליה, Mai נושא קול. אלא, כל בר נש דברי, וארים קליה על חרבן ביתיה דקב"ה, זכי למה דכתיב לבתור ייחדי ירננו. זכי למחמי ליה בישובא בחדותא.

רנ) בשוב יי' ציון, ע' בשוב יי' אל ציון מבעי ליה, Mai בשוב יי' ציון. ואלא בשוב יי' ציון ודאי. תא חז, בשעתה דאתחריב ירושלים לתתא, וכנסת ישראל אתהרcta, סליק מלכא קדישא ע' לציון, ואנגיד ליה לקבלה, בגין דכנסת ישראל אמרתך. וכד תתחדר נססת ישראל לאתרה, כדין יתוב מלכא קדישא לציון לאתריה, לאזדווגא חד בחד, ודיא הוא בשוב יי' ציון. וכדין זמינין ישראל למיר, זה אליו ואנוהו. וכתיב, זה יי' קינו לו נגילה ונשמה בישועתו, ע' בישועתו ודאי. רנא) ה' יי' איש מלחמה יי' שם. רבבי בא פחה^ט על כן יאמר בספר מלוחמות יי' את והב בסופה ואת הנחלים ארנון. כמה אית לן לאסתכלא בפתחמי אוריתא, כמה אית לן לעינא בכל מלאא, דלית לך מלה באורייתא, דלא אתרמייא בשם קדישא עלאה, ולית לך מלה באורייתא, דלית בה כמה רזין, כמה טעמן, כמה שרשין, כמה ענפין.

רנב) *) הכא אית לאסתכלא, ע'כ יאמר בספר מלוחמות יי', וכי ספר מלוחמות ה' יי', אין הוא. אלא הבי אתערו חבריא, כל מאן דאגה קרבא באורייתא, זכי

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ט) (ישעה נ"ב) מקץ ע"ד צ"א. ר' נח ז' צ"ב. ע' מוסיף איל בשוב. פ' אל. צ' צ"ב. ט) (במדבר כ"א) ח"ב נז. ח"ג סב. רעה: ת"ז מוסיף אתהרcta השטה ואסתכלא ליה [לה] לבביה. ר' כה. ש' ל"ג בישועתו ודאי. ת' ל"ג ח'

הסולם

מאמר

הקדוש הגדול, שגム הוא ציריך לרומם אותה, או ישוב המלך הקדוש לציון, למקומו להודוג אהד באחד. וזהו שכנותם, רמט) ר' יהודה הוה וכרכ': ר' היה יושב לפני ר'ש והוא קורא כתוב, קול צופיך נשאו קול ייחדי ירננו. קול צופיך. Mai הם צופיך, ומשייב. אלא אלו הם המცפים מתי ירחים הקב"ה לבנות ביתו. נשאו קול. שואל, ישאו קול היה ציריך לומר. מהו נשאו קול. ומשייב. אלא כל אדם הבהיר ומרמים קולו על הרבן בית הקב"ה זוכה מה שכתב אחר כר, ייחדי ירננו. זוכה לראותו בישועה בשמה. רנ) בשוב ה' ציון: שואל, בשוב ה' אל ציון היה ציריך לומר. מהו בשוב ה' ציון. ומשייב, בשוב ה' ציון ודאי. בו ואראת, בשעה שנחרבה ירושלים של מטה וכנסת ישראל, שהיה זיא, לציון, שהוא יסוד מלכות, ונאנח כנוגה משום שכנות ישראל הגלטה. וכשותחו

רנא) הכא אית לאסתכלא וכו': אמרתך על הסתכל. שכותב, ע'כ יאמר בספר כמה סודות, כמה טעמים. כמה שרשים. כמה ענפין.

רנב) הכא אית לאסתכלא וכו': כאן יש להסתכל. שכותב, ע'כ יאמר בספר מלוחמות

(דפוי דף נ"ה ע"ב *) דף נ"ז ע"א)

לאסגאה שלמא בסוף מלוי. ^a כל קרבין דעלמא, קטטה וחרבנה. וכל קרבין דאוריתא, שלמא ורוחימותא הה"ד על כן יאמר בספר מלוחמות יי' את והב בסופה, כלומר, אהבה בסופה. דלית לך אהבה ושלמא בר מהאי.

(רגע)תו קשיא באתריה. ע"כ יאמר בספר מלוחמות יי', בתורת מלוחמות יי' מבעי ליה, מיי בספר. אלא רואعلاה הוא, אתר אית ליה לקב"ה, דאקרי ב ספר כד"א, ^a דרישו מעל ספר יי' וקראו. דכל חילין וגבורין דעביד קב"ה, בההוא נ ספר תליין, ומתמן נפקין.

(רגע) את והב בסופה, מאן והב. אלא כל אינון חילין, וכל אינון גבורהן דעביד קב"ה, בההוא ספר ד תליין. הENC אגח קב"ה קרבוי, בחד אתר דאייהו בסופה דדרגיין, ואكري והב. כד"א ^a לעולקה שתי בנות הב הב. בסופה: בסוף דרגין אשתכח. בסופה: ים סוף אתקרי, ים דאייהו סוף לכל דרגין.

רנה) ואת הנחלים ארנון, עם נחליא דاشתכחו ואתנגידו, לגביה, מההוא אתר עלאה, דאكري ארנון מיי ארנון. זוגא עלאה דחביבותא, דלא מתפרשאן לעלמין, כמה דעת אמר ^b ונهر יוצא מעדן. ובדא, משתרשן שרשוי, ואתראיביאו ענפיו, לאושטה קרבוי בכל אתר, לאושטה חילין וגבורהן, ולאתחזואה שלטנטא ^c רבא ויקירא דכלא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^a (ישעה ל"ז) ח"ב קל : א) (משל ל') זира צ"ד
כל קרבין דאוריתא שלמא ורוחימותא וקרבין [וכ]
צ"ג. ב) (בראשית ב') ב"א ר"א צ"א.
כל קרבין דעלמא קטטה וחרבנה הה"ה. ב ספר ; ומספר.
ג אתר ד מוסיף תליין ומתמן נפקן את והב בסופה
וכיה אגח ה כה. ו ל"ג לגביה. ז ובאלין מישרין ; ובדא ה' מישרין שרשוי ואתראיביאו ענפי' ה. ח
יקירא ול"ג רבא.

הסתום

נאמר

מלוחמות ה'. שואל, וכי ספר מלוחמות ה' איפא הוא. ומשיב אלן העירו החבירם. כל מי שעורך מלוחמה בתורה, זוכה להרבנות שלום בסוף דבריו. כל המלחמות שביעולים הם מריבות והורבן, וכל המלחמות של תורה הם שלום ואתבה. ז"ש, על כן יאמר בספר מלוחמות ה'. דהינו מלחמות של תורה. את והב בסופה, כלומר, אהבה בסופה. שאין לך אהבה ושלום חז' מזה.

(רגע)תו קשיא באתריה וכרכ' : שוב הקושיא במקומה. שכותב, ע"כ יאמר בספר מלוחמות ה' היה ציריך לומר, מהו בספר, בתורת מלוחמות ה' היה ציריך לומר, מהו בספר. ומשיב, אלא סוד עליון הוא. מקומ ייש להקב"ה, שנקרה ספר. שהוא מלכות. כש"א, דרישו מעל ספר ה' וקראו. שככל הכהות וגבורות שעשו הקב"ה, בספר ההוא תלויים ומשם יוצאים.

(רגע) את והב בסופה : שואל, מי הוא והב. ומשיב, אלא כל אלו הכהות וכל אלו הגבירות שעשו הקב"ה, בספר ההוא תלויים,

(דף ז' פ' נ"ז פ"א)

רנה) ואת הנחלים ארנון ; פירושין, עם הנחלים שנמצאו ונמשכו לה, אל המלכות, שה"ס ואת והב בסופה, מקום ההוא העליון, שנקרה ארנון. מהו ארנון. הוא זוג עליון של אהבה, שאינו נפרד לעולם. שהם זוג ארי'א עליון, כמו שאתת אומר, ונهر יוצא מעדן, שנקרה היא בינה ועדן הוא חכמה, המכונין או'א. כי ארנון, הוא אותיות או רנו, דהינו האור של נון שערני בינה. ובזה משתרשים שרשיו ומתגדלים ענפיו, של המלכות, לעשות מלוחמות בכל מקום. ולעשות כחות וגבורות, ולתראות ממשלה גודלה ויקירה מכל.

ת"ה

רנו) ת"ח, כד מתערין גבורהן וקרבין דקב"ה, כמה ק' גרדיני טהירין, מתערין לכל עיבר, כדי שננן רומחין, וסיפין, ומתערין גבורהן, ומא אתרגישת גלגולו סליקין ונחתין, וארבין דאולין, ושאtan בימא, לכל עיבר מסתלקין. נ' שננא קרבא באבני בלסטראות, מארי דרוםchin וסיפין, כדי חץ' שנונים וקב"ה אתתקיף בחילוי, ולאתתקיף קרבא. ווי לאינון דמלכא קדישא יתער עליהו קרבא. כדי כתיב, יי' איש מלכחה.

רנו) נ' ומהכא, ומאיןון אהוון, ומהאי קרא, נפקין טורי קרבא לאינון חייביא, לאילין מארי דבבו נ' דחבו לקב"ה. ואתוון אתגליין לאינון מארי קשות, והוא אתירשן מלין והא אתמר.

רnoch) יי' איש מלכחה יי' שמו. כיוון דכתיב יי' איש מלכחה, לא ידענא דיי' שמו. אלא, כמה דכתיב נ' וי' המטיר על סודם ועל עמורה גפרית ואש מאת יי' מן השמים. וכלא נ' בהאי ספר תלין, כדי א' יגלו שמי' עונו וארץ מתקומה לו. רנט) נ' תא חז, בשעתא דקב"ה אתער קרבא בעלמא, לעלי ותחאי אתעקרו נ' מאתריהו, כמה דזאיקמנא ר' הה"ד מרכבות פרעה וחילו ירה בים. ולומנא דעתני, זמין קב"ה לאגחא קרבא עלאה ותקיפה בעממא, בגין לאוקרא שמי'ה, הה"ד

חולפי גרסאות

ט מתערין לאושטא קרבין בכל אחר ולאושטא חילין גבורהן לכל עיבר כדי שננן מא אתרגישת גלגולו סליקין וארבין האולי ושהטן נחתין וסליקין וזעפה אשתחכ מאין מתערין מגיחי קרבא באבני בלסטראין מארי דרוםchin וסיפין גירין וקשתין כדי' חץ' שנונים. וסאטן, נ' טורי, נ' קרבא. ס' ליג' ולאתתקוף קרבא. נ' מהכא; ליג' ומהכא ומאיןון אהוון. ס' לאינון מארי דבבו, נ' דחבו. פ' הא בהא תלין. נ' ווע' ז' וילג' תית. נ' משלשליהו. ר' ליג' מן הה"ד עד ולומנא

מספרת הזורה

נ' (תהלים מ"ה) ח"ג פט. רפס. ז'ח נ'ב ט"ב ש"ה, ש"ח, שכ"ג. ז' (בראשית י"ט) לעיל דף ה' צ"א. ח' (איוב כ') ח"ב מה: ח"ג בג: סד. קא. רפה. רצץ.

דרך אמת נ' ביארתיו לעיל בכמה מקומות.

ה솔ם

פאמר

ה' איש מלכחה האמת. והדברים מhabרים ומתרפרשים. וכבר למדנו זה. רנה) ה' איש מלכחה ה' שמו: שואל, בין שכתום, ה' איש מלכחה איני יודע שה' שמו. ומשיב, אלא כמ"ש, וזה המטיר על סודם וגוי' מאת ה' מן השמים. אשר וו' פירשו הוה ובית דינן, שהוא המלכות, וע' כתוב אח"כ מאת ה'. אף כאן ה' איש מלכחה, היינו הוה. ה' שמו, היינו המלכות. כי הכל תלוי בספר הוה, שהוא המלכות. ממש"א. יגלו שמי' עונה היינו ז"א שנקרוא שםין. ואיז מתקממה לנו היינו המלכות שנקראות ארץ.

רנט) ת"ח בשעתא דאתער וכרי': בווא וראת, ומכתוב הזה, ה' איש מלכחה, ומאלו האותיות, ומכתוב הזה, יוצאים سورות בעלי מלכחה לאלו הרשעים לאלו השונאים שחתאו להקב"ה. וטוד האותיות מתגלים לאלו בעלי (דפוי דף נז' צ"א)

רנו) ת"ח כד מתערין וכרי': בואו וראת, כשמתערוררים גבורות ומלחות של הקב"ה, כמה בעלי הדין מתערוררים לכל צד, או רטמים ה'ס דינן דויד שמאל, מעוררים גבירות, והיט מתרgesch, וגלי' עולמים וירדים, והאניות הטולות ושותם בים, מסתלקות לכל צד. המלחמה שנונה באבני בלסטראות, בעלי רוחה וחרב, או כתוב, חץ' שנונים, והקב"ה מתתקף בכחותיו לעורר מלכחה. אויל לאילו שהמלך הקדוש מעורר עליהם מלכחה. או כתוב, ה' איש מלכחה.

רנו) ומהכא ומאיןון אהוון וכרי': ובכאן, מהפוך, ה' איש מלכחה, ומאלו האותיות, ומכתוב הזה, יוצאים سورות בעלי מלכחה לאלו הרשעים לאלו השונאים שחתאו להקב"ה. וטוד האותיות מתגלים לאלו בעלי (דפוי דף נז' צ"א)

בשלה

עה

ויצא יי' ונלחם בוגים ההם כיום הלחמו ביום קרב וכתיב^ז והתגדלתו והתקדשתי ונודעתו וגרא. רס) ר' יהודה פתח ואמר, ^(ז) ראות מים אלהים ראות מים יחלו וגרא, בשעתה עברו ישראל ית ימא, אמר קב"ה למלכא ד' ממנה על ימא, פלייג מימך. א"ל למה. א"ל בגין דבני עברון בגוון. אמר ליה, ר' פורקנא ^ח דקייטנא קשות. ^ט מ"ש ב אלין מאلين.

רסא) א"ל, על, ג' תנאי דא עבדית לימה כד בראתי עלמא. מה עבד קב"ה, אתער גבורתא דיליה, ואתקמטו מיא. הה"ד ראות מים אלהים ראות מים יחלו. א"ל קב"ה, קטול ^ט כל אינון אכלוסין, לכתאר ארמי לון לבר. לכתאר חפי ^ט ימא עלייהו, הה"ד מרכבות פרעה וחילו ירה בים. רסב) אמר רב כי אלעזר, פוק חמיה כמה רתיכין עבד קב"ה לעילא, כמה אכלוסין, כמה חיילין, ו כלחו * קשיירין אלין באلين. כלחו רתיכין אלין ^ט לאליין, דרגין על דרגין, וMASTER דשMAIL מתרין רתיכין ^ט דלא קדישין שליטין. וכלחו דרגין ידיען לעילא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

(ז) (וכריה י"ז) וישלח נ"ד צ"ב. (ז) (יחוקאל ל"ח) ח"ב ש מוסף גגוי מרכבות פרעה וחילו ירה בים : קעד. ח"ג רע. (ז) (טהילים ע"ז). כד אתער קב"ה קרבה כדין אתערו [אחים] דרגון לעליין ודרגן תחאן דמתהו יכדין מרכבות פעעה וחילו ירה בים. ת מוסף טסקא דקייטנא : פיסקא. א' לג' מ"ש. ב' דאלין ואلين. ג' אלין ואלון. ד' לג' תאין ז' אלון ול'ג כל. ה' לג' ימא. ו' מוסף זה איליפאלהוז באליין. ח' לג' דלא. דרך אמר ר' גאולה זו אשר אתה גוזל אתה אמת ושר מ"ש אלון מאלו כי הלו עני' והלו עני' וזה השיב הקב"ה על דא וכו' ובשביל זה בראתוי היס והתנאי עמו לך כיש' וישב הים לאיתנו ודרשו רבותינו ז' לתנאו שהתנה עמו מששת ימי בראשית ועין פ' וויהל ג' ע"ב.

מרכבות פרעה וחילו

הסולם

מאמר

רסא) א"ל על תנאי וכור' : אמר לו הקב"ה על תנאי הוה עשית את הים בשעה שבראתי את העולם. דהינו עג תנאי שהיה נקרע בשבייל ישראלי. מה עשה הקב"ה העיר את הגבורה שלו ונקמו המים. ז' ראות מים אלקים ראות מים יחלו. אמר לו הקב"ה לשער של ים. הרוג כל אלו המונגים ואחר כד תשליך אותם לחוץ. לאח"כ כסמה עליהם הים. ז' ש' מרכבות פרעה וחילו ירה בים.

כמו שהעמדנו. ז' ש' מרכבות פרעה וחילו ירה בים. ולעתיד לבא עתיד הקב"ה לעשה מלחמה גדולה וחוקה בעמים, כדי להזכיר את שמו. ז' ש' ויצא ה' ונלחם וגרא. וכותבו והתגדלתו והתקדשתי ונודעתו וגרא.

רסב) אמר ר' אלעזר וכור' : א"א, צא וראה, כמה מרכבות עשה הקב"ה למעלה, כמה המונגים, כמה צבאות, וכולם קשורים אלו באלה, כלם הם מרכבות אלו לאלה, שכל תחתון מרכבה לעלינונו, הם מדרגות על מדרגות. ומצד שמאל נמשכות מרכבות שולטות שאינן קדושות. וכולם הם מדרגות ידועות למעלה.

רס) ר' יהודה פתח וכור' : ר' י"פ ואמר, ראות מים אלקים ראות מים יחלו גרא. בשעה שעברו ישראל את הים, אמר הקב"ה למלך הממונה על הים, חילוק את מימיך. אמר לו מה. אמר לו כדי שבנו עברו בתוכך. אמר לו, פריקת החשבון הוא אמת, פירוש, סלייחת החטאיהם הוא אמת, כי הקב"ה סולח ומוחל עוננות, אבל מה ההפרש בין אלו לאלה, אם אתה מוחל לישראל, מוחל ג'כ' למצרים. פורקנא, פירשו פריקה, מלשון ופרחת עולו (בראשית כ"ז מ'). קינטנא, פירשו חשבון, מלשון קונטנא לא מחיק (ירושלמי ב"ב י').

וְהִיא

(דפו'י דף נ"ו ע"א *) דף נ"ו ע"ב

رسג) והא אתעRNA בברור פרעה, דהוא דרגא חד, דקטל ט קב"ה ותבר ליה משולשיה תקיפה, תחות שלטניתה, כמה רתיכין וכמה ^ש חילין דקוזמיטין כ מסטר שמאלא, מנהון אחידן באתר עלאה י דשלטנותא דלהון, ומנהון אחידן במלכותא דלעילא. מנהון אחידן בתר ארבע ט חיוון, כמה דאתמר.

(רסד) וכלהו אטמסרו ט בידיה, בדיאן דמלכותא, דאקרי ימא רבא, לתריא לאון מדריגיהון, וכד אינון אטברו לעילא, כל אינון דلتה אטברו, ואטאיבידו בימה תחתה. הה"ד, מרכבות פרעה וחילו ירה בים. בים סתם.

(רסה) ו מבחר שלישיו טבעו בים סוף. ו מבחר שלישיו, הא אטמר, ט ושלשים על כלו, כלו דרגין תריין חד. אלין על אלין. כגונא עלה ט ה כי אתעבידו. וכלהו אטמסרו ט ביזהא, לאתברא משולטניהון, אלין ואלין.

(רסו) ת"ח, הא אטמר דכלו עשר מהאן דעבד קב"ה במצרים, כלל הוא ידא חדא, ט דשמאלא אכלי בימינה. דעשר אצבען כלין דא בדא, לכבול עשר אמרן, דקב"ה אתקרי בהו לבתר. לקבליה דכלא האי דיא, תקייף ורב ושליתא. כד"א, ט והאחרון הכביד. הה"ד מרכבות פרעה וחילו ירה בים וגרא. ולזמנא דאתמי, זמין קב"ה לקטלא ^ח אקלוסין וקוותורנטין ט וקונטיריסין וקליטוריולסין י דאדום הה"ד ט מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרא.

חולפי גרסאות

מסורת הוותר

ט) (ישעה ח). י) (שם ס"ג) תולדות ל"ז צ"ג. ט מוסף קב"ה דרגא דיליה; חיליה. י' מוסף ודרט דיליה תחות. כ מדוגא. ג' ל"ג דשלטנותא דלהון. מ' כרzon; רחין. נ' ל"ג בידיה; ביזה ולג בידיא. ס' מוסף כדאמר ושלשים. ע' ל"ג הב. אתעבידו. פ' ל"ג דשמאלא אכלי בימニア. ק' ל"ג קוונטיריסין. ר' מאדורם.

דרך אמת ט) היוצאות של שרים מטרא דשמאלא וענין לעיל פ' בא י"ח ע"א. ח) היוצאות וראשי גיסות מأدום

הсловם

מאמר

رسג) והא אתעRNA בברור וככ': רסה) ו מבחר שלישיו טבעו בים סוף; ו מבחר שלישיו כבר נתברא. ושלשים על כלו, כל המדרגות היו שתים ואחת מלמעלה, אלו על אלו, עיין של מעלה כד בעשו. וכולם נמסרו בידיה של המלכות, לשברים ממשתם אלו ואלה. העליונים והתחתוניים.

(רסו) ת"ח הא אטמר וככ': בוא וראת, הרי למדנו, שכל עשר המכות שעשה הקב"ה במצרים, הכל היה יד אחד, כי יד המשאל הייתה כליה בימין, ועשר אצבעות היו כלולות זו בזו, כנגד עשרה מאמרות, שהקב"ה נקרא בשם השברן מלמעלה, כל אלו שלמטה נשברו ונאנדו בימים התחתון, ז"ש, מרכבות פרעה וחילו ירה בים. בים סתם. שיורה הן על ים שלמעלה לשרים שלחם והן ים שלמטה למצרים החתוניים.

שרים

רסד) וכלהו אטמסרו בידיה וככ': וכולם נמסרו בידיה של דין המלכות, שנקרוא ים הגדול, לשבור אוטם מדרגותם. וכשהלו נשברו מלמעלה, כל אלו שלמטה נשברו ונאנדו בימים התחתון, ז"ש, מרכבות פרעה וחילו ירה בים. בים סתם. שיורה הן על ים שלמעלה לשרים שלחם והן ים שלמטה למצרים החתוניים.

(ופו"י דף ג'ו ע"ב)

בשלה

עו

רסו) מרכבות פרעה וחילו ירה בים. רבינו יצחק פתח, ^ז ל��ול תתו המון מים בשםים ויעלה נשאים מקצה הארץ ברקים למטר עשה ויוצא רוח מאוצרותיו. הא תניין, שבעה רקיין עבד קב"ה, ובכל רקייא וركיעא ככביין קביעין, ורהתין בכל רקייא וركיעא, ולעילא מכללו ערבות.

רשח) וכל רקייא וركיעא בהלכו מאתן שניין, ורומה המש מאה שניין, ובין רקייא וركיעא, חמץ מאה שניין. והאי ערבות הלכו באורכיה, אלף וחמש מאה שניין. וпотהה, אלף וחמש מאה שניין, ומזיא דיליה, נהרין כל אינון רקייען. רסט) והא תניין, לעילא מערבות, רקייע ש דחיות, פרסות דחיות קדישין ורומהון, ^א כלהו. לעילא מנהון קרוסלין דחיות ב כלהו. ג שוקי החיות, כלהו. ארוכובין דחיות, ז כלהו. ירכין דחיות, ה כלהו. עגבין דחיות, ו כלהו. וגופא דחיות ז כלהו. גדרפייה, ט כלהו. ראשיה החיות, כלהו. מי כלהו. כלהו. כבלי כלהו.

חולפי גרסאות

ש לג דחיות. ת פריסו ; פריסות. א כלהו. ב בלהג. ג לאג שיקי החיות כלהו. ד בלהו. ה בלהו. ז בלהו. ח בלהו. ט ראשיה החיות כלהו וצואריהו כלהו ; לאג מן וצואריהו עד מאי. י כלהו.

מסורת הזוהר

(ח"ב ג. נו. ז) (ירמיה י).

נפש, שם ב' מאות, ז"ש, וכל רקייא וركיעא בהלכו מאתן שניין. אבל רקייא העליון ערבות, שיש בו ג"ר, ונמנחים מאבא, שפירוטו בסוד אלףים. נמצא הלכו ג' אלףים שנה. ז"ש, והאי ערבות הלכו באורכיה אלף ות"ק שניין, וпотהה אלף ות"ק שניין.

ומה שאומר, בין רקייא וركיעא חמיש מאות שניין. הוא, כי עצם הרקייע, הוא סוד סיום החדש מצטצום ב'. והוא בספירת סוד, שהוא הנושא למסך הזה (כמו"ש באורך לעיל בראשית א' דף ס"ח ד"ה חמיש רקייעין עשייה). וכיון שכל ספירה כולל מז"ס ע"כ יש בכל ספירה רקייע ביסוד שללה, ע"ה, ולפיכך נמצא שבין רקייע לרקייע יש ה"ס חג"ת נ"ה, כי אחר כל רקייע מתחילה ספירת החסיד עד ההוד, וביסוד עומד רקייע الآخر. ואלו ה"ס הם ה' מאות שנה מצד הבינה. וו"ש בין רקייא לركיעא חמיש מאות שנה.

רסט) והא תניין, לעילא וכרי : והרי למדנו, למלטה ערבות הוא רקייע של החיות, שם ארבען חיות, אריהה, שור נשר ואדם, הפרשיות של חיות הקדושות ורומי שליהם, הוא כולם שמתחתיהם, כי העליון כוגג בתוכו כל התחתונים ממנה. למלטה מהם, קריסטלים של החיות, ושם כולם שלמטה מהם. שוקים של

הטולם

מרכבות פרעה וחילו

שרים ומושלים של אודם. זה שאמר מי זה בא מאודם וגוי. רסו) מרכבות פרעה וחילו וגוי : ר' יצחק פתח, ל��ול תתו המון מים וגו'. הרי למדנו, שבעה רקייעים, כנגד חג"ת נה"מ, עשה הקב"ה, ובכל רקייע וركיע ככבים קבועים, דהיינו מדורגות מבחיה', ושוב. וככבים רצים בכל רקייע וركיע, דהיינו מדורגות מבחינות, רצוא, ולמעלה מכלום ערבות, שהוא הג"ר של הרקייעים.

רשח) וכל רקייא וركיעא וכרי : וכל רקייע וركיע בהלכו הוא מאות שנה, ורומו חמיש מאות שנים. בין רקייע לרקייע חמיש מאות שנים. וערבות הזה, הלכו באורך אלף וחמש מאות שנים. וברחוב אלף וחמש שנים. ומזהו שלו מארים כל אלו הרקייעים.

פירוש. הרקייעים כולם הם בח"י גות, שהוא ו"ק רוח נפש. וערבות, הוא הראשון של גות הזה, שיש בו ג"ר. וההילוך ברכיע יורה על שיעור מדורגת. והרומים שבו יורה על שורשו. וע"כ הרום של כל המשבכים הם חמיש מאות שנה. יורה על המשכם מהג"ת נ"ה דבינה, כי אםא עד הד אתפסותה ולא יותר. וכל ספירה שללה היא במספר מאה. וע"כ הם חמיש מאות שנה. ז"ש ורומה חמיש מאות שניין. אבל הלכו, דכל רקייע, שורה על שיעור מדורגתנו, הלא אין שם אלא ב' ספירות רוח

(טפיי דף נ"ז ע"ב)

רע) וכל שיפא ושיפא דבחיות, לקבל שבעה תחומיין, ולקבול שבעה היכלין ולבול מאሩא לركיע. ולקבול מركיע לركיע, ושיעורא דכלחו ורומהון עשרין וחמשה אלףין חולקין, משיעורא דקב"ה, כמה דאוקימנא.

רעא) ועוד רקייעא חד לעליא, מן קרני החיות, דכתיב ^ט ודמות על ראשי החיה רקייע. מלרע כמה רתיכין, בימינא ושמאלא.

רעב) מתחות ימא ^ג שראן כלחו נוני ימא, ושטאן, אתכנוו בזוויהון ארבע, נחתין בדרגייהו, וכלהו רתיכין אקרון בשמהן. מתחות אלין, אולין ושאטין אינון זעירין, דרגין על דרגין, דכתיב ^ט זה הים גדול ורחב ידים שם רמש ואין מספר חיוט קטנות עם גדלות. והוא אוקימנא מל'.

רעג) מسطר שמאלא תחתא, קוזמייטה סטרא אחרא ^ג ואחדין מאינוון דלעילא, ונחתו לאתברא מיחלא תקיפה קדישא. כמה דאוקימנא, מרכיבת פרעה וחילו וגוי,

חלופי גרסאות

^ט (יחזקאל א') ב"א כ"ח צ"א. ^ט (תהלים ק"ד) ב' תחומיין, ל' ג' ושטאן. נ' ל' ג' ואחדין. ב"א ס"ה צ"ד.

מסורת הוור

הסולם מרכיבות פרעה וחילו
שמהזה ולממתה שם עשרים וחמשה. כי
ככלום שלםטה. ירכבים של החיה ככלום
ספריות דוחיות מתקנים בסוד ארבע עשרה.
ולחיותם מתקנים שפהן ארבע עשרה, שמתגללה
בhem החכמה, hem בבחינת אלףין, שפיריות
ההכמה במספר אלףין. והם עשרים וחמשה
אלפיין. ווש' ושיעורא דכלחו ורומהון
עשרין וחמשה אלףין חולקין משיעורא
דקב"ה. שהוא ז"א דאצילות. ואין בהם
 מבחינות מהזה ולמעלה דקב"ה בלבד.

רעא) ועוד רקייעא חד וכו' ^ג; ועוד יש
ركיע אחד למלعلا מון קרני החיות. שכטובי,
ודמות על ראשיה החיות רקייע. מלמטה מהאותו
רקייע יש כמה מרכיבות בימינו ושמאל.
רעב) מתחות ימא שראן וכו' ^ג:
 מתחת הים. שהוא המלכות. שורדים כל דגי הים
ושיטים מתאספים בארכוב ויזויתיהם. שהם חור'ג
תועם. וירידים במדרגותם. דהיינו שמאירים
מןעליה למטה. וככל המרכיבות נקרים בשמותם.
וכז' הוא בחינת מהזה ולמעלה של הים. שיש
סוד חיוט גודלוות. מתחת אלה הולכים אלו
הקטנים מדרגות על מדרכות. שהם בחינת
מהזה ולמטה של הים הנקראים חיוט קטנות.
שכטובי, וזה הים גדול ורחב ידים שם רמש
ואין מספר חיוט קטנות עם גדלות. והרי
העמדנו הדבירים.

רעג) מسطר שמאלא תחתא וכו' ^ג:
מצד שמאל התחתון. נמצאים ממשלט צד
האחר, כי זה לעומת זה עשה האלקיט. וכנהנו
כל מה שיש בבייע זקרושה יש בצד الآخر
ואחותים

מאמר

החיות כולם שלמטה. ארכבים של החיה
ככלום שלמטה. ירכבים של החיה ככלום
שLEMTEH. עגבאים של החיה ככלום שלמטה.
וגופא דוחיות ככלום שלמטה. הנפחים כולם
שלמטה. וזוארים כולם שלמטה. ראייה החיה
ככלום שלמטה. חזשב כאן עשר בחינות כנגד
עשר ספריות. שואל מהו כולם. ומשיב,
שהחשובים כנגד כולם שלמטה מהם.

רע) וכל שיפא ושיפא וכו' ^ג: וכל
אבר ואבר מן החיה, הוא כנגד שבעה תחומות,
שהם המסכים שבמלחויות. וכנגד שבעה
היכלות, שהי"ס ז' מלכיות. וכנגד מארץ לركיע,
שהוא יסוד. וכנגד מركיע לקליע, שהם דג'ת
נ'יה כנ"ג. ושיעור כולם וגביהם, עשרים וחמשה
אלף חלקים משיעור הקב"ה. כמו שעמדנו.

פירוש. שככל בחינות שבבייע ^ג הן בחינות
ההזה ולמטה דז"א כי בחינת הפרט האסימית
האצלות, ה"ס המלכות דז"א שעדמה בזמנים
אי' בנקודה דעווה^ג, ועלתה במקומות חצי בינה
דו"א וסימה שם האצלות. ותзи' בינה
התחתינה והזיהם דז"א יצאו לחוץ מפרשא. ומהם
נכנים כל בחינות שבבייע עד לגמר התקור.
שגם הם יחו'ו ויתחברו לו'ז"א ויהיו אצלות.
והו אמרו ושיעורא דכלחו ורומהון
שאע"פ שאומר שככל שיפא ושיפא מן החיה
כליל מז' ספריות דהיינו גם מהזה ולמעלה.
אמנם שיעור כולם וגביהם בשיעור הקב"ה
שהוא ז"א דאצלות אין בהם מבחינת מהזה
ולמעלה כולם. אלא רק חצי ת"ת וגיה של
(דסוי' דף נ' ע"ב)

בשלה

רעד^ט ימינך יי' נאדרי בכת. אמר ר"ש, בשעתא צפרא נהיר, ואילתא קיימא בקיומה, אתעברת בסטראה, ועאלת במאtan היכלין דמלכא. בר נש דأشתדל^ו בפלגות ליליא באורייתא, בשעתא דאתער רוחא צפון, ותיואבתה דאיילתא דא לאתערא בעלמא, אתי עמה לקיימא קדם מלכא, בשעתא דנהיר צפרא משכין עליה חד חוטא דחסד.

רעה) מסתכל ברקיעא, שרייא עליה נהירו דסכלתנו דדעתא קדישא, ומתעטר בה בר נש, ודחלין מניה כלא. כדין האי בר נש אקרי ברא לקב"ה, בר היכלא דמלכא. עאל בכל תרעוי, לית דימחי בידיה.

רעו) בשעתא דדרקי להיכלא דמלכא, עליה כתיב, קרוב יי' לכל קוראיו לכל אשר יקראו בו באמת. כמה דאוקימנא,^ז תנתן אמת ליעקב, DIDU ליחדא שם קדישא^ט בצלותיה בדקה יאות. וזה פולחנא^ט דמלכא קדישא.

רעו) ומאן DIDU ליחדא שם קדישא^ט בדקה יאות, ב אוקים אומא יחידא בעלמא, דכתיב^ט ומיל כעמך ישראל גוי אחד בארץ. ועל דא אוקימנא, כל כהן

חולפי גרסאות

ס ר"ש אמר. ע' ואיכות אילתה. פ מוסף צפרא והווא בר נש צלי צלותיה ומיחסו שהוא קדשו בדקה יאות. ק ליג' עאל בכל תרעוי, ר' דאקרי, ש בעלמא. ת דשמא; א ל"ג בדקה יאות. ב אקרי עמא יתדרא ובתיב; אוקים בעלמא עמא [אומה] יתדרא; אוקים בעלמא יתדרא.

ט) לך פ"א צ"ה. ז"ח ע"ד ט"ד שב. ע) (מהללים קמ"ה)
ח"ב קטו: ח"ג נח: קפג: רצוי. ת"ז בהקומה ד:
תש"ג צד: ז"ח כ"ד ט"ג ט"ו, כי"ט ט"ב ש"ה, ע"ט
ט"ז ש"א, פ"ה ט"ד שי"א, פ) (מיכה ז) לך קמ"ח
צ"ב. ז) (שמואל ב' ז) ח"ב טז: קפה: קפה: קפסל:
קסט: ח"ג פא. צא. צו. קן: רות.

מסורת הזוהר

ואחיזים באלו שלמעלה, שיונקים מקדושה.
ועתמה בקריעת ים סוף, ירדו להשר מכח החזק
של הקדושים. כמו שהעמדנו, מרכבות פרעה
וחילו וגוו.

מאמר

ימינך הי' נאדרי בכת
רעה מסתכל ברקיעא וככ'!^ט מסתכל
ברקיע, דהינו שמקבל מרקיע, שהוא יסוד
דו"א, שורה עליון או התבונה של דעת הקדוש,
והאדם מתעטר בה, שמSEG ג"ר. והכל מפחים
מןנו. או נקרא אדם הזה בן להקב"ה, בן היכל
המלך שהוא המליך, דהינו בן לוין. נכנס
בכל שעריו של המליך ואין מי שימחה בידיו.

רעו) בשעתא דדרקי להיכלא וככ'!

בשעה שקורא אל היכל המלך, כתוב עליון,
קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראו בו באמת.
זהו באמת. הוא כמו שהעמדנו הכתוב, תנתן אמת
לייעקב, שפירושו, שיודע ליחד את השם הקדוש
בחפלתו כריאו. והוא עובdot המלך הקדוש.
רעו) ומאן DIDU ליחדא וככ'!^טומי
שיודע ליחד את השם הקדוש כראוי, מקיים
אומה ייחידה בעולם. שכותוב, ומיל כעמך ישראל
גוי אחד בארץ. ע"כ העמדנה, כל כהן שאנו
יודע ליחד השם הקדוש כראוי, אין עבדתו
עובדיה. כי הכל חולוי בו בכהן, הן עובודיה
העליזנה, שהיא ייחוד השם, והן עובודיה
התהונגה של הקרבנות. והוא ציריך לכון לבו
ורצונו כדי שיתברכו העליונים ותחתונים.
כתיב

מושכים עליון חוט של חסד.

(דף ע' ו' נ"ז ע' ז) דף נ"ז ע"א)

הсловם

ואחיזים באלו שלמעלה, שיונקים מקדושה.
ועתמה בקריעת ים סוף, ירדו להשר מכח החזק
של הקדושים. כמו שהעמדנו, מרכבות פרעה
וחילו וגוו.

מאמר ימינך הי' נאדרי בכת

רעד ימינך הי' נאדרי בכת; אמר ר'
שמעון בשעה שהbakar מאיר, שה"ס אור
החסדים דו"א, והאללה, שהוא המלוכה, עומדת
בקיומה. מתמלאת הצד שלה, כי השמאלי, שהוא
הצד שלה, מתלבש אז בחסדים, ומתמלאה
הארתה. ונכנסת במאדים היכלות של המלך,
שה"ס קו ימיג, שאין בו אלא כתר וחכמה,
שכל אחד במס' מאה והם מאתים. והמלחמות
אחר שנשלמה וננתמiae, מקו שמאלי, היה
נכילת כולה בימי, שה"ס ר' היכלות. אדם
שעסק בחזות לילה בתורה, בשעה שתועורר
רוח הצפון, דהינו השמאלי, וחשקה של אליה
הוא להתעורר בעולם, להשפיע, הוא בא עמה
לעמוד לפניו המלך. ובשעה שהAIR הבוקר

دلָא ידע ליחדא שמא קדישא כדקא יאות, לאו פולחנה פולחנה. דהא כלא ביה תלייא, פולחנה עלאה, ומולחנה תחתה. ובעי לכוונא לבא ורעותא, בגין דיתברכון עלי ותתאי.

רעה) כתיב ^ז כי תbao לראות ^ג פני. כל בר נש דעתך ליחדא שמא קדישא, ולא אתבען ביה בלבא ורעותא ודחלו, בגין דיתברכון ביה עלי ותתאי, רמאן ליה צלחותה לבר, וכלא מכריזי עלייה לביש. ובכחיה קרי ^ד עליה כי תbao לראות פני.

רעת) כי תbao לראות מבעי ליה,מאי לראות ^ה פני. אלא כל אינון אנפין דמלכא, טמירין בעמקא, ^ו לבותר ^ז חשוכא וכל אינון דידען ליחדא שמא קדישא כדקא יאות ^ח מתבקען כל אינון כותלי חשוכא, ואנפין דמלכא אתחזין, ונחרין לכלא. וכד אינון אתחזין ונחרין, מתברכין לא עליין ותתאי. כדין ברכאן אשתחחו בכלחו עליין, וכדי כתיב לראות פני.

רפ) מי בקש זאת מידכם, מי קא מיריע. אלא מאן דעתך ליחדא שמא קדישא עלאה, בעי ליחדא ^ט מסטרא דזאת. כמה דכתיב ^ח בזאת יבא אהרן אל הקדש. בגין דיזודוגן כחדא, אינון תרין: צדיק וצדקה, בזוגא ^ט חדא. בגין דיתברכון לא ^ט מניהו ^ט ואלין אקרון ^ט חזך, כמה דכתיב, ^ט אשרי תבחור ותקרב ישכן חזך. רפא) ואילו איהו אתך ליחדא שמא קדישא, ולא יתכוון ביה ברעותא דלבא, בדחלו ^ט ורוחימו. קב"ה אמר, מי בקש זאת מידכם רמוס חזך. ^ט זאת ודאי, דהא

חולפי גרסאות

מסורת הווער

(ישעיה א') ח"ג קכ : ז"ח נ' ט"א של"ז. ר) (ויקרא ט"ז) גח ק' צ"א. ט) (תהלים ס"ה) לך ק"ט צ"א. ג) מוסיף פני לראות פני מבעי ליה אלא. ד ל"ג עלייה, ה ל"ג פני בתאר; לאורה ז מוסיף חשוכא דכתיב ישת חזך סתרו. ח מבקען ט מכתרא. ז ל"ג אינון תרין: תרין אינון, כ דא ברכטה ול"ג ה"ה. ג עלייה, מ ל"ג ואלין אקרון חזך; ואלין יתקרין. [ג"א אתקרון ד"א]. נ ל"ג חזך. ס ל"ג ורוחימו. ע רמוס חזך ול"ג זאת.

ימין ה' נדרי בכח

הסולם

מאמר

רעה) כתיב כי תbao וגוו: כתוב כי תbao לראות פני. כי כל אדם שבא ליחד את השם הקדוש. ולא כיוון בה בלבד ורצו ויראה, כדי שיתברכו בו עליונים ותחתונים, משליכים הפלתו לחוזק והכל מכרזים עלייו רע. והבק"ה קורא עלייו כי תbao לאות פני.

רעת) כי תbao ובר' ^ט שואל, כי תbao לראות היה צדיך לומר, מהו לראות פני. ומшибיב, אלא כל אלו הפנים של המלך, זהינו החארת חכמה, בסופה חכמה אדם תאר פניו, גנוזים בעומק אחר החושך, שה"ס הדינים שבקו שמאガ, וכל אלו היודעים ליחד את השם הקדוש כראוי, מתבקעים כל אלו כותלי החחש, ופני המלך נראים ומארים לכל. וכשהם נראים ומארים, מתברכים כולם העליונים והתחתונים או נמצאות ברכות בכל העולמות, ואו כתוב לראות פני.

רפ) ואילו איהו אתך וכמי? ואם הוא בא ליחד השם הקדוש, ואינו מכון ברצין להב ביראה ואהבה, הקב"ה אמר, מי בקש ^ט זאת מידכם רמוס חזך, ^ט זאת ודאי, כי לא נמצא ברכות, בצדיק וצדקה הנקראים חזך, ולא די שלא נמצא בהם ברכות, אלא שורה בהם דין, נמצאה הכל בדין.

אבד בתרי סטרוי : חד, דלא שראן ביה ברוכאן, ה' כד בקדמיתא. וחד, דאתרהייקת מניה בת זוגיה א דהיא כ"י. אשתחכח, צדיק אבד ב יתר מללא. ולזומנא דאתהי כתיב, ז) גiley מאד בת ציון הריעי בת ירושלים הנה מלך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע לא כתיב, אלא צדיק ונושע הוא, והוא אמרה. רפ(ו) ימינך יי נادرרי בכח. מי נادرרי, נادر מבעי ליה. אלא, בשעתא דشمאלא אתיא לאוזונגא ה בימינא, כדין כתיב, נادرרי תרעץ, ולעולם הכி הוא, בגין דشمאלא אשתחכח בימינא, ואתכליל ביה.

(רפח) אמר רב שמעון, כמה דאokiינה הכி הוא, דבר נש אשתחכח דאטפלג. מ"ט. בגין לקבלה עמיה בת זוגיה, ז) דיתבעידיו חד גופא ממש. כך ימינך, אשתחכח דאטפלג. מ"ט. בגין לקבלה עמיהشمאלא. והכִי ט הוא כלא, חד בחוד. ועל דא, בחוד מחי ומשי, הה"ד ימינך יי תרעץ אויב.

(רפט) תא חז, שירתא דא אמרה, על ההוא זמנה, ועל זמנה דאתהי, ביומי דיתער מלכא משיחא, דכתיב, ימינך יי תרעץ אויב, רעצת לא כתיב, אלא תרעץ. מה כתיב בקדמיתא, ז) השיב אחר ימינו, מפני אויב, בההוא זמנה היא, תרעץ אויב לזמנא דאתהי.

חלופי גרסאות

ת כדרא חז, וילג' כד. א ליג' דהיא כ"י (ד"א).
ב מוסיף עכ"פ יתיר. ג ליג' הוא. ד עכ"פ.
ה ביה. ז נادرרי תרין וליג' תרעץ; בכח תרי וליג'
תרעץ; נادرרי תרעץ תבין תרין. ז ליג' מן בגין עד
דבר נש. ח ויתבעידיו. ט הוא. י. כמה.

מסורת הזוהר

ד) (זכירה ט) וחיה קפ"ז צ"ב ז"ח כ"ט ט"ד שם"ה
מיין טיב של"ז ח לעיל אות רע"ד צ"ס. ז) (איכה א)
לעל אות רפהיה צ"ב.

הсловם

ימינך הי נادرרי בכח
באחד, ועל כן ביד אחד מכח ומרפא, ועכ'
כתב ימינך ה' תרעץ אויב.
פירוש. כי הימי נמשך מנוקות החולם,
שפירשו שעלתה המלכות לבינה של המדרגה,
ונשארו כו"ח במדרגה וביבנה ותו"מ נפלו למדרגה
התחתונה. ואלו כו"ה שנשארו במדרגה ה"ס
נקודות החולם וה"ס הימין, ואלו ביבנה ותו"מ
שנפלו מן המדרגה ה"ס השמאלי ונוקות השורק.
הרי שהימין הוא רק חצי גוף, והשמאל הוא
חצי الآخر. (עי' לעיל בא דף ט ז) דה החיא
נקודה. וויש, כך ימינך אשתחכח דאטפלג
דיהינו בעת עליית המלכות לבינה, שכ"ה
שנשארו ה"ס ימין וביבנה ותו"מ שנפלו ה"ס
שמאל. בגין לקבלה שמאלא, כדי שיקבל
אה"כ השמאלי ותשלט מדרגתנו. וויש והכִי
הוא כלל חד בחד, הם כה, שהיו תחילת ב' פלגי
דגופה ואה"כ מזודוגים.

(רפט) ת"ח שירתא דא וכ"ז: בווא
וראה, שירה זו נאמר, על אותו הזמן ולעתיד
לבא, בזמן שיתעורר מלך המשיח. שכותב,
ימינך

מאמר

ומשייב. מכל אלו פניו המליך לא נמצא שנайд
אלא צדיק, שהוא יסוד, אבד, בב' הגדרים, א'
שאינו שורה בו ברכות בבחילה. וא' שבת
זונו נתרכקה ממנו, שהיה לנסת ישראל,
זרינו המלכות, נמצא שהצדיק אבד יותר
מכולם, ולעתיד לא בא כתוב, גilly מאד וגוי הנה
מלך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק ומושיע
לא כתוב. אלא צדיק ונושע הוא, הוא נושא
ודאי שחזרה אליו בת זונו. וכבר למדנו.
(רפט) ימינך ה' נادرרי בכח: מהו
נדרי, נادر היה צרך לומר. ומשיב, אלא
בשעה שהשמאל בא להזודג בימין או כתוב
נדרי, תרעץ אויב. ולעולם כך הוא, שמודוג
בימין, משומ שהשמאל נמצא בימין ונכל בו.
(רפח) אמר רב שמעון וכ"ז א"ש,
כמו שהעמדנו לנו הוא. שהרי האדם נמצא
שנהלך, כלומר שהוא רק חצי גוף, וחציו ה'ב
היא הנקבה. מהו הטעם, כדי שיקבל אחר כד
את בת זוגו ויעשו גוף אחד ממש. כד ימינה,
נמצא שנחלק, שהוא רק חצי גוף, מהו הטעם.
כדי שיקבל עמו השמאלי. והכל כד הוא אחד
(רפהוי דף נ"ז ע"ב)

אבד בתרי סטרי: חד, דלא שראן ביה ברקאנ, חד בקדמיתא. וחד, דאתראחיקת
מניה בת זוגיה ^א דהיא כ"י. אשתחח, צדיק אבד ב' יתר מלכא. ולזמנא דאי
כתב, ^ב גילוי מאד בת ציון הריעי בת ירושלים הנה מלך יבא לך צדיק ונושע
הוא. צדיק ומושיע לא כתיב, אלא צדיק ונושע הוא. והוא נושא ^ג ודאי. וזה אמר.
רפן ^ה ימיןך יי' נادرין בכת. מי נادرין, נادر מבעי ליה. אלא, בשעתא
דשמאלא אתי לאזדווגא ^ה בימינא, כדין כתיב ^ו נادرין תרעע, ולעומם הכי הוא
רוינו דשמאלא אsshurbani רימינוא, ואחרליכ' ריבע.

חלופי גרסאות

תבדקה חוויל ולבג כה. א' לא' ג' דהיא כי'(ד'א').
ב' מוסיף עכ'פ' יתר. ג' לבג הוא. ד' עכ'פ'.
ה' ביה. ו' נארדי תרין ול'ג חרוץ; בכח תרי ול'ג
תרהרץ; נארדי תרץ חביב תרין. ז' לא' ג' מן בגין עד'
דבר נש. ח' ויתבערו טהו. י' כהן.

ימינר ה' נאדרי בכת

באהחד, ועל כן ביד אחד מכיה ומרפאה, וע"כ כתוב ימינך ה' תרעין אויב. פירושו. כי הימין נمشך מנוקות החולם, שפירשו שעלה המלכות לבינה של המדרגה, ונשארו כו"ח במדרגה וביבנה ותו"מ נפלו למדרגה החתונה. ואלו כו"ח נשארו במדרגה ה"ס נקודות החולם וה"ס הימין, ואלו ביבנה ותו"ט שנפלו מן המדרגה ה"ס השמאלי ונקודות השורק. הררי שהימין הוא רק חצי גוף, והشمאל הוא החציו الآخر. (ע"י לעיל ב"א דף ט"ז ז"ה החא נזודה). ווש, כד ימינך אשתחח דאתפלג דדהינו בעת עליית המלכות לבינה, שבכ"ה נשארו ה"ס ימין וביבנה ותו"מ שנפלו ה"ס שמאל. בגין לקללא שמאל. כדי שיקבל אה"כ השמאלי ותשלם מדרגתנו. ווש והכי הוא כלל חד בחד. שכל עניין הוווגים של אחד באחד, הם כה, שהיו תחילה ב' פלגי דגונפא ומארב מזונאים.

רפט) ת"ח שירתא דא וכר' בוא
וראה, שירה זו נאמר, על אותו הזמן ולעתיד
לבא, בזמן שתעורר מלך המשיח. שכותב,
ימינך

מסרת הזהר

ד) (זוכריה ט') ויחי קפ"ז צ"ב ז"ח כ"ט ט"ד שם' ו'
מ"ז ט"ב של"ז ח) לעיל אותן רע"ד צ"ס. ו) (איכה א')
לעיל אותן רפה"ה צ"ב

הצמ"ר

ומושביהם, מכל אלו פני המלך לא נמצא שנאנבר
אללא צדיק, שהוא יסוד, אבד, בב' הצדדים, א'
שאינו שורה בו ברכות כבתחילה. וא' שבת
חוגו נחרקה מהם, שהיה הכנסת ישראל,
זההינו המלכות. נמצא שהצדיק אבד יותר
מכולם, ולעתיד לבא כתוב, גiley מאד וגוי הנה
מלך יבא לך צדיק ונושע הוא. צדיק מושיע
לא כתוב, אלא צדיק ונושע הוא, הוא נושא
ודאי שחזרה אליו בת זוגו. וכבר למדנו.
רפו ימין ה' נادر בכח מהו

גנדרני, נادر היה ציריך לומר. ומשיב, אל
בשעה שההטמאן בא להזודוג בימיין או כתוב
גנדרני, תרעץ אובי. ולעולם כך הוא, שמזודוג
בימיין, משומש שההטמאן נמצא בימין ונכלל בו.
רפח) אמר רבי שמעון וכור' א'ר'ש,
כמו שהעמדנו כן הוא. שהרי האדם נמצא
שנהחלה, כלומר שהוא רק חצי גוף, וחציו החב'
היא הנקבה. מהו הטעם. כדי שיקבל אחר כך
את בת זוגו ויישו גוף אחד ממש. כך ימינך
נמצא שנחלה, שהוא רק חצי גוף, מהו הטעם.
כדי שיקבל עמו השמאן. והכל כך הוא אחד
(דפני' דף נ"ז ע"ב)

רצ) וככלא כ' הכי הוא, תהروس קמיך, הרסת לא כתיב, אלא תהروس. תשלה חרוןך יאלמוakash, כלא לזמןא דעתך. ימיןך יי' נאדרי בכח, בזמנא ז' דא, בעלמא דין. ימיןך יי' תרעץ אויב, בזמנא דמלכא משיחא. וברוב גאונך תהروس קמיך, לביאת גוג ומוגוג. תשלה חרוןך יאלמוakash, לתחיית המתים. דכתיב, ז' ורבים מישני אדמת עפר יקיצו אלה לחי עולם ואלה לחרפות ולדראון עולם.

רצא) בההוא זמנא, אמר רבי שמעון, זכאיין אינון דישתאָרָן בעלמא, ומאן אינון. תא חז, לא ישתר ערמא, בר אינון גזירין, דקביילו את קיימת קדישא, ועאלו בקיימת קדישא, באינון תריין חולקין, כמה דאוקימנא. והוא נטיר ליה לההוא קיים, ולא עיליה באתר דלא אצטריך, אלין אינון דישתאָרָן, ויכתבו לחי ערמא.

רצב) מנין. דכתיב, ז' והיה הנשר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלם. משמעו הנשר, בציון והנותר בירושלם, דכל מאן דאתגור, באליין תריין דרגין עאל. ז' ואו נטיר לההוא קיים כדקה חי, ז' ויזהה ביה, עליה כתיב הנשר בציון והנותר בירושלם. אלין ישתאָרָן בההוא זמנא, ובזה זמין קב"ה לחדתא ערמא, ולמחדי בהו. על ההוא זמנא כתיב, ז' יהיו כבוד יי' לעולם ישמה יי' במעשו.

רצג) ר' חייא הוה איזיל לגבי רבי אלעזר, אשכחיה, דהוה יתיב לגביה דרבי יוסף בר"ש בן לكونיא חמוי. עד דזקיף רישיה, חמאו ליה לרבי חייא, אמר, ז' ביום

חלופי גרסאות

כ' ל"ג הכי הוא; חד ולי' הכי הוא. ז' דין. מ' להו לבני, ז' מוסף בציון אליין אשתאָרָן מההוא זמנא ס' ואנטער. ע' ויסטאָר.

מסורת הוור

ז' (דניאל י"ב) נח ע"ד צי"א. ח' (ישעה ז') לך קל"ח צ"ב. ט) (תהלים ק"ד) וירא מ"ד צ"ד ז' ח' מ"ה ט"א טמ"ז, ס"א ט"ג שמוח ת"ח צ"ו ט"ב שכ"א, ק"ה ט"א של"ג ז' (ישעה י"ט).

הסולם

ימיןך ה' נאדרי בכח הנמולים, שבלו אות ברית הקדוש, ובעאו ברית הקדוש בעב' החלקים. דהינו מילה ופרעה, כמו שהעמדנו. והוא שומר לברית ההוא, ולא הכנסו במקום שלא צריך. אלו הם שישארו ויקטו לחי עולם.

מאמר

ימיןך ה' תרעץ אויב, רעצת, שהוא לשון עבר, לא כתוב, אלא תרעץ, שהוא לשון עתיד, הרי שהיה לעתיד לבא. מה כתוב בתחילת, בגלוות, השיב אחריו ימיןך מפניה איזיב, בזמן ההוא, לעתיד לבא, היא תרעץ אויב.

רצ) וככלא הכי הוא וככ' ז' והכל כך הוא, תהروس קמיך. הרסת לא כתוב אלא תשלה חרוןך. וכן תשלה חרוןך גו'. הכל לעתיד לבא. ימיןך ה' נאדרי בכח, הוא בזמן הזה בעולם הזה. ימיןך ה' תרעץ אויב, הוא בזמן מלך המשיח. וברוב גאונך תהروس קמיך, הוא לביאת גוג ומוגוג. תשלה חרוןך יאלמוakash, כלא. הוא לתחיית המתים. שכתוב, ורבים מישני אדמת עפר יקיצו גו'.

רצא) בההוא זמנא אמר וככ' ז' בזמן ההוא, אמר ר' ישעיה, אשריהם שישארו בעולם. וכי הם. בוא וראה, לא ישאר בעולם חוץ מלאו (דפו"י דף נז' ע"ב)

רצב) מנין. דכתיב וככ' ז' ר' חייא הוה וככ' ז' ר' חייא הוה כרואין, ונזהר בו, עלייו כתוב, הנשר בציון והנותר בירושלים, אלו ישארו בזמן ההוא, וביהם עתידי הקב"ה לחדש העולם ולשומות בהם, על זמן התוא כתוב, יהיה כבוד זה, לעולם ישמה ה' במעשו.

רצג) ר' חייא הוה וככ' ז' ר' חייא הוה הולך לר' אלעזר, מצאו שהיה יושב אצל ר' יוסף

ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאشور ברכיה בקרבת הארץ אשר ברכו יי' צבאות לאמור ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתyi ישראלי, וכי אשור למצרים קריין אינון לקב'ה.

(רצד) אלא, על גלוותא דיסקון מצרים ומאשור אתمر, ואיתמר על מצרים ועל אשור, על אינון חסידין דלהונ, דאהדרו בתיזבטה, ואשתארון למפלח לישראל ולמלך משיחא, דכתיב (*) וישתחוו לו כל מלכים. וכתייב, (ז) והיו מלכים אומניך וגוי.

(רצה) אל, מי דכתיב, (ט) דרכיה דרכי נעם אל כמה טפשין בני עולם, דלא ידען ולא משגיחין במלוי דורייתא, דהא מלין ז' דאוריתא אינון ארחה למזבי בההואنعم יי' דכתיב דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותה שלום. ז' דרכי נעם ודי. מי נעם. כמה דכתיב ז' לחוזות בעם יי', והוא ז' אוקמה, ש' בגין דאוריתא, ואיזחי, מההואنعم אתיין, ואינון ארחין פרישן ביה, ועל דא ז' דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותה שלום.

(רצו) א"ר חייא, תנין, בשעתא דקב'ה יהב אוריתא לישראל, נפק נהורה מההואنعم, ואתעטר ביה קב'ה, ומההואنعم אבاهיקו זיון דכלחו, עולם אין(*) דכלחו רקיין, ז' דכלחו כתירין. על ההיא שעתא כתיב, (ט) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה וגוי.

חלופי גרסאות

פ' לא' ג' מן וכי אשור עד כמה טפשין שבאות רצין, צ' מוסיף אוריתא כמה רzion עלאין את בהו. ק' מוסיף אמר לו דרכי ר' מוסיף אוקמה ומאי דרכי נעם, ש' בגין אוריתא. ת' לא' דרכיה דרכי נעם. א' לא' דכלחו כתירין.

מסורת הזוהר

כ) (תהלים ע"ב) תולדות סיד ציה. ז) (ישעיה מ"ט) (משלי ג') וישב ס"ז צ'ב. ז) (תהלים כ"ז) תולדות ז' ז"ב. ט) (שיר ג') ב"א ר' ז' צ'א.

ימינך ה' גדריו בכח

הסולם

מאמר

יוסי בר"ש בן לקוניא חמיו. بعد שהיה מרימים את ראשו, ראה את ר' חייא, אמר ביום ההוא היה ישראל שלישיה למצרים ולאשר ונגי' ברוך עמי מצרים ומעשה ידי אשור ונחלתyi ישראל. שואג, וכי אשור למצרים קרובים הם להקב'ה.

(רצד) אלא על גלוותא וכו' ; ומשיב, אלא על בני הגלות שייעלו למצרים ומאשור, נאמר. ואם נאמר על מצרים ועל אשור עצמה, היא. על החסידים שבhem, שחזרו בתשובה, ונשארו לעבד את ישראל ומלך המשיח. שכחוב, וישתחוו לו כל מלכים. וכחוב, והיו מלכים אומניך וגוי.

(רצה) אל מי דכתיב וכו' ; אמר לך מהו שכחוב, דרכיה דרכי נעם. אל, כמה טפשיהם הם בני העולם, שאין יודעים ואינם משגיחים בדברי תורה, שהרי דברי תורה הם

(דפו' ז' ז' ע"ב *) דף ז' ח' ע"א)

בשלה

פה

רצן) וההיא שעתא דאתבנין מקדשא, אתעטר קב"ה בההוא עטרה, ב' ויתיב בכרסיה דיליה, ואתעטר בעטרוי. ומההוא זמנא דאתחרב בי מקדשא, נ' לא אתעטר קב"ה בעטרוי, והוא נעם אטטמר ואטגנין.

רצח) א"ר אליעזר, בשעתא דעתל משה בגו עננא, כמה דכתיב, ט' ויבא משה בתוך הענן, כבר נש דהוה אויל באתר דרווחא. איערעד ביה חד מלכא רברבא, ותאנא, קומו אל' שםיה. והוא ממנה על תריסר אלפין ממנן שליחין. בעא לאודווגא ביה במשה, פתח משה פומיה, בתריסר אتون גלי芬 דשמא קדישא דאליף ז' ליה קב"ה בסנה, ואתרחיך מניה ה' תריסר אלפין פרסין, והוא אול' משה בעננא, ועינוי מלחתן כגומרין דasha.

חולפי גרסאות
ב' ויתיב מלכא דכליה ומזהו : ורתקא דמלכא עמה
דכלא ג' לא' לא. ז' לא' ליה. ח' תליסר.

מספרת הווער
(שמות כ"ד) נח ג' צ'א.

הטולט
בשעתא דעתל משה בעננא
ששה ס' ויק בחסרון ג'ר. וכדי לעורו להשגת ג'ר, נגלה לו המלאך קמואל, שהוא ממונה על י'ב אלפין ממניין שליחין, שהס' אור ג'ר המקובל ע'ג' קיון בד', פנים ח'ר'ב תוו'ם שם י'ב, ולהיותם ממשיכים הכמה, הם במספר אלפיים. ויב אלפינים אלו, ממוניים שליחים לעוזר לשמה להשגת ג'ר. וו'ש. בעא לאודווגא ביה במשה. שרצה להתחבר עמה ומיד השיג משה הג'ר דנסמה, הנק' פה. וו'ש פתח משה פומיה, זוכה לאור הנשמה, המכונה פתוחה פה, ב'יב אthon גלי芬 קב"ה בסנה. כי קדישא דאליף ליה קב"ה בסנה. כי אלו י'ב אthon גלי芬 שקבל משה בסנה הי' ג'כ' בחינת אור הנשמה לפי המדרגה שלו או. וכן שאר הנשמה דוחה הכמה ומתבדק בחסדים, בסוני'ה כי חפץ חסיד ה'יא. וו'כ' דחה משה את המלאך קמואל המשיך ג'ר בהארת חכמה, והתבדק באור החסדים. וו'ש ואתרחיך מניה י'ב אלפין פרסין. לומד י'ב פנים דנסמה, העומדים בשליטת אור החסדים. דוחים י'ב פנים העומדים בשליטת הכמה, הנק' אלפין. וו'ש שהתרחיך מננו י'ב אלפיים פרסאות. מחמת חשוק לחסדים. וו'ש והוא איזיל משה בעננא. כלומר שחוור להתבדק בחינת אור הרוח שבעננא. ועינוי מלחתן כגומרין דasha. כי לא הוכר הארץ הג'ר בעינוי, מחתה שהתרחיך בקומת הרוח, שיש שם דינים דמסך דבחיה', הנקראים גחלוי אש.

רצן) וההיא שעתא דאתבנין וכ'ו : ובשעה הוא שנבנה בית המקדש, נערר הקב"ה בעטריה ההוא, וישב בככסא שלו, שהוא המלכות, נגעטר בעטרותיו. ומאותו זמן שנחרב בית המקדש, לא נערר הקב"ה בעטרותיו. ונעם ההוא אור הבינה, נתכסה וננגן.

מאמר בשעתא דעתל משה בגו עננא

רצח) אמר ר' אלעזר וכ'ו : א'ר'א, בשעה שמשה נכנס בתוך הענן, כמ"ש ויבא משה בתוך הענן. כאדום החולך במקום הרות, פgas בו מלאך גדול אחד. ולמדנו שםמו קמואל, והוא ממונה על י'ב אלפיים ממוניים שליחים. רצה להתחבר בו במשה. פתח משה פיו, ב'יב' ואותיות חקוקות של השם הקדוש, למד אתו הקב"ה בסנה, והתרחיך מננו י'ב אלף פרסאות. והיה הולך משה בעננא, ועינויו להותות כגחלוי אש.

פירוש. נודע, שככל מדרגה יש בה גראנץ'. וכשבא משה למדרגת קבלת התורה בשבייל ישראל, היה צריך להציג את גראנץ' של מדרגה ההוא. גם נודע שתפקיד המלאכים הוא לעוזר את הנשמות שישיגו מה שצרכיים. וכן מלאכים אלו שלפנינו, באו לעוזר למשה שישיג את גראנץ' הגודלים הללו.

והנה בחינת נפש רוח, השיג משה על ידי הענו עצמו. וו'ש דעתל משה בגו עננא וכ'ר' כבר נש דהוה אויל באתר דרווחא. ככלומר, שהענן היה לו מקום השגת אור הרוח.

(דפוסי דף נ'ח ע'א)

רצט) עד דאייערע ביה חד מלאכיא, רברבא ויקירא מן קדמאתה, ות Ана א זיל במאתן אלף רקייעין, דמסתחראן באsha חיוורא. כיון דחמא ליה משה, לא כייל למלא. בעא ז למשדי גרמיה מגו עננא.

ש) אל קב"ה, משה, וכי אתה הוא אדאגית מלין עמי בסנה, ז דבעית למנדע רוז דשמה קדישא, ולא דחלט. והשתא את דחיל מהד דשמע משה קליה דקב"ה, אתחתקת פתח פומיה, בע"ב אתוון דשמה עלאה, כיון דשמע ע. הדרני"אל אתוון דשמה קדישא, מפומיה דמשה, אודעוז. קרייב לגביה, אל, וכאה חולקך משה, דאטגלי לך, מה דלא אטגלי למלאכי עלאי.

חולפי גרסאות

ו קדמיאיל. ז לאשדי. ז מוסיף תלת יומין דבעית. ט קדמיאיל.

הсловם	בשעתא דעל משה בעננו	מאמר
המכונה קול, איזיל במאתן אלף רקייעים, שם הרקייעים דאו"א עלאיין, אלף רקייעים לאבא ואלף רקייעים לאמא, דמסתחראן באsha חיוורא, כי או"א עלאיין, הם בבחינת אוירא דכיא, שהי' אינה יוצאת מאoir שליהם, וביהם מתוקן המגעולא, שהס המלבות דמדת הדין שנקראת אש. אלא מtopic שוא"א עלאיין הם תמיד בסוד כי חפק חסד הוא אין האש הוות פוגם אצל כלום. זע"ב נקרא אש לבנה. קלומר שאין בו פגם משה. (כמ"ש ביב דף ז' ז"ה בראשית ע"ש) וколоו של הדרניאל שהוא קו אמצעי שלו ממשיך האוירא دقיא הוות דאו"א עלאיין.	רצט) עד דאייערע ביה וכו': עד שפגש בו מלאך אחד, גדול ויקר מן הראשון, ולמדנו הדרניאל שמו. והוא עליון על שאר המלאכים. אלף וששים רבוא פרסאות, וקולו הילך במסאות אלף רקייעים המסתובבים באש לבנה. כיון שראה אותו משה לא יכול לדבר, רצה להיפיל עצמו מtopic הענן.	
וז' כיון דחמא ליה משה, לא כייל למלא. דהינו מחלת הפחד דasha חיוורא שראה בו שהס מלכות דמדת הדין. שמחפץ היה לא יכול לשמש עם הג"ר דנסמה שלו, הנקרים דבור. ולא עוד, אלא אפילו קומת רוח שהיה לו מכח הענן, לא יכול לשמש עמה. מטעם היהotta מלכות המוטתקת בביינה. ז' בעא למשדי גרמיה מגו עננא. כי המלכות דמדת הדין שראה, פגמה מדורגת הענן, שהיתה ממלכות דמדת הרחמים. ואו נגלה לו קולו של הקב"ה, שהוא זיא, שקול הוות ממתיק כל הדינים. ז' כיון דשמע משה קלא דקב"ה אתחתקת. ואו, בעורתו של הדרניאל המשיך המוחין דחיה. ז' פתח פומיה בע"ב אתוון דשמה עלאה שהשיג פתחו פה, שהס ג"ר, מסוד ע"ב. וכששמע הדרניאל, שכבר משך מוחין דע"ב נתחבר עמי. ז' כבר שספירותיו בסוד ערשה רבוא. והם הסדים הנמשכים משש ספירות החתוניות דעתיק שספירותיו בסוד ערשה רבוא. והם ששים רבוא. ובשמאלו אלף, שהס החכמה שמספירה אלף. וקליה, שהוא קו אמצעי	ש) אל קב"ה, משה וכו': אמר לו הקב"ה, משה, וכי אתה הוא שהרבנית דברים עמי בסנה, שרצית לידעת הסוד של השם הקדוש, ולא פחדת, ועתה, אתה מפחד מפני אחד ממשמשי. כיון ששם משה קולו של הקב"ה נתחזק. פתח פיו בע"ב אתוון של השם העלויין. כיון ששם הדרניאל האותיות של השם הקדוש מפי משה, נודעוז. קרב אליו, אל, אשרי חלקך משה, שנגלה לך מה שלא נגלה למלאכאים עליונים.	

והוה

(דפו"ז דף ז"ח ע"א)

שא) והוא איזיל עמייה, עד דמטי לאasha תקיפה, חדד מלאכਆ די שםיה סנדלפון. ותאנא, סנדלפון עלאה הוא על שאר חבירו, חמץ מאה שניין. והוא קאים בתар פרגודה דמאריה, וקשר ליה כתריין, מבעותהון דצלוותא דישראל. ובשבעתא דמטי האי כתר לירישה דמלכא קדישא, בריך יקרא די' מתר בית שכינתייה. חיילין ואקלוסין מזודעווין, נהמאין ואמרין, בריך יקרא די' מתר ביה קב"ה במשה, שב) אל הדרניאל למשה, משה, לית אנא יכול למהר עמר, דלא יוקיד ליasha תקיפה דסנדלפון. ביה שעתא אוזדעוו משה, עד דאתקיף ביה קב"ה במשה, ואותביה קמיה, ואוליפ ליה אוריתא. וחפא ליה למשה, בההוא נהורא זיויא דההואنعم, והוא אנטפי דמשה נהירין בכל איננו רקיעין. וכל חילא דשמייא הו מזודעווין קמיה, בשעתא דהוה נחת באורייתא.

שג) כיוון דחבו ישראל לחתא, נטלי קב"ה. ממשה אל"ף חולקין מההוא זיויא. ביה שעתא, בעו מלאכין לעלאין, וכל איננו אקלוסין, לאוקדא למשה, בשעתא דאל קב"ה ^ט לך רד כי שחת עמר. אוזדעוו משה, ולא יכול למלא, עד דאסגי בצלותין ובעתין קמי קב"ה.

חלופי גרסאות

' חמשת-

מספרה הזוהר

(שמות ל"ב) ב'יא קז"ז צ"ב.

מאמר

הטולם בשעתא דعال משה בעננא
חמש מאות שנה. והוא מעלה מ"ז לצורך
זוג המלכות עם ז"א. מתפלות ישראל. וו"ש,
וקשר ליה כתריין מבעותהון של
ישראל, ובשעת הזוג מתפלות תפלהם.
ו"ש, ובשבעתא דמטי האי כתר לר'ש-ה
דמלכא קדישא הו אמקבל צלוותהון
דיישראל. ולהיות עמידתו תחת המסך דמלכות
נבחן בו אש חוק, מדינים שבמסך דמלכות
ו"ש. אמר לו הדרניאל וכרי דלא יוקיד
ליasha תקיפה דסנדלפון. ואו נזדעוו
משה עד דאתקיף ביה קב"ה במשה
ואותביה קמיה ואוליפ ליה אוריתא.
ויש כאן סוד גדול. כי בכל פעם שנזדעוו משה
מחמתasha תקיפה דסנדלפון, החזיק בו
שהחזיק הקב"ה במשה, עד שלימדו הקב"ה
כל התורה והמצוות, שבגמר גלים זכה משה
לאור היחידה.

שג) כיוון דחבו ישראל וכרי: כיוון
שהטאו ישראל למטה לך הקב"ה ממשה אלף
חלקים מאותו הזין. בו בשעה רצוי מלכים
העליגנים וכל ההמנונים לשורף את משה,
דיהינו בשעה שאמר לו הקב"ה לך רד כי שחת
עמר. נזדעוו משה ולא יכול לדבר, עד שהרבה
בקשות ותפלות לפני הקב"ה.

שא) והוא איזיל עמייה וכרי: והיה
הולד עמו עד שהגיע לאasha תקיפה של מלך
אחד ששמו סנדלפון. ולמדנו סנדלפון גובה על
שאר חביריה, חמץ מאה שנים. והוא עומד
אחר הפרגודה של אדונו, וקשר לו כתרים
מקשותיהם של תפלה ישראל. ובשעה שmagiy
כתר הוה לראש המלך החדש, הוא מקבל
תפלות ישראל. וכל הצבאות וההמנונים
מודיעוים ונזהמים ואומרים, ברוך בכבוד ה'
מקום בית שכינתו.

שב) אל הדרניאל למשה וכרי:
אמר לו הדרניאל למשה. אני יכול
ללכת עמר, מפחד שלא ישרוף אותו אש החזק
של סנדלפון. בו בשעה נזדעוו משה, עד
שהחזיק הקב"ה במשה, והושיבו לפניו, ולימד
אתו תורה. וכיסה את משה באור ההורא והויז
של אותו הנעם. והיה פני משה מאירים בכל
הרקייעים. וכל צבאות השמיים היו מזודיעוים
לפניה בשעה שהיה יורד עם התורה.
פירוש: סנדלפון עומד בראש עולם
הבריאה מתחת המסך של המלכות דאצילות.
ו"ש והוא קאים בתар פרגודה דמאריה. ומקבל
שם מהארת הג"ת נ"ה דבינה המAIRים שם.
ספרירות דבינה הם במספר מאות וע"כ הם ה'
מאות. וו"ש עלאה הוא על שאר חבירו

(דפיו ז' נ"ח צ"א)

שד) א"ל קב"ה, משה, אתקיף בקורסיא דיל', עד דגער קב"ה בכל אינון אלוליטין, בכל אינון חילין, ואתקיף משה בתרעין לווחין דאבני, ואחית לון לתהא. ודא הוא דכתיב, ז עיר גברים עליה חכם וירד עז מבטחה. ומההוא זיווא דاشתאאר ביה, הו מההיקין אנפו דמשה. ומה בהאי דاشתאאר ביה לא הו יכלין לאסטכלא בניפוי, בההוא דאסטלך מנינה עאכ"ז.

שה) ר' חייא אמר, ימינך ז נאדרי בכח, דא אוריותא. ז ע"ז, ימינך ז תרעץ אויב. דלית מללה בעלמא דיתבר חיליהון ז דעתין עכו"ם, בר בשעתא דישראל מתעסקין באורייתא. דכל זמן דישראל מתעסקין באורייתא, ז ימינה אתתקף, ואתבר חילא ותוקפא דעכו"ם. ובגני כך אוריותא אקרית עז, כד"א ז ז עז לעמו יtan.

שׁו) ובשעתא דישראל לא מתעסקין באורייתא, שמאלא אתתקף, ואתתקף חיליהון דעכו"ם, ושלטין עליהו, וגורין עליהו גורין, דלא יכלין למיקם בהו. וע"ז אתגניאו בני ישראל, ואתבדרו בניי עמייא.

שׁז) הדא הוא דכתיב ז על מה אבדה הארץ וגוי, ויאמר ז עז עזם את תורה. זהא כל זמנה דישראל ישתדרון באורייתא, אתבר חילא ותוקפא דכל עז, הה"ד ימינך ז תרעץ אויב. א"ר אלעזר, ודאי ה כי הוא, דכל זמנה דקליהון דישראל, אשתמעו בבתי הכנסת ובבתי מדרשות וכו', כמה דתנינה ז הקול קול יעקב, ואי לאו הידים ידי עשו, והא אוקימנא.

חולפי גרסאות

כ ליג וע"ז. לי דשאר עמ"ן. ס אתבר ליג ימינא ר (ירמיה ט) וישב מי צ'ג. ז (בראשית כ"ז) ויצא מ"ג ז"א.

מסורת הוהר

צ) (משל כי"א). ז (מהלים כ"ט) חולדות נ"ד ז"א. ר (ירמיה ט) וישב מי צ'ג. ז (בראשית כ"ז) ויצא מ"ג ז"א.

הטולם

מאמר

שׁד) א"ל קב"ה משה וכרכ' : א"ל הקב"ה : משה, אחוו בסכא של. עד שגער הקב"ה בכל אלו ההמוניים. בכל אלו הצבאות, ואז אחז משה בשני וחות אבנים והורידם למטה. ז"ש עיר גברים עליה חכם וירד עז מבטה. ומזיו ההוא שנשאר בו הי מבריקים פניו של משה. ומה בוה שנשאר בו לא יכולו להסתכל בפניו, بما שנשאר ממנו על אחת כמה וכמה שעיא יכלו להסתכל.

שׁה) ר' חייא אמר וכרכ' : רח"א, ימינך ה' נאדרי בכח, זהו התורה, שמادرירה את הימין, וע"כ, ימינך ה' תרעץ אויב. דבר בעולם שישboro כחם של עמים עכו"ם. כמו בשעה שישראל עוסקים בתורה. שכז זמן שישראל עוסקים בתורה מתחזק הימין, ונשבר נקרת התורה עוז, ממש"א ה' עז לעמו יtan.

שׁז) הדא הוא דכתיב וכרכ' : זש, על מה אבדה הארץ וגוי, ויאמר ה' על עזם את תורה. כי כל זמן שישראל עוסקים בתורה, נשבר כחם ועוזם של כל עובדי עז, ז"ש ימינך ה' תרעץ אויב. א"ר אלעזר, ודאי כו

הו. כמו שלמדנו. שכט זמן שkolם של ישראל נשמע בבתי הכנסת ובבתי מדרשות, הקול קויל יעקב, ואם לא הידים ידי עשו. וכבר בארנו.

ברב

(דפוסי דף נ"ח ע"א ז דף נ"ח ע"ב)

שח) וברוב גאנך תהروس קמיך. ר' חזקיה פתח ואמר, ^{a)} למה יי' תעמוד ברחוק تعالים לעותת בצורה, בשעתא דחווי עלמא גרמו, קב"ה סליק לעילא ^ע לעילא, ובני נשא צוחין ונחתין דמעין, ולית מאן דישג עלייו. מ"ט. בגין דאייהו סליק לעילא לעילא, ותשובה אתמנע מניהם, כדין כתיב, וברוב גאנך תהروس קמיך.

שט) ר' יצחק אמר, האי קרא, בשעתא דאטלבש קב"ה גאותא, על עמייא דיתכنسו עליה, כמה דכתיב, ^{b)} ורוזנים נסדו יחד על יי' ועל משיחו. ותאנא זמין איןון שביעין ^{c)} קסטוריין מכל עיבר, לאתנכשא בההוא ומנא ^{d)} באוכלוסין דכל עלמא, ולמעבד קרבא על ירושלם קرتא קדישא, ולאחדא עיטין עליה דקב"ה. ומאי אמרי, ^{e)} נוקים על פטרונה בקדמיתא, ולכתר על עמיה, ועל היכליה. שי) כדין זמין קב"ה לחיכא עלייו. דכתיב ^{f)} יושב בשם' שחק יי' לילעג למו. בההוא זманא ילחש קב"ה גאותא עלייו, וישיצנון מן עלמא, כמה דכתיב ^{g)} זואת תהיה המגפה אשר יגף יי' את כל העמים אשר צבאו על ירושלם המק ברשו והוא עומד על ^{h)} רגליו.

שיא) רבבי אבא אמר ממשמיה דרב ייסא סבא, והכי אර"ש, זמין קב"ה לאייהיא ?כל איןון מלכין, ר' דעקו לישראל ולירושלם, לאנדריאנוס, ⁱ⁾ לקלופינוס, ונבווכנדנץ, ולסנחריב, ולכל שאר מלכי עמיין, דחריבו ביתיה, ולשלטהה לון קקדמיתא, ויתכנסו עמהון שאר עמיין, זמין קב"ה לאייהיא מניהם באטגייא,

חלופי גרסאות

ע ל"ג לעילא. פ עמיין. צ אוכלוסין. ק מוסיף רגליו והיינו דכיבב באזין זקן חדוא כספא וذهبא וכור' והרי איןון בעולם אלא דעתדין להיות ואיז הווא אבנה דמחמת לצלמא היינו כל המלכיות שחזרו וחיו. ר שצרו על ישראל ועל. ש ל"ג לאנדריאנוס. ת ל"ג ללופינוס.

מסורת הוחר

ת) תק"ח קי' ט"א שם"ה, ט"ב שם"ט. א) (מהלך יי') ח"ג כ : נח : ב) (שם ב') וירא קמ"ד צ"ג. נ) (שם) זירא קמ"ה צ"א. ד) (זכריה י"ד) וירא פ"ז צ"א. דרך אמרת ⁱ⁾ שביעים שרים משבעים אומות. ב) נعمוד מהבה להחותם על האב והאדון שחווא הש"ית.

הсловם וברוב גאנך תהروس קמיך

צבאות להתחסן מכל צד בעת ההיא עם הצבאות של כל העולם, ולבשנות מלחה על ירושלים עיר הקדושה ולאחזה בעצות על הקב"ה. ומהו אומרים. נוקם על המגן מתחילה, ואח"כ על עמו ועל היכל.

שי) כדין זמין קב"ה וכור' ? או עתיד הקב"ה לצחוק עליהם. שכותוב יושב בשמיים ישחק ה' לילעג למו. בזמנ ההיא ילבוש הקב"ה גאות עליהם. ויכלה אותם מן העולם. כמ"ש והאת תהיה המגפה וגוי.

שיא) ר' אבא אמר וכו' : ר"א משמו של ר' ייסא סבא, וכן אמר ר' שמעון, עתיד הקב"ה להחחות כל אלו המלכים שהצירו את ישראל וירושלים. דהיינו לאנדיאנוס ולופינוס, ונבווכנדנץ

אמאר

מאמר וברוב גאנך תהروس קמיך

שח) וברוב גאנך תהروس קמיך : ר' חזקיה פתח ואמר, למה ה' תעמוד ברחוק וגוי. בשעה שעוננות העולם גורמים, הקב"ה עולה למללה למללה, ובני אדם צועקים ומורדים דמעות. ואין מי שישגיח עליהם. מהו הטעם. משום שהקב"ה נסתלק למללה למללה, ונמנע מהם התשובה. או כתוב, וברוב גאנך תהروس קמיך.

שט) ר' יצחק אמר וכו' : ר"א, מקריא זה, הוא. בשעה שהקב"ה מתלבש בגאות על העמים שיתאספו עליו. כמ"ש ורוזנים נסדו יחד על ה' ועל משיחו. ולמדינה, עתידים ע' שרי (דף ע' דף נ' ע' ב')

סחרני ירושלים. הה"ד, וזאת תהיה המגפה אשר יגף יי' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים. אשר יצבאו לא כתיב, אלא אשר צבאו. כדין כתיב, וברב גאון תחרוס קמץ, ודא לזמןא דאתא משיחא, כתיב, ושירתא דא שירתא ^א דעלמין היא. שב) ^ה וברוח אפיק נערמו מים, בההוא זמנא. ובגין כך אית בההוא זמנא, ולזמןא דמליכא משיחא, ולזמןא דוגג ומוגג. ב נצבו כמו נד, ^ג לזמןא דעלמא דאתא, דאייהו חדותא דכל עולם.

שיג) ^ה אמר אויב ארדוֹף אשיג אחלק שלל. אמר אויב, דא הוא ממןא רבבָא עַל מצראי, בשעתה דאתיהיב ליה שלטנותא עַל ישראל, חשיב דישיצינון תחות שולטניה. אלא דדכר קב"ה טורי עולם, דהו מגינין עלייו. ולא תימא ^ה דא בלחוּדי, אלא כל אינון רבבָן דמנגן על כל עכו"ם, ^ה וכד אתיהיב להו רשותא ושלטנותא עַל ישראל, כולו בעאן, דישיצון ישראל תחותיהו. שיד) ועל דא, אינון עמיין דתחות שולטניהו דאינון ממן, קלחו ^ז גוירין גורין לשיצאה לון, ^ח אלא דקב"ה ذכר טורי עולם, ואגין עלייו. וכד חמא משה דא, שרא לשבחא לקב"ה, ואמר מי כמוחה באלים ^י.

שטו) אמר ^ט ר"ש, אילנא חד רבבָא עלאה תקיפה, ביה ^ט אתזנו עלאין ותחאיין. והוא אתחם בתריסר תחומיין, אתחקף באربع סטרוי עולם, ^ט דאתחברן

חולפי גרסאות

מסורת הותר

(ה) ח"ב מה : (ו) ח"ב נה :

א דעלמא דאייה. ב לי"ג נגנו כמנגן. ג יולמנן.

ד לי"ג דא. ה כה. ו דישיצינון. ז לי"ג גוירין. ח בר

קב"ה דאגין עליינו וליג מן אלא עד וכלה. ט לי"ג ר"ש. י מוסיף אתנו ויינ. כ דאסתרהן.

הטולם וברוב גאנון תחרות קמי

מאמר

ונבוכדנצר, ולסנחריב, ולכל שר מלכי העולם, שהחריבו ביתיה, ייתן להם ממשלה במתהילה, ויאספו עליהם שר העמים וילחמו על ירושלים, ועתידי הקב"ה להפרע מהם בגלוי סביב ירושלים. וזה ואת תהיה המגפה אשר יגוף הי' את כל העמים אשר צבאו על ירושלים. אשר יצבאו לא כתוב. אלא אשר צבאו, לשון עבר, כי סובב על נבוכדנצר וכי שכבר צבאו. או כתוב, וברב גאוןך תחרס קמיך. וזה כתוב, לומן שיבא המשיח, ושירה זו, שירת עולם היא. שב) ^ו וברוח אפיק נערמו מים ;

הינו באותו זמן. ועל כה, יש זה באותו זמן, ובזמן מלך המשיח, ובזמן של גוג ומוגג. נגנו כמי נד, הוא לזמן העולם הבא, שהוא שמחת כל העולמות.

מאמר מי כמוחה באלים

שטו) אמר ר"ש אילנא וכרי : א"ר"ש, אילן אחד גדול עליזין וחזק, הוא ז"א, בו נזוגים עליונים ותחתונים. ומוגבל ביב' בגובי אלכסון, שם ד' טפירות חז"ג תרים شبכ' אחד ג' קווין. (כמ"ש בפ' לך דף ז' ד"ה גו נטיען ע"ש) מתחזק בד' רוחות העולם, שם חז"ג תומי, המתחרבים במקומם. ע' עניין שם

מאמר אויב ארדוֹף

שיג) אמר אויב ארדוֹף אשיג וגר ; אמר אויב, זה הממונה הגדול של מצרים. בשעה שניתנה לו הממשלה על ישראל, חשב לכלותם تحت ממשלו, אלא שוכר הקב"ה הרוי (פסוי) דף נ"ח ע"ב)

בדוכתיהו. שבעין ענפין סליקין בגואה, ואזונו מניה, בערך שרשוי ינקין איןון סחרניתה, ואינון ענפין, דמשתכחין באילנא.

שטו) כד מטי עדן שלטניה דכל ענפה וענפא, כלחו בעאן לשיצאה כלא טופא דאלנא, דאייהו עקרה דבלחו ענפין, ההוא דשליט עלייהו, וישראל אחדין ביה. כד מטה עלייהו שלטנותא דהווא* גופא דאלנא, חולקא דישראל. בעי לנטרא לון, ולמיהב שלמא בבלחו. ועל דא שבעים פרי החג, למייב שליםא לשבעין ענפין דבגו אילנא.

שיז) ועל דא מי כמוכה באלים יי'. פ מי באלים. אילנא. כד"א, ז כי יבשו מאילים אשר חמדתם. דהוא אילנא, נ דהוו פלחין לחץ דפוסא, דמחקקין בגואה. ואكري אלים אילנא מי כמוכה דיעבד כעובדק וירחם על כלא. מי כמוכה בכל ההוא סחרניתה דאלנא דאע"ג דאייהו שלטא, נטיר לקלא, נטיר לכל שאר, ולא בעיא למעבד עמהון גמירה. מי כמוכה נادر בקדש, בההוא חילא עלאה דאكري קדש. ק נادر בקדש ממש, ואكري כה יי' נעם יי', והוא אוקימנא ملي.

שיך) ז מי כמוכה באלים יי'. ר' יוסי פתח ז ראייתך את כל המעשים אשר נעשו תחת השימוש והנה הכל הבל ורעות רות. שלמה מלכא, דאסטלק בחכמתך ז יתריא על כל בני עולם, היך אמר דכל עובדין הבל ורעות רות. יכול אף מעשה

חולפי גרסאות

ז) (ישעה א') ח"ב רעכ: ז"ח ל' ט"ד שכ"ב. ח' ח' ב' משתקחין, ט גופא; נופת. נ הוא ס שלטנותא עלייהו. ט ח' ג' זד. קלח. קלח: קלט. רסוכ: ת"ז ת"ע קרל. ז' ח' ב' ט"ד ש"ה, ג' ט"א טש"ה, ט"ד שמ"ז, יי' ט"ג פ' לא' מן מי עד מי כמוכה. צ דופסא; רופסא; ק' לא' גב נאדר. ר' יתריא. ק' לא' ט"ב ט"ג. ט) (קהלת א').

מסורת הזוהר

דרך אמת ג) שהיו עובדי טפל פסל אחד שהיה נדפס ומצוייר באילן האלה.

הסולם

מאמר

שי' יבשו מאילים אשר חמדתם. שהוא אילן שהוא עובדים לצורה אחת שהיתה תקוקה בתיכו. מי כמוכה שיעשה במעשיך יירחם על כל. מי כמוכה בכל סביבות האילן, שאע"פ שלול שומר את הכל שומר לכל השאר. ואינו רוצה לעשותות עליהם כליה, כמו שהם היו רוצחים בזמן שליטותם. מי כמוכה נادر בקדש. היינו שנادر בכח העליון שנקרא קדש. נادر בקדש ממש. שם המוחין דבינה. ונקרא כה ח', נעם ח'. והרי העמדנו הדברים.

שטו) כד מטי עדן שלטניה דכל ענפה וענף, כלום רוצחים לכלות לוגמרי את גופ האילן, שהוא העיקר של כל הענפים. והוא השלט על ישראל ואחים בו. וכש מגע עלייהם הממשלת של גוף האילן, שהוא חלקם של ישראל. הוא רוצה לשמור. ולמת שלום בכלם. ועל זה מקربים ע' פרי החג לחתת שלום לע' ענפים שבתוכו האילן, שם ע' שריס של אמות העולם.

שיך) מי כמוכה באלים ה': ר' יוסי פתח. ראייתך את כל המעשים וגוי' הבל ורעות רות, שווא, שלמה המלך, שעלה בחכמתו יותר על כל בני העולם. איך אמרה שלל המעשים הם הבל ורעות רות. יכול, אף מעשה הצדקה היא

מי כמוכה באלים ה'. מהו באלים. אילן, ממש' א) (דפו'י דף נ"ח ע"ב *) דף נ"ט ע"א)

הצדקה, והא כתיב ^ו והיה מעשה הצדקה שלום. אלא הא אוקמה, כל המעשים אשר נעשו תחת השימוש כתיב. שאני מעשה הצדקה, דאי יהו לעילא מן שימוש.

שיט) והנה הכל הבל ורעות רוח, מאי קא מיריע. אי תימא הכל הבל כמה דאוקימנו, דאי יהו ברזא דחכמתא, כד"א הבל הבלים אמר קהלה, ואינון הבלים ש קיומא דעתמא דלעילא ותתא. מאי תימא בהאי, דעתיב הכא, הכל הבל ורעות רוח.

שכ) אלא הכי אוקמה, והכי הוא. ת"ה, בשעתא דעתבידן מתכשרן לחתא, ובר נש ^א אשתחדֵל בפולחנא דמלכא קדישא, ההוא מלָה דעתביד, הבל אתבעיד מיניה לעילא. ולית לך הבל, דלית ליה קלא, דסליק ואתעטר לעילא, ואתבעיד שניגורא קמי קב"ה.

שכא) וכל אינון עובדין דاشתדל בהו בר נש, דלאו אינון פולחנא דקב"ה, ב' ההוא מלָה דעתביד, הבל יתעביד ^ג מיניה, ואזלא ושאטת בעולם. וכד נפקת נשמתיה דבר נש, ההוא הבל מגלא ליה בעולם, ז' כאבנן בקוספיטה, כמה דעתיב, ז' ואת נפש אויביך יקלענה בתרוד כף הקלע.

שכב) מאי יקלענה. ההוא הבל ז' מגלא ליה חרונית בעולם, כדין כל מלין ה דעתבעדין דלאו אינון פולחנא דקב"ה, הבל יתעביד מיניהו, ז' אי יהו תבירא דרואה, דעתבר לרווחא ז' דסליק ונחית ומתגלא בעולם, הה"ד הבל ורעות רוח.

חלופי גרסאות

ש דלעילא זולג מן קיומו עד מאי, ז' מוסיף רוח והוא מלהטא דא תחת השימוש כתיב. א' אסתכל, ב' וההוא דמתבעדין ואינון תחות שמשא. ז' ואיהו; מוסיף הבל ג' מיניה. ז' דמזרב שחרנית. ה' דעתבעדין; מוסיף אייהו. ז' דסליק ונחיתת בעולם.

מסורת חז"ה

^ו (ישעה ל"ב) ח"ג רצה: ז' (שמואל א' כ"ה) וירא ע"א צי"א.

דרך אמת ז' כאבנן בכף הקלע.

הсловם מי כמוכה באלים

מןנו הבל למעלה. ואין לך הבל, שאין לו קייל שעולה למעלה ונעשה סגנור לפני הקב"ה.
שכא) וכל אינון עובדין ז' וכרי: ז' וכיל אלו המעשים, שעוסק בהם האדם ואינם עובדות הקב"ה. דבר ההוא שעשה נעשה ממנו הבל, והולך ומשוטט בעולם. וכשיזצאת נשמה, הבל ההוא מגלא אותו בעולם, כאבנן בכף הקלע. כמי"ש, ואת נפש אויביך יקלענה בתרוד כף הקלע.

שכב) מאי יקלענה: שואל מהו יקלענה. ומושיב, הבל ההוא מגלא אותו סביב בעולם. או, כל הדברים שנעשים ואינם עבودת הקב"ה, נעשה מהם הבל, שהוא שבירת הרוח שמשבר את הרוח, העולה ויורד ומתגלא בעולם. ז' ש הבל ורעות רוח.

זה הבל ורעות רוח, הלא כתוב, והיה מעשה הצדקה שלום. ומושיב. אלא הרוי העמדנו, כל המעשים אשר נעשו תחת השימוש כתוב, ומשוננה הוא מעשה הצדקה, שהוא למעלה מן השימוש.

שיט) והנה הכל הבל ורעות רוח: שואל מה פירושו. אם תאמר, הכל הבל פירושו כמו שהעמדנו, שהוא בסוד החכמה ממש"א, הבל הבלים אמר קהלה והבלים אלו הם קיומ עולם העליון ותחתון. (ככ"ל בא ז' מ"א אות קמ"ג) מהו תאמר בזה שכתוב כאן, הנה הבל ורעות רוח.

שכ) אלא הכי אוקמה ז' וכרי: אלא כך העמדנו, ז' והוא וראיה, בשעה שהמעשים טובים בעולם, והאדם עוסק בעבודת המלך הקדוש, הנה דבר ההוא שעושה נעשה

שכג) אבל היה מלאה דאייה פולחנה דמריה דא סליק לעילא מן שמשא, ואתעיבד מניה הכל קדישא, ודוא הוא זרע בר נש בההוא עלמא, ומה שםיה. צדקה. דכתיב, זרעו לך לכם לצדקה.

שכד) האי מדבר ליה לבר נש, כד תיפוק נשמתיה מניה, וסלכא לה באתרא דכבוד דלעילא אשתחח לאצטרא בצרורא דחיי, הה"ד ז והלך לפניך צדקה. בגין לדברא לך, לסלכא לך. לאתר דאקרי כבוד יי'. דכתיב, כבוד יי' יאספ. שכה) כל איננו נשמתין, דההוא הכל קדישא מדבר להו, והוא דאקרי כבוד יי', כניש לון בגואה, ואצטירין נ ביה. ודוא אקרי נינייה דרוחא. אבל אחרא ורעות רוח אكري. וכאיין אינון צדייקיא, דכל עיבדייהון לעילא מן שמשא ז וזרעין זרע אדעתה, לך זרוי לון לעלמא דאתמי, ועל דא כתיב ז וזרחה לך לכם יראי שמי שמש צדקה.

שכו) אמר רבי שמעון, ת"ח, בקדמיה כד אתبني כי מקדשה לחתא, לא אתبني אלא בדין ורוגזא, כמה דכתיב, כי על אף ועל חמתי וגוי בגין דבאתר דיןיא שריא. לזמן דאתמי, זמין קב"ה למבני ליה, ולאתקנא ליה בדרוג אהרה ז עלה אكري צדקה, דכתיב ז בצדקה תוכוני. בגין כך ז אתקיים, ז ושמייה *

ממש ז צדק ז יתקרי. מנלאן. דכתיב ז וזה שמו אשר יקראו יי' צדקנו.

שכו) נטית ימינך תבלעמו ארץ. הא אמר, ארימת ימינך. אמר רבי יצחק, הא אתערו ז ביה חבריא, דכד אפיק קב"ה לנצחאי מתין ז מתחות מיא, אמר

חולפי גרסאות

זה אكري ט לאתברטה. מוסיף מן אחר ער. כ מוסיף ביה ההי' כבוד הי' יאספ. ז מוסיף זרעהן עובדים. ז צוקת פ אكري ז ליג' ביה. ז מתחות ימא מיא אמרו לאערען גנוש בגווע ז בכור ז בעוד.

מסורת הויה

ז (ஹושע י) ח"א רשא: ז (ישעיה כ"ח) לך קני' ז צ"א. ז (שם), ז (מלאכי ג) וירא ט' צ'ה ז'ח ז ט"א שביא. ז (ירמיה ל"ב). פ (ישעיה נ"ז) ח"ג קיון: קפח: ז (ירמיה כ"ג). ג ח"ב מו:

הטולם מי כמושה באלים

הצדיקים של כל מעשיהם הם למעלה מן המשמש. והיינו עבדות הקב"ה, וזרעים זרע הצדקה לזכותם לעולם הבא. ועל זה כתוב, וורהה לכם שמש יראי שמש צדקה.

שכו) אמר ר' שמעון זכר: ארש, בוא וראה, במחילה שנבנה בית המקדש למתה, לא נבנה אלא בדי רוגז, כמ"ש, כי על אף וועל חמתי וגו. משום שהוא במקום שהדין שורה, לעתיד לבא, עתיד הקב"ה לבנות אותו ולחקנו במדרגה אהרת עליונה, הנקראת צדקה. שהיה מלכות המתוונת, שכתוב, בצדקה תכונני. משום זה יתקיים זא יחרב עוז. ושמו ממש יקרא זדק. מאין לנו. שכתוב, וזה שמי אשר יקראו ה' צדיקינו.

שכו) נטית ימינך תבלעמו ארץ: הוקשה לג, הלא הימין פועל חסד. ואומר. הרי למדנו

מאמר

שכג) אבל היה מלאה זכר: אבל דבר ההוא שהוא עבדות רבונו, זה עולה למעלה מז המשמש, ונעשה ממנו הכל קדוש, וזה הוא זרע שזרע האדם בעולם ההוא, ומה שמו. צדקה. שכתוב, זרע לך לכם לצדקה.

שכד) האי מדבר ליה זכר: זה מנהיג את האדם כشنשנתו יצא מהמו, ומעלה אותו במקומות הכבוד למעלה, ונמצא לצרור אותו בצרור החיות. ז'ש והלך לפניך צדקה. כדי לנוהג אותו, ולהעלותך למקום שנקרה כבוד ה', שהוא המלכות, שכתוב, וכבוד ה' יאספ. שכה) כל אינון נשמתין זכר: כל אלו הנשמות. שהבל ההוא הקדוש מנהיג אותם, הוא שנקרה כבוד ה', מאספם בתוכו ונצרדים בו, וזה הוא נחת רוח. אבל הבל الآخر, שאינו עבדות הקב"ה, נקרה, ורעות רוח. אשריהם

(ופי' דף נ"ט ע"א ז דף ז"ט ע"ב)

לאירועא, כניש לון בגוּך, ולא בעאת, עד דאוישט קב"ה ימינה לך לה, כדין בלעtinyן ערעה, הה"ד תבלעמו ארץ. אמר ר' אלעזר, נתית ימינה:

לאפרשה ^ש לה משמאלא ^ת וכדין אתבעיד בהוא דינא.

שכח) ר) נחית בחסדר עם זו גאלת, כמה דכתיב ^ש כי ימינה זורען ואור פניך כי רציתם ^א כי ימינה: דא ב גדולה. נחלת בעז ^ג דא דכתיב זורען, דא גבריה. אל גונה קדשך, ואור פניך ה) כי רציתם, דא צדיק. וכלהו משתחחי בקרא.

שכט) ט) תפול עליהם אימתה ופחד. אימתה, אימה מבעי ליה, Mai אימתה. דהא לית לך את או מלה חזא באורייתא, דלא אית בה רזין עלאין. Mai אימתה. אמר רבינו שמעון, כלומר דחילו דשכינטא.

של) מהאי גוננא, ט) תביאמו ותטעמו בהר נחלתק וגוי, תביאמו ותטעמו, תבאים ותטעם מבעי ליה, Mai תביאמו. אלא רוחא דקוושא אמר, על איןון דרא, בתראה, קדגור ירושע, ואתגליא בהו גלייא דרישא קדישא דשמיה דקב"ה, דאלין אחידן ביה בר, ואלין אחוזיאו למירת ארעה. כמה דכתיב ^ט ועمر כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. דכל מאן דאתגזר, ואתגליא ביה רшивיא קדישא, וגנтир ליה, אקרי צדיק, בגין קר, לעולם יירשו ארץ.

שלא) וע"ד תביאמו, ר) יתירה, תביאמו לאינון דאחידן בר. ותטעמו כד"א נוצר מטעי מעשה ידי להתפאר. לאינון דאחידן בר, ולאינון, בתראי, אתער מלטה.

חלופי גרסאות

מסורת הותה

ר) ח"ב נת : ט) (תהלים מ"ד). ט) ח"ב נת : א) הקשה ז' צ' צ"ג. ב) (ישעה ס) ב"א ר"ח צ"ה. כי רציתם. ז' זוקה. ז' מוסיף בתראי וקרו.

דרך אמרת ה] שמל יהושע בכניסתו לארץ ישראלי.

הсловם נתית ימינה תבלעמו ארץ

מאמר

למדנו שפירשו הרימות ידך. ונשאר השמאלי לבחון ועשה דין. (כנ"ל אות רס"ד) אמר ר' יצחק, הרי העירו בה החברים, שהוואציא הקב"ה את המצריים מתרם מתחת המים, אמר לאין, אסוף אותם בתוכך. ולא מצטה עד שהושיט הקב"ה את הימין כנגדה, והשביע אותה, או בעלעם הארץ. ז"ש תבלעמו ארץ. ר' אלעזר אמר, נתית ימינה, פירשו, להפריד אותה מן השמאלי, ואו נעשה הדין בשמאלי.

שכח) תפול עליהם אימתה ופחד :

שואל אימתה, היה ציריך לומר לומר זא, מהו אימתה. שהרי אין לך את או מלה אחת בתורה, שאין בה סודות עליונים. וא"כ, מהו אימתה. אמר ר' שמעון, כלומר, אימת השכינה. והוא כמו אימת ה' שהוא השכינה.

של) מהאי גוננא תביאמו וגוי : עיין זה, תביאמו ותטעמו בהר נחלתק וגוי, היה ציריך לומר תבאים ותטעם, מהו תביאמו. ומושיב, אלא רוח הקודש אמר, על הדור האחרון של יהושע, ונגלה בהם הגליות של הרשימה הקדומה ממשמו של הקב"ה, והם אחווים בו, שהוז דיא, והם ראויים לרשת הארץ, כמ"ש, ועمر כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ. כי כל מי שנמול, ונגלה בו הרשימה הקדושה, ושומר אותו נקרא צדיק, ומושם זה לעולם יירשו ארץ.

שלא) וע"ד תביאמו וכור : ע"כ תביאמו, עם ר) יתירה, שפירשו, תביאמו לאלו שאחוויים

שכח) נחית בחסדר עם זו גאלת זא, הוא כמו שכתי, כי ימינה זורען ואור פניך כי רציתם. כי ימינה זה גדולה, דהינו חסיד. נחלת בעז, והוא שכתי, זורען, והוא גבריה. אל גונה קדשך, והוא שכתי, ואור פניך כי רציתם, והוא צדיק, שהוא יסוד. וכולם נמצאים בכתב. כל שיש הספירות, כי חסיד וגבורה כוללים ת"ת. ויסוד כולל נזיה.

(דפו ז' דף ג"ז צ"ב)

ולית לך מלה באורייתא, או את זעירא באורייתא, דלית בה רזין עלאין, וטעמין קדישין, זכה חולקון דידען בהו.

॥ רעייא מהימנא

שלב) פקודא למבני מקדשה לחתא, כגונא דבר מקדשא דלעילא, כד"א, מכון לשבחך فعلת יי'. דאצטריך למבני ב' מקדשא לחתא, ולצלאה ה' בגואה צלחותא בכל יומה, למלפלח לה לקב'ה, דהא צלחותא אקרי עובדה. שלג) והוא ב' ב' כנשתא, אצטריך למבני . ליה בשפירו סגיא, ולאתקנא . ליה בכל ג' תקוניין, דהא ב' ב' כנשתא דלחתא, קיימא לקב'ל ב' כנשתא דלעילא. שלד) בית המקדש לחתא, איהו קאים כגונא דברת המקדש דלעילא, דקאים דא לקב'ל דא. והוא ב' ב' מקדשא, כל תקוניין, וכל פולחניין, וכל איןנו מאניין, ושמשין, כלחו איןנו כגונא דלעילא. משכנא דקה עבד משה במדברא, כלא ה' הוה כגונא דלעילא.

שלה) ב' ב' מקדשא דבנה שלמה מלכא, הוה ב' נייחא כגונא עלאה, בכל איןנו תקוניין, למחיי בתקונה דלעילא, ב' נייחא ואחסנתא. ה' ה' ב' ב' כנשתא, אצטריך בכל תקוני שפירו, למחיי כגונא עלאה, למחיי ה' בית צלחותא, לאתקנא תקוניין בצלחותא, כמה דאוקמו.

שלו) והוא ב' ב' מקדשא דליהוי ביה חלונות, דכתיב ג' וכון פתיחן. כגונא דלעילא, וע"ד ג' משביג' מן החלונות מצין מן החרכים. ואיל תמא אפילו בחקלא,

חולפי גרסאות

ג' (דגיאל ו'), ג' (שיר ב') ח'ב ה קי. רב: רנא. ה' תוספתא. ט' בגותה. י' לה. כ' לה. ג' תקונית. מ' הו. ג' ליג' ה' כי. ס' ב'.

מסורת הווער

ח'ג קיד:

מאמר

שהאוויים בל'. ותטעמו, כ"א נוצר מטעי וגוי', לאותם שנחחים בל', שהוא ז"א. ולאלו האחרונים שבימי יהושע, רומו הדבר. ואין לך מלא בתורה, או אותן קטון בתורה, שאין בה סודות עליונים וטעמים קדושים, אשרי חלקים של היהודים בהם.

רעייא מהימנא

שלב) פקודא למבני מקדשא וכ' ; בית המקדש שבנה שלמה המלך, הוא בית מנוחה, כעין העליון הוא בכל התקוניים שבו, להיות בבית המקדש של מעלה. כמש"א מכון לשבחך فعلת ה', כי צוריך לבנות בית המקדש למיטה ולהתפלל בתוכו תפלה בכל יום. לעובוד את הקב"ה, כי תפלה נקרה עבודה.

(דפו"י ז' נ' ט' ע'ב)

הסולם

למבני מקדשא לחתא
שלד) בית המקדש לחתא וכ' ; בית המקדש למתה עומד בעין בית המקדש שלמעלה. שעומדים זה כנגד זה. ובית המקדש ההוא, כל תקוניין, וכל עבודתתו, וכל אלוי הכללים, והמשמשים, כולם הם בעין של מעלה. המשכן שעשה משה במדבר, היה הכל בעין של מעלה.

שלו) ב' ב' מקדשא דבנה וכ' ; בית המקדש שבנה שלמה המלך, הוא בית מנוחה, כעין העליון הוא בכל התקוניים שבו, להיות בבית המקדש של מעלה. כמי' מאן לשבחך فعلת ה', כי צוריך לבנות בית המקדש למיטה והתפלל בתוכו תפלה בכל יום. לעובוד את הקב"ה, כי תפלה נקרה עבודה.

שלו) והוא ב' ב' מקדשא וכ' ; בית המקדש ההוא צוריך שייהי בו חלונות, שכותוב. וכון פתיחן. כעין של מעלה. וע'ג, משגיח מז' החלונות מצין מן החרכים. ואם אמר אפילו בשדה

בגין דרואה להוי סליק. לאו ה כי דהא אנן צרכין בית וליכא. לאשתכחא בית לחתטא, כגונא דבית עלה, לנחתא דירא עלאה לדירא תחתה.
שלז) ותו דההוא צלota, וההוא אצטריך לסקא, ולנספקא מגו עאקו, בארכ מישר, לקביל ירושלם. *) ועל דא כתיב, ז' מן המזר קראתי יה, דאצטריך אחר דחיק בעאקו, לשדרא בגויה ההוא רוחא, דלא יsty לימינא ולשמאלא. ובחקלא לא יכול קלא לשדרא ליה ה כי, דהא כגונא דא ע' קלא דשופר, אתדחיא לבר בארכ מישר, מגו אחר דחיק, ואזיל ובקע רקיין, וסליק בסליקו, לאטערא רוחא לעילא.

שלח) ואי תימא, הא כתיב, ז' ויצא יצחק לשוח בשדה. שאני יצחק, דמלחה אחרא הויה ביה, מה דלא הויה בכל עולם. ותו דהאי קרא לאו להכי אתה, דודאי בשדה אחר פ' לא הויה מצלי והוא אוקימנא. [ז' ע"ב.]

שלט) תניא אמר רבי אבא, וכאה חולקון, דאיןון דזוכה למיימר Shirata דא בהאי עולם, ז' דזוכה למיימר לה בעולם דאת. ושירטה דא, אתבנוי בעשרין ותרין אתוון ז' קדישן גל-פּן, ובעשר אמירן, וככלא אטרשים בשם קדישא, וככלא שלימוטא דשמה קדישא, והא אתערנא מלֵי.

שם) א"ר שמעון, בההייא שעטה דהו קימין ישראל על ימא, והוא אמרי Shirata, אתגלי קב"ה עלייהו, וכל רתיכוי ותילוי, בגין דינדעון למלביהו, דעבד

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ע' לג קלא. פ' לג לא. ז' זי זcano. ז' לג קדישן.

(תהלים קי"ח) ח"ב קען: ח"ג כפכ: קלט: רצצת.

(בראשית כ"ז) ב"א קליל צ"ה ז"ח נ' ט"ד ט"ז ז'

ת"ח קי"א ט"ד ט"ז, קי"ד ט"א ש"ג. פ'

דרך אמת ז' פקדודא כי גמlich מההוא מקדש וכוכי פקדודא כי לאסדרא כהנה וכוכי פרשת אמר פ"ח ב.

למבנה מקדשו לחתא

הסולם

מאמר

שדבר אחר היה בו מה שלא היה בכל העולם. שהיה אחד מן האבות. ועוד, שמקרא זה אינו בא לך להתир לחתפל בשדה, כי ודאי שבשדה אחר לא היה מתפלל וכבר בארנו. (עליל בא אות קנ"ה) ששודה זה היה השדה אשר קנה אברהם. (ע"כ רעדיא מהימנא).

שלט) תניא א"ר אבא וכוכי: למדנו אר"א אשרי חלום של הוכמים לומר שירה זו בעולם הוה ווכוכים לאמרה בעולם הבא. ושירה זו נבנה בכ"ב אותיות קדשות חקוקות. ובעהרה מאמרות. והכל נרשם בשם הקדוש, והכל שלמות השם הקדוש. והעreno הדברים.

שם) א"ר שמעון וכוכי: א"ר ש. בשעה ההיא שהיו עומדים ישראל על הים. והיו אומרים שירה. נגלה עליהם הקב"ה וככל מרכיבתו וצבאייה כדי שיידעו את מלכם. שעשה להם כל אלו הנסים והగבורות. וכל אחד ואחד ידע

בשדה יש לחתפל. משומ שעהלה שם רוח. אינו כן, כי אנו צרכים בית. ואינו. שזריך להמציא בית למטה כעין בית העליון, שהוא המלכות, להרויד דיר העליון, שהוא השכינה, לדיר התחתון, לבני אדם.

שלו) ותו, דההוא צלota וכו': וועוד, שתפללה היא ורוח ההיא, צריך לעלות וליצאת מן המזר קראתי יה. שצעריך מקום צר בצרה, לשלוות בתוכו רוח ההוא, שלא יטה לימיין ולشمאל. ובשדה אין הקול יכול לשלוות לו כך. כי כעין זה הוא קול שופר, שנדרחה לחוץ בדרכו. ישר מתחן מקום צר. והולך ובקע רקיין. וועלה בעליה לעורר רוח שלמעלה.

שלח) ואי תימא הא וכוכי: ואם תאמור הרי כתוב. ויצא יצחק לשוח בשדה. הרי שמחותפלים בשדה. ומשביב משונה הוא יצחק. (דפי"י דף נ"ט ע"ב *) דף ס' ע"א)

לוון כל אינון נסין וגבורהן, וכל חד וחד ידע ואסתכלו
שאר נבייאי עלמא.

שםא) דאי תימא דלא ידען ולא ר אדבקו חכמתא עלאה, מן שירთא דא
תחמי, דכלחו בחכמתא אסתכלו, וידעו מלין ואמרו. דאי לאו הци, איך ט אמרו
כלחו מלין אחדין, דלא סטו אלין מאליין, ומה אמר דא, אמר דא, ולא אקדים
מלה דא, ו למליה דא, אלא כלחו בשוקלא חדא, ורוחא דקדושא בפומא דכל
חד וחד, ומליין אמרו ר כלחו כלחו נפקין מפומא חד. ר אלא ודאי כולחו בחכמתא
עלאה אסתכלו, וידעו מלין יעלין, ורוחא דקדושא בפום כל חד וחד.

שםב) ואפילו אינון דבמעי אמהון, הו אמרי שירתא כלחו חדא, והוא חמאן
כלחו, מה דלא חמא יחזקאל נביאה. ועל כך ר הו כלחו מסתכלין, כלחו חמאן
עינה בעינה. וכד סיימו מלין, כלחו מתבسمאן בנפשיהו, ותאבון למחמי
ולאסתכלא, ולא הו בעאן לנטלא מתמן, מסגיאות תיאובתא.

שםג) בההייא שעטה, אמר משה לקב"ה, בניך מסגיאות תיאובתא לאסתכלא
בר, לא בעאן לנטלא מן ימא. מה עבד קב"ה, אסתים יקירה לבר למדברא, ותמן
אתגליה ולא אתגלי. אמר לוון משה לישראל, כמה זמניין ר אמינה לנטלא מתמן,
ולא ר בעיתון, עד ר די אחוי לוון זיוא יקרא דקב"ה במדברא, ומיד הוו תאבין.
שםד) ולא ר נטלו, עד דאחד בהו ר משה ואחמי לוון זיוא יקרא דקב"ה
במדברא, כדין מסגיאות תיאובתא ורעותא לאסתכלא, ר אנטיל לוון משה, הה"ד

חלופי גרסאות

ר אढובקו. ר יאמרו מלין אחרונין דלא סטו מלין אלין מלין. ר מן דא. ר בכל. ר לא ר כלחו. ר לא ר
מן אלא עד ואפילו. ר לא ר הו. ר לא ר לא אתגלי. ר לא ר אמינה. ר בעו ר מושך בעו בעיתון. ר דאיתין.
ט זמייא. ר תייבין. ר נטלאן. ר במשה. ר נטיל.

למבנה מקדשו להתחה

הטולם

מאמר

ידע והסתכל מה שלא ידע והסתכלו שאר
נבייאי העולם.

שםא) דאי תימא דלא וכרי:

האמיר שלא היו יודעים ולא השיבו חכמה
עליזונה, משירה זו תראה שכולם הסתכלו
בחכמה, וידעו הדברים ואמרו. שאם לאו כן, איך
אמרו כולם מLOTות אחדות, שלא נטו אלו מאלו,
ומה שאמיר זה אמר זה, ולא הקדים מלה זו
למה זה, ולא כולם אמרו במשקל אחד, ורוח
הקדש היה בפי כל אחד ואחד, והמלות נאמרו
כולם כאלו יצאו מפה אחד. אלא ודאי כולם
בחכמה עליזונה הסתכלו, וידעו דברם עליזוניים,
ורוח הקודש בפי כל אחד ואחד.

שםב) ואפילו אינון דבמעי וכרי:

ואפילו אלו שבמעי אם. היו אומרים שירה
כולם כאחד. והיו רואים כולם מה שלא ראה
יחזקאל הנביא. ועל כך היו כולם מסתכלים,

וישע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור. מי מדבר שור. מדברא, דהו בعلن לאסתכלא ביה, זיוא יקרה דמלכא קדישה, ועל דא אקרי מדבר שור: אסתכלותא , שם.

שם) ז) וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. ואין מים אלא תורה, שנאמר ז) הוי כל צמא לכו למים. אמר רבי ייסא, וכי מאן יהב להו אוריתא הכא, ז והא עד כען לא אתיabit לון אוריתא.

שם) אמר רבי אלעזר, איןנו נפקו למדבר לאסתכלא, ע קב"ה נטלו ז זיוא יקרה דיליה מתמן, ואיננו אוזל ז לאסתכלא ז ביה, ולא אשכחו. ואוליפנא דקב"ה תורה אكري, ואין מים אלא תורה, ואין תורה אלא קב"ה.

שם) אמר רבי שמעון, עד דהו אוזלי במדברא, אתג' עלייהו רשותא אחרת, דשא בעין, ז ההוא דשליט במדברא, ואערעו בהו תמן. חמו ישראל, דלא הויה ההוא זיוא יקרה דמלכי הון, הדא הו דכתיב, ויבאו מרתה ולא יכלו לשותות מים ממירה. מ"ט. כי מרים הם, לא אתבם נפשיהם בקדמיה, ולא עוד אלא דאתי לקטרוגא עלייהו.

שם) מה כתיב, ויצעק אל יי' ויוrho ה' עז,* ז ואין עז אלא תורה, דכתיב ז עז חיים היא למחזיקים בה. ואין תורה, אלא קב"ה. רבי אבא אמר, אין עז אלא קב"ה, דכתיב ז כי האדם עז השדה, עז השדה ודאי, דא ז עז שדה דתפוחין

חולפי גרסאות

מסורת ההור

ז) ח"ב ס. ח) (ישעה נ"ה) ח"א רס"ד. ח"ב קכח. ת"ז תמ"ה פב: ט) (משל ג') ב"א רכ"ט ז"א. ז) (דברים כ') ח"א קפ"ג. ח"ג כד. יב. רטו: ת"ז תס"ט קב: ת"ה ביחסנות שמ"ה.

הסולם

מאמר

בדבר שור. הוא מדבר שהיו רוצחים שם להסתכל בו בזיו כבוד המלך הקדוש, ועל כן נקרא מדבר שור. שפירשו הסתכלות שם.

מאמר ולא מצאו מים

שם) וילכו שלשת וגו' ולא מצאו מים: אין מים אלא תורה, שנאמר היי כל צמא לכו למים. אמר ר' ייסא, וכי מי נתן להם התורה כאן. והרי עד עתה לא ניתנה להם תורה.

שם) אמר רבי אלעזר וכיר': אר"א. הם יצאו למדבר להסתכל, והקב"הלקח זיו הכבוד משם, והם הלכו להסתכל בו, ולא מצאו אותו. ולמדנו שהקב"ה נקרא תורה, וע"כ אין מים אלא תורה, ואין תורה אלא הקב"ה.

שם) אמר רבי שמעון וכיר': אר"ש. בעוד שהיו הולכין במדבר, נגלה עליהם רשות אחר של שאר העמים, דהינו אותו שהוא שולט (דפו ז' דף ס' ע"א *) דף ס' ע"ב)

שהם, הינו הקב"ה, והו עליהם זיו כבודו, א"כ למה לו

עוד להשליך אותו אל המים, ועוד, הרי מים ג' הקב"ה.

קדישין. וכך אתגלי זיו יקרא דמלכהון עליהו, כדיין וישלח אל המים וימתקו המים. מי וימתקו המים. דקטיגורא אתבעיד סניגורה.

שפט) אמר רבי אבא, תא חזי, בקדמיה כד עאלו ישראל בקיימה דקב"ה, לא עאלו כדקה יאות. מי טעמא. בגין דאתגוזו ה ולא אתפראו, ולא אתגלייא רshima קדישא. בגין דמטו הכא, מה כתיב, שם שם לו חוק ומשפט. תמן עאלו ישראל בתהין חולקין קדישין, בההוא גליה אנתגלייא רshima דלהון, ואקרון חוק ומשפט. חוק: כמה דעת אמר ^ט ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה. ומשפט: כמה דעת אמר ^ז משפט לאלהי יעקב. ושם נטהו, בההוא את קדישא. ^ט כד"א, כי חוק לישראל הוא. בספרא דרב יבא סבא, אמר מלחה על ההוא חוטרא קדישא.

שנ) ^ט ויאמר אם שמווע תשמע לכול יי' אללהיך. ויאמר, מי ויאמר. לא כתיב מאן קאמיר דא. אלא קב"ה אמר. ב' רבי חזקיה אמר, ^ג שמעיןן אמיירה סתום, ^ד מאמיירה סתום. דכתיב ^ט ואל משה אמר עללה אל יי'. אמר, לא כתיב מאן קאמיר. האוף הכא וייאמר סתום, ולא כתיב מאן קאמיר.

שנא) אמר רבי יוסף, משמע דכתיב, ויצעק אל יי' וירחו יי' עז, מהכא משמע ויאמר, משמע מאן אמר מלחה. לכול יי' אלהיך, לכול מבעי ליה. אלא לההוא קול ^ט דעתלו ביה.

חולפי גרסאות

ת ל"ג ולא אתפראו. א ל"ג כד"א כי חוק לישראל הוא. ב' מוסין אמר ר', ג' משמעו. ד' מי אמרה ה ל"ג מן אויך עוז אמר ר' ז' כתיב מאן אמר (ו'א). ז' ועל גביה.

מסורת הזוהר

כ' (משל לייא) ויחי רשות צ"ה. ב' (תהלים פ"א) ח"ב יה: ח"ג פ"ו: קיג ^ט וירא מה"ה צ"ב. ב' (שמות כ"ד) וירא מה"ה צ"ה.

הסולם

מאמר

הקב"ה כנ"ל. וזה שקטיגור געשה סניגורה. בגין סבא אמר דבר על לישראל הוא. בספר ר' יבא סבא אמר דבר על מטה ההוא הקדוש. שעליו נאמר, וירחו ה' עז. געשה סניגורה.

מאמר ויאמר אם שמווע תשמע לכול ה' שנ) ויאמר אם שמווע וגרא? כתוב ויאמר, מהו ויאמר, לא כתוב מי אמר זה. אלא הקב"ה אמר. ר' חזקיה אמר, אלו למדים אמיירה שמלו ולא פרעו, ולא נגלה הרושם הקדוש. בגין שהגינו כאן למרה, מה כתוב, שם שם לו חוק ומשפט ושם נטהו. שפירושה, שם נכenso ישראל בשני חלקים הקדושים, מלכות ויטוד שוכנו בהם עיי' נוליה ופרעה, בגליוי ההוא באו ווארה, בתחילתה נשכנטו ישראל בברית הקב"ה, לא נכנסו כראוי. מה הטעם. משום שמלו ולא פרעו, ולא נגלה הרושם הקדוש. כיון שהגינו כאן למרה, מה כתוב, שם נכenso ישראל בשני חלקים הקדושים, מלכות ויטוד שוגלה הרושם שליהם ונקרו חוק ומשפט. חוק זה מלכות, כשי' ואתנן טרף לביתה וחק לנערותיה. שסובב על המלכות ורומו על מילה ומשפט, כמו' משפט לאלהי יעקב. שהוא יסוד רומו לחמותינו המתגלים עיי' הפרעה, הנקרוא משפט. ושם נטהו היינו באות הוה הקדוש. שמן הינותו חוק, שייך נסינו. כמו' כי חוק

שנא) אמר ר' יוסף וכ'': משמע משכתב מקודם לכך, ויצעק אל ה' וירחו ה' עז. מכאן משמע פירשו של ויאמר, שמשמע מי אמר מלחה זו. זהינו ג'ב הקב"ה. לכול ה' אלקיך, לכול היה צרייך לומר. ומושיב, שפירשו לכול היה צרייך לומר. ומושיב, שהוא קול המלכות. וע"כ לא נאמר לךו.

אמר

(דפו"י דף ס' ע"ב)

שנה) אמר רבי אבא, בתר דאתגליא בהו רshima קדישא, עאלו בתרין חולקין קדישין, כמה דאתמר, וכיוון דעתו באליין תרין, עאלו באליין תרין חולקין אחרניין, דכד פ' יסתלקון פ' באליין תרין אחרניין. יתחברון באליין, ולא מנען ברכאן, ובג"כ, באליין פ' מטו ברכאן, עד מלכא קדישא.

שנה) ומאתריה ذקרה אשטע מלה, דכתיב, ויאמר אם שמווע תשמע. ויאמר: דא מלכא קדישא. ומאי קאמר, אם שמווע תשמע לקול יי' אליהיך, ז' כד"א ז' כי יי' אליהיך אש או כליה הו, דא נסנת ישראל. והישר בעניינו תעשה: דא צדק. והאונת למצוותיו: דא נצח. ושמרת כל חקיו: דא הו. כיון דעתו פ' באליין, הא מטו למלכא קדישא. לבתר מה כתיב, כל המחלקה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יי' רופאך. כי אני יי': דא מלכא קדישא.

שנד) אשטע, דכל מאן דנטיר להאי רshima קדישא, מניה סליק עד מלכא קדישא עלאה. מיי משמע. משמע אינון תרין, דאתכنس בהו זרעא, ומשח רבות קודשא, דשדיין ליה בפום אמה, נאתקשרו בחדא, ומלאה עלאה עלייהו, ואתקשרו ביה. ועל כך, מאן דעתל באליין תרין, ונטיר לו, אתקשר בתרין אחרניין, ועל בהו, וכדין מטי למלכא קדישא.

שנה) אמר רבי יצחק, ודאי מאן דZOBI בצדיק, זכי בנצח והוד, ואליין אינון תלטא, דאתברכה בהו נסנת ישראל. ומאן דZOBO בהו, זכי במלכא קדישא, ועל בכלהו ארבעה.

חולפי גרסאות

מסורת ההור

ה יסתלקון, ט מלוי. י' יסתלקון. כ מטונן ולג' ברכאן. ל' לג' מן כד"א עד דא. מ' מוסיף באליין זרי. נ' מוסיף עער' אתקשרו.

ס) (דברים ד') ב"א רצ"ו ז"א.

הטולם ויאמר אם שמווע תשמע לקול ה' הגיעו למולך הקדוש, שהוא תפארת, שמקומו אחר נצח. וע"כ לאח"כ מה כתוב, כל המחלקה אשר שמתי במצרים לא אשיטים עלייך כי אני ה' רופאך. כי אני ה' והוא המלך הקדוש שהוא ת"ת.

שנד) אשטע דכל מאן וכ'ו' נשמיע, שלל מי שומר הרשות הדירוש הוה, שהוא מיליה, עולה ממנה עד המלך הקדוש העליון. שואל, מה משמעות הדבריהם. ומשיב, שמשמע, שאלו השנינים, נצח והוד, שמתבקש בהם הורע לברכה, ושמן משחת קדר שווורים אותו בפי האמה, שהוא יסוד, נתקרו ייד, והמלך העליון, ת"ת. עלייהם, ונקשרו בם. ועל כך, מי שנכנס באלו השנינים יסוד ומלכות עיי' מיליה ופריענה, ושומר אותם. נקשר בשנינים אחרים, נצח והוד, ונכנס בהם. ואו מגיע למלכא קדישא, שהוא ת"ת. שנה) א"ר יצחק וכ'ו': א"ר ר' ר' דאי מי שוכה בצדיק, שהוא יסוד, וכלה בנצח והוד, מפני זה נצח. ושמרת כל חוקין, וזה הוה, כיון שנכנסו באלו מלכות ויסוד ונצח והוד. הרי

נאמר

שנה) אמר ר' אבא וכי': א"ר א' אחר שנגלה בהם רושם הקדוש, נכנסו בב' חלקים הקדושים כמו שלמדנו (לעיל אות שכח' ח) שהם יסוד ומלכות. עיי' מילה זכו למלכות, וע"י פרעהليسוד. וכיוון שנכנסו באלו השנינים, נכנסו גם באלו ב' חלקים האחרים. שהם נצח והוד, כי כשייתعلו בב' האחרים, נצח והוד, יתחברו באלו יסוד ומלכות. ולא ימנעו ברכות שיסוד ישפיע למלכות. ומשום זה, יגיעו באלו עד המלך הקדוש. שהוא ז"א.

שנה) ומאתריה ذקרה וכי': המכוב נשמע הדבר. שכחוב, ויאמר אם שמווע תשמע. ויאמר, וזה המלך הקדוש. ומהו אמר, אם שמווע תשמע לקהל ה' אלקייך, הוא כש"א כי ה' אלקייך אש איכלה הוה, שהוא נסנת ישראל, דהינו המלכות. והישר בעניינו תעשה, והוא צדק שנ Kra ישך: והאונת למצוותיו זה נצח, וזה הודה. הר' (רפו"י דף ס' ע"ב)

שנו) ולקבלי ארבעה אלין, נטירו ליה רשיימה קדישא, מרבע מלין: נטירו דכnest ישראל, אסתמרותא דנדזה. נטירו דעתך, אסתמרותא דשפחה. נטירו דנצח, אסתמרותא דבת עכום. נטירו דהוּד, אסתמרותא דזונה. ועל דא ל科尔 יי' אלהיך, דא כנסת ישראל.

(שנו) במא זכאן ישראל לכבלא אפי שכינתא, באסתמרותא מין דדה. ועל דא ע כתיב, וואל אשה בננדת טמאתה לא תקרב לגלות ערotta. מי לגלות ערotta דא כנסת ישראל. ובاهאי אחידן ומתקשרן מלין אחרניין, דכnest ישראל אתקשרת בהו. והוא אוקמו מהלי.

שנה) והישר בעינוי תעשה: דא צדיק. כמה דכתיב, עניין יי' אל צדיקים, לאסתمرا משפחה. *) והוא אוקימנא מלין. דכתיב ז' ושפחה כי תירש גבירתה, דגרים לצדיק ז' דאתדבק בשפחה. והאונת למצותו: דאנצח, לאסתمرا ז' דלא יעול רשיימה דא בבת אל נכה, ולא ישקר בה בנצח. דכתיב, ז' וגםנצח ישראל לא ישקר. ומאן דנטיר האי, קיים מצוותין, דכתיב ז' כי לא תשתחוה לאל אחר. ושמרת כל חוקיו: דא הוּד, לאסתمرا מין זונה.

שניט) ואולא הא, כמה דתניין, אמר רבבי יהודה, מי דכתיב *) חgor חרבך על ירך גיבור הוּד והדרך. אלא, כל מאן דמזרו גרמיה, ושוי דחילו דחרבא שננא תקיפה לקבלה. על ירך, מי על ירך. דא רשיימה קדישא. כד"א, ז' שים נא ייך תחת ירכיכי.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ס דא, ע' מוסיף תניין כתיב. פ' כד"א. ז' דאתדבק, ז' מוסיף ולא ישקר בה דלא.

יד: ת"ז ת"ג. קמו: ח"ג כה: רב. ת"ז בהקדמה ב- *) (טהילים ל"ז) ב"א קל"ג צ"ב. ר) (שמות ל"ז) חי שרה ס"ו צ"א.
ש) (טהילים מ"ה) ב"א רל"ט צ"ז ת) (בראשית כ"ז) חי שרה מ"ז צ"א.

הсловם ויאמר אם שמווע תשמע לךו ה'
דברים אחרים שכnest ישראל נקשרת בהם. וכבר העמנינו הדברים.
שנה) והישר בעינויו תעשה: וזה צדיק, שהוא יסוד, כמו' עניין ה' אל צדיקים, להשמר משפחה. והרי העמנינו הדברים, שכטוב, ושפחה כי תירש גבירתה. פירושו שגורם לצדיק להתדבק בשפחה. והאונת למצותו, והואנצח להשמר שלא יכנס רשות הזה בכת אל נכה, ולא ישקר בו בנצח. שכטוב גם ונצח ישראאל לא ישקר.ומי שומר זה, את הברית הקדושה, מקיים מצוותין, שכטוב, כי לא תשתחוה לאל אחר. ושמרת כל חוקיו. וזה הוּד, להשמר מון זונה.

שניט) ואולא הא כמה וככ': וזה הולך כמו' שלמדנו. א"ר יהודה, מה שכטוב, חגור חרבך על ירך גיבור הוּד והדרך. אלא, כל מי שמרו עצמי, ומשים פחד חרב שנוגה החזקה,

שהיא

מאמר

בם זכה במלך הקדוש, שהוא ת"ת, ונכנס בכל הארבע טפירות, ת"ת נצח הוּד יסוד מלכות. שננו) ולקבלי ארבעה אלין וככ': ובגנד ארבע אלו יש שמירה להורשים הקדושים, מרבעה דברים: שמירה דכnest שמיירה של שהיא מלכות, הוא שמיירה מנדזה, שמיירה של הצדיק, שהוא יסוד, הוא שמיירה משפחה. שמיירה של נצח הוא שמיירה מבת עכ"ם. שמיירה של הוּד הוא שמיירה מזונה. ועל זה ל科尔 ה' אלקיך, וזה כנסת ישראאל שהיה מלכות. שנכנסו בה על ידי המילה.

שנו) במא זכאן ישראאל וככ': במא זכאים ישראאל לכבלי פנוי השכינה. הוּד, על ידי שמיירה מנדזה. ועל זה כתוב, ואל אשה בננדת טומאה לא תקרב לגלות ערotta. שואל, מהו, לגלות ערotta. ומשיב, וזה כנסת ישראאל. כלומר שלא יפגוט בה. ובזה אהווים ומתקשרים (דפו"י דף ס' צ"ב *) דף ס"א ע"א)

שם) ד"א חגור חרבך, ר' כלומר, זרוי ^ט ואתקיף יצרך בישא, דאייהו חרבך. על ירך, על ההוא רשיימה קדישא לנטרא ליה. וαι נטר ליה, כדין אקרי גבר, וככ"ה אלביש ליה בלבושוי, ומאן לבושוי דקב"ה. הוד ת ונצח. דכתיב,^ט הוד והדר לבשת. אוף הכא הודך והדרך, וכדין אתדק בך נש במלכא קדישא כדקה יאות.

(שסא) מכאן ולhalbאה, כל המחללה אשר שמתי ^ט במצרים לא אשים עלייך כי אני יי' רופאך. ב דא מלכא קדישא, ועל דיא אזהר לנען על ההוא מלחה ממש, דיהב ורשים בהו, ולא יתרור ^ט ועד בען לא ATIHYIBAH ליה אוריתא, אלא כיוון דכתיב, שם שם לו חוק ומשפט, מיד ויאמר אם שמעו תשמעו וגור.

(שסב) תא חזי, כד בעא קב"ה ה לאזהרא לישראל, על אוריתא, בכמה מלין משיק להו, בכמה משיכן דחביבותא, כבר נש דמשיק בריה לבי רב. ות"ח, לא בעא קב"ה למיhab להו, אוריתא, עד דקריבו בהדייה. ובמה קריבו בהדייה, בגלויה דרישמא דא, כמה דעתה.

(שסג) אמר ר' יהודה, לא קריבו ישראל לטורא דסיני, עד דעallow בחולקא דעתיק, זוכו ^ט ביתה. מנגנון, דכתיב ^ט ביום זהה באו מדבר סיני, ביום זהה ממש דיקא. וכ כתיב ^ט ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קיינו לו וגור.

חולפי גרסאות

^ט (מלחים ק"ד) וירא יה צייג ב (שמות י"ט) ח"א ר' ל"ג כלומר. ש ואתקיין, ת ותוהר ^ט א במצדיהם דא מלכא קדישא. ב ל"ג דיא מלכא קדישא. ג אוזדה. ד ועל דא. ה לאודהרא. ו מוסף אוריתא לישראל. ז בגלויה רישמא. ח בה.

מסורת הוחר

^ט (מלחים ק"ד) וירא יה צייג ב (שמות י"ט) ח"א יא: ח"ב סא. עח: ג (ישעה כ"ה) נה זי צ"ה.

שאמր

שהיא מלכות, נגודה על ירך, מהו על ירך. היינו על רושם הקדוש הזה לשמור אותן. ממש"א, שים נא ירך תחת ירכיכי.

(שס) ד"א חגור חרבך וככ' : פירוש אחר על חגור חרבך. כלומר, זרוי את עצמן, והתקף יצרך הרע, שהוא חרבך, על ירך. על רושם הקדוש הוא לשומר אותן. ואם שומר אותו או נקרא גבר. והקב"ה מלביש אותו לבושינו,ומי הוא לבושינו של הקב"ה. וזה הוא הוד ונצח. שכותו, הוד והדר לבשת. אף כאן הודך והדרך. ואז מתדק האדם בהמלך הקדוש הכרואו.

(שסא) מכאן ולhalbאה כל וככ' : מכאן ולhalbאה כל המחללה וגור כי אני יה' רופאך. והוא המלך הקדוש. ועל כן הוהיר אותן על דבר ההוא ממש שנתקן בהם. שהוא ברית המילה ולא יותר. ואמתה הוא שעדי עתה לא ניתנה להם התורה. אלא כיוון שכותוב, שם שם לו חוק

הסולם
ויאמר אם שמעו השמע ליקול ^ט
ומשפט, שהם מילה ופרעה, מיד, ויאמר אם
שמעו תשמעו וגוי שהמדובר הוא בד' שמיראות
של הברית הקדוש, מבואר, ומושב קושיא
הנ"ל שבאות שמייה.

(שסב) תא חזי כד וככ' : בוא וראתך,
כשרצת הקב"ה להויר את ישראל על התורה.
בכמה דברים משך אותם בכמה משיכות של
אהבה, כדאם המשיך את בנו לבית הספר. ובוא
וראה, לא רצחה הקב"ה تحت להם התורה עד
שנתקרו אליו, ובמה נתקרו אליו. בಗilio של
הרושים הזה, שהוא ברית מילה, כמו שלמדנו.

(שסג) אמר ר' יהודה וככ' : אר"י, לא
קרבו ישראל להר סיני, עד שנכנסו בחלק של
הצדיק, דהיינו ברית מילה, זוכו בו. מאין לנו
זה. כי כתוב, ביום הוה באו מדבר סיני ביום
זהה ממש בדיקוק. שהוא יסוד הנקרוא זהה.
וכותוב, ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קיינו
לו וגוי.

ויאמר

(דפו"י דף ס"א ע"א)

פרשת המן

שסד) ז) ויאמר יי' אל משה הנני ממתיר לך ללחם מן השמים. רבי יהודה פתח ואמר, ח) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יי'. הא קרא אוקימנא ליה, בשעתא דבר נש שכיב בبني מרuida, הא אתפס באטרוניא דמלכא, רישיה בקורסא, ז) רגליים בכופסירין, כמה חילין נטرين ליה, מהαι גיסא, ומהאי גיסא. שייפוי כלחו בדוחקא, מגיחין אלין באליין, ח) מיכלא אתעדי מניה.

שסה) בההוא ומנא, פקדין עליה אפטורופא, למייך לעליה זכות קמי מלכא, ז) דכתיב ז) אם יש עליון מלאר מליז אחד מניא אף. בההיא שעתא, זכה חולקה דב"נ דעתל לעליה, ואוליף ליה ארחה, לשיזותה מנדינה. הה"ד אשרי משכיל אל דל.

שסו) והיך יכול לשזבא ליה, למייך ליה ארחו דחי, לאתבא ז) לקמי מאירה, ז) כדין ז) אתעbid אפטורופוס עליה לעילא. Mai אגריה. ביום רעה ימלטהו יי'.

ד"א, אשרי משכיל אל דל, כמה תקיפא אגרא דמסכנא, קמי קב"ה. שסז) א"ר חייא, תהונא על האי קרא דכתיב, ז) כי שומע אל אבינוים יי', וכי אל אבינוים שומע ולא לאחרא. א"ר שמעון, בגין דיןונו קרבין יתר למלכא, דכתיב, ז) לב נשרב ונדכה אליהם לא תבזה. ולית לך בעלמא, דאייה תביר לבא כמסכנא.תו אמר רבי שמעון, תא חז, כל איןון בני עולם, אתחזין קמי קב"ה, בגופה ונפשא, ומסכנא לא אתחזין אלא בנפשא בלחוודוי, וקב"ה קרייב לנפשא יתר מגופא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ז) ויצא צ"ד צ"א. ח) (תהלים מ"א) הקשה ז) קצ"ז ט בטפסרא. י) חביבין. כ) לג' מן דכתיב עד בההיא ז"ג. ז) (איוב ל"ג) הקשה ז) קס"ט צ"ג. ז) (תהלים ט"ט) ח"ג קלחת. ח) (שם ז"א) מקץ ליג' צ"א.

דרך אמרת ז) רגליו אסורים בכבליים. ח) האכילה הוסר ממנהינו יכול לאכוג.

הსולם

מאמר

מאמר פרשת המן

שסו) והיך יכול לשזבא וכו': שואל, ואיך יכול להציג את החלה. ומשיב, שילמד ממתיר וגזר: ר' יהודה פתח ואמר, אשרי משכיל אל דל וגזר. מקרוא זה העמדנווה, בשעה שאדם שוכב בבית חליין, הוא נתפש לשלייטים של המלך, ורשוו בשלשלת. רגלו באיקים, כמה חילים שומרים אותו מצד זה ומצד זה, שלא יברחה, אבריו כולם במיצר, ולוחמים אלו באלי, אכילה הוסרה ממנה.

שסה) ויאמר יה' אל משה הנני בתבזה. ואינו לך בעולם, שהוא לב שבור, כמו זכות לפני המלך. שכותב, אם יש עליון מלאר מליז אחד מנני אלה, בשעה ההיא, אשרי חלקו העולם גוראים לפניו הקב"ה בגוף ונפש, עוני גנו נראה לפניו הקב"ה אלא בנפש בלבד, כי גונו שבור, והקב"ה קרוב לנפש יותר מלהgra. מסכנא

שסה) בההוא זמנא פקדין וכו': בזמנ ההוא פוקדים עליון מליז, ללמד עליון זכות לפני המלך. שכותב, אם יש עליון מלאר מליז אחד מנני אלה, בשעה ההיא, אשרי חלקו של אדם, שנכנס אליו ומלמדו דרך להציגו מן הדין. ז) אשרי משכיל אל דל.

(דרכיו דף ס"א ע"א)

שסח) ט] מסכנא חד הוה בשיבוכותיה דרי' ייסא, ולא הוה מאן דاشגח בה, והוא הוה אקסיף, ולא תקיף בבני נשא,* יומא חד חלש, על עלייה רבי ייסא, שמע חד קלא דאמר, ז] טילקא טילקא, הא נפשא פרחא גבאי, ולא מטו יומו. ווי לבני מתיה דלא אשתחח בהו דיתיב נפשיה לגביה. קם רבי ייסא, שדי בפומיה, ז] מיא פ' זיגרגרין, ז] אפתחא ז] דקונטא ז] אטבחז זיעא באנפו, ותב רוחיה לגביה. שט) לבתר אתה ושאליל ליה, אמר חיך רבי, נפשא נפקת מנאי, ומטו לה קמי כורסייא דמלכא, ובעת לאשתארא תמן, אלא דבעא קב"ה לזכאה לך, ואכריזו עלך, זמין הוא רבי ייסא, לסלקא רוחיה, ולאתקשרא בחודן] אדרא קדישא זומינין חבריא לאתערא בארעא, והא אתקינו תלת ז] קרטיין, דקימין לך ולחברך מההיא יומא הוו משגיחון ביה בני ש מתיה.

שע)תו, מסכנא אחרא עבר קמיה דרי' יצחק, והוא בידיה פלג מעה דכסף. אמר ליה לרבי יצחק, אשלים לי ז' ולבני ולبنתי נפשאן. אמר ליה והיך אשלים נפשיכו, דהא לא אשתחח גבאי בר פלג מעה. אמר ליה, בדא אשליםנא, בפלג אחרא דעתך גבאי, אפקיה ויהביה לך.

שע) אחיזיוו ליה בחלמיה, דהוה עבר בשפטא דימה רבא, ובגען למשדייה בגויה, חמא לרבו שמעון, דהוה אוושיט ידיו לקבלה, ואותי ההוא

חולפי גרסאות

ט מסכיף (ד"א). ט ל"ג ולא ; לאתקפא פ' דוגדום. ז] דקופטא. ז] אטבחז. ר כורסי ; קרטיין. ש מתא. ז' ולבני ולביבי. אל אבטיחאי ; גבאי.

דרדר אמרת ט] עני אחד היה בשכונתו של ר' ייסא וגא היו משגיחים עליו בני אדם והוא היה מתביש לתבעו וบทוץך כד נחלף. ז] כמו טיקלא והוא גנגל היוצר שנרגל ברגלו ורמז על גנגול הנפש בעת פטירת האדם מן העולם ואמר הבת קזו לטיקלא ההוא הא נפשא וכו'. ז] מי גרארים ר'יל מים שבגורגורות. ז] שרשי הנשבים או חרויות של דקל עמי זה אטבחז זעה באנפו יצא זיעתו לחוץ על פניו וחזר אליו ונתרפא. מ] בחדר אחד.

הсловם

מאמר

שסח) מסכנא חד הוה וכורו ; עני אחד היה בשכנות של ר' ייסא. ולא היה מי שייגיח עליו. והוא היה מתביש, ולא התקיף בני אדם. יומ אחד היה חולה, נכנס אליו ר' ייסא. שמע קול אחד, שאמר צדק צדק, היינו שמסר דין לשמים. הנפש פירחת מני ועוד לא הגיע הזמן, אויל בני העיר, שלא נמצא בהם מי שישיב נפשו אליו. קם רבי ייסא נתן לפניו מי תאנים ומדה של יין מרוקת. בкус זעה בפניו ושב רוחו אליו.

שע)תו מסכנא אחרא וכורו ; עוד עני אחר עבר לפני ר' יצחק והיה בידו חצי מעה כסף. אמר לו לר' יצחק, השלים לי ולבניתי את נפשינו. אמר לו ואיך אשלים את נפשכם. שהרי אני אצלי רק חצי מעה. אמר לו, בזה אשלים אני בחצי מעה אחרת שיש אצלן. הזקאה ונתן לנו.

שע) אחיזיוו ליה בחלמיה וכורו ; הראו לו בחלומו, שהוא עובר בשפט ים הגדיין, ורצו להשליכו בתוכו. ראה את ר' שמעון שהושיט

(דפויי דף ס"א ע"א ז) דף ס"א ע"ב)

מסכנה ואפקיה, ויהביה בידיו דרב שמעון, ואשתזיב. כד אתער, נפל בפומיה, האי קרא,^ט אשרי משביל אל דל ביום רעה ימלטהו יי'. שعب) ותא חזי, כל יומא וומא, נטיף טלא מעתיקא קדישא לזעיר אפין, ומתרכאנן כל חקל תפוחין קדישין. ומההוא טלא אנגיד לאינון דלחתא, וללאcin קדישין אתונו מניה, כל חד וחד כפום מיכליה, הה"ד ללחם אבירים אל איש, וב מההוא מזונה אללו ישראל במדברא.

שעג) א"ר שמעון, כמה בני נשא מתזנין בהאי זמנה, ומאן איןון. אלין חבריא דמשתדי באורייתא, יומי וליל. וכי סלקא דעתך מההוא + מזונה ממש. לא. אלא כען ההוא מזונה ממש, דשקל על חד תריין.

שעד) תא חזי, ה' ישראל כד עאל ואטדבקו במלכא קדישא, בגין גלייא דרשימה קדישא, כדין זכו למיכל נהמא אחרא עלאה, יתר ממה דהוה בקדמיתא. בקדמיתא כד נפקו ישראל ממצרים, עאלו בנחמא, דאקרי מצה, והשתא זכו, ועאלו למיכל נהמא אחרא עלאה יתר, מאתר עלהה, דכתיב הנני ממתר לך ללחם מן השמים. מן השמים ממש. ובזה הוא זמנה אשתחה להו לישראל מאתר דא. חבריא דמשתדי באורייתא, מאתר אחרא עלהה + יתר אתונו. Mai הוא. כמה דכתיב ^ט החכמה תהיה + בעלייה. אתר עלהה יתר.

שעה) אל ר' אלעזר, אי הבי, נאמאי. חלשה נפשיהו יתר משאר בני

חולופי גרסאות

ט) (ותחים מ"א) לעיל אות ש"ג צ"ה. ט) (שם ע"ח)
ת"ז לט : פו : ב (קהלת ז) ח"ג קפב. רלט : רנה :
ישראל, ו"ג בקדמיתא, ז וההוא ; ומההוא. ח "ג
תיר. ט מוסיף בעלה יתר. י' חלשת.
דרך אמרת נז גימה (ישראל) הם יותר חלושים בטבע משאר (אומות) ודרוי להיות בהפוך.

מסורת הזוהר

ט) (ותחים מ"א) לעיל אות ש"ג צ"ה. ט) (שם ע"ח)
ת"ז בהקדמה טז : תניג פו : תנ"ה פט.

נאמר

הסולם

פ. ג' המכון

שעד) תא חזי ישראל וכו' : בווא וראה, ישראל, כשבאו ותटבקו במלך הקדש, בשביל הגilio של הרושם הקדשו, של המילה, זכו אז לאוכל לחם אחר עליון יותר, ממה שהיה בתחילה, בתחילת כסיחאו ישראל ממצרים, באו בלחם שנקי מצה, שהוא מלכות. ועתה זכו ונכנסו לאוכל לחם אחר עליון יותר, מקום עליון, שכותוב, הנני ממתר لكم לחם מן השמים. מן השמים ממש. שהוא ז"א. ובזמן ההוא, נמצא להם לישראל מקום הוה, החברים העוסקים בתורה, מקומות אחר עליון יותר, נוננים. מה הוא. הוא כמו שכותוב, מז"א.

שעה) אל ר' אלעזר וכו' : אל ר'א. אם כן, למה נחלש נפשם של העוסקים בתורה, יותר משאר בני העולם, שהרי שאר בני אדם

שהושיט ידו נגנגו, ובא עני ההוא, והוציאו ונחנו בידיו של ר' שמעון וניצל. כשחקץ, נפל בפיו מקרה הזוהר, אשרי משביל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'.

שעב) ותא חזי כל וכו' : בווא וראה, בכל يوم גוטף טל של שדה התהופחים קדישא לזעיר אגבין, ומתרכנת כל שדה התהופחים הקדושים, שהיא מלכות, ומTEL ההוא נמושך לאלו שלמות ומלכים הקדושים נזונים ממן כל אחד לפאי אבל. ו"ש לחם אבירים אל איש. דמיינו הטל הנ"ל שהוא לחם מלכים. וממון ההוא אכלו בני ישראל במדבר. שהוא המן.

שעג) אמר ר' שמעון וכו' : כמה בני אדם נזונים בזמן זהה ממו.ומי המה. אלו הם החברים העוסקים בתורה ימים ולילות. וכי עלה על דעתך מזון ההוא ממש. שיישראל אכלו במדבר. לא אלא כען מזון ההוא ממש, שスクול פי שנים, על המן שאכלו ישראל במדבר.

עלמא, דהא שאר בני נשא, בחילא, ותוקפא יתר אתחזון לאשתחחא. אמר ליה יאות שאלתא.

(שע) תא חז, כל מזוני דבני עולםא מלעילא קא אתין. ההוא מזונא דעתך מן שמייא וארעא, דא מזונא דכל עולם, והוא מזונא דכולא, והוא מזונא גס ועב. וההוא מזונא דעתך יתר מעילא, הוא מזונא יתיר דקיק, קטיא מאתר דדין אשתחח, ודא הוא מזונא דאכלו ישראל כד נפקו מצרים. מזונא דاشתחה להו לישראל, בההוא זמנא במדבר, מאתר עלאה דאקרי שמים, הוא מזונא יתר דקיקא, דעתך יתר לנפשא מכלא, ומתרפרש יתר מגופה, ואקרי לחם אבירים.

(שע) מזונא עלאה יתר מכלא, הוא מזונא דחבריא, איןון דמשתדל באורייתא, דאכלו מזונא דרווחא ונשמתא, ולא אכלו מזונא דגופה כלל, והיינו מאתר עלאה יקירה על כלא, ואكري חכמה. בגיןך חלייש גופא דחבריא, יתר מבני עולם, דהא לא אכלו מזונא דגופה כל. ואכלו מזונא דרווחא ונשמתא, מאתר רחיקא עלאה, * יקירה מכלא. בגיןך הוא מזונא דקיק מן דקיקא, יתר מכלא. וכאה חולקהון, ה"ד החכמה תחיה בעליה. וכאה חולקא דגופה, דיכיל לאתזנא במזונא דנפשא.

שע) אל ר' אלעוז, ודאי הבי הוא. אבל בהאי זמנא, איך אשתחחי מזוני

חולפי גרסאות

(קחדת ז') ח"ג קפב. רלט: רונה: ת"ז בהקדמה כ ווא וליג' שאר בני נשא, יתיר ותיקפה, ס איןון טו: תנ"ג פ"ו: תנ"ה פט. דידיינ אשתחח הוא מזונא יתר דקיקא וליג' מן יתר עד מזונא דашתחח, יוסיף יתר דקיקא מזונא. פ אשתחח. צ ל"ג במדברא. ק הקלקל. ר מרוחא. ש יקירות. ת ליג' אבל.

מספרת הזוהר

(קחדת ז') ח"ג קפב. רלט: רונה: ת"ז בהקדמה יתיר. נ ליג' הווא מזונא דכלא. ס דעתיא ותיקפה. מ איןון טו: תנ"ג פ"ו: תנ"ה פט.

עד מזונא דашתחח, יוסיף יתר דקיקא מזונא. פ אשתחח. צ ל"ג במדברא. ק הקלקל. ר מרוחא. ש יקירות. ת ליג' אבל.

פרשת דמן

הсловם

פאמאר

העסקים בתורה, שהם אוכלים מזון של הרוח והנפשה ואיןם אוכלים מזון הגוף כל, והיינו ממקום עליון דיקר מכל, הנקרא חכמה, משום וזה החלש גופם של החברים יותר מבני העולם, שהוא אינו אוכל מזון הגוף כל, ואוכלם רק מזון הרוח והנפשה, מקום רוחן העליון דיקר מכל. שהוא חכמה, שהוא רוחה, כמו"ש אמרותי אהכמה והוא רוחקה וגרא. ומושם זה מזון ההוא הוא דק מן הדק יותר מכל, אשרי חלקי. ז"ש והחכמה תחיה בעליה. אשרי חלקי של גוף, שיכול להיות גנו במזון הגוף.

שע) אמר ליה ר' אלעוז וכ"ר: אל ר"א, ודאי לך הוא, אבל בזמן הזה איך נמצאים מזונות אלו. אמר לו, ודאי יפה שאלת. והוא, וזה הוא בירורו של הדבר. מזון הראשון הוא

נראים שנמצאים ביותר כה ועצמה מעוסקים בתורה. אמר לו, יפה שאלת.

(שע) תא חז, כל וכ"ר: באו וראה, כל מזון של בני העולם בא מלמעלה. מזון ההוא שבא מן שמים וארץ הוא מזון של כל העולם, והוא מזון גס ועבה, ומזון ההוא שבא ממקום עליון יותר, והוא מזון יותר דק, בא מקום שڌין נמצא. דהיינו ממלכות, וזה הוא מזון שאכלו ישראל בצדתם מצרים. דהיינו מצה. מזון שנמצא לישראל בזמן ההוא במדבר מקום עליון הנקרא שמים. שהוא ז"א, הוא מזון יותר דק, שנכנס יותר לבש, מכל מזון אחר, ונפרד יותר מזון הגוף, ונקרא לחם אבירים. דהיינו מזון.

שע) מזונא עלאה יתר וכ"ר: מזון הייתר עליון מכל, הוא מזון החברים, אלו (דפו"י דף ס"א ע"ב *) דף ס"ב ע"א).

אלין, א"ל ודאי יאות שאילתא. ת"ת, ודא הוא ברירו דמלה, מזונא קדמאה, הוא מזונא דכל עולם, והוא דעתיא מן שמייא וארעא, והוא מזונא אַ דגופא.

שעת) מזונא דהוא עלאה מניה, הוא דאיו דקיקא יתר, ואתה אמר דדין שרי, דאקרי צדק, ודא הוא מזונא דמסכני. רוזא דמלה, מאן דאשלים למסכנא, אשלים ליה את ב' חד, ואתעביד צדקה. רוזא דא, גומל נפשו איש חד.

גמילות חסדים ממש, דהא בדין שרי, ואשלים ליה חסד, כדין הוא רחמי. שפ) מזונא עלאה יתר מאلين, הוא מזונא עלאה ויקירא, מאתר דאקרי שמיים, והוא דקיק מכלחו, והוא מזונא דבני ר' מרעי, ה"ד ט' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחלי. יי, ז דיקא, מ"ט. בגין דהני בני ר' מרעי, לא אתני אלא בהוא דקב"ה, ממש.

שפא) מזונא עלאה קדישא ויקירא ז דא הוא כ מזוני דרוחין ונש망ין, והוא מזונא דאתר רחיקא עלאה, מההוא אתר דאקרי נועם יי'. שפב) ויקירא מכלא הוא, מזונא דחויריא ד משתדל באורייתא, והוא מזונא דאתמי מחכמה עלאה. מ"ט מאתר דא. בגין דאוריתא נפקא מחכמה עלאה, ואיןון ד משתדל באורייתא, עילוי בעקרא דשרהה, ועל דא, מזונא דלהון, מההוא אתר עלאה קדישא קא אתי.

חולפי גרסאות

מסורת ההור

2) (משל י"א, ט) (תהלים מ"א) ח"ג רלו: ת"ז א דבלא ב חסנ'ג מהע' ד מטיף והא דיקא, ה מרע ו מוטיף ממש ומאי איהו חלב ודום ה"ד (יחוקאל מ"ז) להזכיר לי חלב ודום יוזא הוא מזונא מאתר דאקרי שםים והוא יקירה ועלתה [יקירא] דקיק מכלא. ז ל"ג דא הוא כ מזונא דרוחין ונש망ה הוא. ט ל"ג מההוא אתר דאקרי נעם ה.

דרשת המן

הסולם

מאמר

הוא מזון של כל העולם, והוא שבא משם זא מהו הטעם, משום שאלו החולמים אינם ניזונים אלא במזון ההוא של הקב"ה ממש. דהינו ז'א.

שפא) מזונא עלאה קדישא וכו': שפב) ומולו המון שהחברים העוסקים בתורה מזון עליון קדוש ויקיר, וזה הוא מזון של רוחות ונשימות, והוא מזון של מקומ רוחוק העליון. שהוא בין השחרורה להיות חכמה. שעלייה נאמר אמרתי אחים והיא רוחקה ממנה. מקומות ההוא שנקרו נועם ה'. דהינו בין השחרורה לחכמה.

שפב) ויקירא מכלא הוא וכו': ויקיר מכלום הוא המון שהחברים העוסקים בתורה אוכלים אותו, והוא מזון הבא מזכמה עליונה. שהוא חכמה מומש. מה הטעם שבא מזקם הזה. הוא מזום שהתרה יצאת מזכמה העליונה. ואלו העוסקים בתורה ננסים בעיקר הרשיטים, וע"כ המון שליהם, מקום ההוא העליון הקדוש בא.

שעת) מזונא דהוא עלאה וכו': מזון שהוא עליון ממנה הוא מזון יותר דק, בא מקומות שהדין שורה, הנקרא צדק. שהוא מלכות, וזה הוא מזון של עניים. דהינו מצה הנקרא לחם עוני, וסוד הדבר, מי שהשלים את העני, משלים לו את אחת על צדק, ונעשה צדקה. וחיס גומל נפשו איש חסד, גמילות חסדים יורה, לשורה בדיון והשלים אותו עם חסד, או הוא רחמים.

שפ) מזונא עלאה יתר וכו': מזון עליון יותר מאשר הוא מזון עליון ויקיר מקומות שנקרא שםים, שהוא ז'א, דהינו מן שאכלו ישראל בדבר. והוא דק יותר מכלום. והוא מזון של חולמים. ו"ש ה' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחלי. ה' הוא בדיקא, שהוא (דף ז' ס"ב ז"א)

שפג) אתה ר' אלעוזר, ונשיך ידו. אמר, זכה חולקי דקאיינה במלין אלין. זכה חולקון דעתיקיא, דמשתדל באורייתא ימא וליל, זוכי לן בהאי עלמא, ובעלמא דאתה, דכתיב ^ט כי הוא חייך ואורך ימיך.

שפָּד) ^ט הנני ממתר לכם ללחם מן השמים. רבינו יוסי פתח, ^ו פותח את ירך ומשביע לככל חי רצון. מה כתיב לעילא, עיני כל אליך ישברו. כל אינון בני עלמא, מצפאן וזוקפאן עיניין לקב"ה, ^ט בגיןך, כל אינון בני מהימנותא ^ט בעאן בכל יומה ויוםא, לשאלא מזוניהו מקב"ה, ולצלאה צלותהון עליה.

שפה) מ"ט. בגין דכל מאן דמצלי צלותיה לגביה קב"ה על מזוניה, גרים דיתברך כל יומא על ^ט ידו, ההוא אילנא דמזון דכלא ^ט ביה. וauseג דاشתכח עמייה, בעי למשאל קמי קב"ה, ולצלאה צלותה על מזונא כל יומא, בגין דישתכחו ^ט, על ידו ברכאנ כל יומא ויוםא לעילא, ^ט ודא הוא ברוך יי' יום יומא.

שפָּו) ועל דא, לא לבעי ליה לאינש לבשלא מזונא, מן יומא ליוםא אחרינא, ^ט דלא לעכוב יומא ליוםא אחרא. הה"ד יצא העם ולקטו דבר יום ביומו. יום ביומו, דיקא. בר מערב שבת ^ט לשבת, כמה דאוקימנא. וכדין אשתחח קב"ה מלא ברכאנ בכל יומא. וכדין כתיב פותח את ירך וגוי. מי רצון. ההוא רצון דاشתחח מעתיקא קדישא, ונפיק מניה רצון, לאשתכחא מזוני לכלה. ומאן דשאל מזוני בכל יומא ויוםא, ההוא אקרי בראש מהימנא, בראש דבגניה משתכחן ברכאנ לעילא.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

ו (דברים לו) לך לך ק"ב צ"ב. ט לעיל אות שס"ג י אבל, כ אצטריכן למבע. ז יי'. מ מוסף ביה צ"ג. ט (תהלים קמ"ה) וירא ס"ט צ"ה. ט עמיה. ס ל"ג ודא הוא ברוך ה' יום יומ. ע ואלה פ לע"ש.

פרשת המן

הסולם

מאמר

שפָּג) אתה ר' אלעוזר וכור' ^ט: בא ר' אלעוזר ונשיך ידיו של ר' ש אבינו. אמר אשרי הקב"ה ולהתפלל תפלו על מזון כל יומ. כדי שימצאו על ידו ברכות למעלה, בכל יום ויום. וזהו ברוך ה' יום יומ.

שפָּו) ועל דא לא לבעי וכור' ^ט: וע"כ אין אדם צריך לבשל מזונות מיום לאחר, שלא לעכוב מיום ליום אחר. ז"ש ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו. يوم ביומו, הוא מדייק, חוץ מערב שבת לשבת, כמו שהעמדנו. ואו נמצא הקב"ה מלא ברכות בכל יום. ואו כתוב, פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. מהו רצון, הינו רצון ההוא שנמצא מעתיקא קדישא שהוא כתה, ויצא ממנו רצון שייהיה נמצא מזון לכל.ומי שמקש על מזון בכל יום ויום. ההוא נקרא בגין נאמנה, בגין שבשבילו נמצא ברכות למעלה.

שפָּד) הנני ממתר לכם ללחם וגו': ^ט ר' יוסי פתח, פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון. מה כתוב למעלה, עיני כל אליך ישברו. כל בני העולם מצפים ונושאים ענייהם אל הקב"ה, משווים זה, כל אלו בעלי האמונה צרייכים תפלותם עליו.

שפָּה) מ"ט בגין וכור' ^ט: שואל, מהו הטעם. ואומר, משומ שכל מי שמתפלל תפלו אל הקב"ה על מזונותיו, גורם שיתברך על ידו בכל יום. אילן ההוא שמזון הכל בו. וauseg (דפו"י וף ס"ב ע"א)

שפנו) ר' אבא פתח ו אמר, ^ט רוצה יי' את יראו את המיחלים לחסדו, כמה אית ליה לבני נשא ל מהר בארכוי דמלכא קדישא, ול מהר בארכוי דאוריתא, בגין דישתחון ברכאנ ל כלחו, ל עלי ו לחתתאי.

שפח) דתניה, מאי ^צ דכתיב, ^צ ישראל אשר בר א תפאר. א תפאר ודאי. מאי משמע. דבגין ^{*}) ישראל לחתתא, קב"ה מתפאר לעילא. ומאי פארא דיליה. דאתחbesch ^צ בתפליין, ^צ דמתחרברא גווני לא תפארא.

שפט) חאנא, רוצה יי' את יראו, רוצה יי' ביראו מבעי ליה. מאי רוצה יי' את יראו, אלא רוצה יי' את יראו, כלומר, אפיק הא רצון, ^ט ומתרעע ^צ בהו קב"ה, ^א ליראו דדחלין ליה. ומאן אינון יראו דאפיק לנן הא רצון. הדר ואמר, את המיחלים לחסדו, אינון דעתך ומחייב בכל יומא ויוםא, למביע מזוניהו מן קב"ה, משמע דכתיב את המיחלים לחסדו.

שצ) רב הייסא סבא, לא אתקין סעודתא בכל יומא, עד דבעא בעותיה קמי קב"ה, ב עלי מזוני. אמר, לא נתקין סעודתא, עד ^ט דתתיהיב מבוי מלכא. לבדר דברי בעותיה ^צ קמי קב"ה, הוה מכחשה שעתה חדא, אמר הא עידן ^ט דתתיהיב מבוי מלכא, מכאן ולהלאה אתקין סעודתא. וזה הוא ארחה, דאיןון דחלין קב"ה, דחלין חטא.

שצא) אינון חייביא דאולין עקימין בארכוי אוריתא, מה כתיב בהו. ^צ הוי משכימי בברcker שכר ירדפו. ועד רוצה יי' את יראו את המיחלים לחסדו. לחסדו

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

^ט (שם קמ"ז) מקץ ט' צ"ו. ^צ (ישעה מ"ט) הקפה ^ט צ ל"ג דכתיב. ק בית תפליין. ר מה דמתחרברן. ש ואתייע. ת ל"ג בהו. א את יראו. ב ל"ג עלי מזוני. ג דינגען. ד לאג קמי קב"ה. ה דינגען.

פרשת המכון

הטולם

מאמר

רוצה ה' את יראו, כלומר, הוציא רצון זה רוצה בו את יראו היראים ממנו. מי הם היראים שהוציא להם הרצון הזה, חזור ואמר, את המיחלים לחסדו, דהינו אלו המיצפים ומהיכים בכל יום ויום לבקש מזונות מן הקב"ה. זה המשמע, משכתב, המיחלים לחסדו.

שצ) ר' הייסא סבא וכ' : ר' ייסא סבא וכ' : ר' ייסא. לא התקין סעודתו בכל يوم עד שהתפלל חפלתו לפני הקב"ה על מזונות. אמר לא נתקין הסעודה עד שתהיה נתונה מבית המלך. אחר שהתפלל חפלתו לפני הקב"ה, היה מכחשה שעיה אהת. אמר, כבר הזמן שניתנה מבית המלך, מכאן ולהלאה התקינו הסעודה. וזה הדרך של יראי הקב"ה יראי חטא.

שצא) אינון חייביא דאולין וכ' : אלו הרשעים ההולכים עקלקלות בדרכי התורה. מה כתוב בהם, הוי משכימי בברcker שכר ירדפו. ועד רוצה ה' את יראו המיחלים לחסדו.

שפט) חאנא רוצה וכ' : למגן. רוצה, את יראו. שואג, רוצה ה' ביראו היה צדריך לומר. מהו רוצה ה' את יראו המיחלים לחסדו. (דפני ור' סיב ע"א ^{*} דף ס"ב ע"ב)

ד"יקא. ובזה אשתמודען אינון בני מהימנותא בכל יומא ויוםא, הדא הוא דכתיב, יצא העם ולקטו דבר يوم ביוומו. יום ביוומו קאמר, ולא דבר يوم ליום אחר. (שבט) וכל כך למה. למען אנסנו הילך בתורתינו אם לא בכאן אשתמודען אינון בני מהימנותא, דכל יומא ויוםא אינון אולי בארח מישר באורייתא. רבינו יצחק אמר מהכא, ה' צדיק אוכל לשובע נפשו, בתר דשבע נפשיה מלצלי ולמקרי באורייתא.

(שצג) רבינו שמעון אמר, תא חזין, עד לא יהב קב"ה אוריתא לישראל, אבחין בין אינון בני מהימנותא, ובין אינון חייבא דלאו אינון בני מהימנותא, ולא קיימין באורייתא. ובמה אבחין לנו, במן. כמה דעתך אננסנו. וכל אינון דاشתחו דאינון בני מהימנותא, רשים טליה קב"ה, בראשמו דכתרא דחס"ד, כד"א המיחלים להסדור. וע"ז למען אנסנו. וכל אינון דלא משתכחני בני מהימנותא, אудי מנני הוה כתרא עלאה דא. ומנא אכריז ואמר, ובטן רשותים תחרר. ועם כל דא לא העדיף המרבה והמעט לא החסר.

(שצד) תאנא, בההוא שעתא אשתלימו ישראל לחתטא, כגונא דלעילא, כמה דאויקמנא, דכתיב, ויבאו אלימה ושם שתים עשרה עינות מים ושביעים תמרים וגוו. ואתתקף אילנא קדישא, בתריסר תחומיין, באربع סטרוי עולם. ואתתקף בשבעין ענפין, וככלא כגונא דלעילא.

חולופי גרסאות

מסורת הזוהר

ה) (משלוי י"ג) וירא צ"ג צ"ד. ו) (שם) ז"ח פ"ז
ט"א של"ט. ח) ח"ב סד : ת"ז ת"ו בהשפטות קמו. ז"ח
ל, ט"ז ט"ב.

פרשת תמן

הסולם

נאמבר

ברושם של ספירת החסד. ממש"א, המיחלים לחסדו. וע"כ למען אנסנו. וכל אלו שאינם נמצאים בני אמונה הסיר מהם ספירה עליונה ההו. והמן הכריז ואמר, ובטן רשותים תחרר. ועם כל זה לא העדיף המרבה והמעט לא החסר.

(שצד) **תאנא בההוא שעתא וכו:** למדנו, בשעה ההוא נשלו ישראל למטה עין של מעלה, כמו שהעמדנו, שכותוב, ויבאו אלימה ושם שתים עשרה עינות מים ושביעים תמרים וגוו. שפירושו שנתחזק האילן הקדוש, שהוא ז"א ביב' גבוליהם, בדר' צדי היעלים, חוויג תומי', קלומר, בג' קוין בכל צד מד' צדי היעלים, חוויג תומי', והם י"ב גבולים שה"ט שתים עשרה עינות מים. ונתחזק בע' ענפים. שהם ע' טרים, שה"ט ע' תמרים. והכל עין של מעלה.

בזהיא

לחסדה הוא בדיק. ובזה ניכרים אלו בני האמונה בכל יום ויום. ז"ש ויצאו העם ולקטו דבר يوم ביוומו. יום ביוומו אמר, ולא דבר يوم ליום אחר.

(שבט) וכל כך למה וכו': שואל, וכל כך למה. ואומר, שהוא למען אנסנו הילך בתורתינו אם לא. בכאן, דהינו באקליה, ניכרים אלו בני האמונה, שבכל יום ויום הם הולכים בדרך הריש בתורה. ר' יצחק אמרה מכאן, צדיק אוכל לשובע נפשו. פירושו אחר שהשביע נפשו בתפילה ובקריאת תורה הוא אוכל.

(שצג) ר' שמעון אמר וכו': ריש"א בוא וראה, עד שלא נתן הקב"ה התורה לישראל, הבחן בין אלו בני האמונה ובין הרשעים שאינם בני אמונה. ואינם רוצחים בתורה. ובמה הבחן אותם במן. כמו שאמר, אנסנו. וכל אלו הנמצאים בהם בני אמונה, רשם אותו הקב"ה

(דף י"ז ס"ב ע"ב)

שכח) בה היא שעתה, נטיף טלא קדישא, מעתיקא סתימאה, ומלייא לרישיה דזעיר אנפין, אחר דאקרי שמיים. ומהו טלא דנהורא עלאה קדישא, הוה נגיד ונחית כ מנא לחתא. וכד הוה נחית, הוה מתפרש גליידין גליידין, ואקריש לחתא. הדא הוא דכתיב דק ככפור על הארץ.

שכח) כל אינון בני מהימנותא, נפק ולקטי, וمبرכאן שמא קדישא עליה. וההוא מנא, הוה סליק, ריחין דכל בוסמין דגנתא דעתן, דהא ביה אתמשך ונחית לחתא. שוויה לкомיה, בכל טעמא דאייהו עבי, הכי טעים ליה, וمبرך למלא קדישא עליה.

שכח) וכדין מתברך במעוי, והוא מסתכל יידע לעילא, ואסתכி בחכמה עליה, ועל דא אקרון דור דעה. ואلين הוו בני מהימנותא, ולהונ אתייהיבת אוריתא לאסתכלא בה, ולמנדע ארחהא.

שכח) ואינון דלא אשתחו בני מהימנותא, מה כתיב בהו,^{א)} שטו העם ולקטו. מי שטו שטוא הוו נסبي לגרמייהו, בגין דלא הוו בני מהימנותא. מה כתיב בהו. וטחנו ברחים או דכו במדוכה וגוי. מאן אטרח^{*} לון כל האי. אלא דאיינון לא הוו בני מהימנותא.

שכח) כגונא דא, אינון דלא מהימני ביה בקב"ה, לא בעאן לאסתכלא בארכוי, ואינון בעאן לאטרחא גרמייהו כל יומא בתר מזונא, יממא ולילי, דלמא לא סליק בידיהו פטא דנהמא. מאן גרים לון האי. בגין דלאו אינון בני מהימנותא.

חלופי גרסאות

מסורת הוחר

^{א)} (במדבר י"א) ח"ב סג: ח"ג רלב. רלו. ת"ז כ ל"ג מנא. ר ריחא. ט טעמן. נ ל"ג מה כתיב. ט אינון דלא ע ל"ג ימא. ת"ז ק"ט: בהשומות.

פרשת תמן

הсловם

מאמר

שכח) בה היא שעתה נטיף וכו': וצפה בחכמה עליונה, ועל זה הם נקראים דור דעה. ואלו היו בני אמונה, ולחם ניתנה התורה להסתכל בה, ולדעת דרכיה.

שכח) ואינון דלא אשתחו וכו': ואלו שלא נמצאו בני אמונה, מה כתוב בהם, שטו העם ולקטו. מהו שטו שטוא היו לוקחים לעצם, משום שלא היו בני אמונה, מה כתוב בהם, וטחנו ברחים או דכו במדוכה וגוי. מי התריח אותם כל כך. אלא שם לא היו בני אמונה.

שכח) כגונא דא וכו': כיין זה אלו שאינם מאמינים בהקב"ה, אינם רוצים להסתכל בדרכיה, והם רוצים להתריח עצמן כל יום אחר מזון, ימים ולילות, מפחד, אולי לא יעלה בידם פט לחם. מי גרים להם וזה, משום שאינם בני אמונה.

שכח) כל אינון בני וכו': כל אלו בני האמונה יוצאים ולקטיהם וمبرיכים עלייו את השם הקדוש. וכן הוא היה מעלה ריחות של כל הבשימים שבגן עדן, כי בו נمشך ויורד למטה. כמשמעותו לפניו, כל טעם שהוא רוצה לטעום טעם אותו. וمبرך למלה הקדוש העליון.

שכח) וכדין מתברך במעוי וכו': ואו המן מתברך במעוי, והוא מסתכל יידע למעלה (דפו"י דף ס"ב ע"ב *) דף ס"ג ע"א)

ת) אוף הכא, שטו העם ולקטו, שטו בשטותא דגראמייהו, ובעאן לאטרחא עליה, הדא הוא דכתיב, וטהנו ברוחים. בתר כל טרחא דא, לא סליק בידיהו, אלא דכתיב והיה טעמו כטעם לשד השמן. ולא יתר. מאן גרים לון האי, בגין דלא הוו בני מהימנותא.

תא) אמר רב בי יוסי, מי לא לשד השמן. איכא דאמרי, דליך במשחא, כתרגומו. ואיכא דאמרי, מה השד אתחר לכמה גונני, אוף מנא, אתחר לכמה גונני. רב בי יהודה אמר, לשד השמן, יניא דמשחא.

תב) רבבי יצחק אמר, איש לפַי אכלו לקטו. וכי מאן דאכיל קמעא, לךיט קמעא, ומאן דאכיל יתר, לךיט יתר, והא כתיב לא העדיף המרבבה וההמעית לא החסיר. אלא לפום איננו דאכליין לקטין. משמע אכלו, מאן דהוה אכיל לייה, ובגיני כך לא כתיב אכילתו.

תג) מי קא מייררי. אחיד בר נש בעבדא, או באמתא, ^ו ואמר דהוה דיליה. אתה חבריה, ואמר, האי עבדא דיליה הו. קריבו لكمיה דמשה לדינא, אמר לון כמה נפשאון בביתך, וכמה נפשאון בבייתה דדין, אמר כך וכך. וההוא שעתא אמר לון משה, לקטו אחר, וכל חד מניניכו יתהי לגבא. למהר, נפקו ולקטו, ואתהין קמי משה, ^ז שוועין קמיה מנא, הוה מדיך ליה. אי ההוא עבדא דדין, אשכח ההוא עומרא בעבדא, בהאי מנא. דהא ^ט חד עומרא לכל נפש ונפש מביתיה. מדיך לדין, ואשתכח חסרא, ההוא מיכלא בעבדא, בההוא מנא דיליה, חד עומרא לכל נפש ונפש מביתיה. אמר עבדא דין הו, הה"ד איש לפַי אכלו לקטו וכתיב עמר לגלגת מספר נפשותיכם.

חולופי גרסאות

^ו סבור, צ שטיין, ק וחוז.

הсловם	פרשת תמן	מאמר
אכלו, דהינו מי שאכיל אותן, ומשום זה לא כתובי, איש לפַי אכילתו.	ת) אוף הכא שטו וכלי : אף כאן שטו העם ולקטו, שטו בשטותא של עצםם, ורצו להטריח עליו, ז"ש, וטהנו ברוחים. ואחר כל טרחה הזאת לא עליה בידם, אלא כמו שכותב, והיה טעמו כטעם לשד השמן. ולא יותר. מי גרים להם זה, משום שלא היינו בני אמונה.	ת) אוף הכא שטו וכלי : אף כאן שטו העם ולקטו, שטו וכלי : ר' יוסי וכלי : מהו לשד השמן. יש אמרים שנלוש בשמן. כתרגומו. ויש אורחים. מה השד משתנה לכמה אפניהם. אף המן משתנה לכמה טעמים. דהינו כל טעם שהיה רוצחים היו טועמים בו. ר' יהודה אמר, לשד השמן פירשו יניקה של שמן.
תב) חד עומרא לכל נפש ונפש מביתיה. מדיך ליה וنمצע אחד לכל נפש ונפש מביתו. מdad ליה וنمצע חסר האוכל של העבר בכלי של, והיה עומר אחד לכל נפש ונפש מביתו אז אמר העבר הוואר של זה. ז"ש, איש לפַי אכלו לקטו. וכתיב, עמר לא לפַי האוכלים לקטו. זה משמע משכחות, (דפו"י וף ס"ג ע"א)	תב) ר' יצחק אמר וכלי : ר' יוסי, איש לפַי אכלו לקטו. שואל, וכי מי שאוכל מעט לךיט מעט ומוי יותר לקט יתר, והרי כתוב, לא העדיף המרבבה וההמעית לא החסיר. ומשביב, אלא לפַי האוכלים לקטו. זה משמע משכחות,	(דפו"י וף ס"ג ע"א)

תד) אמר ר' ייסא כתיב, ערָב וידעתם כי יי' הוציא אתכם מארץ מצרים ובקר וראיתם את כבוד יי'. ערָב וידעתם, במאן גנדען, אלא כי התאנא, בכל יומא ויום אשתחכו נימוסי קב"ה, עכברא, אתער חסד בעלמא. בההוא זמנא דאקרי ערָב, תליא דינא בעלמא, והא אוקמו, דבגיני לך, יצחק תקן תפלה המנחה. ואעל דא, ערָב וידעתם, כד אתער דינא בעלמא, תנדען דבההוא דינא אפיק יי' יתכוון מצרים. ובקר וראיתם את כבוד יי', דהא בההוא זמנא אתער חסד בעלמא ויתן לך למיכל.

(תה) ר' חייא אמר איפכא, מה כתיב לעילא, שבתנו על סיר הבשר וגור. ביה שעתא, אתער ערָב, דההוא זמנא דאתער דינא, אתער, נמי חסד בעלמא. הה"ז, וידעתם כי יי' הוציא אתכם מארץ מצרים. תנדען דההוא חסד דעכד עמכו, בזמנא דדינא ה ואפיק יתכוון מארעא דמצרים. ובקר וראיתם את כבוד יי', כבוד יי' ה הא ידיע. וכ"כ למה. בשמווע יי' את תלנותיכם וגור.

(תו) אמר ר' ייסא לא שני קב"ה נימוסוי, בר דאינון חייבי עלמא שנין לון, ומהפכי רחמי לדינא, כמה דאתמר.

(תז) תאני ר' אלעזר, מהאי מנא זמינין צדייקיא למיכל לעלמא דאתה, ואי תימא בהאי גוננא לא. אלא יתיר, דלא הויה כן לעלמין. נמי איהו. כמה דאוקימנא דכתיב ה' לוחות בנעם יי' ולבקר בהיכלו. וכתיב ה' עין לא ראתה אלקים זולתך וגור.

חלופי גרסאות

ר' חייא, ש במאן ידיע, ת ובצפרא. א מיiri ול"ג ע"ד. ב מוסיף בעלמא תנדען דבההוא דינא אפיק ה' יתכוון מצרים ובקר וראיתם את כבוד ה' דהא בההוא זמנא אתער חסד. ג' ל"ג נמי, ד' ל"ג בזמנא דדינא. ה' דאפיק. ו' מצרים ול"ג מרעא. ז' ל"ג כבוד ה', ח' הו. ט' ומאי.

מסורת חז"ר

ב' ח"ג ריט: ז"ח מ"ח ט"ג שט"ג. ג' (תהלים כ"ז)
תולחות נ"ח צ"ב ז"ח ס"ב ט"א של"ל, פ"ה ט"א
של"ה. ד' (ישעה ס"ד) הקשה ז' ס' צ"א.

פרשת המן

הсловם

מאמר

וז"ש, וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים תודיע את החסד ההוא שעשה עמכם בזמן הדין, והוציא אתכם מארץ מצרים. ובקר וראיתם את כבוד ה', כבוד ה', הרוי ידוע, שהוא המלכות. וכלך למה. בשמווע ה' את תלנותיכם.

(תו) אמר ר' ייסא לא וכו': אר"י לא שינה הקב"ה מנוגני שייר החסד בערב, כמו שאמר ר' חייא, הויז, שאלו רשי עולם משנים אותן ומהפכים הרחמים לדין, כמו שלמדנו.

(תו) תאני ר' אלעזר וכו': תאני ר' אלעזר, מן ההוא עתדים הצדיקים לאכול לעולם הבא. ואם תאמר, באפנ' ההוא שאכלו ישראל במדבר. לא כן, אלא יותר מזה, שלא היה בשלהות ההוא לעולם. מה הוא. הוא כמו שהעמדנו, לחות בנעם ה', ולבקר בהיכלן. וכותבו, עין לא ראתה אלקים זולתך.

ראו

תד) אמר ר' ייסא וכו': או"י, כתוב, ערָב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים ובקר וראיתם את כבוד ה'. שואל, ערָב וידעתם, بما ידע ומשיב, אלא לך לדיננו. ככל יום יום נמצאי, מנהגי הקב"ה, בבורך נעור החסד בעולם, ובזמן ההוא שנקרא ערָב, תליו הדין בעולם, וכן העמדנווה, שצחוק תיקון תפלה המנחה. וצחוק הוא גברוה. ועל כן ערָב וידעתם, כשהיתעורר הדין בעולם, תדע, שבדין הזה הוציא ה' אתכם ממצרים. ובקר וראיתם את כבוד ה', כי בזמן ההוא החסד נעור בעולם, ייתן לכם לאכול.

(תה) ר' חייא אמר וכו': רח"א להיפך. מה כתוב למלחה שבתנו על סיר הבשר וגור. בו בשעה נתעורר הערב, דהינו הדין. ובזמן ההוא שנתעורר הדין נתעורר גם החסד בעולם. (דפו"י דף ס"ג ע"א)

תח) ^ו ראו כי יי' נתן לךם השבת. ר' חזקיה פתח ^ו Shir המעלות ממעמקים קראתיך יי'. Shir המעלות סתום, ולא פריש מאן אמרו. אלא Shir המעלות, דזמיןין ^{*} כל בני עולם למשמר, דזמין הא Shir למשמרה לדורי עולם.

תט) ומאי הוא ממעמקים קראתיך. הכי תאנא, כל מאן דמצלי צלותא קמי מלכא קדישא, בעי למבבי בעותיה, ולצלאה מעמקא דלא, בגין דישתכח לבי שלים בקב"ה, ויכוין לבא ורעותה.ומי אמר דוד הכי, והא כתיב, ^ו בכלabi דרישתיך. ודוא קרא סגי, מאי בעי ממעמקים.

תי) אלא הכי תאנא, כל בר נש דבעי בעותיה קמי מלכא, בעי לכוננא דעתא ורעותה, ^ו מעיקרא דכל עקרין, לא משכा ברcean מעמקא ^ו דברא, בגין דינגיד ברcean מבועא דכלא. ומאי הוא. ההוא אחר דנפיק מניה, ואשתכח מניה, ההוא נהר, דכתיב ^ו נהר יוציא מעדן. וכתיב ^ו נהר פלגי ישmachו עיר אלהים. ודוא אקרי ממעמקים. מעמקא דכלא, עמקא דברא, דמבעין נפקין ונגדין לברא כלא. ודוא הוא שרותא לא משכा ברcean מעילא לחתה.

תיא) א"ר חזקיה, כד עתיקה סתימה דכל סתימים, בעי לזמנא ברcean לעלמין, אשרי כלא, ואכליל כלא, בהאי עמקא עלה, ומהכא שאיב ואתגדי ^ו נהרא דנחלין ומבועין אתגידי מניה, ^ו כלחו. ומאן דמצלי

חלופי גרסאות

ח"ב סג : סה. רג. ח"ג קי : ו (תהלים ק"ל) וח"ג צ"ה. ז (תהלים ק"ט). ז (בראשית ב') ב"א ר"י א צ"א ט (תהלים מ"ו) ח"ב זח :

מסורת הזוהר

ח"ב סג : סה. רג. ח"ג קי : ו (תהלים ק"ל) וח"ג צ"ה. ז (תהלים ק"ט). ז (בראשית ב') ב"א ר"י א צ"א ט (תהלים מ"ו) ח"ב זח :

הсловם

מאמר

תח) ראו כי ה' נתן לךם השבת: ר' חזקיה פתח, Shir המעלות ממעמקים קראתיך ^ו שואל, Shir המעלות סתום. ואינו מפרש מי אמרו. ואנו. אלא Shir המעלות, פירושו: שעתידים כל בני העולם לימר זה, כי Shir הזה עתיד לאמרו לדורות עולם.

טט) ומאי הוא ממעמקים וכור': שואל, ומה פירושו של ממעמקים קראתיך. ומשיב. כך למדני. כל מי שמתפלל תפלו לפניו המלך הקדש, צריך לבקש בקשתיו ולהתפלל עמוק הלב. כדי שיימצא לו שלם בהלב"ה ויכוין לו ורצונו. וו"ש ממעמקים קראתיך. שואג, וכי אמר דוד כך, והרי כתוב, כלל לבי דרשתי. ומקרה זה די להתפלל בכל לב, ולמה ציריך ממעמקים.

תיא) אלא הכי תאנא וכור': אלא כך למדני, כל אדם שմבקש בקשטו לפני המלך, צריך שיכוין דעתו ורצונו לשורש השרשים, להמשיך ברכות עמוק הבודה, כדי שייזלו ברכות מעין של כל. ומה הוא הוא (זפוי דף ס"ג ע"א ו דף ס"ג ע"ב)

פרשת חמן

מקום ההוא שיווצא ממנה ונמצא ממנה אותו הנהרה, שהוא חכמה סתימה, שכותב ונוהג יוצאה מעדן. שעuden הוא חכמה, ונוהג היא בינה, והיינו בינה שיצאה לחוץ מראש א"א, שהוא חכמה סתימה. ע"י לעיל בהקס"ה דף ז' ד"ה (ותמן) וכותבו, נהר פלגי ישmachו עיר האקלים והוא נקרא ממעמקים. עומק כל, עמוק הבודה שמעינות יוצאים ונמשכים ממנה לברך כל וזה הוא התחלה להמשיך ברכות מלמעלה למטה.

תיא) אמר ר' חזקיה וכו': ר"ח מפרש בדבריו, ואמר, כשתיקא סתימה מכל שתומים רוצה לזמן ברכות לעולם. השרה הכל והכליל הכל בעומק העליון ההוא, שהוא חכמה סתימה דאי' מאבחן מה שהבינה יוצאת ממנה לחוץ, ומכאן שואב ונמשך נהר שהוא בינה, שנחלים ומעינות יוצאים ממנה, שהם המוחגן, ונשקיים הכל ממנה. שכל המוחגן של זו"ן ובו"ע נמשכים ממש.ומי שמתפלל תפלו, צריך לכון לו ורצונו

צלותיה, בשי לכוונה לְבָא ורעותא, לאמשכה ברכאנ מההוא עמייקא דכלא, בגין דיתקבל צלוטיה, ויתעביד רעתיה.

תיב) ויאמר משה אליהם איש אל יותר ממוני עד בקר. א"ר יהודה, ע' בכל יומא ויוםא, מתברך עלמא מההוא יומא עלאה, דזה כל שיתה יומין מתרכאנ מיוםא שביעאה. וכל יומא, יהיב מההוא ברכה דקביל בההוא יומא פ' דיליה. תיג) וע"ד משה אמר, איש אל יותר ממוני עד בקר. מ"ט. בגין דלא יהיב, ולא ע' יווק יומא דא לחבריה, אלא כל חד וחוד שליט בלחודי, בההוא יומא דיליה. דזה לא שליט יומא ביום דחבריה.

תיד) בגיןי כך, כל אינון ק' חמשא יומין שליטין ביוםיהו, ואשתכח ביה, מה דקבילו, ויוםא שתיתה אשתחח ביה יתר. ואזלא הא, כהא דאמר ר' רבבי אלעוז, מאי דכתיב يوم הששי, ולא אמר הכי בכל שאר יומין. אלא הכי אוקמו, פ' הששי. פ' דאוזווגא ביה מטרוניתא. לאתקנא פטורא למלא, ובג"כ, אשתחחו ביה תריין חולקין, חד ליוםיה, חד לתקוננא, פ' בחדשותא דמלכא במטרוניתא.

תטו) זההו ליליא, ב' חדשותא דמלכא במלא, ג' זוגא דלהון, ומתרכאנ כל שיתה יומין, כל חד וחוד בלחודי. בגין כך, בגין בר נש לסדרא פטוריה בליליא דשבתא, בגין דשاري עליה ברכאנ מלעילא, וברכתא לא אשתחח על פטורא ר' ריקניא, בג"כ, ת"ח דיזען רזא דא, זוגא דלהון מע"ש לע"ש.

חולפי גראסות

ס' ל"ג מן ויאמר עד א"ר. ע' כל יומא ויוםא מתברך מההוא יומא עלאה יומא שביעאה ומתרכאנ כל שיתה יומין כל חד וחוד בלחודי וכל יומא יהיב ביוםיהו דיליה מותהו ברכה דקביל מההוא יומא עלאה וע"ד משה אמר איש אל יותר ממוני עד בקר זה לא שליט יומא דלא דיליה וכל אינון ולכ' מן בכל עד חמ羞 שבאות תיד. פ' דביה. צ' יוסף. ק' שיתה ר' רבבי וליג' דאמר. ש' מוסיף אבל הששי. ח' דואדמא. א' ומלא בחדשותא דמטרוניתא. ב' זוגא. ג' ל"ג זוגא דלהון. ד' מוסיף ריקניא וזהו ליליא חדשותא דמטרוניתא במלא זוגא דלהון.

הטולם פרשת המן

זה הולך, כמו שאמר ר' אלעוז. מה שכטובי יום הששי עם ה' מה שלא כתוב כן בשאר הימים. אלא כד העמידהו הששי עם ה' יורה, שנתחברת בו המטרוניתא הנקראית ה' שהיא מלכות, לתקן שלחן אל המלה, ומשום זה יש בו ב' חקלים, א' מימומו עצמו, ואחד, מתיקון שמחת המלך במטרוניתא.

תטו) זההו ליליא חדשותא וכוכ' : וליליה ההוא, שמחת המטרוניתא במלך זוגג שליהם, ומתרככים כל ששה ימים כל אחד ואחד בלבדו. משום זה, צרך האדם לסדר שלחנו בלילה שבת. משום ששורה עלייו ברכונות מלמעלה, וברכה אינה נמצאת על שלחן ריקן. משום זה, תלמידי חכמים שיזועים סוד הזה, זוגם הוא מערב שבת לערב שבת.

רא'

מאמר

ורצונו להמשיך ברכות עמוק של הכל הזה, כדי שתתתקבל הפלתו ויעשה רצונו. תיב) ויאמר משה אליהם וגו': א"ר יהודה בכל יום ויום מתברך העולם מיום ההוא העליון, כי כל ששה ימים מתרככים מיום השבייע, וכל יום גנותן מברכה ההיא שקבל ביום ההוא שלו.

תיג) ועל דא משה אמר וכו': ע"כ אמר משה, איש אל יותר ממוני עד בקר. מהו הטעם. משום שאינו גנותן ואינו שואל יום זה להבירו, אלא כל אחד ואחד שולט בלבדו ביום ההוא שלו, כי יום אינו שולט ביום של חבירו. תיד) בגיןי כך כל וכו': משום זה, כל אלו חמישה הימים שלולים ביוםם, ונמצא בהם מה שקיבלו, ויום הששי נמצא בו יותר.

(דפו"י דף ס"ג ע"ב)

תטו) ראו כי יי' נתן לכם שבת, מאי שבת. יומא דביה ניחין שאר יומיין, והוא כליא ^ה דכל אינון שיתה אחרניין, ומניה מתברכין. רבי ייסא אמר, וכן נמי כנסת ישראל אקרי שבת, בגין דאייה בת זוגו, ודא היא כליה. דכתיב ^ו ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם. לכם ולא לשאר עמיין, הה"ז ^ו בין ובין בני ישראל. ודא היא אהנטת ירותת עלמין לישראל. וע"ד, כתיב ^ז אם תשיב משבת רגאל וגוי ובאתרי אוקימנא מלין.

תיז) ^ו כתיב אל יצא איש מקומו ביום השבעי. מקומו. תנינן, מההוא מקום דאתחזי למהך. ורוזא דמלה דכתיב, ^ט ברוך כבוד יי' מקומו, ודא אייהו מקום. ודא אייהו רוזא דכתיב, ^ט כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא. אחר ידיעא קירין ליה מקום דאשטעודעא יקרה עלאה.

תיך) ובגין כד, אזהרותא לבר נש, דקא מתחערא בעטורה קדיישא דלעילא, דלא יפוק מניה ^ח בפומיה מלוא דחול, בגין דאי יפוק מניה, קא ^{*}) מחליל יומא דשבתא, בידוי בעובdetta. ברגלו, למחר לבר מתרין אלפיןאמין. כל אלין חוללא דשבתא אינון.

תיט) אל יצא איש מקומו, דא אייהו אחר יקירה דקדושה, דהא לבר מניה, אלהיהם אחרים נינהו. ^ט ברוך כבוד יי', דא כבוד דלעילא. מקומו, דא כבוד

חולפי גרסאות

מסורת הוהר

ה דכלא כל. ו ליג' ומניה מתברכין. ^ו בדיק ליג' כל המאמר עד אות ת"ב. ח בגין דפומיה מלוא יפוק יקא. ט ליג' מן ברוך עד כבוד דלהטה. רכב ח"ג קו : קמת. קפ. רסא : דרכ' : תיז חכיא עב. תליא עז. תנ"ח צב : תיז קמא. תיז קמו. בהשראות ז"ח נט ט"ב שלג'

ה솔ם

מאמר

תטו) ראו כי ה' נתן לכם שבת: שאל מהו שבת. ואומר, הוא יום שבו נהים שאר הימים, והוא כלל של כל אלו של של ימים האחרים, וממניו הם מתברכין. ר' ייסא אמר, בגין גם כנסת ישראל, נקרת שבת, שהיא בת זוגו של שבת. וזה היא כליה. שכחוב, ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם. לכם ולא לשאר העמים. ז"ש, בין ובין בני ישראל. וזה הוא נחלת ירותת עולמים לישראל. וע"כ כתוב, אם תשיב משבת רגאל וגוי. ובמקומו העמדנו הדברים.

תיז) אל יצא איש מקומו : וה הוא מקום יקר של הקדושה, כי לחץ ממנה, אלהים אחרים הם. ברוך כבוד ה', זה הוא כבוד שלמעלה, דהינו מלכות שמהוה ומעלה. מקומו, וזה כבוד שלמטה, דהינו מלכות שמהוה ולמטה, זה היא סוד של העתרה של שבת שנקי' מקום, משום זה אל יצא איש מקומו

למדנו, שפירושו, מקום הוא שרויי ללבת, דהינו מחוץ לכל העיר. וסוד הדבר. שכחוב, ברוך כבוד ה' מקומו. שהוא מלכות. וזה הוא מקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש היא. הוא (דפו' זף ס"ג ע"ב ^ט זף ס"ד ע"א)

דلتתא. דא איהו רוא דעתרא דשבט, בגין כד אל יצא איש מקומו. זכה חולקיה

מן דוכי ליקרא דשבטא זכה איהו בעלמא דין ובעלמא דעתין.
תכ) ויאמר יי' אל משה עברו לפני העם וגוי. רב Chiya פתח, חונה מלארך
יי' סביב ליראו ויחלצם. זכאיין אינון צדיקיא, דקב"ה אתרעי בקריהו, יתר על
דיליה. תא חזין, כמה אינון בני עולם, דמחרפי ומגדפי לעילא, כגון שנחריב חרף
וגדי, ואמר פ) מי בכל אלה הארץות וגוי. וקב"ה מ"ל, וכ"א Tabu מניה. כיון
דאושית ידיה על חוקיה, מה כתיב ג) ויצא מלארך יי' וירק במחנה אשור וגוי.

תכא) ירבעם בן נבט הוה פלח לע"ז, ומקטר לה, ז' ומובה לה, וקב"ה לא
Tabu מניה. וכד אתה עדנו נביהה, ואתנבי עלייה, ואושיט ירבעם ידא לכבליה, מה
כתיב ג) ותיבש ידו וגוי ולא יכול להשבה אליו ד).

תכב) פרעה חרף וגדי, ואמר ז' מי יי' וגוי. וקב"ה לא Tabu מניה, עד דסרייב
בבו בישראל, דכתיב ג) עוזר מסתולל בעמי. ח' הנה יד יי' הויה במקניך וגוי, וכן
בכל אחר, קב"ה Tabu עלבונא צדיקיא יתר על דיליה.

תכג) הכא משה, אמר עוד מעט וסקלוני, אמר ליה קב"ה, משה לאו עידן
הוא למתבע עלבונר, אלא עברו לפני העם, ואחמי מאן יוישיט ידו לכבלים, וכי
ברשותיהו את קאים, או ברשותי.

תcad) ומטר אשר הכת בתו את היואר קח בידך פ) והלכת. מ"ט. משום דמחקק

חולפי גרסאות

ס) ה"ב יב. ח"ג קעד: ז"ח לי טיב ש"ג ט"ד
ל"ג מHIGH, כ לא. ז' ומשבת. מ' מוסיף ועל [חווד]
שנו"א תק"ח צ"ה ט"ד שכיב. ט) (תהלים ל"ז)
דפלח לע"ז לא Tabu ליה קב"ה. נ' עלבונא.
וישלח ב' צ"ג. פ) (מלכים ב' י"ח). צ) (שם י"ט)
מקץ לע"ז צ"ב. ג) (שם א' י"ג) ח"ג ר' פ"ח. ר) (שמות ה') מקץ י"ג צ"א. ש) (שם ט'). ת) (שם)
ס' צ"ל.

דרך אמת ס] כאן חסר ועין בזוהר חדש דף נח וחיל תניא א"ר יוסף וכו' עד דף נ"ט רישימה בית ושםנו
אווועו בסוף הספר סימן ז.

מסורת הזוהר

הטולם קב"ה Tabu עלבונא צדיקיא
מאמר כתוב, ותיישב ידו וגוי, ולא יכול להשבה אליו.
תכב) פרעה חרף וכבר ? פרעה חרף
וגדי ואמר, מי ה'. והקב"ה לא נשא ממנה, עד
שמיאן לשלח את ישראל, שכחוב. עוזר
מסתולל בעמי. אם מאן אתה לשלח וגוי. הנה
יד ה' הייתה במקניך, וכן בכל מקום, הקב"ה
נושה بعد פגיעה בכבוד הצדיקים יותר מעל
שלג.

תכג) הכא משה אמר וכבר ? כאן אמר
משה, עוד מעט וסקלוני. אמר לו הקב"ה, משה,
אין עתה הזמן לנשות פגיעה בכבודך, אלא
עבור לפניו העם, ונראה מי יוישיט ידו כנגדך.
וכי ברשותם אתה עומדת או ברשותי.

תcad) ומטר אשר וגוי קח בידך
והלכת : מהו הטעם. משום שחוק בנסים
היה

הטולם קב"ה Tabu עלבונא צדיקיא

מאמר

מקומו. כי לאחן ממנו אלהים אחרים הוא.
אשרי חלקו מי שזכה ליקרא השבת. אשרי הוא
בעולם הזה ובעולם הבא.
תכ) ויאמר ה' אל משה עברו וגוי ?
ר' חייא פתח. חונה מלארך ה' סביב ליראו
ויחלצם. אשרי הם הצדיקים, שהקב"ה רוצה
בכבודם יותר מעל שלג. בוא וראה, כמה הם
בני העולם, שנחריבים ומגדפים למטה, דהינו
סנחריב חרף וגדי ואמר, מי בכל אליו
הארחות וגוי, והקב"ה מחל ולא נשא ממנה. כיון
שהושיט ידו על חוקיה, מה כתוב. ויצא מלארך
ה' וירק במחנה אשור וגוי.

תכא) ירבעם בן נבט וכבר ? ירבעם בן
נבט, היה עובד עבודה זרה ומקטר לה, ומובה
לה, והקב"ה לא נשא ממנה. וכשבא עדנו נביה
והתנבא עלייה, וירבעם הושיט ידו כנגדו, מה
(דפו"ז דף ס"ד ע"א)

בבנין זה, ושם קדישא עלאה רשימה ביה. בקדמיה נחש, כמה דעתמר,^(א) דרך נחש עלי צור. נחש, הוא ATI'DU דאתער צור. בגין אתר אטגלי, הכא אטגלי, דנדתביב הנסי עומד לפניו שם על הצור. ומאן צור. כד'א^(ב) הצור תמים פועלו, ותמן יידע משב ביר קאים וחש עלי צור. ובא אוקטומנו מל'

תבה) אמר יהודה, אמר לישתיק קרא יאות ע' שאילתא. אלא ה' הא כתיב, והכית בוצר ויצאו מנהו מים. אמר ליה, ודאי הci הוא, דלית לך כל שם ושם, מאינו שמהן קדשין דקב"ה, דלא עבד נסין וגבוראן, ואפיק כלל דעתךיך לעלמא, רביי לכאבָּא " ברא מיג

חלווי גרסאות

אשרה הווער

א) (משלי ל') ב'ב ו'ג צ"א. ב) (דברים ל'יב) תולדות
ל"ן צ"ה. ג) (תהלים ע"ח). ד) (דברים ל"ב) ח"ב סד:
קנה: ח"ג רצט.

ז' ג' ז' ג'

הסולם

אומר

אל, פטיש מוחוד ניכר בהاكتויו, כמו רשות בו
חרף ידוע להקשות, ואתה שואל זה. אלא בוא
וઆת, בכל מקום צור הוא גבורה, וכשרוצח
מלכות כשהיא בבחינת גבורה, וכשרוצח
הקב"ה, שהוא ז"א, להכות או להעניש מתעוור
גבורה זו, ובגורה ההייא מכיה ומעניש. והוא
שכתבו הן הכה צור וגוי שפירשו שהצור הכה,
ואם לא שנתעוור הוצר והכה במקום שצරך,
לא קני וביעוטם גאים.

תנו נאומך אבור יילדר מאשי. אגינה מסתכלת בדרכיהם לחענישס תיכפ. ועל
היא מונחים. משום שאינם מסתכלים בה. והיא בעיניהם. מלחתא לפניו. אלא חלשה היא כמי הוצר עתיד להטעורר כנוגדים ולהענישם. כי אם הוא יודעים הרשעים. ולבסוף מהו. ולמדנו מהו. וילדר תשי. שלא יתכן זה אצל שט. ואל. ודאי שכן הוא. כי אם הוא יודע הרשעים. תכו אל אי הabi וכורו: אמר לו אם כן, הרי כתוב צור יילדר תשי. ולבסוף מהו.

ה) (משליל ב') ב"ב נ"ג צ"ה. ב) (דברים ל"ב) תולדות
לויין צ"ה. ג) (תהלים ע"ח). ד) (דברים ל"ב) ח' ב סד:
קנה: ח' ג רצט.

מאמר

ההיה, ושם הקדוש העליון היה רשום בו.
בתחלתה נהפך המטה לנחשת. שה"ס יסוד דז"א
דקאננות. כמו שלמדנו דרך נחש עלי צור.
נחש, הררי נודע שמעורר הצור, שהוא מלכות
באיזה מקום נגלה הקב"ה. כאן נגלה, שכתוב,
הנני עומד לפניה על הצור. ומני צור. הוא
כמוש"א, הצור תמים פעה, שהוא מלכות, ושם
ידעו משה איך עומד הנחש עלי צור. וכבר
העמדו הרדרים.

תבה) א"ר יהודה וכו': א"ר עיי, אם היה
שותוק הכתוב ולא אמר יותר היה יפה. השאלה
הוא, אלא הרי כתוב, והכית בצור ויצאו ממנה
מימים. וכי זה נהוג אצל שם הקדוש. אמר ליה
יהודים כד הוא. כי אין לך כל שם ושם מהמשמות
הקדושים של הקב"ה, שלא יעשה נסים ובורות,
ההומוציא כל מה שציריך לעולם. כל שכן כאן
להוציא מים.

(תכו) א"ל אי הבי וכו': אמר לנו, אם כן,
ההרי כתוב, הכה צור ויוציאו מים, מי מכמה לשמן.

תכח) ר' אבא אמר, אית צור, ואית צור, מسطרא דצור עלאה, נפק צור אחרא. ומאי צור עלאה. צור דכל צורים. ומאי איהו, ההוא דאולידת לישראל, דכתיב צור יlidך תש. דהא מسطרא דצור עלאה ג' דלעילא, נפקא צור אחרא. מسطרא ג' דיאמא, נפקא גבורה.

תכט) ואולא הא כהא דאייר אליעזר, כתיב ^ח מי מלל גבורות יי'. מאיגבורה יי'. לאכללא אימא עלאה דכלא, דאייר איה דינא, מسطראה אשכח, דהא מسطראה *) גבורה אשכח, ובגינוי כד צור עלאה אקרי. ותשכח אל מחוללה, דא נהירו דאבא. מאין ניהו. חסיד עלאה, דאייר נהירו דאבא.

תל)תו אמר רבי אבא, מים בכל מקום, הא ידיעא, וכבהה בהאי צור אתער לארכא מיא, דהא לא א' אתחיזין, ז' ודא הווא את וניסא דקב'ה. ועל דא שבב דוד אמר, ז' ההפכי הצור אגם מים וגוי. ומשמע ההפכי, דהא לאו ארחווי לצור בבר. תלא) ועל דא, ז' בצור עלאה, אפיק מיא מאתר דלתתא. ומה שמייה ג' דההוא דלתתא. סלע. דכתיב ^ט והווצאת להם מים מן הסלע. ובמה אפיק האי סלע מיא. בחילא לצור דלעילא.

תלב) ר'ש אמר, ז' הצור תמים פועלן. מאין משמע הצור תמים פועלן. דאתה愧 צור, למעבד פועלן ג' דתמים. ומאי איהו. אברם. דכתיב ג' ביה התהלך.

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ג' לעילא. ז' מוסף דיאמא אחרא. ה' ומאי. ו' מוסיף אתחיזי צ'ר. ז' (תהלים ק' י) ב"ב מ' צ"א. (דבירים ל"ב) לעיל רליין צ'ז' (תהלים ק' י). ז' (מדבר כ' ב"א רליין צ'ז' תק'ח צ'יח ט'יב ש'ית. ט) (דבירים ל"ב) לעיל אותן תכ"ז צ'ב. ז' (בראשית י' ז) הקשה ז' קני'ג צ'ז' ז' ח' ז' ד' ט'א ש'נו'ג.

צור וסלע

הסולם

מאמר

תל)תו אמר ר' אבא וכו': עד ארא"א, מים, בכל מקום שכותבו, הוא נודע, שרומו על אור חסד. והקב"ה נתעורר בצור הוה, שהוא דין, להשפיע מים. שהוזח חסד, שהרי אין זה ראוי לצאת אלא מהס. וזה הוא אות ונס של הקב"ה, שצורך שהוא דין השפיע חסדים. ועל זה שבב דוד ואמר, ההפכי הצור אגם מים וגוי. ומשמע ההפכי, שהפוך אותו מדין לחסד. כי אין דרך צור בוה להשפיע חסד.

תלא) ועל דא בצור וכו': ועל זה, בצור העליון, שהוא בינה, הוציא מים ממוקם שלמטה, מלולות ומה שמנו של ההוא של מטה, סלע. שכותבו והווצאת להם מים מן הסלע. ובמה הוציא סלע הוה מים, הוא בכח של צור העליון, שהוא בינה.

תלב) ר'ש אמר הצור וכו': ר'ש"א, הצור תמים פועלן. מהו הפירוש של צור תמים פועלן, הוא, שנפהח הצור לעשות פועלן דתמים,

תכח) ר' אבא אמר וכו': ר'א, יש צור ויש צור, מצד צור העליון יוצא צור אחר. ומהו צור העליון. הוא צור של כל הctors,ומי הוה, היא שהולידה את ישראל, שהוא ז'א. שכותוב צור יlidך תש. דהינו בינה שהולידה את ישראל. כי מצד צור העליון של מעלה, יוצא צור אחר, מצד אמא שהיא בינה, יוצאת גבורה, שהיא המלכות.

תכט) ואולא הא כהא דאמר וכו': זהה הולך כמו שאמר ר' אליעזר. דאייר אליעזר כתוב, מי מלל גבורות הי. מהו גבורה ה'. הוא לכלול את אמא עלאה דכלא, שהיא בינה, שאע"פ, שהיא עצמה אינה דין, מצדיה נמצא הדרין. כי מצדיה נמצא גבורה, שהיא מלכות המומתקת בבינה. ומשום זה נקראת צור העליון. ותשכח אל מחוללה, והוא אויר אבא. מה הוא. הוא חסיד עליון שהוא אויר אבא.

לפני והיה תמים. וזה הוא ההפוך הצור אגם מים, ומשמע תמים פועלו, וזה אברהם.

(تلג) בשעתא דא, אתהדר נ, הצור, תמים. בשעתא אחרא תניינא, נ, כד בעא משה לאפקא מיא בהאי צור, ע, בחובייהו דישראל, לא אתהדר נ, תמים, כקדמיתא. ביה זמנה, אתרעם משה ואמר, צור ילזר תשי. כלומר, חלשת ליה ממה דהוה בקדמיתא, נ, דבגינך לא אשתחח תמים השטא, ואתעביד נ, דינה, מה דלא הוה ר בימי ילזר, כלומר עולימך.

(טלד) א"ר אבא, מאי דכתיב הייש יי' בקרבנו אם אין. וכי טפשין הו יישראל דלא ידע מלאה דא, והוא חמו שכינתא קמייהו, עונני כבוד עלייהו דסחרון לוון, ואינון אמרו הייש יי' בקרבנו אם אין, גברין דחמו זיו יקרה דמליכוון על ימא,ותניינן, ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל, אינון נ אשתחחו טפשין, ואמרו הייש יי' בקרבנו אם אין.

(תלה) אלא הци קאמר ר'ש, בעו למנדע, בין עתיקא סתימה דכל סתימיין, דאקרי אין, ובין זעיר אפין ה דאקרי יי'. ועל דא, לא כתיב הייש יי' בקרבנו אם לא, נ, כמה דכתיב הילך בתורתה אם לא. אלא הייש יי' בקרבנו אם אין.

(תלו) אי הци אמאי אתענשו. אלא על דעבידו פרודא, ועבידו ב בנסינונא, דכתיב ועל נסותם את יי'. אמרו יישראל, אי האי נשאל בגונא חד. ואי האי נשאל בגונא אחרא. נ, וע"ד מיד ויבא עמלך.

חולפי גרסאות

מ אתהדר תמים. נ צור. ס כד אתענש משה ובעא. ע בחובייהו; יישראל ול"ג בחובייהו. פ. המים. נ, דבגינן; כ"ג מוסיף ביה דינא. ר' ביטמי; מוסיף בוויין לך כתיב הילך קניר. ש מוסיף אשכחתי בלבד. ת ל"ג דאקרי ה. א ל"ג מן כמה עד אלא. ב נסיננא נ ל"ג זע"ג.

הסילום

מאמר

השכינה לנינהם, וענני כבוד עליהם שסובבים אותם, והם אמרו, הייש ה' בקרבנו אם אין. אנשים שראו זיו יקר מלכם על הים. ולמדנה ראתה שפחה על הים. מה שלא ראה ייח. קאל, הם נמצאו שוטים, ואמרו, הייש ה' בקרבנו אם אין.

(תלה) אלא הци קאמר וכ"ו: ומשיב, אלא כד אמר ר' שמעון, רצוי לדעת בין עתיקא הסתום מכל סתוםים, שהוא כתה, שנקרא אין. ובין ז"א שנקרא הוויה. ועל כן לא כתוב, אם יש ה' בקרבנו אם לא, כמי'ש, אם ילך בתורתה אם לא אלא הייש ה' בקרבנו אם אין.

(תלו) אי הци אמאי וכ"ו: שואל, א"כ למה נענשו. ומשיב, אלא על שעשו פירוד בין עתיקא לו"א, ועשו בנסינו, שכחוב ועל נסותם את ה', אמרו ישראל אם זה בקרבנו נשאל באפין אחד, ואם זה, נשאל באפין אחר. וע"כ מיד ויבא עמלך.

(טלג) בשעתא דא אתהדר וכ"ו: בשעה זו חור הצור להיות תמים. בשעה אחרה, שנייה, כشرطיה משה להוציא מים מצור הזה בעוננותיהם של ישראל לא חור לתמים בכתחילה. בו בזמן התרעם משה, ואמר, צור ילזר תשי. כלומר החלשת אותו ממה שהיה בתחילה. שבשבילך לא נמצא תמים עתה, ונעשה דין, מה שלא היה כן בימי ילזר, כלומר, בימי נעריך.

(טלד) א"ר אבא וכ"ו: אריא, מה שכחוב, הייש ה' בקרבנו אם אין. וכי שוטים היו ישראל, שלא ידעו דבר זה. והרי ראו

(דפו"י דף ס"ז ע"ב)

תלו^ו) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים. רבי יוסי פתח,^ז אשריכם זורע על כל מים משלחי רגל השור והחמור. אשריכם זורע על כל מים, תמן תנינן, כמה מים וכמה מים משתמשין. זכאיין איננו ישראל, דלית זרעה לך, אלא על המים, דכתיב ויחנו שם על המים, איננו ה דהו תחות ענפי אילנא דקב"ה.

תלח^ח דתניא, אילנא אית לקב"ה, והוא אילנא רברבא ותקיפה, וביה אשתחח מזונא לכלה. והוא אתחם בתריסר תחומיין,^ט במתקלא, ואתתקף בארכע רוחי עלמא. ועי' ענפין אחידן ביה וישראל^ט משתמשי בוגפה דההוא אילנא. ואיננו שביעין^ט ענפין סחרנא דלהון.

תלט^ט והיינו דכתיב, ויבאו אלימה ושם שתים עשרה עינות מים ושבעים תמים, והוא אוקמוּה, ואתمر בכמה אחר. מי יוחנו שם על המים. אלא בההוא זמאן, שליטו על אינון מיא, דאיןון^ט תחות ענפין דאלנא, דאקרון^ט המים הזידוניים. ועי' ז אשריכם זורע על כל מים.

תמ^ט משלחי רגל השור והחמור, אינון תרי כתרי שמאלא, דאחידן בהו עמיין עכו"ם, דאקרון שור וחמור. והיינו דכתיב^ט ויהי לי שור וחמור. בגין דלבנו חכימ הוה בחרשין ובאינון כתריין תחאן, ובאינון בעא לאובדא לייעקב, כמה

חלופי גרסאות

מסורת הוחר

ט ח"ב סה : ז) (ישעה ל"ב) ח"ב ה : ו : סד : ז דלהה ה הוא ענפי ול"ג תחות. ו מתקלא דאתתקפו. תק"ח קב"א ט"ד שי"ר. מ) (מהללים קב"ד) נח לה' ז.א. ס) (בראשית ל"ב) ח"ב ו. לט : מא : ת"ז בהקדמה י"ב. בהשראות ת"ז קמ"ז :

ויבא עמלק

הסולם

מאמר

וישראל נמצאים בגוף של האילן הוה, ועי' ענפין הם מסביב להם. מסביב לישראל האחויזים בגוף האילן.

תלט^ט והיינו דכתיב ויבאו וגוי^ט: והיינו שכותוב, ויבאו אלימה ושם שתי עשרה עינות מים ושבעים תמים, וכבר בארכון ולמדנו בכמה מקומות. מהו ויחנו שם על המים. אלא באותו זמן שלטו ישראל על אלן המים, שהם תחת ענפי האילן, הנקראים המים הדזוניים. ועל זה כתוב, אשריכם זורע על כל מים. דהינו להכניין כל מיני מים דס"א, שכותוב ויחנו שם על המים. היינו על אלו המים שהו תחת ענפי האילן של הקב"ה. שם מים זדוניים, כמו שפנינו.

תמ^ט משלחי רגל השור והחמור :

הם ב' כתרים של השמאלי, שנאחוים בתוכם העמים עכו"ם, הנקראים שור וחמור. והיינו שכותוב, ויהי לי שור וחמור. משום שלבן חכם היה בכשפים ובאלן כתרים התהוננים, ובאלן, שור חמוץ, רצה לאבד את יעקב, כמ"ש ארמי אובד אבי. וכבר למדנו. וכשיישראל זוכם משלחים

תלו^ו) ויבא עמלק וילחם וגוי^ט; ר' יוסי פתח, אשריכם זורע על כל מים משלחי רגל השור והחמור. אשריכם זורע על כל מים. שם למדנו. כמה מים וכמה מים נמצאים, שיש כמות מיini אורות, דהינו מים מותקים דקדושה ויש מים המרים ומים הזדוניים אשריי הם ישראל, שניין ורע להם אלא על המים, דהינו להכניין כל מיני מים דס"א, שכותוב ויחנו שם על המים. היינו על אלו המים שהו תחת ענפי האילן של הקב"ה. שם מים זדוניים, כמו שפנינו.

תלח^ח דתניא אילנא אית וכ"ר : שלמדנו שיש אילן להקב"ה, שהוא בינה, והוא אילן גדול וחזק, שהוא ז"א. ובו נמצא מוניות והוא מגובל ב"ב גבוליהם, דהינו ג' קווין לכל אחד מהויג תומם, שם י"ב. ומתחזק ב"ד רוחות העולם, שם חוויל תומם. ועי' ענפין אחויזים בו. שם ע' השרים של ע' האומות.

דכתיב ^(*) ארמי אובד אבי, והא אמר. וכשישראל זכאיין, משלחי לךו, ולא יכול לשלטה עלייהו, הה"ז משלחי רgel השור והחמור דלא שלטי בהו.

תמא) א"ר אבא, כד מודוגי כחדא, לא יכול בני עלמא למיקם בהו, ועל דא *) כתיב ^(*) לא תחרוש בשור ובחמור ייחדי. ייחדי דיקא. ותניין, לא יהיב איניש דוכתא לזינין בישין, דהא בעובדא ^ט דב"ג, אתער מה דלא אצטריך. וכד מודוגי כחדא, לא יכולין למיקם בהו. מבין סטרא דלהון ^ט נפיק מתקיפותא דלהון דאקרי כלב, ודא חציפא מכהן, הה"ז ^ט ולכל בני ישראל לא יתרץ כלב לשונו. אמר קב"ה, אתון אמרתון, הייש יי' בקרבנו אם אין, הרי אני מוסר אתכם לכלב. מיד ויבא עמלק.

תמב') ר' יהודה אמר, ^ט ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד. וכי ראשית גוים עמלק, והלא כמה לישנין ועמין ואומין הוא בעולם, עד לא אתה עמלק. תmag) אלא, כד נפקו ישראל מצרים, דחילו ואימתא ^ט נפלת על כל עמין דעלמא מישראל, הה"ז ^ט שמענו עמים ירגזון חיל אחוז יושבי פלשת. ולא הו עמן, דלא הו דחיל מגבוראן עלאין דקב"ה, ועמלק לא הו דחיל, הה"ז, ולא ירא אליהם. לא דחיל למקרב לגבך. ועל דא ראשית ^ט גוים.

תמד) ^ט קדמאה דעתו לאגחא קרבה בישראל עמלק הוה. ובגנייך ואחריתו עדי אובד, דכתיב כי מהה את זכר עמלק. ^ט וכתייב, ^ט תמחה את זכר עמלק, הה"ז ואחריתו עדי אובד. עדי אבדו מבעי ליה. אלא עד דיתוי קב"ה ויאבד ^ט ליה,

חולופי גרסאות

ל' יכול; יכולין. מ' לא' דב"ג; מוסיף דב"ג לתמא. נ' לא' מן לא עד מתקיפותא. ס מתקיפותא דלהון נפיק ההוא דקרי ע' גפל ^ט מוסיף גוים עמלק הויה צ' לג' קדמאה. ק' לג' וכתייב. ר' מוסיף ליה כלומר עד דקב"ה יהא אובד ליה.

מסורת הזוהר

^(*) (דברים כ"ו) ויצא קמ"ז צ"א. ט (דברים כ"ב) ושלה ז' צ"ה ז"ח מ"ז טג שמ"א ע"ח ט"ג שי". ט"ג תק"ח צ"ט ט"ב ט"ג פ' (שמות י"א) ח"ג מ"ח. צ' (במדבר כ"ז) ח"ב רלה: ג' (שמות ט"ז) ח"ב ס"ת. ר' (דברים כ"ה) ב"א קציו צ"ג.

הסולם

וכי ראשית גוים עמלק, והלא כמה לשונות ועמים ואומות היו בעולם מתרם שבא עמלק. ^ט

מאמר

תשיחים אותן, ואין יכולם לשלוט עליהם. ויש משלוחי רgel השור והחמור. שאינם שולטים בהם. ^ט

תמא) א"ר אבא וכ"ו: אמר ר' אבא כמשמעותם קליפה אחת שנקרה כלב. וזה עליהם. ועל זה כתוב, לא תחרוש בשור והחמור יהדי. יהדי הוא בדיקות, ולמדנו. לא ניתן אדם מקום ל민יניהם הרעים. כי במעשה האדם מתעורר מה שלא צריך. וכמשמעותם יהוד, לא היה אפשר לעמוד בהם. מבין הצד שלהם, יוצא מעכמתם קליפה אחת שנקרה כלב. וזה עז פנים יותר מכולם. ז' ש וכלל בני ישראל לא יתרץ כלב לשונו. אמר הקב"ה אתם אמרתם, הייש ה' בקרבנו אם אין, הרי אני מוסר אתכם לכלב. מיד, ויבא עמלק.

תמד) קדמאה דעתו לאגחא קרבה וכ"ו: הראשון שבא לעשות מלמה בישראל היה עמלק. ומושום זה, ואחריתו עדי אובד. שכתייב, כי מהה את זכר עמלק. ז' ש ואחריתו עדי אובד. שואל, עדי אבדה היה צrisk לומר, ומושיב, אלא עד שיבא הקב"ה ויאבד אותן. שכתייב, כי מהה

תמב') ר' יהודה אמר וכ"ו: ר' ואל,

ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד, שואל,

דפ"ז דף ס"ז ע"ב ^(*) זר ס"ה ע"א)

דכתיב כי מכה אמחה וגור. אמר ר' אלעזר, ת"ה, אע"ג דהצור תמים פועלו, ועובד

עמהון חסד לאפקא לון מיא, לא שבך דידייה, דהא כתיב ויבא עמלק.
תמה) ר' אבא פתח ואמר, ^ש יש רעה חולה ראייתי תחת השמש. כמה בני
נsha אטימין לכא, בגין דלא משתחדי באורייתא. יש רעה חולה, וכי יש רעה דהיא
חולה, ויש רעה דלאו היא חולה. אלא ודאי יש רעה חולה, דתנונן, מטרא
דشمאלא, נפקי כמה גרדינני נימוסין, ^ש דבקען באוירא.

תמו) וכד בעין למיפק, אולין ואשתאבין בנוקבא דת homo רבה, לבתר
נפקין ומתחרבן כחדא, ובקען אוירין, ושאטין בעלמא, ומתקרבין לגביהו דבני
נsha, וכל חד אקרי רעה, כד"א ^ח לא תאונה אליך רעה. ^ח מאי לא תאונה. בגין
דאטיא בתסקופא על בני נשא.

תמז) חולה אמאי היא חולה. כד שרייא האי על בני נשא, עביד לון קמנצין
מממונייהון, אתיין גבאי צדקה גביה, היא מהאת בידיה. אליל לא תיפוק מדיזד.
אתיין מסכני, ^א היא מהאת בידיה. אתי הוא למיכל ממוניה, מהאת בידיה, בגין

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ש ומחבקען. ת לא"ג Mai לא תאונה; לא תענה.
^א לא"ג היא.

^ש (קהלת ה) חי שרה ט"ו צ"א ח (קהלים צ"א)
וישלח כ"ב ח"ב רס"ה. ח"ג ע"ז: ע"ג ק"ג.
רס"ה. ז"ח מ"ח ט"ז של"ד פ"א ט"ב של"ג פ"א
ט"ג ש"ה.

ויבא עמלק

הסולם

ማאר

אםחה וגור. אדר"א, בוא וראה, אע"פ שהצור
תמים פועלו. ועשה עמהם חסד להוציאו להם
מיים, לא עוזב את שלן. שhari כתוב, ויבא עמלק.

תמה) ר' אבא פתח וכורו! ראייף, ואמר
יש רעה חולה ראייתי תחת השמש. כמה בני
אדם הם אטמי הלב, משומשים שאיןם עוסקים
בתורה. יש רעה חולה, שוואל וכי יש רעה
שהיא חולה ויש רעה שאיבנו חולה. ואומר, אלא
ודאי יש רעה חולה, שלמדנו, מגד שמאל
יווצאים כמה בעלי הדין הבוקעים באoir.
תמו) וכד בעין למיפק
וכשרוצים לצאת, הולכים ונבלעים בנקת הוה
הגDOI, ואח"ב יוצאים ומתחברים יהוד ויבורעים
אוירין, ומשוטטים בעולום, ומתקרבים אל בני
אדם, וכל אחד נקרא רעה, ממש"א לא תאונה
אליך רעה. משומש שבאים בעלילה על בני אדם.

תמז) חולה. אמאי היא וכורו? שוואל,
רעה חולה, למה היא חולה. ומשיב, כשהיא
שורה על בני אדם עושה אותם קמנצין מכסף.
באים גבאי צדקה אליו, היא מוחה בידו, אומרת
לו, אל תוציא כלום משלך. באים ענינים. היא
מוחה בידו, בא לאכול מכספו, היא מוחה בידו,
כדי לשמור הכסף לאחר. ומיום שהיא שורה

על

פירוש. יש ת homo זוטא, והיא נאהות
במלכות דמדת הדין. ויש ת homo רבא, והיא
נאחות במלכות דמדת הרחמים הממותקת
בבנייה. והנה בעלי הדין הנ"ל גמשכים מלכות
דמדת הדין, ומקרים בת homo זוטא, אלא
שרוצים להאחו בנשות הבאים מלכות

(דפניי דף ס"ה ע"א)

לנטרה ליה לאחרא. ומן יומא דשRIA עליה דבר נש, היא חוליה, כהאי שכיב מרע דלא אכיל ולא שתי. ועל דא היא רעה חוליה.

(תמה) ושלמה מלכא צוח בחכמתא אמר, ^{א)} איש אשר יתן לו האלהים עשר נכסים וכבוד וגוי. ב' האי קרא, לאו רישיה סיפיה, ולאו סיפיה רישיה, כתיב איש אשר יתן לו האלהים עשר נכסים וכבוד וגוי, Mai ולא ישלייטנו האלהים לאכול ממנה. אי הци, לאו ברשותיה הוא דב"ג.

(תטמ) אלא, אי כתיב ולא יעובנו האלהים לאכול ממנה, הוינא אמר הци, אלא ולא ישלייטנו, ז' דבגין דהוא הימנה לההי רעה, זה אחיד בה. קב"ה ולא שלטיה, עלייה, ז' לאתבראה תחותית, ט' על דהוא אתרעי בה, זה אחיד בה. תנ) וכל ארחו. כשכיב מרע, דלא, אכיל ולא שתי, ולא קריב למןוניה, ולא אפיק מנייה, ונtier ליה עד דהוא יפוק מעולם, וייתי אחרא, ט' ויטול ליה, דהיא בעליך.

(תנא) ושלמה מלכא צוח ואמר, ^{ב)} עשר שמור לבعلיו לרעתו. מאן בעליך. דא אחרא דירית ליה. ז' ולמה זכה ז' האי אחרא למשוי בעליך דהיא עתרא. בגין דהאי הימין לההי רעה, ואתרעי ט' בה ז' ואתדבק בה. בג"כ, האי אחרא דלא אתדבק בההי רעה, זכה ז' המשוי בעליך דהיא עתרא ק' ה"ז לרעתו, כלומר בגין רעתו דהוה מתדבק בה, רוח ליה האי.

מסרת הזהר

ב' ולא ישלייטנו האלקם לאכול ממנה וגוי גם זו רעה חוליה Mai ול"ג מן hei עדר מאן ג' מוסיף אי כתיב ז' בגין, ה' מוסיף דא ואחד ז' דא אחיד, ז' עלה ז' לאג מן לאתבראה עד ז' כל ז' לתברא ט' עה. י' דעתיכם, ז' אכיל ולא שתי ז' נfine. ט' ויפיק. ט' ובמה. ט' לאג האי אחרא. ע' מוסיף בה ה"ז לרעתו בשבייל ההוא רעה. ט' ואתדבק בה אחרא זכה האי למשוי ול"ג מן ואתדבק עד זכתה. ט' מוסיף האי למשוי. ק' לאג ה"ז לרעתו.

חולפי גראסאות

הסולם

מאמר

נברא תחת שליטתה, אלא שהוא עצמו רצה בה ואינו אוכל ואינו שותה. וע"כ היא רעה חוליה, שאינו אוכל ואינו שותה. ושלמה מלכא צוח וככ' :

מן) וכל ארחו לשכיב מרע וככ' : וכל דרכיו הוא כשובב מחמת החלו, שאינו אוכל ואינו שותה. איןו קרב לכיספו, ואינו מוציא ממנה, ושומר אותה, עד שנפטר מן העולם, ובא אחר ולקח אותה שעליך.

(תנא) ושלמה מלכא וככ' : ושלמה המלך צעק בחכמה, ואמר, איש אשר יתן לו האלקים עשר נכסים וכבוד וגוי. מקרא זה, אין ראש סופו ואין סופו ראשו, שכחוב איש אשר יתן לו האלקים לאכול ממנה. א"כ מהו ולא ישלייטנו האלקים לאכול ממנה. א"כ אינו ברשותו של אדם ולא נתן לו האלקים כלום.

(תטמ) אלא אי כתיב וככ' : ומושיב, אליה אם היה כתוב, ולא יעובנו האלקים לאוכל ממנה, הייתי אומר כך, שלא נתן לו כלום. אלא כתוב, ולא ישלייטנו שהיא משום שהאמין לרעה ההיא ונאהו בה. א"כ הוא עצמו גרטם לו זה, הקב"ה לא השליט אותה, שהאדם יהיה

תנ"ב ד"א יש רעה חולה, האי מאן דיתיב בחולקא טבא, בבית אבוי, והוא אויל לקביל אבוי, *) בתקופי מלין, הא אתדק בההוא רעה חולה, ר' כבר נש scavib מרע דכל ארחו בתקופה, דא בעינה, ודא לא בעינה, וborgin האי עותרא אתדק בר נש ברעה חולה, ואתענש בהאי עלמא, ובעלמא דאתרי, ודא הוא עושר שמור לבעליו לרעתו.

(תנ"ג) כד ישראל, קב"ה נטיל לנונ על גדי נשרין, אסחר לנונ בענייני יקרא, שכינתיה נטיל קמייהו, נחת לנונ מנא למיכל, אפיק לנונ מיא מותקין, ואינו הוו אזין עמיה בתקופין. מיד ויבא עמלק.

(תנד) ויבא עמלק, א"ר שמעון, רוזא דחכמתא ת' הכא, מגורת דיןא קשיא, קא אתיא * קרבא דא. וקרבא ב' דא אשתח ליעילא ותתא. ולית לך מלה באורייתא, דלא אית בה רזין עלאין דחכמתא, דמתקשין בשמא קדישא. כביבול, אמר קב"ה, כד ישראל איןון זכאיין לחתא, אתגבר חילא דילא על כלא. וכד לא אשתחו זכאיין, כביבול, מתישין חילא דלעילא, ואתגבר חילא דדיןא קשיא.

(תנה) ת"ח, בשעתא דחboro ישראל לחתא, מה כתיב, ויבא עמלק וילחם עם ישראל, אתה לקטרגא דיןא ברחמי. דכלא אשתח ליעילא ותתא. ברפידים: ברפיו ידים, דרפו ידיהון מאורייתא דקב"ה, כמה דאוקימנא. אמר ר' יהודה, תרי זמני אגח קרבא עמלק בישראל, חד הכא. וחד דעתיב, וירד העמלקי והכנעני וגו'.

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ו"ח ל' ט"א ש"ח מג"ג ט"ג ש"ג ד' (במדבר י"ד). ר' מוסיף או כב"ג, ש ל"ג מן וborgin עד כה. ת' ל"ג הכא. א' ל"ג קרבא דא. ב' תחא' ג' וכלה.

דרך אמת ע' בעניות.

ויבא עמלק

הטולט

מאמר

דבר בתורה, שלא יהיה בו סודות עליונים של החכמה, שמתקשרים בשם הקדושים. כביבול, אמר הקב"ה, כשיישראל הם צדיקים למטה, מתגבר חי עיל כל, וכשאינם נמצאים צדיקין, כביבול, מתיחסים כה שלמעלה, ומתגבר הכא של דין הקשה.

(תנה) ת"ח בשעתא וכור' בוא וראה, בשעה שחטאו ישראל למטה, מה כתוב, ויבא עמלק וילחם עם ישראל. בא לקטרג דין על רחמים. שההוא המלחמה שלו למעלה. כי הכל נמצא למעלה ולמטה, ברפידים, פירושו ברפיון ידים, שרפו ידיהם מתרות הקב"ה, כמו שהעמדנו א"ר יהודה בשתי פעמים עשה עמלק מלחמה בישראל, אחד כאן, ואחד, שכותב, וירד העמלקי והכנעני וגו'.

אמר

תנ"ב ד"א יש רעה חולה וכור': הוא, מי ישוב בחלק טוב בבית אבוי, והוא הולך ונגד אביו בעיליות דברים, הוא מתדק ברעיה חולה זה, כאדם השוכן מלחמת חילוי, של דרכיו בעיליה, שאומר זה אני רוצה וזה אני רוצה. ומשום עשר הזה, התדק האדם ברעיה חולה, ונענש בעולם הזה, ובעולם הבא. וזה עשר שמור לבעליו לרעתו.

(תנ"ג) כד ישראל וכור': כד ישראל, הקב"ה לקח על כנפי נשרים והקיף אותם בענייני כבוח, השכינה נסעה לפניהם, הוריד להם את המן לאכול, הוציא להם מים מותקים, והם הלוו עמו בעיליה, מיד ויבא עמלק.

(תנד) ויבא עמלק וכור': אמר ר' שמעון סוד החכמה כאן. מגורת דין הקשה באה מלחמה זו ומלחמה זו נמצא למעלה ולמטה, ואין לך

(דפו' דף ס"ה ע"א *) דף ס"ה ע"ב).

תנו) אמר ר' שמעון, לעילא ותתא. קטרוגא דקודשא בריך הוּא הוה, לעילא, כמה דאתמר. לחתא בקב"ה הוה, דהוּ נסבי לגבריא, וגורי לון + ערלה תא דרישמא קדישא, ונטלי להוּ וארמו לון לעילא, ואמרי טול לך מִה דאתרעית. וכעכ"פ דקב"ה הוה ה כלא.

תנו^(ח) ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשיים וצא ^(ט) הלוחם בעמלק. וכי מה חמא משה, דסליק גרמיה, מהאי קרבא קדמאה דקב"ה , פקיד. אלא משה זכה חולקיה, דאסכל וידע עקרה דמלה. אמר משה, אני אומין גרמי לההוא קרבא דלעילא, ואנת יהושע זמין גרמך לקרבא דלחתה.

תנה^(י) והיינו דכתיב, והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל: ישראל דלעילא. ובגין כך סליק משה גרמיה מקרבא דלחתה, בגין לאודרוזא בקרבא דלעילא, ויתנצה על ידו.

תנט^(ז) אמר ר' שמעון, וכוי קלה היא בעניך, קרבא דא דעמלק. תא חז, מן יומא דאתברי עלא, עד ההוא זמנה, ומה הוא זמנה, עד דיתתי מלכא משיחא, ואפילו ביוםיו דגוג ומגוג, לא ישתחח כוותיה. לאו בגין חילין תקיפין וסגיין, אלא בגין דבכל סטרין דקב"ה הוה.

תס^(ט) ויאמר משה אל יהושע, אמאי ליהושע, ולא לאחרא, והוא בהוא זמנה רביא הוה, דכתיב ^(ו) יהושע בן נון נער, וכמה ^(ז) הוה בישראל תקיפין מניה. אלא

מסורת הוהר

ה) ב"א רכ"ג צ"ה. ו) (שמות לג) ב"ב ק"פ צ"א ד אתה ; על אתה. ה כל קובלנא ; קובלא ; קובלא. ת"ז ת"ע קל"ז.
ו מוסיף פקיד אמאי סליק גרמיה. ז ל"ג גרמיה.
ח מוסיף דא קרבא קטרוגא דקב"ה הוה לעילא כמה דאתמר לחתא דקב"ה הוה דהוּ נסבי גבריא וגורי לון עיי דרישמא קדישא ונטלי לון לעילא ואמרין טול לך מִה דאת בעי וכעכ"פ דקב"ה הוה קובלא וכי ט מוסיף הוו נער.
דרך אמת ^(ט) ריש ויקח.

הסולם

מאמר

תנו) אמר ר' שמעון וכו': אמר ר' ש למלחה ולמטה, היהתה מלחתת בעמלק, למלעה, היה הקטרוג על הקב"ה, כמו שלמדנו. למטה, ג"כ היה בוקב"ה, שהיה לוקחים אנשים וחותכים להם הערלה של הרושים הקדושים, ולקחו אותם וורקו למלעה, ואמרו, קח לך מה שרצית ועל כל פנים כלפי הקב"ה היהת כל המלחמה. תננו) ויאמר משה אל יהושע וכו': שאל, וכי מה ראה משה, שישליך את עצמו ממלחמה הראשונה הוו של הקב"ה. ומшибיב אלא, משה, אישרי חלקו, שהסתכל וידע שורש הדבר. אמר משה, אני אומין את עצמי למלחמות זו שלמלעה, ואתה יהושע, זמן אותך למלחמות שלמלטה.

תנה^(ו) והיינו דכתיב וכו': והיינו שכותוב, והוא כאשר ירים משה ידו וגבר סמאל

זיבא עמלק

משה בחכמתא אסתכל וידע. מאי חמא. חמא לסמאל דהוה נחית מסטרא דלעילא, לסייעא לעמלק לחתא. אמר משה, ודאי קרבא. הכא תקיפה אתחזין.

(תסא) יהושע בההוא זמנא בדרגא עלאה יתר אشتכת. אי תימא דבשכינתא אשתכח בההוא זמנא לאו הכא, דהא במשה אتنסיבת ואთא חדת, אשתכח יהושע דאתא חד לטא, מינה. ובמה. אמר ר' שמעון, בההוא אחר, דאתקרי נער.

(תשב) והיינו דאי' יהודה, מאי דכתיב^ט עיניך תראינה ירושלים נוה שנן אהל בל יצען בל יסע יתדוito לנצח. ירושלים: ירושלם דלעילא, דאקרי אהל בל יצען, דלא ישתחח יתר למהך בגלותא, וודא הוא רוז דכתיב, יהושע בן נון נער. נער ודאי. לא ימיש מתוך האهل, ההוא דאקרי אהל בל יצען. מלמד דבכל יומא ויוםא, הוה יניק משכינתא, כמה דההוא נער דלעילא, לא ימיש מתוך האهل, ויניק^ט מניה תדира. כך האי נער^{*} דלתתא לא ימיש מתוך האهل, ויניק רמנה תדירה.

(תשג) בגין כך, כד חמא משה, לסמאל, נחית לסייעא לעמלק, אמר משה, ודאי האי נער תיקום לקבלה, וישראל טליה, לנצחא ליה. מיד ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא להלחם בעמלק, בדליך האי קרבא דלתתא, ואננא אודרו לקרבא דלעילא. בחר לנו אנשים, וכאיין בני זכאיין, דיתחzon למהך عمر. (תשד) ארכ"ש, בשעתה דנפיק יהושע נער. אתער נער דלעילא, ואתתקן בכמה תיקוניין בכמה זינניין, לקרבא דא, לנוקמא נוקמא דברית.

מסורת הזוהר

^ט הכא. כ לאג תקיפה. ? ואשתכח. מ לתאה מינה דאתא חד. נ מגנה. ס אשתכח. וודאי פ דאייא. צ לאג יניק מניה תדира. ק מגנה. ר מגנה. ש לאג כד. ת לאג קומו. א דישלט; וישראל. ב מוסף דילך היא.

הסולם

מאמר

שהוא השכינה, מלמד, שבכל يوم. היה יונק מן השכינה, כמו שנער ההוא העליון, לא ימיש מתוך האهل, וyonk ממנה תמיד. כך היה נער שלמטה, שהוא יהושע. לא ימיש מתוך האهل וyonk ממנו תמיד.

(תשג) בגין כך, כד וכרי: משות זה כאשר ראה משה את סמאל, שיורד לעורו לעמלק, אמר משה, ודאי נער הזה ייקום כנוגדו, ושלשות עליו לנצחאותו. מיד ויאמר משה אל יהושע בחר לנו וגוי. שכך הוא מלכמתה הוו שלמטה, ואני אודרו למלחמה שלמעלה. בחר לנו אנשים. היינו צדיקים בני צדיקים, שיהיו ראויים ללבת עמד.

(תשד) ארכ"ש בשעתה וכרי: א"ר שמעון, שעה שיצא יהושע נער, התעורר נער העליון, מטהרונו, והתקן בכמה תיקונים בכמה כלוי זיין, שהתקינה לו אמו, שהיא השכינה, למלחמה זו, לנוקם נקם ברית. והיינו שכתו:

חרב

סמאל שהיה יורד מצד של מעלה לעזר את עמלק למטה, אמר משה, ודאי מלחמה חזקה, נראתה כאן.

(תסא) יהושע בההוא זמנא וכרי: יהושע בזמן ההוא, היה נמצא במדרגה עליניה ביזותר. אם תאמיר שנמצא בהשכינה בזמן ההוא, איינו כן, כי במשה נלקחה והתאחדה, נמצא שיחושע התאחד למטה מן השכינה. ובמה. ארכ"ש שמעון, במקום ההוא שנקרה נער. שהוא מטטרון.

(תשב) והיינו דאי' יהודה וכרי: והיינו שאמר ר"י, מה שכתו. עיניך תראינה ירושלים נוה שנן אהל בל יצען וגו. ירושלים, הינו ירושלים של מעלה, שנקרה אהל בל יצען, שפירשו, שלא תמצא יותר ללבת בגלות. וזה הוא סוד, יהושע בן נון נער, נער ודאי, להיותו דבוק בנער העליון, מטטרון, לא ימיש מתוך האهل, היינו מההו שנקרה אהל בל יצען

(דף ז' ס"ה ע"ב *) וף ס"ז ע"א)

והיינו ג' דכתיב, ז) חרב נוקמת נקם ברית, ודא הוא רוז דכתיב, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב. לפי חרב ודאי, ולא לפום רומחין ווינין, אלא בחרב ז' ודאי היא, האי דאקרי חרב נוקמת נקם ברית.

(תסה) ומשה אתחקן לקרבא דלעילא, וידי משה כבדים : כבדים ממש, יקירין, קדישין, לא אסתבן לעלמין. יקירין דאתחzon לאגחא בהו קרבא דלעילא. ויקחו אבן וישמו תחתיו וישב עליה, בגין דישראל שריין בצערא, יהיה עמהון בצעריהון.

(תס) ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה וגיה, ה' Mai תמכו בידיו. אמונה. וכי על דאהרן וחור, תמכו לידי, והוא ידיו אמונה. אלא, משה כלא בחכמתא עביד, מה דעתיך. אהרן וחור, דא מסטרא דיליה, ודא מסטרא דיליה, וידי באמציאות, ועוד ויהי ידיו אמונה, ז' מהימנותא. אהרן בגין דיתער סטרא דיליה, וחור בגין דיתער סטרא דיליה, והוא אחידן בידיו מכאן, דاشתכחא סיועא דלעילא.

(תס) והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל. כאשר ירים : דזקייף ימינה על שמאלא, ואתכוון בפרישו דידי. וגבר ישראל : ישראל דלעילא. ובאשר ינינה ידו וגבר עמלק, בשעתה דישראל לתחא, משתככין מצולותא, לא יכולין ידי משה למיקם בזוקיפו, וגבר עמלק. מכאן אוֹליפנא, ע"ג דכהנא ט פריש ידו, בקרבנה, לתקנא גרמיה בכלא, ישראל בעין לאשתכחא בצלותהון, עמייה.

חולפי גרסאות

מסורת הזוהר

(ויקרא כ"ז) ג' נ"ט צ"ג ט) ז' כי ר' ר' צ'ג. ג' ל"ג דכתיב. ז' הא היא זל"ג ודאי. ה' אמונה המימנותא וראי זל"ג מאי תמכו בידיו אמונה. ו' סמיכו ; דתמכו. ז' ל"ג מהימנותא. ט בעי ; פריס.

ויבא עמלק

הטולם

מאמר

אהרן וחור זה מצד שלו שהוא ימין, וזה מצד שלו שהוא שמאל, והוא ידיו של משה באמצע בקע אמצעי, ע"כ, ויהי ידיו אמונה, נאמנים, אהרן, כדי שיתעורר מצד שלו שהוא ימין, וחור, כדי שיתעורר מצד שלו שהוא שמאל. והוא אוחזם בידיינו מכאן ומכאן, כדי שתמצא עורה של מעלה.

(תס) והיה כאשר ירים משה וגוי :

כאשר ירים, פירשו שהרים ימי על שמאל, והיה מתכוון בו כשברש את ידיו, ואו וגבר ישראל. ישראל של מעלה שהוא ז"א, וכאשר יניח ידו וגבר עמלק, יהיו בשעה שישראל שלמטה משתככים מותפה, לא יכולו ידי משה ליקום ולחיות זקנים, וגבר עמלק. מכאן למdone ע"פ שהচון פרש ידיו בקרבון לתקן עצמו בכל, ארכיבים ישראל לחייב עמו בתפלתו.

תאנא

חרב נוקמת נקם ברית. וזה סוד שכחוב, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב. לפי חרב ודאי, ולא לפום רומחין וכלי זיין, אלא בחרב, ודאי היא. זו שנקרה, חרב נוקמת נקם ברית.

(תסה) ומשה אתחקן לקרבא וכוי : ומשה התתקן למלחמה של מעלה. וידי משה כבדים. כבדים ממש, מכובדים קדושים לא נטמא לעולם. מכובדים. שראים לעשות בהם מלחמה שלמעלה. ויקחו אבן וישמו תחתיו וישב עליה. יהיו אבן משומ שישראל שרים בצער ויהי עמהם בצער שלהם.

(תס) ואהרן וחור תמכו בידיו וגוי : שאלא. מהו תמכו בידיו. אמונה. וכי בשבי של אחרון וחור תמכו בידיו. והוא ידיו אמונה. ומשייב, אלא הכל בחכמה עשה משה מה שעשה,

(דף ז' ס"ז ע"א)

(חסח) תאנא, בקרבא דא דעמלק, אשתכחו עלאין ותתאיין, ועל דא, ויהי ידיו אמונה, . בהימנותא כדקא חז. ויהי ידיו אמונה. ויהי ידיו מבעי ליה. אלא, בגין, דתלייא כלא בימינא, כתיב ידיו, בגין דהוא עקרה דכלא. וכתיב, ימינך יי' נאדרי בכח ימינך יי' תרעץ אויב.

(טט) ויאמר יי' אל משה כתוב זאת זכרון בספר גור. תא חז, מה כתיב לעילא, ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפি חרב. ויחלש, ויהרוג מבעי ליה. אלא, ויחלש, כמה דאתמר, יהושע על גויים. יהושע זה הוא חולש עליהו, וההוא חרב נוקמת נקם ברית קטיל לzon, דכתיב לפי חרב כמה דאתמר.

(תע) כתוב זאת זכרון, זאת דיקא. ושים באזני יהושע, דהא הוא זמין לcketלא מלכין אחרים. כי מהה אמזה, מהה: לעילא. אמזה: לחתא. זכר, דוכרנא דלעילא וחתא.

(תעא) אמר רבי יצחק, כתיב כי מהה אמזה, וכתיב (ט) תמחה את זכר עמלק. אלא, אמר קב"ה, אתון מחון דוכרנא להחתא, ואני אמזה דוכרנעה לעילא.

(תעב) אמר רבי יוסי, עמלק עמיין אחרניין אייתין עמיה, וכלהו דחילו לקרבעה בהו בישראל, בר איהו. ובגיןך, יהושע זה הוא חולש עליהו. רבי ייסא אמר, ויחלש יהושע, דתבר חילא דלהון מלויעלא.

(תעג) ויבן משה מזבח ויקרא, שמו יי' נסי. ויבן משה מזבח, לקבל ההוא

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ויהימנותא כתווא ז הוא מ לעילא נ מוסף שמוא ז וההוא מובה.

(ט) (שמות ט"ו) לך פ"א צ"ה ז"ח ע"ד ט"ד שי"ב. (ט) ח"ב מ, ס"ה. (ט) (ישעה י"ז) ח"ג רטו. ת"ז בהקדמה זו: חס"ג צ"ה. (ט) (בריטים כ"ה) לעיל אות חמ"ד צ"ה. (ט) ח"ב ס"ז: ח"ג י"ת. ל:

ויבא עמלק

הטולט

מאמר

כיז הוועתיד להרוג מלכיהם אחרים. דהינו ל"א מלכים. כי מהה אמזה. מהה, הוועתעלת אמזה למטה. זכר, היינו זכר שלגעלת ושלטמה.

(תעא) אמר ר' יצחק וכוכו, אר"י כתוב, כי מהה אמזה, שמשמע שהקב"ה ימזה, וכותוב תמחה את זכר עמלק, שמשמע שאנו צריכים למחות אותו. ומшиб, אלא אמר הקב"ה אתם תמחה את זכר עמלק שלטמה, ואני אמזה את זכר עמלק שלגעלת.

(תעב) אמר ר' יוסי וכוכו, אר"י עמלק, עמיים אחרים באו עמי, וכולם היו מתיראים לקרב אל ישראל חז מנגו. ומשום זה, היה חולש עליהם יהושע. ר' ייסא אמר, ויחלש יהושע, שבר כחם מלגעלת.

(תעג) ויבן משה מזבח וגורי ה' נסי: ויבן משה מובה, נגד מ' בח העליון. ויקרא שמו של מזבח ההוא העליון, ה' נסי. מהו ה' נסי

(חסח) תאנא בקרבא דא וכוכו: למדנו, במלחמה זו של עמלק, נמצא עליונים ותחתוניים. וע"כ ויהי ידיו אמונה, דהינו באמונה קרואי. שואל, ויהי ידיו אמונה, יהיו היה צריך לומר. ומшиб, משום שהכל תלוי ביד ימיין, ע"כ כתוב ויהי, וכותוב ידינו, ללמד שהימין הוא עיקר הכל. וכותוב, מיניך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב.

(טט) ויאמר וגורי כתוב זאת זכרון וגורו: באו וראה, מה כתוב לעילא, ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפি חרב. שואל, ויחלוש ויהרוג היה צריך לומר. ומшиб, אלא ייחלוש, הוועתעלם, חולש על גויים. יהושע היה חולש עליהם, וההוא חרב נוקמת נקם ברית הרוג אותם, שכותוב, לפי חרב. כמו שלמדנו.

(תע) כתוב זאת זכרון: זאת היא בדיק, שהוא שם המלכות, ושים באזני יהושע.

דְּלָעֵילָא. וַיִּקְרָא [] שְׁמוֹ הַהוּא מְשָׁה יְיָ נָסִי. בְּגַין דָּגְקִים נִקְמַתָּא דַהֲוָא רְשִׁימָא *) קְדִישָׁא דִּישְׁרָאֵל, וּוְמַהֲוָא זְמָנָא אֶתְקָרִי, וּחַרְבָּן נִקְמַתָּן קַמְתָּא בְּרִית.

(תעד) רַבִּי יוֹסִי אָמַר, וַיַּבְנֵן מְשָׁה מִזְבֵּחַ, מִזְבֵּחַ לְכִפְרָא עַלְיָהוּ. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ. שְׁמוֹ דָמָן. אָמַר רַבִּי חִיאָ שְׂמִיהָ דְמִדְבָּחָה הַהוּא. יְיָ נָסִי: כְּדָא, וּשְׁם נָסָהוּ. וְכֹלָא מַלְהָה חָד, עַל דָא תְּפָרְעוֹ יִשְׁرָאֵל, וְאֶתְגָּלְיָה הַהוּא אֶת קִיְמָא, רְשִׁימָא קְדִישָׁא. מִכְאָן אָוְלִיפְנָא, דְכִיּוֹן דָא תְּגָזְרָה בְּרִיהָ דְבָרָנְשׁ, וְאֶתְגָּלְיָה בִּיהְאָתָךְ רְשִׁימָא קְדִישָׁא קִיְמָא. הַהוּא אֲקָרֵי מִזְבֵּחַ לְכִפְרָא עַלְיָהוּ. וּמָה שְׁמִיהָ. יְיָ נָסִי.

(תעה) כְּגֻוֹנָא רַדָּא שְׁיַעֲקָב, בְּנֵה מִדְבָּחָה, דְכִתְבָּ, וַיַּצְבֵּן שְׁמָמָה וַיִּקְרָא לּוּ אֱלֹהִי יִשְׁרָאֵל. לְהַהְזָא אֶתְרָדָא קְרָרִי מִזְבֵּחַ. וּמְאָן שְׂמִיהָ. אֶל אֱלֹהִי יִשְׁרָאֵל. (תעו) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאַי דְכִתְבָּ, וַיַּרְאָו אֶת אֱלֹהִי יִשְׁרָאֵל וְגַוִּי. וְכֵי מְאָן יְכַל לְמַחְמִי לִיהְיָה לְקַבְּיהָ, וְהָא כְתִיבָּ, כִּי לֹא יְרָאָנִי הָאָדָם וְחַי. וְהָכָא אָמַר וַיַּרְאָו הָאָלָא אֶתְגָּלְיָה קַשְׁתָּעַלְיָהוּ בְּגֻוֹנִין נָהִירִין, וְהָכִי תְּנִינָן, כֹּל מְאָן דָא סְתָכֵל בְּקַשְׁתָּה, כְּמְאָן דָמְסְתָכֵל בְּשְׁכִינָה, וְלֹא סְתָכֵל בְּשְׁכִינָתָא אָסִיר.

(תען) וְעַל דָא, אַטִיר לִיהְיָה לְאַיִנְשׁ, לָסְתָכֵל בְּאֶצְבָּעִיהָוּ דְכָהָנִי, בְּשַׁעַתָּה דְפָרָסִי יְדִיָּהוּ. אַסּוּר לָסְתָכֵל בְּקַשְׁתָּה. מְאָן קַשְׁתָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּקַשְׁתָּה סְתָמָם. אָמַר לִיהְיָה מֵאַי בְּקַשְׁתָּה סְתָמָם. אַל בְּקַשְׁתָּעַלְיָהוּ, וּבְקַשְׁתָּה דְלָעֵילָא.

חולפי גרסאות

ס' ל"ג הַהְרָא מְשָׁה ; וְהַהְוָא מִזְבֵּחַ. עַדְהָא מַהֲוָא. פ' ל"ג חָרְבָּ. צ' ל"ג שְׁמוֹ. ק' ל"ג דְשִׁימָא קְדִישָׁא. רְדָבָנָה. ש' ל"ג מַן יַעֲקֹב עַד וַיַּצְבֵּן. תְּאֵלָה הַכִּי וְלֹא יְרָאָנִי דָא תְּגָלְיָה עַד וְהָכִי תְּנִינָן. א' ל"ג אָמַר לִיהְיָה.

מסורת הזוהר

(בראשית ל"ג) מִתְלֹדוֹת ט"ו צ"ה. ט) (שמות כ"ד) ב"א ע"ה צ"ב ת"ז בְּהַקְרָתָה וּ. י"ג: פ) (שם ל"ג) וַיַּרְא י"א צ"א ז"ח יְהָד ט"א ש"ה ט"ד ש"ט.

דרך אמת [] ע' בפי מאמרי זהה פרשנות בשלה.

וַיַּרְא אֶת אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל

הסולם

מאמר

מָקוֹם שְׁנָקְרָא מִזְבֵּחַ, דְּהַיָּנוּ הַמְלֻכּוֹת. וּמָה שְׁמוֹ. אֶל אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל. (תעד) אָמַר ר' יְוֹסִי וּכ' : אַרְבָּי, מָה שְׁכָתוּב, וַיַּרְא אֶת אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל וְגַוִּי. שְׁוֹאֵל, מַיְכַל לְלֹאָות אֶת הַקְבִּיהָ, וְהַרְחִיכָתוּב, כִּי לֹא יְרָאָנִי הָאָדָם וְחַי. וְכָא אָמַר וַיַּרְא. וּמְשִׁיבָב, אֶלָא שְׁנִגְלָה עַלְיָהָם הַקַּשְׁתָּה בְּצַבעִים מְאִירִים, שְׁהָיָה שְׁפִירּוֹשׁוּ הַתְּגָלְלָות, וְהַכְּלָדָר אֶחָד, שְׁנִתְעַלְוּ עַל רֹשְׁמָה הַקְדּוֹשָׁה. (כָּנְגַל אֶת שְׁמִיטָה) מַכְאָן לְמַדְנָה,

כִּיּוֹן שְׁנָמֹול בְּנֵו שְׁלָא אָדָם וְנִגְלָה בּוּ אֶת בְּרִית רֹשְׁמָה הַקְדּוֹשָׁה, בְּנֵו נִקְרָא מִזְבֵּחַ כִּפְרָה עַלְיָהוּ. וּמָה שְׁמוֹ ה' נָסִי.

(תעה) כְּגֻוֹנָא רַדָּא יַעֲקֹב וּכ' : כְּעַין וְהַיְעַקְבָּן מִזְבֵּחַ. שְׁכָתוּב, וַיַּצְבֵּן שְׁמָמָה וּמִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לּוּ אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל. לְמַיְהָרָה. לְאוֹתוֹ

(דפו'י דף ס"ז ע"א *) דף ס"ו ע"ב)

תעה) בקשת דלעילא, בגונוי. דכל מאן דיסתכל בגונוי, כאילו אסתכל באתר דלעילא, ואסир לאסתכלא בה, דלא יעבד קלנא בשכינתא. קשת דלחתא Mai היא. ההוא את קיימא, דארטשימים בה בבר נש, דכל מאן דיסתכל בה, עבד קלנא לעילא.

(טעט) אמר רבי יצחק, אי הכל והכתב ^ז שם נא ידע תחת ירכיו, דהוה אומי ליה בהאי את. א"ל, אנח להו לאבהן דעתמא, דלית אינון כשר בני עולם. ועוד, שם נא ידע תחת ירכיו כתיב, ולא כתיב ראה תחת ירכיו, בגין' אסир לאסתכלא בקשת סתום, כמה דתניןן.

(תפ) תננא, ויראו את אלחי ישראל, דאטגלא קשת עליהו, בגונין, שפירין נהירין, מלהתן לכל עיר, משמע דכתיב, את אלחי ישראל ולא כתיב ויראו אלחי ישראל. אמר רבי יוסף, נהורה דבוצינה דשכינתא. ומאי ניהו. ההוא דאקרי נער, דמשמש לשכינתא, במקדשא. ובגיןך, את דיקא.

(תפא) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספר, דארטשימים בה תחות דוכתיה, חד לביבנטא ^ז מאינון לבניין דהו בנין במצרים, דתניןן, אתחא חדא אוילידת, במצרים, והוא אתיין סרכי פרעה, ועלת ליה בחד לביבנטא, ואתחא ^ז פס ידא ואחדיד ליה, וארטשימים תחות רגליו דשכינתא, וקיימה קמיה, עד דאתוקד בי מקדשא דלחתא, דכתיב, ^ז ולא זכר הדום רגליו.

חלופי גרסאות

ב' (בראשית כ"ז) חי שרה מ"ז"א. ז) (איכח ב') לשכינתא דאקרי נער. ו' מוסיף במצרים במדברא. ז פסידא.

דרך אמת ^ז מאותן שנאמר בהם ויעבידו וגוי בחומר ובלבנים מאותן לבנים נורש תחת כסא הכהן ממשנה שהיה באשה אחת שלידה במצרים כמבואר.

יראו את אלקי ישראל

הסולם

מסורת הוהר

כ"א ר"י צ"ג

יפם, מאירין, ולהתים לכל צד. שהיא השכינה. זה המשמע, שכותוב את אלקי ישראל ולא כתוב, ויראו אלקי ישראל והשכינה נקרואת את. אמר ר' יוסף, והינו האור של מאור השכינה, וממי הוא, ההוא שנקרוא נער, דהינו מטטרון, המשמש את השכינה בבית המקדש. ומשום זה, את הוא מדויק. כי הוא שם השכינה, היכולת מטהדרן משמה.

(תפא) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספר; כי נורש בו תחת מקוםו לבנה אחת, מלאו הלבנים שהיו בונים במצרים. שלמדנו, האשא אחת הולדה במצרים, והיו באים שרפי פרעה, לחשlico לנחר, והכניתה אותו במקום לבנה אחת שבבננו. ובאה פיסת יד ואחו בני, ונורש תחת רגליו של השכינה. ועמדו לפניינו עד שנשרף בית המקדש שלמטה. שכותוב, ולא זכר הדום רגליו. שהיא לבנת הספר הילך.

תעה) בקשת דלעילא בגונוי וכ"ר: ומפרש דבריו. בקשת שלמעלה שאסור להסתכל היינו בזכעיו. בן אדם וירוק, שה"ס ג' קיון המARIOם בהשכינה. של מי שמסתכל בצעיג, אבלו מסתכל במקום עליון, אסור להסתכל בה שלא יהג בזיוון בהשכינה. קשת שלמטה מהו. הוא, אותן ברית ההוא. שנרשם בו באדם, של מי שמסתכל בו, נהוג בזיוון. למעלה.

(טעט) אמר ר' יצחק וכ"ר: א"ר, אם כן, והרי כתוב, שם נא ידע תחת ירכיו, שהשביעו אותו באות הוה, אמר לו הנה להם לאבות העולם, שהם אינם כשר בני העולם. ועוד, שם נא ידע תחת ירכיו, כתוב, ולא כתוב ראה תחת ירכיו, משום זה, אסור להסתכל בקשת סתום. כמו שלמדנו.

(תפ) תננא, ויראו וכ"ר: למדנו ויראו את אלקי ישראל, שנגלה עליהם הקשת בזכעיו

(דפווי זף ס"ו ע"ב)

תפב) ר' חייא אמר, לבנת הספר : נהירותא דספר, ו' קלדייטי ז' בקנדייטי גלייפין. עלאין דלעילא, דמתלהטה לשבעין ותרין עברו, הה"ז ו'יסדтир בספרים. ו' בעצם השם. מי עצם השם. א"ר אבא, מה עצם השם, גלייפה בשבעין ותרין ענפין, פרחין מלהטן בכל עיבר. אוף הכא, חיזו דההוא עצם השם כחיזו שמייא ממש. רביה יהודה אמר, כלא אתרשים בההוא נהירו, דחיזו דמתגלפה מסטרא דשכינתה.

תפג) אמר רביה חזקה, אי הכי, והא שניין איינו, בסחרניה דשכינתה, דכתיב ט' ששים גברים סביב לה. אל' הכי הוא ודאי. אלא איינו שניין, אתנהירו בתריסטר תחומיין, ולא אעדיאו מסחרנותהא לעלמין. דתניין, ט' תריסטר תחומיין, גלייפין עלאין, במתקהלא סליקו, באילנא קדישא רבא ותקית. וכלהו נהירין במטרוניותא, כד אתחברת במלכא. ודא הוא עצם השם, עצם השם ממש. וכל איינו נהירין שבילין, מנהרין ביה, בנהירו דמטרוניתא.

תפד) ות Ана, נהירו דאלין שניין, דסחרנהא, רשיימין ביה בההוא נער, וקרינן ז' להו ט' שניין פולטי דנורא, דאטלבש בהו ו' מסטר דשכינתה, מלהטן בדינא, הה"ז *) ששים גברים סביב לה.

חלופי גרסאות

ה' (ישעה נ"ד) ח"ב קכ"ו ר"מ : ט) (שמות כ"ד) ח' בקר דינוי וליג קלדייטי בקנדייטי. ט' בקנדייטי וליג לעיל את תעוי צ"ע. ת) (שיר ג') וחיה צ"א. גלייפין. י' מוסף לאו עליין ; עלה ; דלעילא וליג עליין ; עליין וליג דלעילא. כ' ליג עצם השם. ג' לה ; ביה. ט' בטטה.

דרך אמת ר' בארות חוקקים הלוחמים בעיב צדדים מסוד עיב שמוטתו יתברך ויתעלא. ט' ייב גבולי אלכסון פ"ב צרופי השם יוד"ז ממש. ט' ששים ענפין המתחפשין מהגבורה כשבות הזא שמתפעש לכלי צד הם אש מדור החוק שבגבורה.

מסורת הוهر

ה' (ישעה נ"ד) ח"ב קכ"ו ר"מ : ט) (שמות כ"ד)

וליג עצם השם. ז' ב' ויחי ק"ה צ"א.

עליג עליין ; עליין וליג דלעילא. כ' ליג עצם השם. ג' לה ; ביה. ט' בטטה.

ויראו את אלקי ישראל

הטולם

מאמר

תפב) ר' חייא אמר וכיר : ר' חייא לבנת הספר, פירושו אור של ספר, מפתחותין הרקה, דהירינו המטך הממותך בביבנה המכונה מפתחה לעיל (בבקסחו ז' אות מ"ב) שהוא פותח מהויחי הנקראים יין הרקה. קיקיות עליזנות שלמעלה הלוחטים לע"ב צדדים, כי ממש מומך דמפתחה מתגלה השם ע"ב, ז' ו'יסדтир בספרים. ו' עצם השם. מהו עצם השם. א"ר ז' מאה עצם השם. שהוא ז' א, חוק בע"ב ענפין פורחים לכל צד, דהירינו שע"ב המארין הון בחכמה והון בחסדים. אף כאן המראה של עצם השם ההוא. הוא כمراה השם ממש, שהוא ז' א. רביה יהודה אמר הכל גורש באור ההוא של המראה הנחקק מצד השכינה. קלדייטי פירושו מפתחות כמו אקלידי (חולין צ"ד :) קנדיטי פירושו יין הרקה כמו קנדיטון (פסיקתא בחודש).

תפג) אמר רביה חזקה וכיר : אר"ת. הגורמים סביב לה.

ת Ана

(דפוסי דף ס"ז ע"ב *) דף ס"ז ע"א)

ב שָׁלַח

קלג

תפה) תאנא, ויבן משה מזבח כמה דאמינא. ויקרא שמו ה' נס. ה' נסי ממש. אמר. בגין דעמלק נטל כל אינון דהו גזירין, ולא אטפרעו, וגזר לון ושדי להו לעילא, ואמר טול מה דעתעריט, ביה. ביה שעטה מה כתיב. ויאמר כי יד על כס יה מלכחה לה' בעמלק מדר דר. מדר דר חסרים, מדיורין דלעילא, ומדיווין דלחתא.

תפו) א"ר יהודה, בכל דרא ודרא, בכל דריין דעתין לעלמא, לית לך ע דר דלית בהו מההוא זורע באישא, וקב"ה אגח בהו פ' קרבא. ועליהו כתיב ^{א)} יתמו חטאיהם מן הארץ וגורי. מן הארץ: בעלמא דין, ובעלמא דעת. ביה זמנה כתיב, ברכי נפשי את ה' הלויה.

חולפי גרסאות

נ' ל"ג ביה. ס' ל"ג מדיורין ולעילא מדיווין ולחתא.
ע' ל"ג דר. פ' מוסוף קרבא ר' יצחק אמר מדיורא
ולחתא לדיווא ולעילא.

מסורת הזוהר

^{א)} (תהלים ק"ז) ב"ב ר' ר' צ"א

ויבן משה מזבח

שאין השם שלם ואין הכסא שלם, חסרים
מדיווים שלמטה, שאין שלמות לתחתונים.
תפה) א"ר יהודה וכרי ? א"ר, בכל
דור ודור, בכל הדורות הבאים לעולם, אין לך
דור שאין בהם מזור הרע ההוא של עמלק,
והקב"ה עושה בהם מלחמה. וועליהם כתוב,
יתמו חטאיהם מן הארץ וגורי. מן הארץ, הינו
בדר דר חסרים ו', ללמד שדורות אלו שיש
בעולם הזה ובעולם הבא. בו בזמנ כתוב, ברכי
נפשי את ה' הלויה.

הსולם

פאמר

תפה) תאנא ויבן משה וכרי ? למדנו,
ויבן משה כמו שבארנו. ויקרא שמו ה'
נס. ה' נסי ממש. שליה היה הנס. למה. משום
שעמלק ללח כל אלו שהיו נמולים ולא פרעה
חוחר אותם וזרק אותם כלפי מעלה, ואמר קח
מה שרצית בו. בה בשעה מה כתוב. ויאמר כי
יד על כס יה מלכחה לה' בעמלק מדר דר.
בדר דר חסרים ו', ללמד שדורות אלו שיש
בבוס מלחמה בעמלק, חסרים מדיווים שלמעלה.

(דפני דף ס"ז ע"א)